PATRIS FRATRIS

BERNARDINI CHRISTINI

A IVVELLINA CYRNEI

Ordinis Minorum Obser: Sancti Francisci,

ET PRIVILEGIO SENATVS VENETI CIVIS,

Antè Religionis ingressum Lazari Riuerij Discipuli, & vtriusque Medicinæ Doctoris

OBSERVATIONVM MEDICARVM

Curationum Insignium

CENTVRIAE QVINQVE.

Alberti de Nobilibus. Anno Domini 1690

A. N.

VENETIIS, M.DC.LXXVI.

Typis Bartholomæi Tramontini.

SVPERIORVM PERMISSV, ET PRIVILEGIIS.

Illuſtriſſimo Dominò, Domino meo Colendiſſimo

COMITI
ANTONIO BARTHOLO:

ILLVSTRISSIME DOMINE.

MVltum venerationis habuit apud veteres Gentilitatis Pugnatores, peracto bello, Numinum Delubris arma ſuſpendere, atque ſub tutela, auſpicioque Iouis, ſeù Martis, clypeum, & enſem Æternitati ſacrare. Pugnaui diù Illuſtriſſime Domine, cùm varijs corporum affectionibus, morbiſuè, vndè impar non ſum opinatus, arma, cùm quibus vici, hiſce meis Obſeruationibus inſerta, tuo Nomini deuouere, vt ſibi non dubium tutamen vindicent, ac tanto patrocinio complexa in lucem prodeant illæſa. Hoc grati animi monumentum ne quæſo deſpicias, benigniſſime Comes, aliud enìm meæ obſeruantiæ ſymbolum dare non potui, quàm iſta Mèdica Exempla ex penè innumeris meis curationibus recollecta, quæ nil dignius erunt conſequuta, quàm poſſe ſub tuę humanitatis vmbra quieſcere. Nec, vti moris eſt, Nobilis BARTHOLORVM Proſapia breui hac Epiſtola extollenda venit, opus enim longiorem expoſceret Orationem, facundiorem expete-

ret Oratorem : Omitto paritèr Auorum elogia , & quæ in ALOYSIO BARTHOLO, & PETRO BARTHOLO Consilij Patauini membris sęculo anteacto emicuere, Tu namque non à Generis nobilitate, sed à temetipso adeptus es immortalia laudis trophæa , cùm in te vno antiquorum omnium Heroum gloria cumulata reuiuiscere aspiciatur ; Tu Comitatis idea, humilitatis simulacrum, probitatis norma, generositatis exemplar, adeò tibi omnium affectus deuinxisti, vt anceps hæream, vtrùm magis in temetipso, an verò in alienis animis viuas ; Principibus carus, quot honorum testimonijs es insignitus? Sapientiæ deditus , consilio præditus, prudentia pollens , quot votis, quot precibus locupletatus? Quid tuis decentissimis moribus iucundius, suauius? At silendum, ne dum ANTONIVM quæro, in ANTONIO me perdam. Hæ Obseruationes, cùm sint eorum, qui mea ope ictus mortis vitarunt, tuo Nomini mortis non compoti iure meritò dicandæ ; efficias Illustrissime Domine, vt in quibus Parca stamina non fregit , inuidia morsus non imprimat, & quod salutiferæ meæ Obseruationes lethalibus alienæ maledicentiæ venenis non aspergantur. Cæterùm, precor, hoc paruum munus in signum meæ deuotionis præstitum , hilaritèr complectere , sic tutus numquàm obliuionem experturum Libellum , qui Heroem in fronte gerit Æternitati conscriptum . Deus Optimus te quàm diutissimè incolumem seruet.

AD LECTOREM.

NOſtras en, Munificentiſſime Lector, à ritu Canonico longè remotas Excellentiſſimorum Medicorum Centurias ad litteram deſcriptas, non ab antecedentibus diſſimiles poſt Conſultationes præbeo; deſcripti enim ad aſſuetum vſum Caſus, quos quotidiè Profeſſores adhibent per me non obſeruationes, ſed obſeruationes non vulgares euentus, ac portentoſi nuncupantur, primi autem euentus vetuſtæ Medicæ, ac nullius momenti effectus appello. Hippocrates Princeps Medicorum Diuinus à poſteribus nominatus, vt ex eius adnotationibus colligitur obſeruationes minutim adnotauit, longoque, ni fallor, temporis interuallo, eò quia caneſcéntes tali in profeſſione annos adduxerit. Hoc ſat paténs diuerſorum locorum à ſcriptis cernimus, vt in Epidemijs, in Taſo, in Abdèris, ſicque diuèrſis alijs in locis, in quibus diſtinctiſſimè ſigna apparentia illis in infirmitatibus, ſudores effundentium primo, ſecundo, tertio, alijſque diebus, vrinarum aſpectum, concoctionem, ſubſtantias, colores, mutationes excrementorum omnium, omniaque neceſſaria ſigna, quæ in ægro ſe ſe præbebant oſtendit. In dies iſtis ab obſeruationibus ſubſtántiam extraxit, formauitque aphoriſmata cognitionum, morborumque prognoſticationes, nec inopinatè ſingulorum medicamentorum qualitates præterijt, quæ paſsìm accuratè infirmis adminiſtrabat, ne per poſteros contumeliæ, gloſæque acuto dente dilaniaretur. Sicuti ſanè eiuſdem ſcriptis non paucis nequidem parcant Galenus, nec non alij Authores, qui in ſupradictum Hippocratem commentarunt diffusè in arte Medica ſcribentes, quam illuſtrauere, verèque aptiſſimo modo ad ſydera extulere, attamen ſi caſum aliquem narrant, obitèr tangunt, non autem ad litteram, dilucidèque exprimunt.

Amatus Luſitanus Medicus Hebræus doctiſſimus ſeptem Centurias methodico ritu edidit, & ad defenſionem in vnaquaque earum ſcoliationes opinionis Antiquorum exarauit, ac earum intelligentiam, & tamen non laude decoratur. Martinus Rolandus Spargyricus nouem deſcripſit Centurias ad vſum vt plurimùm Spargyricæ equiuocis celans multorum rèmediorum nomina, Antimonio, alijſque compacta, & quia Galenici odio inſectabantur, vocat nomine terræ ſanctæ, aquæ benedictæ, olei Heraclij, & aliorum nonnullorum, quod per Profeſſores paſsim reprobatur. Ex recentioribus Petrus Poterius Spargyricus tunc temporis inſignis quatuor ſcriptitauit Centurias doctrina cumulatas,

& re-

& reprobatur penitùs, sordescitque nomen eius. Petrus Iohannes de Fabris dictus nomine Sapiens septem edidit in lucem libros maximæ subtilitatis, cùm Spargyricam autem profitteretur itidem scripsit Centuriam vnam, & exilio compuluntur. Dilectissimus mihi Præceptor meus Lazarus Riuerius quamquàm Opus eius omnes læto animo amplectantur, quatuor attamen Centurias ab ipso effectas, & multas ab alijs communicatas, plurimi illas faciunt, alij verò contemnunt. Hinc mihi haud absonum dicere erit, quòd si tot homines Professionis illustres, qui casus scripserunt in vituperationis scopulum inciderunt per Professores Galenicos, multò magis meæ hæc Centuriæ duobus de causis, à remotione hodierni scilicèt vsus, & ab ortu earum mendicis in locis, in quibus tanta inerat Medicorum, pharmaciæ, ac nutriminis inopia, vilipendio complebuntur. Roma nunc, Venetiæ, Neapolis, Mediolanus, Italiæve aliæ Ciuitates si Spargyrici medicaminis audiant nomen non tanto obsistunt odio, Medici multi, & præcipuè Tyrones aliquod Spargyricum Consilium capiunt, vbique Spargyrici nunc etiam viuunt, & aliquatenùs pompescunt. Spargyricam verò artem viginti àb hinc annis lesæ Maiestatis crimen erat fari nomen, ac perindè à veneno mortifero omnes aufugiebant, Excellentissimi quippè Medici abominationem insinuabant; vndè cùm ego ætate illa sortitus potiùs fuissem Spargyrici nomen, quàm Galenici ad me non recurrebant, nisi deserti à Galenicis medicaminibus, alioque ordine medicinam sumere exoptabant, quapropter curas non vulgares, quæ extrà assuetum ordinem accidebant adnotabam. Totis viribus Galenicorum amicitiam prosequebar, illisq; me me humiliabam, dum autem in eorum comitatu aderam, illis opinionem meam exponebam, & si quid Spargyricum à me propositum, quod interdùm ægroto ministrabant, prosperè operatum esset, non mihi, sed socio laus erat. Multi gratum mihi exhibuere animum, strictamque amicitiam multi me me à tergo mormorationis dente dilacerabant; nihilominùs nonnullos Spargyricæ amore inflammaui, multi meam amplexi sunt methodum. Loca posteà iam dicta, in quibus versatus fui, fecique tales Obseruationes, vt plurimùm pauperrimi Coloni calcabant, & dùm illos inuisebam, non solùm expensis non sufficiebant medicamentorum, sed charitatis opus erat illis pecuniam aliquam concedere, vt pullum emerent vt iure aliquo recrearentur, inopiæ demùm tales erant vt lacrymas à corde extraherent; hinc Galenico ordine illis mederi maximè mihi erat scrupuli tùm ob expensas, tùm etiam ob lentas operationes, nám optimè robur, ac valorem vniuscuiusque callebam, non eò quia casu vel ego, vel professores alij Pharmacis illis ad experimentum medicati fuerint. Ego quoque mille Obseruationum collectam facere potuissem ordinario stylo factarum, sed

inutile

inutile papyrum fædare illis duxi; eas igitùr exprimo, quæ ordinarium excellunt effectum, & prodierunt ex paupertate, & cùm vtilitatis fuissent pauperibus, eędem diuites iuuare poterant tùm lucri tùm breuitatis causa, & vbicunque fui breuiori via, me me Spargyricæ, quám Galenicæ ad gloriam perduxi; Iuuenili mea ętate curiositas me impulit ad multorum amicitiam, vt differentias vsuum obseruarem; versatus igitur fui intèr magnos Medicos Galenicos, vidique curas pulcherrimas; expertus sum Chymicos celebres, vidique itidem speciosissimas, & ab incurabilibus infirmitatibus non sinè stupore liberatos spectaui; vidi paritèr Empyricos, & eorum pulcherrima opera, simpliciumque ignauarum Mulierculàrum; sed tám Galenicis Medicis, quám Spargyricis, quám Empiricis vidi medicamina administrantibus mortem, & vitam succedere, vndè natura est, quæ medetur. Obseruaui in Terris pauperrimis, quæ nec Medicos, nec medicamenta possidebant, naturali ordine sanitati suæ consulere, maiorique mori numero vbi Medici, & medicamina erant, quàm vbi desiderabantur: iuxtá illud David *Deus dat niuem sicut lanam*. Natura scilicèt operatur secundùm vires quamuis longè clariùs pateat cùm Medicus, aut minister remedia apta porrigit maiori facilitate infirmum refocilari. At frustraneum multiplicare prolixitatibus circá cauillationes duco, quas in ludis ducunt rudes discipuli de administratione medicamentorum in morborum exordio, cùm Hippocrates illas exilio damnet vbi ait: *Concocta medicari, atque mouere non cruda, nec in principijs, nisi turgeant, vt plurimùm verò non turgeant*. Illius resolutio ardua est, quamuis nondum per Galenum commentetur, sed per plurimos; & iure quia crudorum humorum crassities, & frigiditas ad motum pigra est, nec purganti medicamento obedientiam præstat, & ratio est quia frigoris natura est meatus venarum arctare, itá vt viscosus humor in illis detentus, & succus immaturus obedientiæ obsistat; id autem quisque peritus intueri debet. Vsus hodierni lenire est in principio, & posteá concoctionem quærere vsque dùm humor præparetur; remedia ista expurgantia apud hodiernos nomine benedicta Hippocratica ætate adhuc latebant, quinimmò adhibebantur remedia, quę nunc habentur á nobis fortissima, ac venenosa. Hac de causa Hippocrates se se cauebat ab illis, quæ sua acrimonia, & venenositate in ęgro accidentia excitabant; cassia vsum non habebat, manna, rhabárbarum, mechoocanis, aut sena; non composita diacatholicum, diaprunum simplex, non syrupus rosatus, aut violatus solutiuus vigebat, potionesue solutiuæ tenues varijs sub formis, quas etiam hodiè formantur. Remedia purgantia per extracta, tám in forma solida, quám in liquores redacta, quæ subtilia sunt, & á crassitie denudata, non grauant, nec molestia afficiunt dum pondere, & mensura iuxtá necessitatem naturę ministrantur.

Si in

Si in vſu mearum Obſeruationum, benigniſſime Lector, qualitas remediorum purgantium in principio infirmitatis tibi non arrideat, nè mireris, quia reducta ſunt à puritate ſubtilia, & ſua cùm ſubtilitate, ac actiuitate non afferunt accidentium periculum, quia humor craſſus per illa inciditur, reſoluitur, ac expellitur ad vias, per quas natura magìs procliuis eſt; in corpore non remanent, vel radices obfirmant, quæ facilè cauſare poteſt remedium mixtum ſuis cùm partibus craſſis; & impuris, vndè ſi aliquid ineſt, quod tibi vtilitatis videatur eſſe poſſe, accipies vt Profeſſor, quando verò guſtui tuo non adaptetur ſaltèm Authorem vituperoſa laude non compleas, quia tot homines tot ſententiæ, vſus differentias admittunt, & ſcriptor omnium voluntates explere non poteſt, Vale.

AD

Adm: Reuer:

ET EXIMIO PATRI BERNARDINO CHRISTINI,

Incomparabili Religionis Sacerdoti,

Publicæ Securitatis Auctori,

Salutis Reparatori, Mortis Extinctori,

A Venetis Patricijs omnibus suffragijs intèr Ciues adscito,

A Fama omnibus votis intèr gloriosissimos cooptato,

Quòd dùm in lucem Obseruationes edit

Mortalitatem ludat, obliuionem lædat,

Et quòd

Dum Exempla promit, Mortem premat

Gratulatur

AEmilianus Trauaglinus V. I. D.

INDEX RERVM NOTABILIVM,
Quæ in hac Secunda Parte continentur.

Fistu-

Ver-

Clossium Sancti titulo decoratum, Beatique nomine Basilium Valentini insignitum sæpè, ac sæpiùs inueniens; cùm verò apud plerosque tales non habeantur, omne dubium sublaturus, Sanctorum Cathalogum accuratè explorare libuit, neque tamen ipsos reperire concessum est. Sanctos Medicos hic subnecto, à quorum Artis Medicæ integritate discant hodierni Medici, quòd nisi ægrorum morbos quàm citiùs euellere totis viribus curauissent, immò extorturi pecuniam remedia meliora (vt non pauci hodiè solent) procrastinassent, sanctitatis apicem non attigissent; eorumque effigies vt Orbis miracula, Celique incolas minimè veneraremur. In libro Titulo Sanctorum P. Teophili ex Societate Iesu adscriptus sequens Cathalogus.

SS. Cyrus, & Iohannes 31. Ianuarij.
S. Cæsarius Frater Gregorij Theologi 25. Februarij.
S. Dionysius 28. Februarij.
S. Codratus Corinthius 10. Martij.
S. Papilus Pergamenus 13. Aprilis.
S. Iuuenalis posteà Episcopus Narniensis 3. Maij.
S. Ioachinus Iaponius prò fide cæsus 15. Maij.
S. Thalalæus 20. Maij.
S. Alexander Lugdun. 2. Iunij.
S. Vrsicinus 19. Iunij.
S. Otricularius 29. Iunij.
S. Sampson 27. Iunij.
S. Antiocus 15. Iulij.
S. Hermolaus 27. Iulij.
S. Pantaleon 27. Iulij.
S. Diomedes Cilix 16. Augusti.
SS. Leontius, & Carpophorus 20. Augusti.
S. Philippus Benitius Ord. Seru. 28. Augusti.
S. Eusebius 26. Septembris.
SS. Cosmus, & Damianus 27. Septembris.
S Lucas 18. Octobris.
S. Zenobius 30. Octobris.
S. Theodorus Laodiconus 2. Nouembris.
S. Aresles 9. Nouembris.
S. Æmilianus 6 Decembris.
S. Alquirinus Cisterciensis.
S. Gemadius.
S. Nicetata.

Pharmacopola.

S. Aumilianus 6. Decembris.

Chyrurgus.

S. Athanasius 3. Aprilis.

OBSER-

OBSERVATIONVM MEDICARVM CVRATIONVM INSIGNIVM

P. Fratris Bernardini Christini 2. à Iuuellina Cyrnei Min: Obser: S. Francisci

CENTVRIA PRIMA.

Romæ. *Minctio Sanguinis.* *Obseru.* 1.

DIe 5. Iunij Dominus Petrus de Rubeis in Suburbio S. Petri annorum 65. emittebat per virgam sanguinem rubicundissimum ab hinc diebus 15.; hunc sibi morbum conciliauerat iter faciendo, (senibus enim talis indispositio propè oritur à violenti motu) sed tamen remanebat dubitandi locus, nàm periti in arte volunt sanguinis emissionem pacto, quo suprà à quatuor oriri posse causis, scilicèt vel à percussione recepta in visceribus, sicque frangitur vena caua, & emittitur per vrinam, vel à qualitate humoris stabilis corrodentis, vel à motu violenti, vel à coitu immoderato. Quomodocunque esset, vt diuerterem fluxum sanguinis ordinaui sectionem venæ brachij dexteri ad vnc:4., & quotidiè sumendum propinaui per os syr: myrthin:, rosar: aridar:, oxysacchar: an: vnc:1., mastich: elect:, sem: laparij acut:, & plantag: an: drag: ß:, tinctur: corali: drag:1.; post quinque dies purgatus fuit prout sequitur ℞: rhabarbar: torrefact: drag: 2., myrabolan: citrin:, & emblic: de coct: cùm plantag:, equiseti an: man: ß:, semin: ameos, fænicul:, anisor: an: drag:1., flor: trium cordial: an: pugill:1.; sextiès per aluum euacuauit, iamque sanguis non ità perfluebat; posteà exhibui cons: cydonior:, & flor: granator: an: vnc: 1., trochisc: carab:, corn: ceru:, corall:, croci Mart: adstringentis an: drag: ß:, de quo sumebat vnc: ß: prò qualibet vice, sicque liber euasit.

Romæ. *Suffocatio Vterina.* *Obseru.* 2.

DIe 7. Iunij D. Olympia Lotii annor: ferè 26. patiebatur dolores capitis, ventris, & stomachi, & hi forsitan ei acciderant, quia iuuenis carnosa, & Venerea erat, & coniuge carebat, cùm menstruis paucis, ex quibus factum est, vt pluribus symptomatibus afficeretur, & in hac die præcipuè ei tale accidit symptoma, vt 9. horarum spacio sinè pulsu, sinè respiratione, nec per os, nec per nares permansit, & venter solus calidus erat. Aduenerunt Medici multi, & applicauerunt naribus varios fumos asæ fætidæ, & similium; constrinxere vinculis coxas, & pedes, sed frustrà, vndè tanquàm mortua dimissa fuit, adeò vt ejus patruus ceram ad funus emendam curauit. Aduertens autem ego in ventre, & vmbilico calorem residere curaui; vt mulier duos digitos intinctos extracto musci, & zibetti in vuluam ad instàr coeuntis immitteret, vsque dum pertingeret partes matricis; eodem tempore confricabantur ab alia muliere ægrotantis pedes aceto, & sale, & ab alia applicari pectini, & vmbilico iussi cucurbitulam magnam, egoque calamo per os infundebam spiritum vitrioli, & per nares transmittebam fumum carab:. Elapsa hora surrexit è somno quasi stolida plorans, & subitò positum fuit ceratum su-

per umbilicum de Tacchamacha Benioi cùm gr: 8. zibetti, & musci, & per os sumpsit aquæ hirundinum compositæ ad usum Quercetani unc: 2., cùm puluere de guttetta Riueriano, quæ iterùm resumpsit, & posteà formaui electuarium hoc ℞: sem: agn: cast: unc: 1., folior: mentastri pug: 1., suc: rutæ, mentæ an: unc: ss:, cyperi, semin: cymini, balausti: an: drag: 2. sal: smaragd: drag: ss:, de quo sumebat drag: 2. prò uice, & antè dictam confectionem purgata fuit cùm Mercurio vitæ, sumendo de dicto g: 8., deindè emittendum iussi sanguinem à pede dextero ad unc: 10., sicque cessarunt uertigines, & syncopationes, & optimè conualuit.

Romæ. *Colicus Dolor.* *Obseru. 3.*

DIe 11. Junii Orsilius ab Alexano in Corsica natus, tunc Romæ miles, per quinque dies uexabatur à doloribus Colicis, & præcipuè in stomacho, & umbilico dolor urgebat. Aptata fuerunt per Medicos 26. clysteria carminatiua ordinaria, pauca restituit, & dolor permanebat; uaria per os sumenda præbuere remedia, ut theriac:, mitridat:, phylon: Rom:, requiem Nicol:, pill: de cinoglos:, & nihil profuerunt. Vocatus ipse ordinaui clysterium factum cùm decoct; camomill:, de sem: lini, & miscui unc: 9. uini, in quo ebullierat croci metallor: drag: 1., & dimidium octauæ pulpæ colochyntidis, cùm semin: anisorum, & fænicul:; posteà per os sumendum præbui ol: amygdalorum dulcium, & recentium unc: 6.. cùm syr: cynnam:, & anisor: an: unc: ss., sed nihil profuit. Vespere sumpsit Laudani nepent: Quercetani g: 5. cùm confect: hyacinth: drag: 1., in nocte quieuit parùm, perturbatus à doloribus; die sequenti exhibui ei g: 5. nostri Aureati uomitiui, & trium horarum spacio euomuit multa uiridacea, & tenacis materiæ, & per secessum quatèr eiusmodi materias euacuauit, sicque cessarunt dolores, nec aliud sumere uoluit, quàm nutrimentum corroborans.

Romæ. *Asthma.* *Obser. 4.*

IVuenis quidam Vrbinatensis, uineæ custos propè Portam Populi annorum ferè 26., affligebatur à duobus annis ab Asthmate, ut uix moueri posset; corpus eius erat phlegmaticum, undè præscripsi syr: de hysop:, calament:, oxymel: simpl: an: unc: ss:, aq: de hysop:, fænicul:, capill: Vener: an: unc: 1. ss:; sumpsit per quinque dies quolibet manè; manè paritèr, & uespere leniebam pectus cùm unguento dialthææ maioris, & ferebat cartam linitam dicto unguento suprà pectus; posteà præbui mannæ recent: de Calabria unc: 3. dissolutæ cùm unc: 4. decoct: passularum, & liquirit:, add: syr: uiolar: sol: unc: 1. ss:, quibus sumptis euacuauit multas feces; indè prosequendo unctionem, minoratoque corpore, duobus elapsis diebus iussi sanguinis missionem à basilica dextera ad unc: 8., qui erat putridus, & per septem dies præbui sumendam sequent: composit: ℞: loch san:, loch de pino, de pulm: uulpis an: unc: 1., rad: irid:, enulæ campan: an: drag: 2., passular: enucleatar: unc: ss:, cons: uiolat: unc: 3., m:, de qua sumebat unc: 1. ss: per diem. Tertio die completo exhibui ei potionem sequentem ℞: flor: borrag:, buglos:, capill: Vener:, hysop:, passul: enucleat: an: pug: 1., liquirit:, rasæ, iridis, prassij an: drag: 1. ss:, agaric: drag: 2., zingiber:, sal: gemm: an: g: 6., insundantur per noctem in oxymel: simplic: q: s:, de reliquis fiat decoct:, de quo accipiat drag: 6., & diss: elect: de cass:, diacatholic: an: drag: 2., diaphin:, & indi an: dragm. 1., & cùm expres: decoct: fiat pot:, add: syr: uiol: sol: unc: 1. Sumpsit, & optimè operauit, posteà ad quindecim dies uenturos sequens electuar: ordinaui sumendum ad dragm: 2. uespere, & manè: ℞: pulm: uulpis sicc: puluer: drag: 4., rad: ireos pulueriz:, extract: liquirit: an: drag: 2., enulæ campanæ drag: 1. ss:; rob de vino, aut sapæ vnc: 3., croci drag: ss:, ol: carab: drag: ss:, buthyr: sulphur: unc: ss:, sacch: q: s: fiat elect: sec: art: ; sanatus est omninò, & post annos quatuor vidi prædictum sospitem.

Romæ. *Malus habitus cùm Ičteritia.* *Obseru.* 5.

Die 14. Iunij Roccus Ianninus faber lignarius annorum 58., laborabat obstructione pulmonis, hepatis, & lienis; color eius erat plumbeus, oculi perobscuri, & flaui coloris. Huic altera accessit infirmitas, & fuit subreptio quantitatis pecuniæ, vndè Ičteritia non modica cùm febre causata est. Iudicauerāt de eo malè Medici moti ab aphor: Hip: *morbo regio laborantibus, si fiat hepar durum, malum*, & tanquam desperatum reliquerunt. Accessi ipse, & statim ordinaui syr: endiu:, succ. acetos:, oxysacchar:, acred: citri: an: vnc: 1. sumendum per tres dies cùm aq: cichor:, lupulor:, flor: genist:, & chelidon: an: vnc: 4.; parti hepatis epičtymas refrigerantes adhibui, parti splenis resoluentes. Elapsa tertia die exhibui ei pillul: sequentes ℞. Aloe lot: drag: 1., agaric:, & rhabarbar: puluer: an: drag: ß., cùm succ: chelidon:, quibus sumptis euacuauit sexties feces pessimas; posteà sequens decoct: iussi ℞. chelidon:, flor: genist:, summitat: marrubij an: pug: 1., radic: petrosel:, endiu:, rusci, rubeæ tinčtorum an: vnc: 1., fol: cetrach: linguæ ceruin:, centaur: min:, & capill: Vener: an: vnc: ß., & posteà facta est decoctio, quam per dies sex ad vnc: 5. in die sumebat cùm sacchar: vnc: ß. Iterùm præbui alias pillulas confectas seq: modo. ℞. aloè lot: drag: 1., scammon: præparat: cùm floribus sulphur: scrup: ß., agarici, & rhabarbari an: scrup: 1., succ: eupat: q: s:, f: pillul:, & euacuauit quantitatem materiæ, & desijt Ičteritia, posteà præparaui pillulas de Aloe ex Riu: ad conseruandam sanitatem, & ex his sumebat semèl in hæbdomada, vndè perfectè sanatus est; nolui huic applicare remedia Chymica, sed tamen Galenica, vtpotè magis adaptata huic morbo.

Romæ. *Febris Synocha.* *Obseru.* 6.

Die 20. Iunii Dominicus Sauinus annorum 24., temperamenti inter calidum, & siccum ægrotabat febre continua, & per biduum non agnoscebatur nec principium, nec augumentum, nec status, nec declinatio febris. Vrina erat aliquantùm cruda, pulsus vehemens, plenus, vndosus, & frequens; acerbè laborabat capitis dolore, vitam habebat doloribus vexatam, & humeros flatibus, faciem valdè rubeam, & venas plenas. Clysterium ipsi impositum fuit, cùm sectione basilicæ ad vnc: 10. sanguinis, attamen febris eodem modo, ipsisque signis se habebat, absque vlla diminutione, quia verò pauper erat, sequenti die exhibui ei vinum ex Calice Chymico vnc: 8., euomuit multa mixta, & sexties per aluum euacuauit, & sic omninò febris euanuit.

Romæ. *Febris Synocha.* *Obseru.* 7.

Die 22. Iunij D. Angela de Auanzatis ann: 21., temperamenti calidi, & humidi laborabat febre cōtinua, & à Medicis prò Synocha putredinosa habita fuit. Preter modum viuendi fuit datum hoc minoratiuum ℞. cassi recenter extract: elect: lenitiui, diaprun: lenitiu: an: dr: 3., electuar: de diacti: dr: 1. ß., dissolu: cùm decoct: cord: q: s:, f: pot: cap:. Sex vicibus euacuauit, deindè adhibita sunt digestiua idest ℞ syr: acetos:, endiu:, boragin: an: vnc: ß. cùm aq: lupulor: endiu: an: vnc: 2. prò vice more solito. Post aliquos dies facta fuit phlœbotomia in pede sinistro ad vnc: 6., attamen febris continuabat. Septimus transiuit aliqua suspectione, & valdè eneruatæ sunt vires, ità vt Medici decreuerint; & iusserint ipsi non præberi alia medicamenta præterquàm digestiua, & roborantia. Inter alios ego eram diuersus in opinione à Medicis, vndè ægrotantis frater audiens casum in vltimo desperationis esse à Medicis, auidus suæ salutis accessit ad me, & sic præbuimus duo grana Aureati, & duo florum Antimonij nostri correcti; non euomuit, sed per secessum octiès fœtida, & putrida, vnà cùm quantitate vermium eiecit, & sic cæpit aliquantulùm meliùs se habere, ità vt quando Medici reuersi sunt, admirati fuerint; deindè balsamo corroborauimus corpus media octaua prò vice in singulos dies, & duorum dierum

& reprobatur penitùs, sordescitque nomen eius. Petrus Iohannes de Fabris dictus nomine Sapiens septem edidit in lucem libros maximæ subtilitatis, cùm Spargyricam autem profitteretur itidem scripsit Centuriam vnam, & exilio compuluntur. Dilectissimus mihi Præceptor meus Lazarus Riuerius quamquàm Opus eius omnes læto animo amplectantur, quatuor attamen Centurias ab ipso effectas, & multas ab alijs communicatas, plurimi illas faciunt, alij verò contemnunt. Hinc mihi haud absonum dicere erit, quòd si tot homines Professionis illustres, qui casus scripserunt in vituperationis scopulum inciderunt per Professores Galenicos, multò magis meæ hæc Centuriæ duobus de causis, à remotione hodierni scilicèt vsus, & ab ortu earum mendicis in locis, in quibus tanta inerat Medicorum, pharmaciæ, ac nutriminis inopia, vilipendio complebuntur. Roma nunc, Venetiæ, Neapolis, Mediolanus, Italiæve aliæ Ciuitates si Spargyrici medicaminis audiant nomen non tanto obsistunt odio, Medici multi, & præcipuè Tyrones aliquod Spargyricum Consilium capiunt, vbique Spargyrici nunc etiam viuunt, & aliquatenùs pompescunt. Spargyricam verò artem viginti àb hinc annis lesæ Maiestatis crimen erat fari nomen, ac perindè à veneno mortifero omnes aufugiebant, Excellentissimi quippè Medici abominationem insinuabant; vndè cùm ego ætate illa sortitus potiùs fuissem Spargyrici nomen, quàm Galenici ad me non recurrebant, nisi deserti à Galenicis medicaminibus, alioque ordine medicinam sumere exoptabant, quapropter curas non vulgares, quæ extrà assuetum ordinem accidebant adnotabam. Totis viribus Galenicorum amicitiam prosequebar, illisq; me me humiliabam, dum autem in eorum comitatu aderam, illis opinionem meam exponebam, & si quid Spargyricum à me propositum, quod interdùm ægroto ministrabant, prosperè operatum esset, non mihi, sed socio laus erat. Multi gratum mihi exhibuere animum, strictamque amicitiam multi me me à tergo mormorationis dente dilacerabant; nihilominùs nonnullos Spargyricæ àmore inflammaui, multi meam amplexi sunt methodum. Loca posteà iam dicta, in quibus versatus sui, fecique tales Obseruationes, vt plurimùm pauperrimi Coloni calcabant, & dùm illos inuisebam, non solùm expensis non sufficiebant medicamentorum, sed charitatis opus erat illis pecuniàm aliquam concedere, vt pullum emerent vt iure aliquo recrearentur, inopiæ demùm tales erant vt lacrymas à corde extraherent; hinc Galenico ordine illis mederi maximè mihi erat scrupuli tùm ob expensas, tùm etiam ob lentas operationes, nám optimè robur, ac valorem vniuscuiusque callebam, non eò quia casu vel ego, vel professores alij Pharmacis illis ad experimentum medicati fuerint. Ego quoque mille Obseruationum collectam facere potuissem ordinario stylo factatum, sed

inutile

inutile papyrum fœdare illis duxi; eas igitùr exprimo, quæ ordinarium excellunt effectum, & prodierunt ex paupertate, & cùm vtilitatis fuissent pauperibus, eędem diuites iuuare poterant tùm lucri tùm breuitatis causa, & vbicunque fui breuiori via, me me Spargyricæ, quám Galenicæ ad gloriam perduxi; Iuuenili mea ętate curiositas me impulit ad multorum amicitiam, vt differentias vsuum obseruarem; versatus igitur sui intèr magnos Medicos Galenicos, vidique curas pulcherrimas; expertus sum Chymicos celebres, vidique itidem speciosissimas, & ab incurabilibus infirmitatibus non sinè stupore liberatos spectaui; vidi paritèr Empyricos, & eorum pulcherrima opera, simpliciumque ignauarum Mulierculárum; sed tám Galenicis Medicis, quám Spargyricis, quám Empiricis vidi medicamina administrantibus mortem, & vitam succedere, vndè natura est, quæ medetur. Obseruaui in Terris pauperrimis, quæ nec Medicos, nec medicamenta possidebant, naturali ordine sanitati suæ consulere, maiorique mori numero vbi Medici, & medicamina erant, quàm vbi desiderabantur: iuxtá illud Dauid. *Deus dat niuem sicut lanam*. Natura scilicèt operatur secundùm vires quamuis longè clariùs pateat cùm Medicus, aut minister remedia apta porrigit maiori facilitate infirmum refocilari. At frustraneum multiplicare prolixitatibus circá cauillationes duco, quas in ludis ducunt rudes discipuli de administratione medicamentorum in morborum exordio, cùm Hippocrates illas exilio damnet vbi ait: *Concocta medicari, atque mouere non cruda, nec in principijs, nisi turgeant, vt plurimùm verò non turgeant*. Illius resolutio ardua est, quamuis nondum per Galenum commentetur, sed per plurimos; & iure quia crudorum humorum crassities, & frigiditas ad motum pigra est, nec purganti medicamento obedientiam præstat, & ratio est quia frigoris natura est meatus venarum arctare, itá vt viscosus humor in illis detentus, & succus immaturus obedientiæ obsistat; id autem quisque peritus intueri debet. Vsus hodierni lenire est in principio, & posteá concoctionem quærere vsque dùm humor præparetur; remedia ista expurgantia apud hodiernos nomine benedicta Hippocratica ætate adhuc latebant, quinimmò adhibebantur remedia, quę nunc habentur á nobis fortissima, ac venenosa. Hac de causa Hippocrates se se cauebat ab illis, quæ sua acrimonia, & venenositate in egro accidentia excitabant; cassia vsum non habebat, manna, rhabárbarum, mechoocanis, aut sena; non composita diacatholicum, diaprunum simplex, non syrupus rosatus, aut violatus solutiuus vigebat, potionesue solutiuæ tenues varijs sub formis, quas etiam hodiè formantur. Remedia purgantia per extracta, tám in forma solida, quám in liquores redacta, quæ subtilia sunt, & á crassitie denudata, non grauant, nec molestia afficiunt dum pondere, & mensura iuxtá necessitatem naturę ministrantur.

Si in

Si in vſu mearum Obſeruationum, benigniſſime Lector, qualitas remediorum purgantium in principio infirmitatis tibi non arrideat, nè mireris, quia reducta ſunt à puritate ſubtilia, & ſua cùm ſubtilitate, ac actiuitate non afferunt accidentium periculum, quia humor craſſus per illa inciditur, reſoluitur, ac expellitur ad vias, per quas natura magìs procliuis eſt; in corpore non remanent, vel radices obfirmant, quæ facilè cauſare poteſt remedium mixtum ſuis cùm partibus craſſis; & impuris, vndè ſi aliquid ineſt, quod tibi vtilitatis videatur eſſe poſſe, accipies vt Profeſſor, quando verò guſtui tuo non adaptetur ſaltèm Authorem vituperoſa laude non compleas, quia tot homines tot ſententiæ, vſus differentias admittunt, & ſcriptor omnium voluntates explere non poteſt. Vale.

AD

Adm: Reuer:

ET EXIMIO PATRI BERNARDINO CHRISTINI,

Incomparabili Religionis Sacerdoti,

Publicæ Securitatis Auctori,

Salutis Reparatori, Mortis Extinctori,

A Venetis Patricijs omnibus ſuffragijs intèr Ciues adſcito,

A Fama omnibus votis intèr glorioſiſſimos cooptato,

Quòd dùm in lucem Obſeruationes edit

Mortalitatem ludat, obliuionem lædat,

Et quòd

Dum Exempla promit, Mortem premat

Gratulatur

AEmilianus Trauaglinus V. I. D.

INDEX RERVM NOTABILIVM,
Quæ in hac Secunda Parte continentur.

Fistu-

Ver-

Clossium Sancti titulo decoratum, Beatique nomine Basilium Valentini insignitum sæpè, ac sæpiùs inueniens, cùm verò apud plerosque tales non habeantur, omne dubium sublaturus, Sanctorum Cathalogum accuratè explorare libuit, neque tamen ipsos reperire concessum est. Sanctos Medicos hic subnecto, à quorum Artis Medicæ integritate discant hodierni Medici, quòd nisi ægrorum morbos quàm citiùs è uellere totis viribus curauissent, immò extorturi pecuniam remedia meliora (vt non pauci hodiè solent) procrastinassent, sanctitatis apicem non attigissent, eorumque effigies vt Orbis miracula, Celique incolas minimè veneraremur. In libro Titulo Sanctorum P. Teophili ex Societate Iesu adscriptus sequens Cathalogus.

SS. Cyrus, & Iohannes 31. Ianuarij.
S. Cæsarius Frater Gregorij Theologi 25. Februarij.
S. Dionysius 28. Februarij.
S. Codratus Corinthius 10. Martij.
S. Papilus Pergamenus 13. Aprilis.
S. Iuuenalis posteà Episcopus Narniensis 3. Maij.
S. Ioachinus Iaponius prò fide cæsus 15. Maij.
S. Thalalæus 20. Maij.
S. Alexander Lugdun. 2. Iunij.
S. Vrsicinus 19. Iunij.
S. Otriculatius 29. Iunij.
S. Sampson 27. Iunij.
S. Antiocus 15. Iulij.
S. Hermolaus 27. Iulij.
S. Pantaleon 27. Iulij.
S. Diomedes Cilix 16. Augusti.
SS. Leontius, & Carpophorus 20. Augusti.
S. Philippus Benitius Ord. Seru. 28. Augusti.
S. Eusebius 26. Septembris.
SS. Cosmus, & Damianus 27. Septembris.
S Lucas 18. Octobris.
S. Zenobius 30. Octobris.
S. Theodorus Laodiconus 2. Nouembris.
S. Aresses 9. Nouembris.
S. Æmilianus 6 Decembris.
S. Alquirinus Cistercienfis.
S. Gennadius.
S. Nicetata.

Pharmacopola.

S. Aumilianus 6. Decembris.

Chyrurgus.

S. Athanasius 3. Aprilis.

OBSER-

OBSERVATIONVM MEDICARVM CVRATIONVM INSIGNIVM

P. Fratris Bernardini Christini 2. à Iuuellina Cyrnei Min: Obser: S. Francisci

CENTVRIA PRIMA.

Romæ. *Minctio Sanguinis.* *Obseru. 1.*

Die 5. Iunij Dominus Petrus de Rubeis in Suburbio S. Petri annorum 65. emittebat per virgam sanguinem rubicundissimum ab hinc diebus 15.; hunc sibi morbum conciliauerat iter faciendo, (senibus enim talis indispositio propè oritur à violenti motu) sed tamen remanebat dubitandi locus, nàm periti in arte volunt sanguinis emissionem pacto, quo suprà à quatuor oriri posse causis, scilicèt vel à percussione recepta in visceribus, sicquę frangitur vena caua, & emittitur per vrinam, vel à qualitate humoris stabilis corrodentis, vel à motu violenti, vel à coitu immoderato. Quomodocunque esset, vt diuerterem fluxum sanguinis ordinaui sectionem venæ brachij dexteri ad vnc:4., & quotidiè sumendum propinaui per os syr: myrthin:, rosar: aridar:, oxysacchar: an: vnc:1., mastich: elect:, sem: lapatij acut:, & plantag: an: drag: ß:, tinctur: corall: drag: 1.; post quinque dies purgatus fuit prout sequitur ℞: rhabarbar: torrefact: drag: 2., myrabolan: citrin:, & emblic: decoct: cùm plantag:, equiseti an: man: ß:, semin: ameos, fænicul:, anisor: an: drag: 1., flor: trium cordial: an: pugill: 1.; sextiès per aluum euacuauit, iamque sanguis non ità perfluebat; posteà exhibui cons: cydonior:, & flor: granator: an: vnc: 1., trochisç: carab:, corn: ceru:, corall:, croci Matt: adstringentis an: drag: ß:, de quo sumebat vnc: ß: prò qualibet vice, sicque liber euasit.

Romæ. *Suffocatio Vterina.* *Obseru. 2.*

Die 7. Iunij D. Olympia Lorii annor: ferè 26. patiebatur dolores capitis, ventris, & stomachi, & hi forsitan ei acciderant, quia iuuenis carnosa, & Venerea erat, & coniuge carebat, cùm menstruis paucis, ex quibus factum est, vt pluribus symptomatibus afficeretur, & in hac die præcipuè ei tale accidit symptoma, vt 9. horarum spacio sinè pulsu, sinè respiratione, nec per os, nec per nares permansit, & venter solus calidus erat. Aduenerunt Medici multi, & applicauerunt naribus varios fumos asæ fætidæ, & similium; constrinxere vinculis coxas, & pedes, sed frustrà, vndè tanquàm mortua dimissa fuit, adeò vt ejus patruus ceram ad funus emendam curauit. Aduertens autem ego in ventre, & vmbilico calorem residere curaui; vt mulier duos digitos intinctos extracto musci, & zibetti in vuluam ad instàr coeuntis immitteret, vsque dum pertingeret partes matricis; eodem tempore confricabantur ab alia muliere ægrotantis pedes aceto, & sale, & ab alia applicari pectini, & vmbilico iussi cucurbitulam magnam, egoque calamo per os infundebam spiritum vitrioli, & per nares transmittebam fumum carab:. Elapsa hora surrexit è somno quasi stolida plorans, & subitò positum fuit ceratum su-

per umbilicum de Tacchamacha Benioi cùm gr: 8. zibetti, & musci, & per os sumpsit aquæ hirundinum compositæ ad usum Quercetani unc: 2., cùm puluere de guttetta Riuertiano, quæ iterùm resumpsit, & posteà formaui electuarium hoc ℞: sem: agn: cast: unc: 1., folior: mentastri pug: 1., suc: rutæ, mentæ an: unc: ſs:, cyperi, semin: cymini, balausti: an: drag: 2. sal: smaragd: drag: ſs:, de quo sumebat drag: 2. prò uice, & antè dictam confectionem purgata fuit cùm Mercurio uitæ, sumendo de dicto g: 8., deindè emittendum iussi sanguinem à pede dextero ad unc: 10., sicque cessarunt uertigines, & syncopationes, & optimè conualuit,

Romæ. *Colicus Dolor.* *Obseru.* 3.

DIe 11. Iunii Orsilius ab Alexano in Corsica natus, tunc Romæ miles, per quinque dies uexabatur à doloribus Colicis, & præcipuè in stomacho, & umbilico dolor urgebat. Apiata fuerunt per Medicos 26. clysteria carminatiua ordinaria, pauca restituit, & dolor permanebat; uaria per os sumenda præbuere remedia, ut theriac:, mitridat:, phylon: Rom:, requiem Nicol:, pill: de cinogloſ:, & nihil profuerunt. Vocatus ipse ordinaui clysterium factum cùm decoct: camomill:, de sem: lini, & miscui unc: 9. uini, in quo ebullierat croci metallor: drag: 1., & dimidium octauæ pulpæ colochynthidis, cùm semin: anisorum, & fænicul:; posteà per os sumendum præbui ol: amygdalorum dulcium, & recentium unc: 6., cùm syr: cynnam:, & anisor: an: unc: ſſ., sed nihil profuit. Vespere sumpsit Laudani nepent: Quercetani g: 5. cùm confect: hyacinth: drag: 1., in nocte quieuit parùm, perturbatus à doloribus; die sequenti exhibui ei g: 5. nostri Aureati uomitiui, & trium horarum spacio euomuit multa uiridacea, & tenacis materiæ, & per secessum quatèr eiusmodi materias euacuauit, sicque cessarunt dolores, nec aliud sumere uoluit, quàm nutrimentum corroborans.

Romæ. *Asthma.* *Obser.* 4.

IVuenis quidam Vrbinatensis, uineæ custos propè Portam Populi annorum ferè 26., affligebatur à duobus annis ab Asthmate, ut uix moueri posset; corpus eius erat phlegmaticum, undè præscripsi syr: de hysop:, calament:, oxymel: simpl: an: unc: ſs:, aq: de hysop:, fænicul:, capill: Vener: an: unc: 1. ſs:; sumpsit per quinque dies quolibet manè; manè paritèr, & uespere leniebam pectus cùm unguento dialthææ maioris, & ferebat cartam linitam dicto unguento suprà pectus; posteà præbui mannæ recent: de Calabria unc: 3. dissolutæ cùm unc: 4. decoct: passularum, & liquirit:, add: syr: uiolar: sol: unc: 1. ſs:, quibus sumptis euacuauit multas feces; indè prosequendo unctionem, minoratoque corpore, duobus elapsis diebus iussi sanguinis missionem à basilica dextera ad unc: 8., qui erat putridus, & per septem dies præbui sumendam sequent: composit: ℞: loch san:, loch de pino, de pulm: uulpis an: unc: 1., rad: irid:, enulæ campan: an: drag: 2., passulat: enucleatar: unc: ſs:, conſ: uiolar: unc: 3., m:, de qua sumebat unc: 1. ſs: per diem. Tertio die completo exhibui ei potionem sequentem ℞: flor: borrag:, bugloſ:, capill: Vener:, hyssop:, passul: enucleat: an: pug: 1., liquirit:, rasæ, iridis, prassij an: drag: 1. ſs:, agaric: drag: 2., zingiber:, sal: gemm: an: g: 6., infundantur per noctem in oxymel: simplic: q: ſ:, de reliquis fiat decoct:, de quo accipiat drag: 6., & diſs: elect: de caſs:, diacatholic: an: drag: 2., diaphin:, & indi an: dragm. 1., & cùm expreſs: decoct: fiat pot:, add: syr: uiol: sol: unc: 1. Sumpsit, & optimè operauit, posteà ad quindecim dies uenturos sequens electuar: ordinaui sumendum ad dragm: 2. uespere, & manè: ℞: pulm: uulpis sicc: puluer: drag: 4., rad: ireos pulueriz:, extract: liquirit: an: drag: 2., enulæ campanæ drag: 1. ſſ:; rob de vino, aut sapæ unc: 3., croci drag: ſs:, ol: carab: drag: ſs:, buthyr: sulphur: unc: ſs:, sacch: q: ſ: fiat elect: sec: art:; sanatus est omninò, & post annos quatuor vidi prædictum sospitem.

Romæ

Romæ. *Malus habitus cùm Icteritia.* *Obseru. 5.*

DIe 14. Iunij Roccus Ianninus faber lignarius annorum 58., laborabat obstructione pulmonis, hepatis, & lienis; color eius erat plumbeus, oculi perobscuri, & flaui coloris. Huic alterà accessit infirmitas, & fuit subreptio quantitatis pecuniæ, vndè Icteritia non modica cùm febre causata est. Iudicauerant de eo malè Medici moti ab aphor: Hip: *morbo regio laborantibus, si fiat hepar durum, malum*, & tanquam desperatum reliquerunt. Accessi ipse, & statim ordinaui syr: endiu:, succ. acetos:, oxysacchar:, acted: citr: an: vnc: 1. sumendum per tres dies cùm aq: cichor:, lupulor:, flor: genist:, & chelidon: an: vnc: 4.; parti hepatis epictymas refrigerantes adhibui, parti splenis resoluentes. Elapsa tertia die exhibui ei pillul: sequentes ℞. Aloe lot: drag: 1., agaric:, & rhabarbar: puluer: an: drag: ß., cùm succ: chelidon:, quibus sumptis euacuauit sextiès feces pessimas; postea sequens decoct: iussi ℞. chelidon:, flor: genist:, summitat: marrubij an: pug: 1., radic: petrosel:, endiu:, rusci, rubeæ tinctorum an: vnc: 1., fol: cetrach: linguæ ceruin:, centaur: min:, & capill: Vener: an: vnc: ß., & posteà facta est decoctio, quam per dies sex ad vnc: 5. in die sumebat cùm sacchar: vnc: ß. Iterùm præbui alias pillulas confectas seq: modo. ℞. aloè lot: drag: 1., scammon: præparat: cùm floribus sulphur: scrup: ß., agarici, & rhabarbari an: scrup: 1., succ: eupat: q: s:, f: pillul:, & euacuauit quantitatem materiæ, & desijt icteritia, posteà præparaui pillulas de Aloe ex Riu: ad conseruandam sanitatem, & ex his sumebat semèl in hæbdomada, vndè perfectè sanatus est, nolui huic applicare remedia Chymica, sed tamen Galenica, vtpotè magis adaptata huic morbo.

Romæ. *Febris Synocha.* *Obseru. 6.*

DIe 20. Iunii Dominicus Sauinus annorum 24., temperamenti inter calidum, & siccum ægrotabat febre continua, & per biduum non agnoscebatur nec principium, nec augumentum, nec status, nec declinatio febris. Vrina erat aliquantùm cruda, pulsus vehemens, plenus, vndosus, & frequens; acerbè laborabat capitis dolore, vitam habebat doloribus vexatam, & humeros flatibus, faciem valdè rubeam, & venas plenas. Clysterium ipsi impositum fuit, cùm sectione basilicæ ad vnc: 10. sanguinis, attamen febris eodem modo, ipsisque signis se habebat, absque vlla diminutione, quia verò pauper erat, sequenti die exhibui ei vinum ex Calice Chymico vnc: 8., euomuit multa mixta, & sextiès per aluum euacuauit, & sic omninò febris euanuit.

Romæ. *Febris Synocha.* *Obseru. 7.*

DIe 22. Iunij D. Angela de Auanzatis ann: 21., temperamenti calidi, & humidi laborabat febre cõtinua, & à Medicis prò Synocha putredinosa habita fuit. Prèter modum viuendi fuit datum hoc minoratiuum ℞. cassi: recent: extract:, elect: lenitiu:, diaprun: lenitiu: an: dr: 3., electuar: de diacti: dr: 1. ß., dissolu: cùm decoct: cord: q: s:, f: pot: cap:. Sex vicibus euacuauit, deindè adhibita sunt digestiua ideft ℞ syr: acetos:, endiu:, boragin: an: vnc: ß. cùm aq: lupulor: endiu: an: vnc: 2. prò vice more solito. Post aliquos dies facta fuit phlœbotomia in pede sinistro ad vnc: 6., attamen febris continuabat. Septimus transiuit aliqua suspectione, & valdè eneruatæ sunt vires, ità vt Medici decreuerint, & iusserint ipsi non præberi alia medicamenta præterquàm digestiua, & roborantia. Inter alios ego eram diuersus in opinione à Medicis, vndè ægrotantis frater audiens casum in vltimo desperationis esse à Medicis, auidus suæ salutis accessit ad me, & sic præbuimus duo grana Aureati, & duo florum Antimonij nostri correcti; non euomuit, sed per secessum octiès fætida, & putrida, vnà cùm quantitate vermium eiecit, & sic cæpit aliquantulùm meliùs se habere, ità vt quando Medici reuersi sunt, admirati fuerint; deindè balsamo corroborauimus corpus media octaua prò vice in singulos dies, & duorum dierum

ſpacio bis prò die adhibebatur bezoard: Iouial: ſcrup: 1., paſtill: Aurei noſtri, & balſam: ſalutis an: ſcrup: ſſ., ſic decimo die omnium ſtupore conualuit.

Romæ. *Febris Symptomatica.* *Obſeru.* 8.

DIe 28. Iunij ægrotabat ſenex vocatus Carolus Roſatus Marcheſanus annorum 72., iracundus, & ſanguineus, qui repentè vexatus fuit acceſſione adeò vehementi, vt omnes arbitrati fuerint ipſum paucis ab illinc horis moriturum. Accedebat febris vnà cùm maximo frigore, ità vt etiam vngues nigræ euaſerint, deindè fumi aſcendebant ad caput, vt penè poſſet reſpondere circumſtantibus, & ſic abſque vllo remedio permanſit 24. horis, & abſque vlla ſumptione præterquàm aquæ. Iuſſi ego catharticum compoſitum vitriolo, ſtibio, & aloe noſtro ad gr: 9., & ſeptiès per aluum euacuauit res putrefactas, & aliquantulàm reſpirauit; deindè iterùm iuſsi eſsentiar: alexipharmacat: noſtrat: cùm vnc: 1. ſyr: acred: citr: cochlear vnum prò vice bis in die ſumendum, & ſeptimo die febris euanuit.

Romæ. *Vomitus à multis menſibus.* *Obſeru.* 9.

DOmina Angela Muſetta annorum 38. circitèr, temperamenti bilioſi, à paſsionibus, & doloribus hyſtericis à multis menſibus laborabat vomitu, ità vt nec minimum in ſtomacho cibum retinere valeret, eòque debilitata erat, vt cadauer ſpirans videretur. Adhibuerant varia remedia Phyſici, ſed in caſsum, fruſtràque fuit venæ ſectio celebrata. Vocatus ego hæc præſcripſi ℞. iuris pulli vnc: 4., ſal: abſynth: drag: 2.; poſt quatuor horas exhibui aq: artemiſ:, roſar:, flor: aranc: an: vnc: 1., aq: cynnamom: vnc: ſſ., conf: hyacinth: drag: 1., pulu: elect: diamargar: frig: ſcrup: ſs., eſsent: croc: g: 5., m:, & ſumpſit, & tunc penitùs ceſſauit vomitus. Die ſequenti dicta remedia iterùm ſumpſit, deindè duo exteriora cerata adhibui, unum noſtrum vſuale ſtomacho, aliud umbilico ad formam nummi argentei compoſitum ex tacchamacha drag: ſſ., myrrh:, thuris, maſtiches, benioi, ſtorac: calamit: an: ſcrup: ſs., lign: aloe ſcrup: 1., muſc: gr: 4., ol: abietini q: ſ:, fiat ceratum, quo poſito ſuper umbilicum, ut dictum, ſanata eſt.

Romæ. *Tertiana Febris.* *Obſeru.* 10.

DIe prædicto Puella filia D. Ioſephi de Horatijs in foro Hiſpanico annorum 13., temperam: delicati, & bilioſi à principio mēſis Aprilis febre Tertiana uitioſa affligebatur. Adſuere Medici, qui eam purgauerant uarijs adhibitis remedijs, tandèm de ſalute deſperatam dereliquerunt, ex eò uidelicèt, quòd nec typum acceſsionis mutare potuiſsent. Vocatus ego eodem die Antifebril: Riueriani exhibui ſcrup: 2.; & quinquiès euacuauit multa bilioſa, & craſsa, ex quo factum eſt, ut ueſpere febris mitior appareret. Tribus diebus ſubſequentibus ſumendum dedi ſyr: ſucc: borragin:, lupulor:, abſynth: an: unc: ſs: cùm drag: ſs: ſalis abſynthij uitriolati. Quarta die ſumpſit uinum Calicis Chymici, undè euomuit uermen ſerpentis ad inſtar, cùm materia porracea, & per ſeceſsum multa putrida, ſicque ad priſtinam ſalutem reſtituta fuit.

Romæ. *Sputus Sanguinis.* *Obſeru.* 11.

DIe 18. Auguſti Filius Nobilis Leonardi Ferrandini annor: 18., temperam: delicati, procliuis ad Phthyſim, expuebat per modū ſaliuç ſanguinē, undè prçſtita à Medicis nō uulgari diligētia in cognoſcēda morbi radice, arbitrati fuerūt, ſanguinē proſilire à pectore, ex eò quia laborabat tuſsi. Vocatus ego præbui ſtatim aquæ ex plantag: ſtillatæ, papauer: errat:, urtic:, roſ: an: unc: ſs:, cùm qua miſcui ſyr: de corall: drag: ſs:, quam manè ſumebat, ueſpere autem magiſter: de corall: rubeis, de carab:, de ſanguin: dracon:

in lacrima an: ſcrup: 1. laudan: nep: Quercetani gr: 2. , conſ: flor: granator: vnc: ſſ: , & ſic durauit duodecim diebus, & ceſſauit ſanguis, & deſtructa fuit tuſsis; ferebat ceratum capitale in commiſſura coronali, & elapſis diebus, vt ſuprà, fuerunt paratæ decem viperæ decorticatæ,& abſque capite,carn:de teſtudin: lib: 1.,cancr: fluuiatil:, & lumacarum an: num: 8:, & radic: de pimpinel:, quę compoſitio redigebatur in conſumatum cùm carne caponis, ſicque per 12. dies bibit, poſt hoc ſumendam præbui hanc tincturam. ℞: radic: Chinæ vnc: 5., lentiſci vnc: 3., ligni viſci quercini vnc: 1., ligni aloes drag: 1. , & facta fuit tinctura ſec: art: , ex qua ſumpſit prò qualibet vice vnc: 1., ſicque conualuit.

Romæ. *Febris Continua.* *Obſeru:* 12.

FRater ſuprà dicti, annor: 28: detinebatur febre continua per plurimos menſes; exhibui ei vinum infuſum Calic: Chymic: vnc:4., & per ſeceſſum ſextiès ſinè vomitu, euacuauit, & poſteà præbui drag: 2: cortic: Chinæ,vndè ceſsauit febris; deindè adaptaui ceratum ſtomachale noſtrum, & per os 26. dierum ſpacio ſumpſit vnc: ſſ:prò qualibet vice, puluer: cachetici Quercetani, qui ſic operatus eſt, vt colorem, & temperamentum mutaret.

Romæ. *Vlcus Cancerosum.* *Obſeru:* 13.

DIe 26. Auguſti Præsbyter quidam Alexander de Sannis vlcus canceroſum in tibia dextera à ſex annis habebat, & curatus fuerat à diuerſis Chyrurghis, ſed fruſtrà. Vlcus erat grande, cùm alijs paruulis, quæ ipſum circumdabant, caro nigra, & peracerbi dolores. Præſcripſi cibum tenuem, refrigerantem, & ſuper plagam applicata fuerunt lintea madefacta ſæpè in ſequenti decocto ℞: fol: plantag: , radic: aron: , caprifoli: an: pugill: 1:, folior: vitis manip: 1., aq: fabri ferrar', in qua ferrum extinguitur lib: 3., & fact: eſt decoct: add: alum: drag: 1., ſal: Saturni drag: 1. ſſ:, & die, veſpereque vlcus humectabat, & poſteà vtebatur vnguento lytargir: facto ex oleo roſat: ſinè acet: , ceruſ:, camphor: add:, & pauco præcipitato dulcificato, deindè bis vſus eſt vino Calic: Chymic:, quod fuit cauſa magnæ emiſsionis rerum porracearum per ſecceſſum, ſicque aliquantùm purificato vlcere ab excreſcente carne, vſus ſum emplaſtro ſtyptico Crollii, & 30. elapſo die conualuit.

Romæ. *Dolor Colicus, & Nephriticus.* *Obſeru.*14.

DIe 26. Auguſti Maria Mauſonis annorum 26., temperamenti pituitoſi angebatur à 12. diebus doloribus colicis, & hoc tempore curata fuit à diuerſis Phyſicis cùm clyſterijs carminatiuis, & vnctionibus, bis ſanguinem hauriendo à ſaphæna, & alijs remedijs vſualibus ſinè fructu. Accerſitus ego inueni eam debilem, & ſimul cùm doloribus nephriticis, & colicis; habebat etiam maximam difficultatem mingendi, quare exiſtimaui fuiſse calculum, ideò exhibui extract: noſtri antecolici dragm: 1., ſal: nephritic: drag. ſſ:, ſpirit: therebint: g:20., m: in forma pillulari, & ſumpſit; in eadem hora iuſſi clyſterium compoſitum cùm decoct: ſaſsifrag:, parietar:,& radic: rhaphan:, ſemin: aniſor:, fænicul:, addito vino infuſo in Calic: Chymic: ad dimidium, cùm oleo ſem: lini q: ſ: Multas feces per aluum emiſit, ſic etiam vrinæ dolorem aliquantulùm mitigauit; veſpere dedi ei denuò extract: ſupradicti cùm ſale prædicto an: drag: ſſ:, laud: nepent: g: 3., ſpirit: therebint: g: 15., & nocte meliùs ſes habuit: Die ſequenti reiteratus fuit clyſter ſupradictus, & in ipſa die expulſit calculos quatuor per vrinam, ad inſtàr fabarum, & ſanata eſt.

Romæ. *Febris maligna.* *Obseru:* 15.

PErillustris, & Reuerendus Canonicus Rogerius Florianus annorum circitèr 42., laborabat febre maligna à 7. diebus, sicque destitutus erat viribus, vt non posset moueri. Ordinauerat eius Physicus propinandas confectiones, syrup:, bis sanguinis emissionem, sed in cassum; insupèr dederat sumendum bezoard: orient: perfectissimum, & nihil operatum est. Dùm ægrotus laborabat in extremis accersitus ego præscripsi aqu: theriacal: Riuerian: paratam cùm succ: limon: vnc: 5., bezoard: solar: scrup: ß:, confect: alchermes dragm: 1., quibus sumptis in nocte emisit sudorem in quantitate. Manè iussi clysteria cùm iure, diacatholic:, & mell: rof: an: vnc: ß:, vitell: ouor:, sacchar: rub: an: vnc: 1., & per os sequens conditum ℞: aqu: flor: borragin:, bugloss:, rosar:, scorzoner:, rut: captar: an: vnc: 1:, flor: aranc: vnc: 2:, margarit:, corall: rubeorum magisteriator: an: drag: ß:, essentiæ angelicæ, carlinæ, bistortæ, tormentillæ, contrhyeruæ cortic: citri an: g: 15., elexir vitæ maioris Serenissimi Magni Ducis dragm: ß:, sal: smaragd:, topatij, hyacinth: an: dragm: ß:, vnicorn:, bezoard: an: scrup: 1., spirit: calchant: dragm: ß:, fol: auri numero 6., misce, & propinabam ei parumpèr prò vice quinquiès, & sextiès in die, & in iure sumebat bezoard: miner:, & iouial: ad g: 10., hocque in vespere; vndè in nocte euacuauit excrementa fætida, ex quo factum est vt in manè pulsus esset validior, & vrina melior. Summo manè accessit Medicus eius ordinarius, & iudicauit excrementa mortalia, & remedia applicata vtporè inualida delusit, ità vt irasceretur infirmus, & à se Medicum expelleret, cupiens omnimodè me curam prosequi, quo circà sumendum dedi dictum bezoard: mineral:, & Iouial:, & ipse eadem euacuauit per aluum excrementa. Vespere, & manè antè cibum epithymna cordialia adhibebat. Die 13. maiori gustu sumpsit cibum, & eodem die conditum supradictum, & bezoard: in iure eodem consueto, & bis euacuauit. Die 14. cessauit euacuare atrabilaria per secessum. Agitabatur etiam febre, & tunc ordinaui aq: de cichor: vnc: 4., senæ scrup: 2., spirit: calchant: g: 6., infundantur per noctem, & sumpsit manè cùm vnc: 1. syr: rof: sol:, & bis euacuauit; spacio 17. dierum sumpsit conf: borrag:, viol: an: vnc: 1., iulep: gemmat:, perlat: an: dragm: ß:, bezoard: iouial: g: 12., sicque cessauit febris, cibos corroborantes interìm dabam, & breui tempore conualuit.

Romæ. *Passio Hysterica.* *Obseru.* 16.

DOmina Magdalena Doria annorum circitèr 35., temperamenti biliosi, faciei rubeæ, & aliquantùm crassæ. Die supradicto hæc oppressa erat hysterica passione, adeò vt per plures horas mortua videretur. Applicui ceratum compositum ex tacchamac:, beniòi, myrrh:, mastich:, carab: an: dragm: 1., ligni aloes scrup: 1., musci, & ambræ grisæ an: g: 3. super vmbilicum, & eodem tempore recepit clysterium de oxysaccharo, quod effecit vt reuiuisceret. Postera die accesserunt tremores, vndè propinaui extractum de carab: dragm: ß:, cùm iulep: viol:, & sal: Iouis gr: 6., sicque cessarunt passiones, & conualuit.

Romæ. *Dolor Nephriticus.* *Obseru:* 17.

IN ædibus S. Francisci de Ripa 29. Augusti ægrotabat Pater Franciscus de Montespetello, annorum 34., temperamenti circitèr adusti, patiebatur dolores nephriticos stomachi, & laterum correspondentes hepati. Applicauere alij diuersa Clysteria carminatiua, & varia fumenta partibus suppositis offensis, sed frustrà. Adiui ipse, & vespere ordinaui sumendum laudan: nepent: Quercetani g: 4., sed nihil profuit; postera die sumpsit ol: amygdalor: dulc: recent: vnc: 5. cùm syr: violat: vnc: 1., & adhuc vigebat dolor; altera die sumpsit essent: therebint: Cypr: drag: 1., spirit: vitriol: scrup: ß:, essent. anisor:

anifor: iulepat: dragm: ſſ:, vndè non ſuperuenerunt dolores ità violenti. Hinc ordinaui card: agreſt:, radic: liquiritiæ an: vnc:2., ex quibus conficiebam decoctum, quod ſumpſit 15. diebus, & emiſſis calculis paruis multis ſanatus eſt, & longo tempore talem non eſt paſſus morbum, prout ſeptem iam elapſis annis rediјt, & curatus fuit cùm oſſibus, & inteſtinis lupi puluerizatis ſumptis ad dragm: 1. prò vice per dies 15.

Romæ. *Conuulſio cùm febre.* *Obſeru:* 18.

Die prædicto filius Dominæ Angelæ Fuſoriæ viduæ, annorum trium, opprimebatur febre vndecim ab hinc diebus, ſimulque à varijs accidentibus conuulſiuis. Varia adhibuerunt Medici remedia, ſed fruſtrà, & accerſitus ego præbui duo cerata noſtra ex aloe contrà vermes compoſita, vnum ad regionem ſtomachi, alterum ad cor, & per os propinaui aqu: hirundin: compoſit: Quercetani ad vnc: 2., vndè ceſſarunt accidentia conuulſiua, & vt tutior eſſet ſupradicta iterùm ſumpſit, vltrà quæ præbui ſal: margarit:, corall: an: ſcrup: 1., ſal: ſmaragd: g: 6., ſpirit: theriac: dragm: 1., aq: rut: caprar: vnc:2., m:, quibus ſumptis euaſit liber.

Romæ. *Menſtruorum ſuppreſſio cùm obſtructione lienis, & dolore.* *Obſeru:* 19.

Die 30. Auguſti Illuſtriſſimæ Dominæ Catherinæ Foreſtæ Neapolitanæ, annorum ferè 28., obſcura facie, pallida, & oppilata, à quinque annis euanuerant menſtrua. Huic applicuere Medici bìs chinam ſumendam multo temporis interuallo, ſicut & diuerſas res aperitiuas, ſed fruſtrà. Accerſitus ego obſeruaui hanc habere obſtructionem duriſſimam in regione lienis cùm dolore acerbiſſimo, & per multam debilitatem ſtomachi; eodem die applicui duo cerata, vnum ſuprà regionem ſtomachi, & eſt vſuale noſtrum, & alterum ſuper regionem lienis, & fuit ſequens ℞: ſucc: cicut: condenſat: vnc: 1: ſſ:, gum: ammoniaci diſſoluti in aceto vnc: 2., ſucc: cucumeris aſinini, folior: cappar: an: vnc: ſſ:, extract: cortic: fraxin: dragm: 6., fiat ceratum ſec: art:, & eodem die ſumpſit per os bìs aq: ſtillat: de camomill:, flor: nucum, flor: tamaricis an: vnc: 1., ſal: abſynthij calybeati, tamaric: an: ſcrup: ſſ:, tinctur: croci ſcrup: 2., ſyr: artemiſ: vnc: 1., ſicque per tres dies proſequendo ceſſauit dolor, meliùſque ſtomachum appetebat. Quarta die ſumentum feci partibus inferioribus cùm fecibus Reguli Antimonij, prout infra vnc: ſſ: Reguli Antimonij ebullire faciebam in vaſæ cùm vini, ſaluiæ, pulegij, ſpicæ Romanæ, artemiſ:, matricar:, iuæ arteticæ an: man: 1:, ſicque fumum accipiebat ipſa, donec calor euaneſceret. Indè ſumebat extract: lienis bouis deſcriptum à Crollio ad vnc: ſſ:, addita aqua ſupradicta, hoc attamen ſeruato, vt totum compoſitum diuideretur veſpere, & manè tribus horis antè cibum. & hunc ordinem per quinque dies ſeruauit. Deindè ſumpſit per os vnc: 6. vini infuſi in Calice Chymico, vndè euomuit multa viridacea, & nigrà, & ſexties excretus eſt multa obſcura per ſeceſſum, & veſpere meliùs ſe habuit. Aduenerunt interìm menſtura perobſcura, & ad ſex dies mediocritèr durarunt; interim ſumebat aq: camomill:, artemis, matricar:, flor: aranicior: an: vnc: 1., ſal: abſynth:, artem: an: dragm: ſſ:, vndè cæpit facies rubeſcere, & dolores lienis omninò ceſſare. Hinc applicui remedia, vt vigorem acciperet, & menſe continuo tèr, quatèrue in hæbdomada ſumebat eſſent: roſ: ordinár:, angelic:, carlin:, cortic: citr: an: gutt: 10. tincturæ, ſeù Panaceę noſtrę liquidę vniuerſalis cùm auro g: 12., & benè conualuit, priſtinum vigorem reaſſumpſit, & paruo tempore elapſo facta eſt grauida, & peperit filium.

Romæ. *Febris Continua cùm dolore Capitis.* *Obseru.* 20.

DIe 3. Septembris Nobilis quidam Olysipi natus laborabat febre continua à sexdecim diebus, cùm dolore acerbissimo capitis. Accessere Medici, ac ordinarunt poculum medicinale ad quantitatem syi: , & quatèr fuit secata vena, quo factum est vt febris diminueretur, sed capitis dolor adhuc non cessabat. Vocatus iussi laudan: nepent: ad vsum Quercetani g: 4., & noctè meliùs se habuit, & requieuit, quia verò iuuenis erat, ideòque accensus sanguine, iussi emissionem vnc. 5. sanguinis à saphæna, & statìm desiit dolor, & sanatus est. Motus fui in hac cura ab exemplo posito in Obseru: 40. Centuriæ 5. Præceptoris mei Riuerii.

Romæ. *Febris Continua.* *Obseru.* 21.

DIe supradicto Miles quidam Matthæus Nomine Corsicæ in Bastilica natus, in Hospitali PP., Italicè *Buon Fratelli*, commorabatur. Febre hic maligna continua à duodecim euolutis diebus affligebatur, addito singultu tàm vehementi, vt nec verbum proferre posset. Medicus ordinarius Hospitalis varia adhibuerat remedia, tèr sanguinis iussit emissionem, sed nihil profuit; ego accessi, nàmque rationalis erat, & ipsi præbui sequens remedium ℞: laudan: nepent: g: 3., item ℞. emuls: 4. semin: frigid: vnc: 6., sal: prunel: dissolut: drag: 1. ß:, vndè sumpto priùs laudano, & post duas horas supradicto cessauit singultus; posteà sumendum dedi bezoard: mineral: scrup: 1., iouialis g: 10. cùm iure optimo per tres dies, sicque sanus redditus fuit.

Romæ. *Febris Tertiana.* *Obseru.* 22.

DIe 5. Septembris Cæsar Castellanus annorum 24., temperamenti biliosi duobus ferè mensibus febre Tertiana notha opprimebatur. Ordinarunt Medici quatèr sanguinis emissionem, tèr medicinas, & confectiones varias, nec per horam admouerunt febrem. Vocatus præbui drag: 1. ß: Antifebril: Riueriani, vndè euacuatis excrementis biliosis septiès, cessauit febris, & euasit liber.

Romæ. *Hydropisis.* *Obseru.* 23.

DIe 7. Septembris Vxor Domini Procuratoris de Grisonis annor: 48., temperamenti humidi per 15. menses laborabat hydropisi grauissima. Consuluere Medici inter se, & varia præbuere medicamina, sed in cassum. Vocatus ego assumpsi solus hoc onus curandi morbum. Ventris non solùm tumor erat, sed & ad pedes vsque procedebat, vt paruum dolium videretur, quo factum est vt substentari non posset, vndè prò die sequenti ordinaui infrascriptum remedium. ℞: radic: aspar:, brusc, enulæ camp:, petros: an: vnc: 3., foliq: acrim, cetrach, linguæ ceruinæ, capill: Vener:, politric:, marrubij an: man: ß., coquantur ad vnc: 6., colat: add: senæ scrup: 2., anisor:, cynnamom: an: scrup: ß:, sal: tartar: vitriol: drag: ß:, magister: nostri tartar: g: 15., spirit: sal: comm:, & nitr: an: g: 10., m:, & cap:. Poculum horum sumpsit per nouem dies continuos, quo tempore vsus sum fumentis ordinarijs ad formam epithymę, & applicabam supra hepar, lien, & stomachum. Ventrem verò vngebam oleo bufon: descripto à Patre Lauda, cùm vnguento arthanitæ maioris, vndè & interiùs, & exteriùs res, & materias aquosas sextiès in die euacuabat. Nono elapso die præbui Mercurii dulcis nostri g: 20., magist: ialapp:, & scamm: an: g: 6., vndè euacuata fuit quantitas non modica materiæ aqueæ, & fetens, & diminutus est venter. Per decem dies sequentes sumebat aq: acrimon:, capill: Vener:, linguæ ceruinæ, cetrach, absynth: an: vnc: 1., & infundebam sal: absynth: vitriol:, ebul:, & tamarisc: an: scrup: ß:, spirit: sal: comm: g: 20., &

eodem

eodem tempore iterùm sumpsit Mercur: dulc: cùm reliquis, vt suprà. Iam incipiebat ambulare, & semèl in die à domo exibat exercitij gratia; septem alijs diebus sumpsit aquas, vt suprà, posteà propinaui vinum infusum in Calic: Chymic: ad vnc: 6., quod mirabilitèr operatum fuit per secessum; posteà composui confect: specier: dyarrhod: Abbat:, diamarg: calidi an: drag: 3., pulu: radic: aron: præparat: vnc: 2., rad: vincetossic: pulu: vnc: 3., herbæ Turcicæ, & baccarum lauri an: vnc: ß:, vnicorn:, corall: rub: an: drag: 2., syr: de duab: radicibus, acredin: citr:, de pom: an: vnc: 2., & facta est confectio, de qua sumebat cochlear vnum manè, & alterum vespere ad tres horas antè cibum. Super stomachum applicui ceratum nostrum stomachale, & post vini supradicti potionem accesserunt menstrua, & sanata est. Posteà conferi pillulas ex extracto aloe ad vsum Riuerij, quas sumebat semèl in hæbdomada, & cùm his optimè se conseruabat.

Romæ. *Dolores Hypocondriaci.* *Obseru.* 24.

Die 7. Septembris Iohannes Antonius Ansouinus à Sermoneta annorum 36., laborabat à nouem mensibus doloribus hypocondriacis. Multa, ac multa remedia adaptata fuerunt à diuersis Physicis, tàm ad vsum Galenicum, quam Spargyricum, sed frustrà. Accersitus exhibui ei vnc: 1. oxymel: compositi ad vsum Quercetani, cùm addit: salis absynthij, & salis Antiscorbutici nostri an: scrup: 1. prò vice per dies sexdecim, & omninò sanatus est.

Romæ. *Dysinthæria cùm febre.* *Obseru.* 25.

Die 11. Septembris Carolus Florianus Mercator annorum 35., temperamenti biliosi patiebatur ab hinc decem diebus, dysinthæriam cùm febre qualitatis malignæ, & in extremo redactus à Physico ordinario purgatus est multis remedijs à principio morbi vsque ad diem prædictum, & semper deteriùs se habuit. Vocatus ego propinaui ei extract: symphyti maioris drag: ß:, tincturæ corall:, tormentillæ, bistortæ, & vitrioli stupefactiui an: g: 10., croc: Mart: adstringentis, & camphuræ an: g: 7., misce, & cap: in duabus vicibus. Posteà iussi clysteria duo composita in hunc modum ℞: fol: plantag:, tass: barbas:, caudæ equinæ, polygoni an: man: 2., aquæ in quà faber ferrarius extinguit ferrum lib: 4., camphuræ, mastich: an: drag: 1., bull:, & fiat decoct:, add: vitell: ouor:, butyri, & sacchar: rub: q: s:, & f: vt dictum. Nocte meliùs se habuit, & cessauit dysinthæria, roboratus fuit aqua caponum distillata composita à P. Ferrara, essentiaque, aut spiritu Panis nostro composito, & optimè conualuit.

Romæ. *Febris Tertiana.* *Obseru,* 26.

Die eodem Puella annorum 11., temperamenti delicati à tribus mensibus patiebatur febrem Tertianam. Die accessionis præbui puluer: angelici Algerott: g: 7. infusi in vino, & per os parùm euomuit, sed per secessum euacuauit multa mixta, & eadem die redijt validior febris accessio, vndè arbitratus sum corpus non sufficientèr purgatum fuisse, sicque ordinaui aquam chamædryos, acrimoniæ, capill: Vener: an: vnc: 1., spirit: vitriol: g: 8., sal: absynthii calybeati drag: 1., per tres dies, vndè minorata est febris; quarto die exhibui Antifebril: nostri drag: ß:, & febris euanuit.

Romæ.

Romæ. *Vapores Vterini, cùm effectibus Hypocondriacis.* *Obseru.27.*

DIe 14. Septembris Domina Martia Vagnucia annorum 25., temperamenti biliosi; per quatuor annos vaporibus vterinis mixtis cùm effectibus hypocōdriacis ęgrotauerat, qui sensus deprauauerant. Multa remedia à Physicis adaptata fuere; sed in cassum; quarè vocatus ego proposui catharticum Antimonij cùm Aloe nostrum semèl in hæbdomada, cùm fumentis quoque herbarum aromaticarum, & fecum Reguli semèl in die; per dies 40. vsa est his remedijs, & meliùs se habuit, posteà sumpsit extract: vterin: Quercetani semèl in die in hora somni scrup: 1. prò vice, cùm guttis quatuor spiritus succini, & g: 2. laudan: nepent: Quercetani per dies 30., & sospes euasit.

Romæ. *Dolores Articulares, & Gonorrhæa.* *Obseru.28.*

DIe 15. Septembris Eques Cosimus Iudicellus Neapolitanus annorum 28., temperamenti mixti intèr calidum, & siccum laborabat à quatuor annis gonorrhęa, cùm doloribus articularibus, quo tempore nunquàm desijt vsum medicamentorum, nempè decoct: sudoriferorum, purgantium, vaporariorum &c., sed frustrà. Vocauit me, & dedi ei per 60. dies pillulam vnam prò vice compositam modo sequenti ℞: extract: lign: sanct:, sassafr:, lign: visc: quercin: an: vnc: ß:, Mercur: dulc: nostri, rasinæ scammon:, extract: rhabarbar:, & hellebor: nigr: an: vnc: 2., Panacææ nostræ liquidæ vniuersalis, & spirit: therebinthi an: vnc: 2. ß:, imbibantur, & ad solem, vel cinerem calidam restringantur ad sufficientia, donec reducantur mass: pill., & huius sumptionis drag: ß: sanum totalitèr reddidit.

Roma. *Febris continua.* *Obseru: 29.*

DIe 17. Septembris Vnus ex Proceribus Poloniæ annorum ferè 34. magno multorum comitatu peruenerat ad Vrbem, & quatuor elapsis mensibus, quibus ibi habitauerat, incidit in febrem continuam; adducique iussit plures Medicos, qui consuluère de corpore minorando; & de emissione sanguinis, prout Galenicus requirit vsus, & prò sequenti manè ordinarunt cons: de acred: citr: cùm semine sancto, & potionem aquæ decisoriæ. Die sequenti accessit ad eum videndum nobilis Æques Germanus nominè Io: Petrus Roupatterus, qui eodem anno à me curatus, & Dei gratia sanatus fuerat, & ad medendum proposuit me, vndè dimissis alijs, ego assumpsi onus medendi illum more Gallico, & reperij cùm febre, & dolore capitis acutissimo, vrina crassa, & onusta, pulsu paruulo, & per totam noctem elapsam insomnis laborauerat siti intollerabili, vndè valdè timebat, & instirit vt Chymicè quam citò curaretur. Vespere ego applicui fronti emulsiones refrigerantes, & extupefacientes; renibus vnguentum sandalorum, & refrigeratiuum Galeni, & per os potionem aq: scorzonetæ cùm sal: prunel: perlat: drag: 1. ß: sinè alio cibo; sequenti manè clysterium ordinaui ex decocto herbarum ordin:, & miscui in eo diacathol: vnc: ß:, mell: ros: solut: vnc: 2., ol: viol: vnc: 3., & hora elapsa euacuauit multa biliosa. Interim vrina grauis, & accensa erat, nec nocte illa, sicut in antecedenti fuit depressus, immò manè extraxi sanguinem à basilica brachij dexteri ad vnc: 8., qui crassus, putridus, & accensus erat; posteà sumpsit acred: citr: vnc: 1., spirit: sulphur: acid: scrup: ß:, aq: de scorzonera vnc: 6. In die applicui anodinantia fronti, & potionem dedi hordeaceam cùm semin: peponis ad vnc: 10., sal: prunell: perlat: drag: 1.: vespere ordinaui laudan: stupefactiuum ex vitriolo descriptum à Scrodero ad gr: 7., cùm iulep: perlat: drag: 1., aq: de scorzoner. vnc: 6. quo requieuit in nocte, & diminutus est calor. Manè autem oriente die sumendam dedi nostri Antifebrilis drag: 1. ß:, quarè octiès euacuauit mixta sinè alteratione, & molestia. Vespere satis debilis

erat, iam capitis dolor nullus, & febris ad statum naturalem redijt; ideò exhibui ei eadem hora conſ: bugloſ:, borragin:, roſar:, violar: an: vnc. ſſ:, ſyr: acred: citr: vnc: 1., confect: hyacinth: drag: 1., m:, & cap:; nocte ſequenti ſumpſit aq: tot: citri, ſcorzoneræ an: vnc: 1. ſſ:, eſsent: cortic: citr:, tormentill:, conthrhyeru:, elex: propriet:, Panaceæ noſtræ liquidæ vniuerſal: an: g: 12, ſpirit: calchant: g: 10., ſpirit: camphur: g: 4., m:, & meliùs ſe habuit, & benè requieuit; manè ſequenti vrina erat bona, & febris nulla, tamen voluit iterùm ſumere confectionem ſupradictam, deindè aquam acrimoniæ; poſtera die cibus conceſſus eſt plenior, in quem margat:, & bezoard: Iouial: ponebam ad gr: 15., & hoc per nouem dies, vndè optimè conualuit.

Romæ. *Habitus Cacheticus cùm fluxu ſanguineo menſtruali.* *Obſeru. 30.*

DIe 18. Septembris vxor Domini Chriſtophori Ricci, annorum fe: è 36. per nouem menſes integros patiebatur fluxum ſanguinis menſtrualis, vnde ad habitum cacheticum trahebatur cùm notabili viriam deficientia. Adfuere Medici, & diuerſa præſtitere remedia tàm purgantia, quàm adſtringentia. Vocatus ordinaui ſequentia ℞. conſ: flor: nucum iuglandium vnc: 2., croc: Mart: adſtringentis drag: 1., trochiſc: carab: drag: 2., ſpeciei diarrhod: abbat: drag: 1., tinctur: corall: rub: drag: 2., & propinaui hanc confect: per dies 15. horis 2: antè cibum cochlear: ſſ. prò vice. Interìm accipiebat in eadem hora vnc: 2. aquæ compoſitæ Quercetani ad ſputum, ſanguinis, & fluxus diminutus eſt. Poſt hoc iuſſi ſucc: plantag: clarificat: vnc: 4., colophoniæ drag: 1., & ſtatìm ceſſauit; cùmque eneruata eſſet, ad reſtaurationem virium exhibui ei per dies 20. confection: noſtræ antiheticæ drag: 1., & optimè conualuit.

Romæ. *Gonorrhæa antiqua.* *Obſeru. 31.*

DIe 21. Septembris Nobilis Eques Peruſinus gonorrhæam veterem quinque abhinc annis habebat, quo tempore dolores in lateribus, genibus, & pedibus non modicos patiebatur, ideò ſumendum præbui vinum ex Calice Chymico duobus diebus ſequentibus in manè ad vnc: 6. prò qualibet die, vndè euanuere dolores; poſt hoc pillulas antiuenereas Riuerianas noſtras integro menſe ſumpſit ad drag: 1. prò qualibet vice, & poſt eas aquam dicti Auctoris contrà Gonorrhæam ſumebat, & perfectè eſt ſanatus.

Romæ. *Febris lenta continua.* *Obſeru. 32.*

DIe 24. Septembris filius Domini Marci de Iannuccis annorum octo affligebatur febre continua lenta à multis menſibus, eòque oppreſſus erat, vt deſtitutus videretur, & procliuis ad Phthyſim, & dolores continuos in lumbis, & pedibus habebat, & hoc propter debilitatem. Ad hunc curandum diuerſis vſi erant Phyſici remedijs, ſed fruſtrà, quapropter vocatus ſtatim ordinaui calomelani Riueriani g: 10., tartar: mechoocan:, ſcammon: an: g: 3. cùm conſeru: violar:, & quatèr euacuauit; poſteà iuſſi cynnamomi drag: 2., puluer: corall: præparat:, margar: præpar:, an: drag: ſſ:, diarrhodon: Abb: ſcrup: 1., pulueris antiheticì noſtri drag: 2., fæcul: aron: præpar: vnc: ſſ:, vincetoſſic:, herbæ Turcicæ an: drag: ſſ:, conſ: borragin:, bugloſſ: an: vnc: 2., m:, & bìs in die hora vna antè cibum ſumebat drag: 1. prò vice. Die 30. dicti menſis replicaui calomelanum ſupradictum in eadem doſi, & multa farinacea per aluum emiſit, & febris euanuit; ad roborandum verò iuſſi chinam in vſu conſumati cùm iure pulli, & benè vires accepit.

Romæ. *Fluxus dysintharicus.* *Obseru:* 33.

DIe 8. Octobris Domina Catharina Bardocchia annorum circitèr 46., temperamenti phlegmatici, laborabat quinque ab hinc mensibus continuo corporis fluxu, tàmque acritèr augebatur, vt dic, ac nocte quinque libras circitèr materiæ biliosæ euacuaret. Huius morbi causa ea esse potuit, quòd cùm infirmaretur in vere nullam adhibuerit medicinam, nullaque regula viuendi vsa est, immò, vt mos est mulierum, ijs cibis, qui noxij erant, vescebatur, & prætereà anni elapso cursu ignorabat menstrua. Vocatus poculum ad euacuationem humorum pessimorum stomachi ordinaui, videlicèt rhabarb: elect: drag: I., myrabolan: citrin: drag: ß:, sand: citr: scrup: ß:, infund: in aqua plantagin: cùm spirit: vitriol. g: 4., dein exprimantur, & addatur syr: ros: sol: vnc: I. ß:, rhabarbar: rasp: drag: ß:, misce; sumpsit, multaque biliosa eiecit, posteà iussi clysteria facta cùm aqua fabrorum ferrariorum, in qua decocta erant fol: plantagin:, polygoni, equiseti, summitat: rubi, balaustij, sem: sumach cùm addit: oleorum cydoniorum vnc: 4. prò vice; ad stomachum applicui ceratum nostrum stomachale; tertia die post potionem facta fuit phlœbotomia saphænæ ad vnc: 6. sanguinis, & per os sumebat bis in die tinctur: croc: Mart: adstringentis, corall: an: drag: ß:, succini scrup: I., conf: alcherm: scrup: 2., bezoard: iouial: scrup: ß:, spirit: calchant: g: 4., aq: stillat: persicariæ maculatæ vnc: 3., cap: vnc: I. ß: prò vice, & vsu prædicto infrà spatium nouem dierum conualuit.

Romæ. *Gonorrhæa antiqua.* *Obseru:* 34.

PRædicti mensis die 11. Iuuenis quidam venator temperamenti biliosi, annorum circitèr 28. affligebatur à Gonorrhæa inueterata trium annorum, ad quam expellendam innumera remedia applicauerat. Vocatus ego inueni ægrotum impatientèr dietare; ideòque sequens vinum medicatum præstiti: ℞: lign: sanct: torref:, cort: eiusd: an: vnc: 3., sassafras: vnc: I. ß:, senæ Orient: vnc: 2., turbit:, hermodactil:, mechoocan: an: drag: 2., sand: citr:, rubei an: drag: 3., summitat: nucum virid: vnc: 2., salsæpatill: vnc: I. ß:, vini optimi lib: 8.; triturentur, & infundantur per sex dies in loco frigido, & posteà sumpsit vnc: 6. prò vice diluculò more solito. Finita potione supradicta, ad cautelam exhibui ei tabulæ nostræ adstringentis contrà veteres Gonorrhæas septiès scrup: I. prò vice semèl in die, optimèque sanatus est.

Romæ. *Pleuritis.* *Obseru:* 35.

DIe 14. Octobris Custos Vineæ Illustrissimi Domini Marchionis Eugenij Muti annorum circitèr 23. febre, & peracerbo dolore in latere sinistro cruciabatur, vltrà quod difficultatem patiebatur respirandi, & pulsus erat acutus, & tremens, & vrina cruda, vndè eius morbus adiudicatus fuerat, vt communitèr aiunt, punctura, iam verò tertia elapsa erat dies, à qua incæperat. Vocatus ordinaui sectionem venæ basilicæ sinistræ, & emissionem vnc: 6. sanguinis; vespere circà 22. horam tantundem è basilica dextera emittendum iussi, & per os exhibui ei pomum descriptum à Quercetano cùm aqua cardi sancti ad vnc: 4.; in parte dolenti applicui ei oleum nostrum antipleuriticum, & emplastrum nostrum vsuale, sicut & in opposita; die sequenti tendebat in peiùs, vndè præbui aqu: benedict: Quercetani vnc: 5., & multa euomens meliùs se habuit; sumpsit posteà confect: lambitiuam ex syr: de pomis, iuiub:, capill: Vener:, papauer: errat: an: vnc: I., sulphur: diaphoret: nostri, corall: præp:, dentis apri, maxill: lucior:, flor: buxi, cortic: inter: auellan: an: drag: ß:; m:, & cap: in duabus vicibus; sudauit, & per os expuit multùm, & perfectè sanatus est.

Romæ. *Febris Quotidiana intermittens.* *Obseru: 36.*

DIe 16. Octobris Mulier quædam annorum 27., dedita luxui Venereo, temperamenti delicati, à septem mensibus febrem patiebatur quotidianam intermittentem, quæ illam circà meridiem accessu infallibili aggrediebatur, sed moderato. Varijs vsa est remedijs, sed sinè fructu, vndè de sanitate desperans inordinatè viuebat, atque carnalitèr persæpè delectabatur. Verebar ne lue Venerea laboraret, attamen propinaui ei decoct: flor: camomill:, summitat: absynth: an: pug: 1., de quo sumebat vnc: 3. matutino tempore, cùm drag: ß: pill: nostræ Antiuenereæ; quarta die sumpsit Antifebril: nostri scrup: 4., sicque febris euanuit; & iterùm sumens per 20. dies decoctum prædictum cùm pillulis, perfectam valetudinem accepit.

Romæ. *Febris Quartana.* *Obseru.37.*

DIe 20. Octobris Magdalena Baldana annòrum 28. à duobus annis febre laborabat quartana, qua de causa diuersa adhibuerat remedia, sed in cassum. Grana 30. Febrifugi nostri Riueriani sumenda præbui, & porraceas bìs per os, & sextiès per secessum materias eiecit, nihilominùs febris augebatur, ità vt accessionis tempore magìs acerba appareret. Idem in 3. accessione præbui remedium, & magìs febris vrgebat; die sequenti emissionem sanguinis à pede ordinaui ad vnc: 4., & adhuc persistebat, vndè Antifebrile nostrum sumendum curaui ad scrup: 4. cùm quo septiès euacuauit, & libera euasit.

Romæ. *Angina.* *Obseru. 38.*

DIe 23. Octobris Pistor Germanus Angina oppressus morti proximus redactus erat, absque verbo, & facultate recipiendi nec guttam aquæ. A Medicis ad reuulsionem cucurbitulæ collo, & humeris applicatæ, sanguis à basilica, & à lingua detractus, pluraque alia adhibita remedia, at semper in cassum. Accerserunt me, & obseruaui sub lingua carnis quantitatem creuisse, quam proprijs præcidi manibus ad pondus vnc: 1., vndè sanguinis non modica effusio facta fuit; deindè candela guttur aperui, & emplastrum ex nido hirundinis, & malua confectum gutturi applicaui, & per syphonem in os transmisi vnc: 5. aquæ benedictæ Quercetani, quo facto duobus elapsis horis euomuit, & apostema putrefactum erupit, materiaque cùm phlegmatis quantitate exijt, & perfectè sanatus est.

Romæ. *Scyatica.* *Obseru: 39.*

DIe 28. Octobris Dominus Paulus Florianus Ligur annorum 40., temperamenti biliosi, à multis annis Scyaticam patiebatur, quo tempore eò creuit dolor vt moueri nequiret. Adhibui clysteria carminatiua, addidi petiam perfusam colochynthide ad drag: 1. ß: & bìs in die fumenta ad coxam applicui confecta ex herbis aromaticis cùm lapidibus ignitis ad vsum nostrum, quæ iterata fuere, indè vngendam iussi partem offensam aqua uitæ, in qua instillatæ erant radices brioniæ, iuæ artericæ, & pinguedo canis rubei, tribus diebus cessit dolor. His omnibus addidi vnc: 7. vini Calicis Chymici, quod mirabilitèr operatum est, & per vomitum, & per secessum multa euacuauit, sicque extitit liber.

Romæ.

Romæ. *Fluxio pituitosa, quasi Phthysis.* *Obseru. 40.*

DIe 4. Nouembris Dominus Georgius Carlinus Mediolanensis annorum 21., temperamenti delicati, Vrbem petierat diebus feruidissimis Iulij, factumque est, vt ægrotaret. A Medicis curatus fuit, sed cùm non perfectè purgatus, accessit fluxio pituitosa cùm tussi. Interim calore elapso æstiuo cruditatem pectoris, & difficultatem respirandi patiebatur, vndè omnes arbitrabantur ipsum prima specie phthysis laborare, ex eo quod febricula quasi impercæptibili torqueretur. Iussi mannæ vnc: 2. ß: cùm decoct: passular:, & liquiritiæ q: s:, post quæ ordinaui syr: pectorales, vt de pom:, iuiub:, capill: Vener:, bibisc: an: vnc: ß:, aq: hyssopi, capill: Vener: an: vnc: 2. ß:, lact: sulphur: scrup: 1., cap: per septem dies; quarta die secata fuit basilica ad vnc: 4. sanguinis; die sequenti causticum brachio sinistro factum fuit, & electuar: sequens composui ℞: semin: papauer: alb:, portulac:, malu:, cucurb:, pepon:, cucum: tusi an: drag: 10., extract: cardi sancti, liquirit:, & iuniperi an: vnc: ß:, succ: hederæ terrestr: depurati, veronicæ, scabiosæ an: vnc: 5., butyri sulphuris, magister: carab: an: drag: 2., sal: corall:, margarit: an: drag: 1., diapenidij vnc: 2., fiat electuar: cùm mell: q: s: sec: art:, & sumpsit in quolibet die dr: 2. vsque ad quadragimesimũ, & benè se habuit, complexionemque innouauit.

Romæ. *Febris cùm Pituita.* *Obseru: 41.*

DIe 7. Nouembris Dominus Antonius Sorianus annor: 36. detinebatur febre cùm pituita, & raucedine. Vocatus iussi ptisanam laxantem nostram ad vsum Riuerianum cùm hordeo, sena, & manna, sed nihil profuit. Tertia die aperui venam brachij dexteri, & hausi vnc: 5. sanguinis, sed raucedo prosequebatur, sicut & febris; vndè ordinaui turbitt: Croll: gr: 4., rasinæ, ialappæ, & scammon: an: g: 6., sicque febris, & raucedo euanuerunt.

Romæ. *Pleuritis.* *Obseru: 42.*

EOdem tempore Antonius quidam Sutor Bononiensis, annorum 34. laborabat Pleuritide, nec ibi error vllus, dùm omnia signa huiusce morbi apparebant. Huic tàm à dextero, quàm à sinistro fuit ordinata sectio venę ad vnc: 7. prò qualibet vice; præbui eodem die potum descriptum à Querceiano cùm aq: theriacal: ad vnc: 2.; die sequenti accepit puluerem nostrum Antipleuriticum ad drag: 1., diaphoretic: aureati g: 15., & vltrà hoc varia sumpsit lambitiua, & in septimo sanus factus est.

Romæ. *Dolores Partus.* *Obseru: 43.*

DIe 13. Nouembris Domina Francisca de Rubeis annorum ferè 24. à tribus diebus angebatur doloribus partus, & obstetrices adstantes non poterant fœtum videre, vndè in iudicium pessimum ducebantur. Ab his vocatus adhibui vnctionem ad latera, & vmbilicum ex rebus calidis, & per os exhibui dictami crytici, aristoloch: long:, & rotund:, myrrh: an: scrup: 1., croci, cynnamom: an: scrup: ß:, conf: alcherm:, iulepi gemmar: an: drag: ß., aquæ artemisiæ, flor: aranc: an: vnc: 1. ß:, illicòque peperit filiam, & sana facta est.

Romæ. *Phthysica desperata.* *Obseru: 44.*

DIe 16. Nouembris Agatha Manfredi annorum 31., habitus pessimi, phthysi duobus ab hinc annis afflicta, sic destructa erat, vt à Medicis tanquàm de eius salute desperantibus, dimissa esset. Hunc morbum illi conciliauerat menstruorum

reten-

retentio, anguſtiæque, quibus ità angebatur, vt dies integros tranſigeret modico, & quaſi nullo contenta victu, adeò vt corpus oſſibus tantùm, neruiſque compactum videretur. Propter imbecillitatem nullum cibum retinebat, & quamuis abſque vitæ ſpe omninò eſſet tamen vt parentibus inſtantibus, rogantibuſque ſatisfacerem ſubſequentia remedia præbui. ℞: pulpæ caponis, vitulinæ, veruecinæ an: vnc: 4., cùm additione ſal: Iouis ſcrup: ß:, corall:, margarit:, viperar: an: drag: ß:, Panaceæ liquidæ ſolaris noſtræ g: 20., aq: tot: citr:, & flor: aranc: an: partem æqualem q: ſ:, & confice conſumatum ſec: art:, de quo cap: cochlearia duo prò vice quatèr, aut quinquiès in die; prætereà applicaui epictimas cordiales cordi, ſtomachales ſtomacho; linitiones indè iuſſi ex ol: cortic: citr: diſtill:, ol: maſtic:, cydonior:, & prò potu ſumebat aq: cordialis ſtillat: cùm capon: deſcripta à Pater Gabriele Ferrara c: 437.; poſt quatuor dies in cibum panatellas ſumpſit, paulatim augendo, ſicque intèr dies 15. ſtomachus ſatis roboratus eſt; poſt hoc per dies 30. cæpit ſequentem compoſitionem matutino tempore, videlicèt ℞: viperæ viuæ decorticatæ abſque capite, cauda, & interioribus, carnis pulli ſinè adipe, & cute an: vnc: 2., rad: borragin:, bugloſ:, ſcorzoner:, cortic: citr: cùm ſacchar: condit: an: vnc: ß:, ſal: margaritar:, corall:, ſmaragdor:, Iouis an: ſcrup: ß:, Panaceæ noſtræ antiheticæ drag: ß:, lact: ſemin: pepon: vnc: 1., aquæ hordei q: ſ:, fiat conſumatum ſec: art: cùm omni diligentia. Quotidiè hanc compoſitionem cùm vipera recenti faciebant in propria eius domo, tepidamque ſumebat; ad cautelam per duos alios menſes ex mammis mulieris ore proprio lactem hauſit, ſicque ſanata eſt, cùm ſuperuentu menſtruorum.

Romæ. *Epilepſia cùm febre acuta verminoſa.* *Obſeru: 45.*

Die 21. Nouembris filius Domini Marci Antonij de Rubeis, olìm fabricæ Diui Petri, & totius Cameræ Apoſtolicæ Præfecti, menſium 6. febri verminoſa acuta vexatus, ac accidente epileptico oppreſſus per horam omnium ſtupore verbum amittebat. Vocatus adhibui puluer: de guttera noſtri drag: ß:, cùm aquæ hirundinum compoſitæ ad vſum Quercetani vnc: 2., & illicò ſenſus recepit, erat autem dies ſeptimus ab initio morbi, ſicque die octo hoc catharticum iuſſi ℞: calomelan: noſtri, cathartici noſtri de vitriol: an: g: 6., miſce, & ſumpſit ſextiès, quarè feces cretaceas per aluum emiſſit. In alijs diebus ſequentibus ſæpè, & ſæpiùs ſumebat conditum liquidum prò potu, videlicèt ℞: aq: theriac: noſtræ vnc: ß:, rut: capræ: vnc: 1., ſcord:, aceroſ: an: vnc: 2., ſpirit: calchant: g: 5., puluer: de guttera, cornu cer: præparat:, vnicorn:, corall: præpar:, ſemin: ſantonic: an: ſcrup: 1., in linteolo infundantur, & in phiala ſæpè agitentur; & ſic intrà dies quinque benè ſanatus eſt.

Romæ. *Inteſtina in Scrotum deſcenſa.* *Obſeru: 46.*

Die 26. Nouembris Dominus Io: Dominicus de Graſſis annorum 26. cruciabatur à multis annis vehementibus doloribus cauſatis à dimiſſione inteſtinorum. Acceſsi vocatus, & ferreo amoto inſtrumento, quo ad ea ſubleuanda vtor, aliud magìs commodum adaptaui, conſuluique curam proſequendam, & ſpem quaſi certam ſalutis, ex eò videlicèt, quòd Iuuenis foret, arbitratus ſum, vndè regula viuendi præſtita, ſubſequens remedium applicui ℞: ſanguinis dracon:, mumiæ, maſtich:, thuris, bolarm: pretioſ:, limacum nudatum ſiccatum, rad: ſymphyti maioris, ſuccini an: vnc: ß:, ol: iuniper:, & cupreſſus per deſceſſum, therebinthinæ, abietis q: ſ:, fiat ceratum ſec: art:. Per menſem exhibui per os drag: 2. huius confectionis. ℞: eſtract: ſymphyti maioris, tormentill: an: drag: ß:, terræ ſigill:, corn: ceru: præparat:, ſanguin: dracon: in lacryma an: ſcrup: ß:, conſ: flor: granator: vnc: 1., ſicque cùm vſu prædictorum medicaminum liber euaſit.

Romæ. *Apoplexia fortis.* *Obseru.* 47.

DIe 29. Nouembris Dominicus Rouisius annorum 46. circitèr, temperamenti humidi, corporis aliquantùm crassi, cùm benè se haberet repentè in nocte morbo oppressus fuit, & sinè verbo, aliaque sensuum operatione inuentus. Oculos tenebat apertos, eosque vndiquè circumuoluebat, quasi ad estasim suspiciens, & omnia obseruans absque signo nec gaudij, nec mæstitiæ, neque cognitionis aliorum. Conuocati fuere Medici non pauci, & ab omnibus cognita fuit Apoplexia, varijsque vsi sunt remedijs, sed frustrà; ideoque morbum desperatum arbitrati sunt. Assumpsi onus ego curandi, cùm protestatione accipiendi illum vtpotè mortuum, motus ab Aphor: *soluere apoplexiam fortem impossibile &c.* Cõfestìm iussi sectionem venæ malleoli in dextero pede ad vnc: 8. sanguinis, indè humeris cucurbitulas apposui, iam autem præcesserant clysteria ità composita ℞: centaureæ min:, pulegij, calamenti, origani, sticados arab:, fol: rutæ, betonicæ an: man: 1., sem: carthami contusi vnc: 1., anis:, fœnicul:, carui an: drag: 2., colochynthidis, & agarici an: vnc: 3., in linteolo decoquantur sec: art: ad vnc: 15., post add: hyeræ pigræ, hyeralogod: an: vnc: ß:, diaphinicon:, diasenæ an: drag: 3., ol: rutac: vnc: 4., fiat clyster:. Per os præbendas dedi confection: anacardin: drag: 3., mithridat:, theriac: Androm: an: drag: 1., sic etiam eodem die composui sternutatoria, videlicèt ℞: hellebor: alb: g: 6., piper: alb:, pyrethri, euphorbij an: gr: 10., sinapis scup: ß:, m:, & insufflata fuere per narices; clyster verò operatus est benè, starnutatoria nihil. Nocte sequenti permansit in eodem statu; die sequenti adaptaui cucurbitulam occipiti, & excarificaui antequàm sentiret, posteà applicui ceratum stibij Paracelsi descriptum à Crollio. Eodem manè aperui venam frontis, ex qua exiuit sanguis ad vnc: 6., indè posui vesicatorium in commissura coronali, reiterando clysteria. Die sequenti ordinaui Aureati nostri correcti g: 8., nec operata sunt per vomitum, sed per secessum. Vespere inuasit eum calor, quarè iussi confectionem sequentem ℞: sem: peoniæ, coriandri, nucis moscatæ, ligni visci quercini in puluere an: vnc: ß:, cubebe, galangæ, macropiperis, tormentillæ, zingiberis an: drag: 1., florum anthos ad vsum conseruæ vnc: 3., misce, & cochlear vnum prò vice sumebat; manè sequenti loquutus est, dùm applicabam cucurbitulam humeris, & confectionem vt suprà, sed adhuc quasi stolidus erat; adhibui vaporaria nostra vsualia in cubili herbis aromaticis, & lapidibus ignitis, per osque propinaui decoct: hoc ligni sancti: ℞: lign: sanct:, cortic: eiusdem an: vnc: 4., sassafras vnc: 1., salsæ parillæ vnc: 3., lign: lentisc:, quercini visci, an: dragm: 2., anisor:, zingiber:, bacc: laur:, iuniperi an: vnc: ß:, gran: paradisi, sem: card: sancti an: drag: 2., f: decoct:, & sumpsit vnc: 6. per dies 40. cùm regimine, quo spacio perfectè sanatus est.

Romæ. *Gonorrhæa cùm doloribus Articularibus.* *Obseru.* 48.

DIe 5. Decembris Domina quædam viro coniuncta pessimo dolosè ab eodem infecta fuerat quinque ab hinc mensibus gonorrhęa cùm doloribus in omnibus articulis. Hæc erat annorum fermè 25., temperamenti pituitosi, & eò peruenit, vt nec voluere se posset. Elaborauere Medici, sed nemo poterat eam hortari, vt medicamenta sumeret, nauseabat enim. Vocatus ipse, suasaque ægra vt sineret curari, iussi calomelan: nostri Riueriani g: 15. cùm rasina scammon: g: 10., posteà hoc vinum præbui ℞: lign: sanct: torref:, cortic: eiusdem an: vnc: 3., sassafras vnc: 1., salsæ parill: vnc: 2., sandal: citr:, & alb: an: vnc: ß:, senæ vnc: 2: ß:, hermodactil:, turbitt:, agaric: an: drag: 2., semin: anisor:, fæniculor:, cardi sancti, gran: paradisi, cynnamom: an: drag: 1., vini priùs infusi in nostro Calice lib: 8., triturentur, & infundantur per dies sex in loco frigido, vase vitreo benè obturato, quo facto quolibet manè vnc: 2. ß: sumebat. Septima transacta die sumptionem potionis omisit per duos dies; tertio indè calomelanum

sumpsit, vt suprà, posteà repetiit potionem vini, vsque quò habuit, sicque à doloribus, & gonorrhæa sanata fuit, deindè vt tutiùs agerem, ordinaui dictum Calomelanum ad duas vices sumendum cùm interpellatione ad grana 12. prò qualibet vice, & sic perfectè sanata fuit.

Romæ. *Lues Venerea corrosiua.* *Obseru. 49.*

DIe prædicto filius dictæ Dominæ eundem sibi vindicauerat morbum, erat autem annorum sex, totoque corpore infectus erat hac lue. Præbui sumenda Calomelani gr: 6., rasinæ scamm: g: 12., & 20. dierum spatio sumpsit pillularum Antiuenerearum nostrarum g: 8. prò quolibet manè, & aquam fermentatàm cùm sale fumariæ, & cùm aqua nostra contrà humores salsos abluebat morbum, & integram salutem recuperauit.

Romæ. *Adstrictio vuluæ vrinæ exitum intercludens.* *Obseru. 50.*

DIe 8. Decembris Domina Catharina Baldina annorum 28., à tribus annis pepererat, sed infælicitèr, nàm ità vuluæ erant dilatatæ fauces, vt impotens ad retentionem cuiuslibet excrementi redderetur. Huic ab obstetrice diuersa applicata fuere remedia Medicorum consilio adstringentia, quæ sic vuluam compresserant, vt vix modica vrina exire posset, venter tumescens, menstruaque tribus ab annis continuis nulla. Adiui ego, & præcipui speculo matricis vuluam adaperiri, vndè tanta vrina prosiliit, vt catinum impleretur. Applicui posteà Pessarium radicis brioniæ subtile ad formam Indicis perlongam ad mensuram quasi palmi, & tribus elapsis horis sanguis corruptus aquæ admixtus ad quantitatem non modicam exiuit; insuper per applicationem clysterii ordinarii per cruda euacuauit. Sequenti die Mercurium dulcem præbui, idest ℞: Mercur: dulcis g: 12., fæculæ brioniæ gr: 15., & per aluum multas feces emisit; post hoc syr: digest: accepit artemisiæ, capill: Vener: cùm aqua eiusdem artemisiæ vnc: 5., sal: artemisiæ, absynthii calybeati an: scrup: ß: per dies quinque, & posteà facta fuere fumenta ad partes, vinumque in Calice Chymico infusum sumpsit ad vnc: 6., cùm quo multùm euomuit, fluxerunt ei mestrua, & sanata est.

Romæ. *Fluxus Sanguinis immodicus.* *Obseru. 51.*

DIe 12. Decembris Domina Margarita Vriani annorum 36. circitèr, temperamenti biliosi, laborabat quatuor ab hinc mensibus fluxu sanguinis per naturam maxima quantitate, ità vt maximè debilitata esset. Multa remedia à Physicis adaptata fuere, sed sinè fructu; quapropter accersitus dedi ei hoc medicamen ℞: lapid: hæmatitis magisteriati, sanguinis draconis in lacryma an: drag: ß:, colophon: puluerizat: drag: 1., mastic: scrup: 2., flor: nucis puluerizat: drag: 1. ß:, syr: succ: plantag: vnc: 4., misce, & cæpit in duabus vicibus, & statim fluxus euanuit. Ceratum nostrum stomachale in regione stomachi applicui, & sequentes pillulas vnam prò qualibet die per dies 15. sumpsit in hora somni, cùm fumentis nostris vsualibus ad partes, sicque non solùm fluxus immodicus remotus est, sed recepit vires cùm omni valetudine. Pillulæ hæc sunt ℞: feculæ aronis drag: 3., extract: cynnamomi drag: 1., extract: sabinæ drag: ß:, extract: gentianæ, aristolochiæ rotundæ an: drag: 1. ß:, aloes benè loti cùm sacchar: rof: vnc: ß:, laudani nepent: scrup: 2., f: forma pillul:, & cap: scrup: 2. prò vice.

Tiburis. *Menstrua alba.* *Obseru.* 52.

DIe 13. Decembris Domina Anna Guerina Aquilana annorum 40., temperamenti pituitosi, patiebatur menstrua alba quinque ab hinc annis, & hoc propter imbecillitatem virium, & quamuis multa ad hoc remedia Medici administrauissent, semper deteriùs. Vocatus accessi, & exhibui extract: catholic: nostri drag: ß:, magister: mecchiocanis g: 20., essent: cynnamom: scrup: ß:, m:, & cap:, & hac sumptione meliùs se habuit; optimè posteà conualuit capiendo hanc formam pillularum ℞: extract: artemisiæ, sal: eiusdem an: dr: 1, extract: lienis bouis drag: 3., extract: sabinæ scrup: 4., extract: cynnamom: drag: 5., croci scrup: 1., m:, &c:

Tiburis. *Sputum, & Vomitus Sanguinis.* *Obseru.* 53.

DIe 14. Decembris filius Symonis de Dominicis annorum 22., temperamenti gracilis procliuis ad phthysicum, laborabat sputo sanguinis à duobus mensibus cùm tussi, ex qua pluriès per vomitum emittebat sanguinem ad libram vnam, duas, vel tres. A Medicis ordinarijs factæ fuere emissiones sanguinis ex basilica, & saphæna, cùm alijs varijs medicamentis, sed tamen sanguis prosequebatur. Accersitus ego præbui Pillularum nostrarum ad sputum sanguinis scrup: 1. in hora somni prò qualibet vice, & die sequenti paucum expuit sanguinem; item composui syr: nostrum ad sputum sanguinis, de quo sumebat vnc: ß: manè diluculò, & serò in hora somni per dies 30., & sanguis ampliùs per os non apparuit; nihilominùs restaurauimus eum cùm hoc medicamine per alium mensem ℞: rad: chinæ recent: vnc: 6., rad: arund: vnc: 8., lentisci, visci quercini, sanda: citr:, alb: an: vnc: 1., cynnamom:, sem: anisor:, fœniculi an: drag: 1. ß:, f: infusio in aqua, vbi coctæ fuerint limaces cùm melle, digerantur per triduum in balneo, posteà decoquantur ad consumptionem tertiæ partis, per torculum extrahe, & f: syrupus, de quo sumebat vnc: 3. prò qualibet vice cùm regimine victus, & perfectè sanatus extitit.

Romæ. *Passio Hypocondriaca.* *Obseru.* 54.

DIe 17. Decembris Antonius Ambrosinus Apulus dictus annorum 44., duobus ab hinc annis acerbissimis vexabatur doloribus stomachi, laterum, & totius corporis. Fixa hunc tenebat opinio fascinationibus infici, morbus autem hic erat passio hypocondriaca. Medici multa remedia exhibuerant, sed tandèm ipsum vtpotè medendo non aptum, reliquerant. Vocatus ego suasi remedium, quod exhibiturus eram, omnia maleficia expulsurum, & purgaui cùm nostro catholico semèl, aqua indè nostra catholica, & iurem galli præbui ad vsum Riuerij, in quo dabantur quotidiè gr: 15. capitis mortui nostri magisterialis. Vespere cùm eodem iure dabatur scrup: 1. elexir Proprietatis nostri Antiscorbutici, ità vt alter gallus repertitus fuerit, & 30. diebus sumpserit supradicta remedia. Hoc tempore bis in hæbdomada propinabatur aqua capill: Vener: ad vnc: 6., in qua per noctem infusæ fuerant cynnamom: drag: ß:, spirit: vitriol: gut: 3., magister: tartar: nostri gutt: 20., atque hoc modo conualuit, omnesque euanuere prauæ apprehensiones.

Romæ. *Febricula lenta.* *Obseru.* 55.

DIe 21. Decembris filiæ duæ Domini Nanzalaui, altera annorum 11., & altera 13. lenta ambæ febricula laborabant multis ab hinc mensibus, & corpora macie confecta erant, dubitabatur autem ne febris in ambobus putrida esset; sex enìm ab mensibus etiam alteram sororem amiserant Phthysi infectam. Curam harum suscepi, & primò purgaui cùm nostræ aquæ catholicæ minoris dragm: 1., & scrup: 2., & maioris

drag:

drag: 2., ex qua ambæ moderatè euacuauerunt; morsellos inde accomodaui ex his compositos: ℞: fæcul: aron: vnc: 4., pulu: antihetici nostri vnc: 2., sal: perlat:, & corall: an: vnc: ß:, vitriol: Mart: drag: 3., sacchari rosat: ad pondus omnium, farin: hordei increta: q: s:, & f: morsell:, quorum vnum sumebat vnaquæque ad pondus vnc: ß: prò quolibet, atque hoc vsu trium mensium spatio benè se habuerunt; maior præterea tumorem habebat in pede, qui cerato styptico Crollij euanuit.

Romæ. *Febris Putrida ex retentione menstruorum.* *Obseru. 56.*

DIe 28. Decembris Antonia Hieronymi Viterbiensis annorum 21., ex oppilatione, & suppressione menstruorum à febricula putrida aggressa est, & per menses quinque à diuersis Medicis remedia multa sumpserat, sed malum semper in peiùs euadebat. Vocatus ego iussi medicamenta, quæ vires debilitare non possent; in comedendo decoctum dabam ex vnc: 3. radic: arundinis, vnc: ß: lentisci, & drag: 2. sandal: citr:. In hoc decocto coquebatur caro ad ipsius nutritionem, quolibetque manè propinabatur vnc: 6. de dicto iure, immixtis guttis 12. Panacææ nostræ liquidæ cùm auro, & scrup: 1. pulu: nostri antihetici. Fumenta insuper adhibebantur bìs, vel tèr in die partibus locorum ex fecibus Reguli, quarè duorum mensium spatio vires, optimumque colorem recepit, discessit febris, menstruaque fluxerunt in sufficienti copia.

Romæ. *Dolores Ventris.* *Obseru. 57.*

DIe 4. Ianuarij Domina Francisca Prunelli annorum 34., temperamenti humidi, ex partu ventris doloribus ferè quotidiè cruciabatur; id autem arbitror euenisse ex eò quòd satis in ipso eodem partu non purgaretur. Tres annos his afflicta doloribus transegerat infinita remedia sumens nullo iuuamine. Dedi ego elexir nostrum Proprietatis vterinum, & illicò cessauere dolores, de hoc enìm sumebat drag: ß: cùm iuribus ciceris prò vice duodeciès, vel quindeciès. Post duos menses accesserunt iterùm dolores, sed remedio eodem repulsi sunt, ità vt ex eo libera euaserit, bìs, vel tèr in habdomada vtendo, grauidaque indè iterùm facta peperit, absque quòd ampliùs hosce dolores pateretur.

Romæ. *Dolores Nephritici.* *Obseru: 58.*

DIe 9. Ianuarij Hieronymus Fabriani Sarcinator annorum 48., corporis impuri, sæpe à doloribus maximis nephriticis vexatus albam arenam mingebat. In extremis tandem laborabat propter nimios cruciatus ab istis prouenientes, quarè à Medicis fuerunt iussa carminatiua clysteria, dolores autem non quiescebant. Dedi ego elexir nostrum Nephriticum tèr ad drag: ß: prò vice, doloresque recesserunt; pluribus diebus idem pharmacum repetiit, & multam eiecit vrinam cùm cretosis, quare annis multis benè se habuit. Mira de hoc elexir vidi contrà huiusmodi morbos, ità & de extracto nostro composito Antinephritico.

Romæ. *Sputum cùm Vomitu cruento.* *Obseru. 59.*

DIe 11. Ianuarii Antonius Ganassinus Pictor Allobrox annorum 27., temperamenti biliosi, & gracilis, septem ab hinc annis sanguinem ab ore cùm tussi expuerat, & ab Excellentissimo Guidarello curatus, & sanatus fuerat; annorum autem erat 25. cùm magna pituita. Tussicula illa superuenit, quam tulit mensibus 18.; tandèm die quadam cùm Pyrgis esset vnà cùm multis aliis ex tussi supradicta sanguinem iterùm expuit, sed quia modicum prò nihilo habuit, reliquum diei cùm sputis plerisque cruentis transegit, & nocte sanguinem euomuit multum ad pondus librarum 9. absque illo,

qui solum, & vestimenta irrigauerat. Medici conuocati sunt multi, subitòque reuolutionem curauere sanguinem ex pede, & brachiis haurientes, indèque Romam lectica vectus est. Nocte insequenti sanguis iterùm exiit ad lib: 5., ità vt corpus iam ferè exangue euaderet, attamen non sistebatur, immò cùm rebus densis, & pituita maiori fluebat impetu; videbantur autem pulmonum substantiæ. Vocatus ego illicò dedi drag: 1. pillul: nostrarum adstringentium prò talibus effectibus cùm aq: nostræ paritèr adstring: vnc: 5., & sanguinem ampliùs non euomuit. Duobus diebus sequentibus repertitæ sunt dictæ pillulæ ad drag: ß:, & aquæ vnc: 2. prò vice manè, & vespere, quarè sputum tantummodò cruentum apparuit; supradicta eadem replicata sunt additis sy: ex China vnc: 5., lenisci, sandal: an: drag: 2., succi hederæ terrestris lib: 1. ß:, succi veronicæ, herbæ sanctæ Crucis an: lib: 1., appennit: sacchar: q: s:, de quo sumebat vnc: 1. cùm gut: 6. spirit: sulphur: dulcific: suprà limaturam ferream ad vsum nostrum, tincturæ perlatum, & corall: an: gut: 8. prò vice, atque hoc vsu per menses tres, optimè conualuit.

Romæ. Effectus Hypocondriaci. Obseru. 60.

DIe 16. Ianuarii Antonius Iohannes Zicauus Cyrneus annorum 48, temperamenti adusti multis ab hinc annis effectus patiebatur hypocondriacos, atque hoc tempore infinita à Medicis proposita remedia sumpserat, sed frustrà. Morbus hic erat cruditas ventriculi, flatusque cùm doloribus in hypocondrio, humeris, renibus, & etiam capite. Sæpissimè cerebro fluctuabat, turbidisque agitabatur apprehensionibus. Primò igitur vinum Calicis exhibui sextiès interpellatìm, pillul: indè composit: ex extract: nostro Antihypocondr: vnc: 3., sal: nostri Antihypocondr: vnc: ß., tincturæ nostræ elect: vnc: ß:, hæc omnia cùm pillulis miscebantur, & capiebat drag: 1. prò vice tèr in hebdomada, & salutem pristinam adeptus est. Hinc per dies 20. sumpsit gut: 12. de tinctura nostra elect:, qua optimè conualuit.

Romæ. Dolores Ventris. Obseru. 61.

DIe 16. Ianuarii Domina Camilla Griffonia Ferrariensis annor: 36. ex partu maximis doloribus ventris afflicta est, & quamuis multa applicarentur medicamenta, tamen eò magìs dolores augebantur; sex annos hoc modo transegit ferè semper in cubili iacens, præ dolore enìm nec stare, nec ambulare poterat. Hanc ego curaui dans hoc compositum bìs in die, manè, & vespere per mensem, hoc est ℞: extract: de sem: sambuc: vnc: 3., laudan: Iouis scrup: 3., extract: nostri hysteric: vnc: 1., resolue, & misce, de quibus capiebat drag: ß: prò vice; fumenta quoque adhibita ex fecibus Reguli multotiès ad partes, optimoque exitu omni destituta est dolore.

Romæ. Humores Corrosiui. Obseru. 62.

DIe 19. Ianuarii Domina Iohanna Orioli annorum 24., temperamenti biliosi, ex impura suimet copia, repentè naso, & palato infecta est ab inflammatione, postque paucos dies in partibus etiam interioribus nasi, & palato in humores corrosiuos inflammatio conuersa est, ità vt amissionem nasi vererer. Ipsam hoc modo curaui; primò purgaui potione nostra Magisteriali, sumpsit indè decocta ex ligno, & salsa ad vsum diebus multis, sanguinis hausta est bìs libra, semis prò vice; ad infectas partes adhibebatur tinctura Saturni, & ol: Antimonii dulcis, & diebus 50. libera euasit perindè ac si nullum penitùs morbum passa fuisset.

...mæ. *Sputum Cruentum.* *Obseru. 63.*

DIe 20. Ianuarij Marco Follia Lanio annorum 22.; corporis imbecillis accessit Tussicula, cùm qua sæpè sanguinem emittebat, & supradicto die, præcipuè cùm sanguis multus exiret, accesserunt Medici, & reuoluerunt cursum ex bra... o, & pede, quarè sanguis ampliùs decurrebat. Post mensem sanguinis profluuius ...rùm apparuit maiori copia, & accerserunt me; dedi illicò pillul: nostrarum adstringen... m drag: ß:, & de his sumebat manè, & vespere scrup: 2. prò vice; in bibendo dabatur ...a decocta ferrata, additis qualibet vice vnc: 4. aquæ nostræ contrà vomitus cruentos, ...qua solutum erat extractum eiusdem compositionis, nec sanguis ampliùs exibat; ad ...pus purgandum exhibui syr: magisterialem ex succo veronicæ, hederæ terrestris, ni... iana, vua Corinthia, passulis, tussilagine, & scabiosa sec: att:; de hoc sumebat vnc: 1. ...die cùm gut: 5. ol: nostri sulphur: dulcificat: Panacææ nostræ liquidæ, & tincturæ mar... ...tit: an: gut: 8., & vires recepit ità vt numquàm in similes morbos irruperit; vsum ... tem supradictum repetiuit tribus mensibus cùm regulis illis, quæ per artem ... quiruntur.

...mæ. *Epilepsia.* *Obseru. 64.*

DIe 26. Ianuarii Filius Domini Simonis Dornes annorum 16., temperamenti humidi, tribus ab hinc annis epilepsiam patiebatur, & bìs in mense plerumquè cadebat. Bìs nostrum dedi catharticum Antimon:, & semel pillul: de extract: hellebori ...gri; post dies 15. sumpsit scrup: 1. de nostro composito specifico quolibet manè ieiuno ...pore, luna deficiente, & perfectè conualuit.

...riconis. *Dolores Articulares.* *Obseru. 65.*

PAter Bonauentura à Bariletta Scolarum Piarum, & Magister eo tempore Gymnasij illius terræ, quatuor ab hinc mensibus passus fuerat dolores articulares absque eò quod posset se mouere à cubili; bibit vinum Calicis Chymici bìs, nempè duobus se... ...entibus diebus, & in proprio cubili accomodaui vaporaria cùm cistillis plenis herbis ...matiicis, & saxis ignitis; pòstquàm sudauerat vngebatur oleo canis rubri, & spatio ...atuor dierum in Ecclesiam ad sacrum celebrandum perrexit, qui diuturno spacio Ec... ...siam cernere nequierat.

...idem. *Dolores Vterini.* *Obseru. 66.*

EOdem tempore curaui mulierem annorum 36., quæ patiebatur dolores maximos vterinos cùm febre; erat autē temperam: biliosi, & multo ab hinc tempore vexabatur hoc morbo; bibit vinum supradictum, & multum euomuit; deindè sumpsit ...cocta aperitiua, in quibus infusus erat sal artemisiæ, absynthij calybeati an: dragm: 1., ...: Iouis gr: sex; adhibui etiam fumenta aperitiua partibus locorum, & sexta die concess... ...extracti nostri catholici Chymici scrup: 2., multa euacuauit, & sana euasit.

...idem. *Febris lenta.* *Obseru. 67.*

ARchangelus Augustini snnorum 28., laborabat febre lenta continua multis ab hinc mensibus cùm Tussi sicca; ore sumpsit vnc: 3. mannæ, accomodaui ceratum capitale commissuris coronalibus, pectori vnctiones buthyri, & olei amygdalorū ...lcium, syr: refrigerātes, & pectorales, & mēse cōtinuo sumpsit lac capre vnà cū morsulis

drag: 1. ß. prò mane, qui morsuli tali modo conficiuntur ℞. masſæ fermentatæ tritici vn: 1., fæculæ aronis drag: 2., corall: præparat: drag: 1., radic: farfarellæ drag: 1. ß:, m:, & fiat secundum art:, & ex illis sumebat vnum dosis supradictæ prò vice, & hoc vsu sanitatem recepit.

Ibidem. *Febris putridinosa, & Vermes.* *Obseru. 68.*

VNdecim pueri diuersimodæ ætatis curati fuerunt à vermibus, inter quos tres summoperè excruciabantur à febre putridinosa, & maligna, applicando stomacho cerátum Aloe compositum ad tales effectus, & vmbilicum benè vnxi vnguento nostro solutiuo contrà Vermes. Ore sumebat aquam coctam infuso Mercurio, & vnicornu, quare nonnulli euacuauere multos vermes, alij res crudas, & illis, in quibus vnguentum non impellebat euacuationes, adhibebantur clysteria lactis, & mellis, & sic omnes sani euasere.

Ibidem. *Herpes in Crure.* *Obseru: 69.*

QVidam Crucianus annorum 62. vexabatur ab Herpete in crure multis cùm foraminibus profundis. Præbui vinum Calicis, vbi fuerant infusæ lign: sanct:, cortic: eiusdem an: vnc: 3., salsæ parill: vnc: 2., lentisci, sandali citrini an: vnc: 1., sem: card: sanct:, cardamom:, anisor:, cynnamom: an: drag: ß., senæ vnc: 2. ß:, sumebat vnc: 2. pro manè, & de septem in septem dies sumebat catharticum nostrum, madefaciebat quoque dicta vlcera eodem vino, & illi addebat prò lauacris præter supradictam compositionem sal: Saturni, & vitriol: Cypri drag: 2., & sanatus est 22. dierum spacio.

Ibidem. *Tertianæ simplices.* *Obseru: 70.*

SAnæ factæ fuerunt etiam quinque mulieres à tertianis simplicibus vexatæ sumendo drag: 1. Antifebril: nostri Riueriani absque alijs pharmacis, & cùm emissione sanguinis tàm à saphæna, quàm à brachio.

In Podeo Donadei. *Hæmorrhagia Sanguinis.* *Obseru. 71.*

DIe 12. Iunij Filius Gratiani Gratiani annorum 5., temperamenti gracilis, cachetici, & destructi ob habitum heticũ Matris patiebatur hęmorrhagiã sanguinis tàm copiosè, vt multis rebus adstringentibus nunquàm potuerint eam impedire; accomodaui ego sãguini puluerem sympaticum vitrioli ad Solem combustum, quæ etiam in naso posita fuerat cùm gossipio, sicque sanguis cessauit; supradictus tunc sanatus fuit, sed subsequenti annò phthysicus mortuus.

Ibidem. *Fluxio Sanguinis per Virgam.* *Obseru. 72.*

DIe 17. Iunij Magister Quintilianus faber ferrarius annorum 48., adusti temperamenti ab hinc multis diebus mingebat sanguinem cùm peracerbo dolore. Iussi eum bibere aq: plantag:, & equiset: an: libr: 1. in quibus dissoluebatur coagulum hædorum, deindè renes vnctæ sunt vnguento sandalino, & absque alijs remedijs conualuit.

Ibidem. *Spina Ventosa.* *Obseru.* 73.

DIe 23. Iunij Filius Dominæ Mariæ Paoletti annorum quatuor laborabat anno ab hinc quodam tumore, vulgò *Spina ventosa* in asse regente pedem vlcerato, & putrefato; is curatus fuerat à Chyrurgo loci. Vocatus ego, & cùm ipso, Medicoque consultus multa remedia adhibui, & sic paucis diebus vlcera benè se habebant, & putabatur vtpotè sanus; vocatus alibi, relictaque cura supradicto Chyrurgo à meis regulis deuio in tres annos curam protraxit, demùmque æger remansit claudicans.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru.* 74.

DIe 3. Iulij Filia supradictæ Mariæ Paoletti annorum 5., temperamenti tenuissimi, laborabat 14. ab hinc diebus febre maligna, ac putredinosa cùm pustulis nigris, & tanquàm mortua habita fuit; iussi aquæ nostræ febrifugæ vnc: 3., ceratum contrà vermes stomacho; & vnctiones vnguenti solutiui, & cordi vnctiones cordiales; aquas scorzoneræ, sonci, scordij an: vnc: 4. spirit: calcban: g: 6., vnicorn:, confect: hyacint: an: drag: ß:, m:, & cæpit, illicò sanata est, multosque vermes è corpore eiecit.

Ibidem. *Febris continua.* *Obseru.* 75.

DIe 6. Iulii Dominus Iacobus Philippus Oriteus annorum 42., ab hinc sex diebus laborabat febri continua: iussu Medici soliti facta est phlœbotomia, iuresque alterati cùm seminibus præstiti. Vocatus ego reperii ægrotum maximo doloris capite vexatum, vrina crassa erat, & rubea, pulsus frequens, & sitis maxima; in eodem vespere iussi vnicorn: drag: ss:, sal: prunel: drag: 1., aquæ febrifugæ nostræ vnc: 6., quæ omnia cæpit, & noctē meliorē transiuit; in die septimo aliquantulùm grauiùs se habuit; in octauo sumpsit Antifebril: nostri Riueriani dr: 1., Aureati cathartici nostri g. 4., & nouiès euacuauit; febris euanuit; in die nono meliùs se habuit, & in decimo multò meliùs, neque aliud pharmacum adhibitum fuit.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.* 76.

DIe 9. Iulii Soror cuiusdam Venantii annorum 24., excruciabatur à Tertiana duplici ab hinc quinque diebus. Bibit vinum Calicis ad vnc: 7., & multa euomuit, haustus est sanguis à pede ad vnc: 10., febrisque absque aliis remediis euanuit.

Ibidem. *Febris lenta.* *Obseru.* 77.

DIe 10. Iulii Nicolaus Ciccarellus annorum 22., temperamenti gracilis, agitabatur à febri lenta multis ab hinc diebus; sumpsit Antifebril:, & pauca per secessum emisit, attamen febris perseuerabat, quarè iussi decoctum pectorale, vbi accomodaui splenium Stronbelbergeri pulsibus, tribus diebus, cessauit febris, optimèque se habuit.

Ibidem. *Dolores Vterini.* *Obseru.* 78.

DIe 18. Iulii Famula Domini Francisci Antonii Ciccarelli annorum 18., patiebatur dolores maximos vterinos. Postquàm multa fuerant adhibita remedia, vocatus ego præbui vinum Calicis, & euomuit multa, subitò fluxerunt menstrua, & euanuerunt dolores, quibus, quotiescunque accedebant menstrua, laborabat. Cùm potione dicti vini præbui etiam multos iures aperitiuos, & fumenta fecibus reguli adhibui partibus locorum.

rum, & itá cessauerunt dolores, immò duobus ab hinc annis se in matrimonium coniunxit, absque eò quod ampliùs talibus doloribus afficeretur.

Ibidem. *Dolores Ventris, & Renium.* *Obseru.* 79.

DIe 23. Iulij quædam Clara annorum 32., ægrotabat dolore maximo ventris, & renium ab hinc tribus diebus, & maximè in mingendo patiebatur difficultatem, menstruaque amiserat ab hinc sex mensibus; bibit vinum Calicis ad vnc: 7., euacuauitque, multaque fœtida mingendo emisit, euanuerunt dolores, & post duos dies fluxerunt menstrua, sed pauca, iterùm bibit vinum, multaque emanarunt, & optimè conualuit.

Ibidem. *Dolores Ventris.* *Obseru.* 80.

DIe 28. Iulii Filia Petri Pauli Benedicti annorum 5., laborabat maximis doloribus ventris; iussi clysterium carminatiuum, cùm dimidia parte vini Calicis, & ventri adhibitum fuit splenium farinarum lupinorum amarorum, mellis, & cymini, subitòque cessarunt dolores, & benè se habuit.

Ibidem. *Febris continua.* *Obseru.* 81.

DIe 8. Augusti Domina Maria Paoletta annorum 26., temperamenti tenuis, humidi, ac biliosi, multis ab hinc diebus vexabatur à febre continua producta à retentione menstruorum; hæc visa fuit à Medico ordinario, sed infructuosè; vocatus ego iussi decoct: aperitiuum, in quo semper sumebat Panacæam nostram vniuersalem ad g: 12., sal: artemisiæ drag: ß., octo dierum spacio variæ vnctiones adhibitæ sunt cordi, & stomacho, sicut etiam vnguentum contrà vermes, quorum multos per partem inferiorem emisit, deindè sumpsit Antifebril: nostri drag: 1., cessauitque febris, hinc paulò post fluxerunt menstrua sufficientèr, multisque diebus sequuta fuit supradicta decocta vnà cùm Panacæa, & salibus.

Ibidem. *Inflammatio Corporis.* *Obseru.* 82.

DIe 17. Augusti Filius Domini Iacobi Philippi Oritei annorum 3. laborabat quadam inflammatione per totum corpus, ità vt arderet, & clamoribus continuis miserationem in circumstantibus induceret, & patiebatur etiam febrem magnam cùm siti. Cucurbitulas ad humeros adhibui, & phlœbotomiam ad vnc: 2., quia verò valdè sanguineus erat iussi lactis mulieris vnc: 4., succi sonci, semperuiui, ol: rosat:, albumin: ou: an: dragm: 1., sal: Saturni dragm: 1., omnia hæc simul mixta fuere, & bibebat aquam sonci cùm sal: prunel:, & tribus vicibus operatum est, cessauit ille ardor, febrisque, & conualuit.

Ibidem. *Dolores Artetici.* *Obseru.* 83.

DIe 22. Nouembris Christophorus Bracci annorum 24. patiebatur dolores Arteticos in omnibus iuncturis, ità vt in cubili à se ipso non posset volui; bibit vinum Calicis bis, vapotaria quoque accomodata sunt in cubili cùm herbis aromaticis iuxtà nostrum vsum pluriès, & vngebantur partes dolentes óleo canis rubri, & aqua vitæ; tunc temporis non conualuit, sed adeò morbus diminutus est, vt deambularet; ore nil aliud sumere voluit, quia inops erat, sed post aliquos dies vinum Calicis denuò bibit, & sanatus est.

Ibidem.

Ibidem. *Tumor cùm vlcere in genu.* *Obseru. 84.*

DIe 18. Decembris Iuſtina famula Domini Bernardini Angelici annorum 24.; temperamenti robuſti infirmata erat ob tumorem in genu multo ab hinc tempore, & nullo modo deambulare poterat, immò ex mala cura nata erat plaga, ità vt ſub genu totum crus putrefactum eſſet, & dum tangebatur ſpecillo multa exibant aquoſa, & multa caro ſe corruperat. Vocatus ego inſtiti ne alius mea medicamenta interrumperet, indè, quia ægra ab vno, & ampliùs anno ignorauerat menſtrua præbui tribus vicibus vinum Calicis, adhibui etiam ad partes ſumenta cùm herbis, & fece reguli; vlceri imponebatur noſtrum baſilicon Chymicum, & ſummitati genu imponebatur ceratum ſtypticum calaminare Paracelſi, & 16. diebus ſanata eſt, fluxerunt meſtrua, & optimè conualuit.

Ibidem. *Febris maligna, & Puſtulæ.* *Obseru. 85.*

DIe 25. Ianuarii Soror cuiuſdam Bonauenturæ annorum 21., apud Annunciationem B. Mariæ, temperamenti melancholici, patiebatur tumorem frigidum in cubito brachii vlcerato multo ab hinc tempore, & malè ſe habebat ex corruptione carnis, & ſimul laborabat febre maligna, & puſtulis, quia duobus ab hinc annis non cognouerat menſtrua. Vocatus ego cœpi aliquibus diebus eam curare noſtro vnguento baſilicone adſtringente, concoquente, & remouente dolores, nec aliud fieri poterat, quia curis maioribus in diuerſis locis incumbebam; quapropter cùm redibam vlcera reperiebam eodem modo, quo priùs, itàque dixi, quod ſolus eſſe volebam in cura, deindè vnguento noſtro Baſilicone Chymico, & cerato calaminari Paracelſi benè ſanata eſt vndecim dierum ſpacio, iterùm ſumpſit vinum Calicis bìs, & iures aperitiuos vnà cùm extracto ſplenis bouis, & iuxtà eius voluntatem menſtrua emanarunt.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru. 86.*

IO: Baptiſta filius Catini annorum circitèr 30., temperamenti melancholici laborabat pleuritide legitima cùm omnibus ſignis à Galeno propoſitis prò pleuritidis notitia; iuſſi ſtatìm ſectionem venæ brachii ad lib: 1., & veſpere denuò fuit in altero brachio renouata phlœbotomia ad vnc. 5. circitèr; impoſui ad partem doloris ſplenium noſtrum antipleuriticum, & alterum in parte oppoſita, poſtque unxi cùm oleo noſtro antipleuritico; per os ſumpſit extract: noſtrum antipleuriticum ad drag: 1. ſſ:, nocte ſequenti meliùs ſe habuit; die ſequenti ſumpſit unc: 1. caſſ: recent: extract:, & quatèr euacuauit, in nocte ſubſequenti dedi eundem bolum cùm g: 15. diaphoretic: aureati, & per tres uices cùm confection: hyacinth:; altero die repetitum eſt idem diaphoreticum, & in quarta nocte adfuit criſis cùm permulta ſudoris copia, ità ut bìs opus fuerit lintea permutare, & ômninò liber euaſit.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru. 87.*

DIe 25. Ianuarii Olympia Ciccarella annorum 68. laborabat ſummoperè pleuritide cùm ſignis ut ſuprà; iuſſi emiſsionem ſanguinis à brachio, & erat corruptus, & putridus. Sumpſit pomum Quercetani bìs, deindè puluerem noſtrum contrà pleuritidem; adhibita ſunt duo ſplenia antipleuretica noſtra uſualia compoſita cùm ſapone & ea unum dolori applicaui, & alterum parti oppoſitæ, quod maximè profuit, multi ſyr: lambitiui dati ſunt, & die octauo iuſsi clyſterium uini, ubi ebullierat drag: 2. croci metallorum, quare multa euacuauit, & ſequenti die optimè ſe habuit.

Ibidem.

Ibidem. *Paralysis.* *Obseru.* 88.

DIe 27. Ianuarij Magister Saulus Pictor annorum 74. summus bibax paralyticus erat ex nimio vino, & ortus est accidens apopleticus ex quo dimidium corporis insensibile euasit, ità vt parùm loqui posset. Huic adhibui vnctiones oleo canis rubei nucæ, & spondilibus, & alijs partibus corporis, addita aqua vitæ ardenti; etiam adhibita sunt quinque vicibus fumenta cùm cistulis herbarum aromaticarum, saxorumque ignitorum; ore sumpsit decoct: confect: ligno sancto, lentisco, quercino, & salsa nostrali; bis sumpsit vinum Calicis, & tandèm consolidatæ sunt partes, & liberè deambulabat, absque eò quod claudicaret.

Ibidem. *Fluxus sanguinis.* *Obseru.* 89.

DIe 29. Ianuarij Vxor Gratiani annorum 54., biliosa, & hetica, ab hinc pluribus annis patiebatur fluxum sanguinis; iussi gran: actes Quercetani drag: 1., croci Martis adstringentis scrup: 1., succi clarificati vrticæ, & plantaginis an: vnc: 2., m:, & cap:, & hoc compositum tribus diebus sumpsit, fluxus cessauit, indè verò post annum mortua est hetica.

Ibidem. *Tussis quasi Phthysis.* *Obseru:* 90.

DIe 3. Februarij Dominicus Frater supradicti Gratiani annor: 22., patiebatur tussim siccã, & inueteratam, ità vt quasi phthysicus esset; iussi decoct: pectorale compositum ex scabiosa, farfarella, ligno lentisco, visco quercino, liquiritia, ficis, iuiubis, passulis, & melle quantum sufficit; bis in die bibebat cyathum illius quotidiè, pectus vngebat vnguento dialthect:, sicut etiam ceratum capitale in commissuris coronalibus gerebat, bìs sumpsit extract: rhabarbar: drag: ß:, cathartici nostri Aureat: gr: 5:, extract: liquiritiæ, magister: tartari solut: an: scrup: 1., m:, & cæpit, & sanatus extitit.

Ibidem. *Punctura spinæ.* *Obseru.* 91.

DIe 5. Februarii Fabius Palmerius annorum 48., temperamenti biliosi punctus fuerat spina in digito, quam nihili fecerat, ità vt adeò maligna euaserit, vt tota manus intùmuerit, & pollex laceratus fuerit. Curatus fuit nostro vnguento Basilicone Chymico, & madefactus aqua noli me tangere descripta à Patre Lauda; adhibitum quoque fuit ceratum calaminare Paracelsi, & sparadappum nostrum consolidæ, & 14. diebus conualuit, qui verebatur, ne totam manum perderet, quam rescinderet Chyrurgus loci consuluerat.

Ibidem. *Pollex è loco suo retortus.* *Obseru:* 92.

DIe 6. Februarii Magister Petrus Lauretus in ostentione virium sibi è loco pollicem retorsit, acerbissimo cùm dolore, quem Chyrurgi magno studio curauere in pristinum locum suum componere, sed is digitus indirectus remansit, dolorque durabat; adhibui parti dolenti fumenta aceto, herbis aromaticis, & saxis ignitis, & leuitèr remoui digitum, ità vt in suum locum perrexerit, deindè in promptu mihi erat quoddam emplastrum ex farinæ partibus duobus, thur:, fuligin: an: p: 1., albuminis ouorum quantum sufficit, & ità hæc applicata ad dies quinque, & posteà digito perfectè vncto oleo canis rubri conualuit, non alitèr ac si talem morbum nunquàm passus fuisset.

Ibidem.

Ibidem. *Vulnera in multis partibus.* *Obseru: 93.*

DIe 14. Februarij Bernardinus à Frasso nuncupatus Mogio, vulneratus fuerat cùm spato in septem locis; duo vulnera erant magna in capite, quæ rescindebant partem ossis occipitis, & vnum ex his tangebat commissuras coronales, alterum autem erat super auriculam, vnum in humeris, alterum in cubitu, alterum in talone brachij, duoque in manu, omnia cùm magno periculo, quia percussor erat valdè robustus, & quilibet ictus ossa offenderat, neruosque in manu. Adfuimus vnà cùm Chyrurgo solito, mundata sunt vulnera, & à dicto Chyrurgo benè inuoluta; eodemque tempore Vxor offensi, quæ aderat, dum percussor acerrimè virum vulnerabat, cùm desinere vellet, ne ictibus ampliùs afficeret, percussa manubrio dicti ferri in capite est, & in terra distensa, ità vt misera semiuiua remanserit, & carebat pulsu, & halitu, & per totum corpus vsque narices frigescebat. Adhibiti fuerunt calores, acetum etiam ad faciem absque vllo signo vitæ per mediam horam; huic ego illicò iussi fumenta naso assæ fœtidæ, euphorbij, & similia, capillos recidi, & vidi apud commissuram magnam fracturam, adhibui dictæ parti cucurbitulam magnam, quæ cùm adhærebat cuti, eam cùm impetu tollebam; hoc autem modo tèr, quare in se reuersa est eiulans; posteà recidi partem, vbi posita fuerat cucurbitula, exiitque sanguis niger, & offensus, deindè iussi poni ceratum calaminare Paracelsi in loco; ore sumpsit multos liquores cordiales, haust sanguinem à bracchio ad vnc: 4., & sanata est summoperè, dubitabatur autem ne suffocaretur, quia inter totum tempus ferè vnius horæ spacium transiuit.

Curauit vulnera supradicta Chyrurgus loci, sed spacio 18. dierum semper in deteriùs tendebant, vndè vocatus ego inueni ægrotantem plenum putredine, cacoequæ acri super orta; adhibui vinum Calcis addita myrrha, & aloe calefacto prò lauacris quatuor diebus, & ponebam balsamum therebinthinæ, oleum ceræ, balsamum ad vulnera nostrum Riuerianum vulneribus humerorum, brachiorum, & manus, illis verò capitis imponebam ceratum molle betonicæ mixtum oleo rosato, & balsamo supradicto ad vulnera Riueriano. In interno purgaui corpus extract: catholic: dr: ß:, extract: senæ scrup: 2:, magister: tartar: nostri scrup: ß:, multisque aliis digerentibus, & ità sanatus est vndecim diebus vulneribus; in cicatricibus verò adhibui ceratum Paracelsi calaminare, & sanatus est.

Ibidem. *Phthysis.* *Obseru: 94.*

DIe 18. Februarii quidam Bonauentura cùm amisisset fratrem teneræ ætatis Phthysi laborantem, ipse quoque tali vexabatur ægritudine, scilicèt quadam febri continua, & tussi, ità vt à Medicis habitus fuerit vt Phthysicus tertiæ speciei, indèque vt mortuus. Iussi nonnullos iures compositos pullo, testudine, carne limacis, & cancris, sicut etiam pulmẽta hordei spissa; posui ceratum ex nostris stomachalibus stomacho, & in dictis iuribus 12. diebus sumpsit Panaceæ nostræ vniuersalis g: 10. prò vice, meliùsque se habuit, deindè 30. diebus iussi facculæ aron: vnc: 1., puluer: nostræ antihetic: drag: 6., vnicorn:, sal: prunel: an: drag: 2., cæpit drag: 1. prò vice, & sic conualuit.

Ibidem. *Morsus Viperinus.* *Obseru: 95.*

DIe 22. Martii Vxor cuiusdam Susini ann: 56., vulnerata est à serpente viperino in manu, statimque ortæ sunt syncopationes, & somnum; ducta est in Terrã iussi theriac:, nullum autẽ iuuamen ideò cernebatur; partẽ offensam recidi, & ipsi adhibui cucurbitulas attracturus venenum, deindè posui galbanum liquefactum cùm aceto, dictamum cretcũ, vnicor:, & theriac:; ore sũpsit vnicor: dr: 1., & sic tumidę manus, brachia, & humeri ad pristinum reuersa sunt, euanuerunt syncopationes, & perfectam sanitatem consequuta est.

Ibidem.

Ibidem. *Vulnus in manu.* *Obseru.* 96.

DIe 27. Martij Filia Dominæ Angelicæ Iuliani annorum 6. fuso sibi adeò manum pertransiuit vt è foramine à tergo eiusdem manus sanguis exiret. Illicò iussi nostrum balsamum magisteriale adstringens, & quinque diebus sanata est absque ulla corruptione, & absque eò quod nerui minima afficerentur perpessione.

Ibidem. *Vulnus in fronte.* *Obser.* 97.

DIe 29. Martij Filius Lignani annorum 5. in saxis cecidit, & fronte adeò vulneratus est, vt supercilium caderet, quod duobus punctis vniri necesse fuit, & timebatur de amissione oculi; adhibui nostrum balsamum magisteriale adstringens, & quatuor diebus sanatus est, & optimè conualuit.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru:* 98.

EOdem die eiusdem mensis filius supradicti annorum 7. multis ab hinc mensibus laborabat febre continua cùm destructione corporis, velut heticus; iussi eum sumere pluribus diebus fæcul: aron: vnc: 1., puluer: nostri antihetic: drag: 5., unicorn: dragm: 2., componatur cùm farin: vnc: 1. ß:, saccar: rosat: q: s: panis paruulus dulciarius, & ex his vnum prò manè manducabat, in quo drag: 1. supradictatum rerum erat, & sic multò meliùs se habuit; indè præscripsi lac asinæ, quod sumpsit multis diebus, & ità conualuit.

Ibidem. *Menstrua alba.* *Obseru.* 99.

DIe 4. Aprilis Domina Angelica Iuliani annor: 46. ab hinc tribus mensibus continuis fluxum menstruorum alborum habebat; bibit vinum Calicis, deindè accomodaui duo cerata vnum stomacho ex nostris stomachalibus, alterum renibus Patris Laudæ; ore bibit syr: compos: succ: vrticæ, petroselini, actimoniæ an: vnc: ß: prò vice, & intùs sumebat puluerem granorum actes Quercetani drag: ß:, croc: Mart: scrup: ß:, sumpsitque hanc compositionem quindecim diebus, posteà bibit vinum iterùm Calicis, & sic omnis morbus euanuit, optimèque conualuit.

Ibidem. *Dolores Capitis, & Vmbelici.* *Obseru:* 100.

DIe 6. Aprilis Vxor Domini Bernardini Angelici annorum 22. patiebatur dolores acerbissimos capitis respondentes vmbilico, & stomacho, & propter magnum dolorem delirabat. Vnctum est totum ventrem quinta essentia rorismarini, ore sumpsit essent: lauri, rosmarini an: g: 6., vnicorn: drag. ß:, conseru: borrag: vnc: 1., m:, & cape, & quamuis trium noctium, dierumque spacio langueret, statìm ac virtus talis pharmaci ad stomachum peruenit sanata est, cessantibus doloribus, nec imposterùm talem morbum passa fuit.

CENTVRIA SECVNDA.

In Podeo Donadei. *Carbo Malignus.* *Obseru.* 1.

DIe 8. Aprilis filius Domini Gaspari Berardelli laborabat carbone in coxendice maligno; adhibui vnum ex nostris trochiscis, & escarauit, attamen vnguento Apostolorum, & nostro Basilicone quinque dierum spatio sanatus est.

Ibidem. *Percussio calcei equi.* *Obseru.* 2.

DIe 28. Iunii filius Fabii Palmerii annorum 9. recalcitratu equi vulneratus est in ancipite frontis super oculum, & propè auriculam cùm fractione ossis, & venæ arterialis, ex qua maxima copia sanguinis exibat, sed adhibito balsamo nostro Magisteriali adstringenti cessauit. Chyrurgus curauit vulnera, sed transacto spatio nouem dierum erant valdè exacerbata, oculusque tumefactus magno cùm tumore; corpus irregulatum erat, impatiensque, quare adhibui vnguenta solita, & abstersiua; sed coactus pergere Asculum, spatio 24. dierum curam reliqui; dum redij, reperij tumefactum collum apud aures, sicut etiam maxillam, vulneraque plena magno humore corrupto. Applicui ego tumoribus, & plagis ceratum calaminare Paracelsi, in cuius medio ponebam trochiscum corrosiuum ad euellenda follicula, quæ orta erant in plagis, quod optimè euenit, deindè applicaui vnguentum nostrum basilicon Chymicum, & spatio 22. dierum curatus est.

Ibidem. *Vomitus Sanguinis.* *Obser.* 3.

DIe 29. Iunij Vxor Magistri Laureti Sarcinatoris annorum 42., dùm apud clibanum panem formaret, repentè accessit vomitus sanguinis. Vocatus statim iussi vinciri partes extremas, & cucurbitulas iecori, & emissionem sanguinis à saphæna. Ore sumpsit sanguin: dracon: in lacryma, croci Martis adstringentis, extract: carab:, vnicorn: an: drag: ß:, aq: equiseti, plantaginis an: vnc: 4., balsami nostri Magisterialis adstringentis drag: 3., sicque confestim cessauit, nec ampliùs exijt.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru.* 4.

DIe 30. Iunij filius Susini annorum 19. ab hinc quinque diebus laborabat doloribus Colicis maximis, & à Medico. & Chyrurgo ordinario adhibita erant multa pharmaca, sed nullo fructu. Iussi clysteria composita vino Calicis, & oleo sem: lini an: vnc: 4., & hæc omnia operata sunt; ore sumpsit extract: nostri Antecolic: drag: 1., herb: Turc:, & vnicorn: an: drag: ß:, m:, & cap:, statìmque cessauere dolores.

Ibidem. *Febris Putrida, & Continua.* *Obseru.* 5.

DIe 7. Iulij Anna Ascanii Valentini annor: 17. laborabat febre continua putrida deducta à retentione menstruorum. Principio morbi vermes per aluum emisit absque medicamento; quarta die febris exacerbata est, & die quinta peiùs se habuit, quo eodem die vocatus fui, iussique sanguinis à vena pedis emissionem ad vnc: S.; die sexta ordinaui extract: rhabarbar: drag: ß:, cathartici aureat: gr: 4., m:, & cap: sex vicibus euacuauit; die verò septima mediocritèr se habuit, octaua peiùs. Exhibui Bezoard: Ioual:, mineral: an: scrup: ß:, vnicorn: scrup: 1., m:, & sumebat dictam compositionem bìs in die, sicque die vndecima fluxerunt ei menstrua, & sanata est.

Ibidem.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obſeru. 6.*

DIe prima Auguſti filia D. Hieronymæ Argentinæ annorum 18. tribus ab hinc diebus laborabat febre continua; pulſum languidum habebat vrinam rubeam, & accenſam, ſitim magnam, linguam obſcuram, & aridam. Bibit vinum Calicis, & euomuit valdè, euanuitque febris; ſequenti die facta eſt phlœbotomia in brachio, & perfectè ſanata eſt.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obſeru. 7.*

DIe 5. Auguſti altera filia ſupradictæ Dominæ Hieronymæ Argentinę annorum 12. agitabatur ſeptem ab hinc diebus à febre continua vnà cùm languore, & ſyncopationibus. Huic iuſſa fuerat à Medico conſueto emiſſio ſanguinis, & nonnulli ſyrupi refrigerantes. Accerſitus ego inueni eam pulſu intermittenti, vrina craſſa, doloribus mordicantibus in viſceribus, ſitique inextinguibili. Credens ibi magnam eſſe putredinem iuſſi ceratum contrà vermes ex aloe ſtomacho, & vnctiones cordi ex vnguento cordiali addita eſſentia corticum citri, & aloe; ore ſumpſit vnicornu: [illegible] puluer: noſtri alexipharmaci an: ſcrup: 1., & eodem die tàm ex ore, quàm [illegible] multos vermes. Bis in die repetiuit idem Alexipharmacum, & ſic [illegible] vermes; adhibita etiam fuerunt nonnulla clyſteria lactis, ac mellis, deindè [illegible] die ſumpſit ſpirit: cathartic: noſtri g: 12. prò vice bis, & ſanitati priſtinæ fuit reddita.

Ibidem. *Humor in Vulnere.* *Obſeru. 8.*

DIe 5. Auguſti Syluester Terrentij ex vulnere non purgato, quod nihili faciebat, ad artua progreſſus, humor omnis in vnum decucurrit, adeòque creuit, vt dubitaretur de reciſione illius partis iuxtà opinionem Chyrurgi conſueti. Vocatus ego præbui noſtrum balſamum Alexipharmacum compoſitum, & ſpatio 6. dierum ſanatus extitit.

Ibidem. *Carbo Malignus.* *Obſeru. 9.*

DIe 11. Auguſti Io: Panichella laborabat in pede carbone craſſo, nigro, & maligno. Adhibitum eſt vnum ex noſtris trochiſcis illi tumori, deindè noſtro vnguento baſilicone, ſplenio mugilaginis, theriaca, poſt ſex dies conualuit.

Ibidem. *Plaga in Crure.* *Obſeru. 10.*

DIe 11. Auguſti Fabius Palmerius, temperamenti ſanguinei, & aliquantulùm aduſti excruciabatur à plaga in crure acri, atque mordaci, peſſimæque qualitatis, ità vt dubitaretur ne creſceret per totum eius. Accerſitus ego ordinaui defenſiuum ſolitum circà plagam, abluebaturque cùm aqua plantag:, & ſonci, in qua infuſa fuerant ſal Saturni, terra Samia, bolarmenum, tutia, ſemper miſcendo vas, vt euaderet ad inſtàr lactis quotieſcunque hac vtendum erat, & abſque alijs remedijs ſanatus eſt.

Ibidem. *Hydropiſis.* *Obſeru. 11.*

DIe 16. Auguſti Victoria Lucij Coctoroni annor: 23. patiebatur hydropiſim aquoſam anno ab hinc, & ampliùs, ac ſummoperè tumida euaſerat cùm febre continua, & corpore eneruato, & ſuprà vmbilicum iacebat quoddam tumidum ſicut ouum Strut[illegible]. Bibit vinum Calicis Chymici vnc: 7., & partìm euomuit, ſed per ſeceſſum nouiès euacuauit.

euauit. Iussi vt ipsi fierent tria clysteria ex vino infuso in diuersis Calicibus, quæ cùm statìm poni non possent ob carentiam instrumenti apti, ægra ignorantèr per os sumpsit dictum vinum diuersis vicibus, & post dies 12. remeans ad illam sanissimam inueni, absque vllo alio remedio.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru.* 12.

DIe 5. Septembris Magister Lactantius Figulinus angebatur à doloribus Colicis multis ab hinc diebus, & varia fuerant adhibita remedia, sed frustrà. Vocatus ego iussi extract: Antecolic: nostri dragm: 1., intestini lupi præparati, & vnicorn: an: scrup: 1., doloresque subitò euanuerunt, absque eò quòd redirent.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru.* 13.

DIe 8. Septembris Laurentius Sauiola annor: 14., temperamenti adusti, vexabatur multis ab hinc diebus à febre maligna, & à Medico consueto multa adhibita fuerant remedia, sed infructuosè. Vocatus exhibui bezoard: Iouial:, vnicorn:, sal: prunel: án: scrup: 1., addita confectione consueta cordiali; adhuc tamen nihil sudauit, sed bìs euacuauit res atrabilares; idem repetitum est bìs in die prò tribus diebus, & sic multa per secessum emisit, cessauit febris, & optimè conualuit.

Ibidem. *Tumor Frigidus.* *Obseru.* 14.

DIe 16. Septembris filius Marci nomine Marchesius annorum quatuor, patiebatur tumorem ex natura frigidum in cubito brachij multis ab hinc diebus. Adhibui ceratum calaminare Paracelsi, quod maturauit, & dùm talis tumor apertus est (id autem nouem diebus factum est) putredo concocta exijt, & eodem cerato, & nostro basilico vnguento Chymico sex diebus sanus euasit.

Ibidem. *Percussio Pectoris.* *Obseru.* 15.

DIe 22. Septembris Olympia Ciccarella annor: 68., adeò grauitèr percussit pectus, vt semiuiua extiterit, indè verò penè amens euaserit. Hanc ego curaui, & sic ore primò sumpsit elexir Vitæ nostrum, & iulep: gemmat:, & aliquantulùm in se reuersa est, deindè humeris cucurbitulas iussi, & totos humeros oleo composito canis rusci vnxi, & sic parùm subleuata est; sequenti die maximè verebatur ne moriretur, sed cordialibus adhibitis, maximaque cura adiuta conualuit.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru.* 16.

DIe 22 Septembris Gratiosa Pretiosi annor: 48., temperamenti intèr biliosum, & melancholicum miserrima, ab hinc octo diebus laborabat febre maligna vnà cùm pustulis obscuris, lingua nigra, siti acerrima, vrina viridacea, & cruda, pulsu debili, & inæquali. Nonnulli iures alterati à Medico solito dati fuere vnà cùm herbis refrigerantibus, & sanguinem extrahi à vena communi, & nil aliud. Ego eodem die dedi extract: rhabarbar:, & Antifebril: nostri Riueriani an: drag: ß:, & sex vicibus euacuauit multa fætentissima; vespere verò iussi condit: aq: rutæ caprar:, acetos:, & scord: an vnc: 2., spirit: vitriol: g: 10., vnicorn:, corall: rub: præparat:, puluer: nostri alexipharmac: an: drag: ß:, m:, & cæpit. Sequenti manè positum est clysterium refrigerans, & euacuauit 24. vermes mortuos; iterùm eandem compositionem replicaui aquarum, & aliorum benè incorporatorum tribus vicibus, deindè iussi vesicantia cruribus, & brachiis, & die 12. febris discessit. Valdè eneruata ex imbecillitate erat, & multi transierunt

sunt dies, quibus nullo modo potuit vires recuperare, deindè accomodaui radic: aron: præparat: vnc: ß:, sal: tartar: calybeat:, vnicorn:, corall: præparat:, puluer: P. Basil: Valentin: fixi an: drag: 1. ß:, m:, & drag: ß. prò vice sumpsit multis diebus, & sana euasit.

Desunt hic multæ Obseruationes factæ in eadem Terra, quæ subreptæ fuerunt.

Ibidem. *Febris Putrida.* *Obseru.* 17.

DIe prima Augusti filia Dominæ Liuiæ Andreæ annorum 12. cruciabatur à febre putrida, & maligna. Celebrata venæ sectione, vocatus ego eam reperii cùm pustulis obscuris, lingua nigra, pulsu debili, inæquali, vrina inflammata, vexabatur ab inquietitudine maxima, sæpissimèque exclamabat maximo cùm horrore. Propinaui conditum prò potione, vnà cùm aq: borragin:, scorzoneræ, rutæ caprar:, acetos: an: vnc: 4., conf: hyacinth:, alcherm: an: drag: ß:, bezoard: Iouial:, mineral:, vnicorn:, sal: prunel:, corn: ceru. præparat:, puluer: alexipharmac: an: drag: 1., m:, & bibit semper agitando; septima die magìs grauis extitit, vesicantia noluit; fricatoria, sicut etiam cucurbitulæ applicatæ sunt humeris, & per totum corpus, deindè repetitum est idem conditum. Die octaua adhibita sunt clysteria, quibus euacuabat semper vermes; adiunctæ fuere epictimæ cordiales, & stomachales, & nona die delirabat; accomodaui cataplasmata limacum crudorum benè pistorum pedibus, & delirατio euanuit; supradictum conditum tribus aliis diebus repetiui, & sic cessauit febris. Post sex dies, quia comederat multos fructus, & præcipuè pyra, & persica acerba, orta est noua febricula vitiosa, & sic sumpsit nostram potionem catholicam cùm senæ vnc: 4. prò duabus vicibus, & febris euanuit.

Ibidem. *Febris cùm Dysinthæria.* *Obseru.* 18.

DIe 7. Septembris cùm esset supradicta irregulatissima, denuò ægrotauit vnà cùm dysinthæria, & febre, & iterùm velut mortua iudicabatur, tàm ob paucas vires, quàm ob exacerbationem morbi. Adhibita sunt multa clysteria lactis ferrati, iurium capitis, & pedum veruecinorum, vnctiones stomacho, & corpori, confectiones oti granatorum florum, pomorum punicorum, addito puluere croc: Mart: adstringentis, corall:, terræ sigillatæ, & aliorum; sanguis deficere cæpit, & surrexit è cubili, sed quia apud domum erat vitis, & de vua acerba sæpè comedebat, denuò eadem dysinthæria orta est, & iterùm cecidit in imbecillitatem, multosque ore eiecit vermes, deniquè mortua est.

Ibidem. *Vermes.* *Obseru.* 19.

FIlia cuiusdam Margaritæ vxor Ianuensis laborabat à duobus diebus peracerbo ventris dolore. Præbui aq: nostræ contrà vermes vnc: 4. cùm g: 6. spirit: vitriol:, & drag: ß: vnicorn:, & per os, & per secessum multos eiecit vermes, & sic perfectè conualuit.

Ibidem. *Tenasmus.* *Obseru.* 20.

DIe 2. Augusti filius Francisci Palmerii duorum annorum agitabatur à Tenasmo, & intestinus colon extrà suas partes exiit, nec multa remedia in suum locum reponere valuerunt. Iussi eum vngi oleo amygdalorum dulcium, sic leuitèr rediit in suum locum. Illicò adhibui fumenta calida facta ex herba tasso barbasso, corticibus granatorum, cupulis glandium, moris acerbis ruuorum, nucibus cupressi decocti cùm vino multis vicibus, & ità sanatus est.

bidem. *Fluxus dysinthæricus.* *Obseru. 21.*

DIe 3. Augusti filia Troiani Figuli vnius anni patiebatur fluxum dysinthæricum; & iam Deo spiritum redditura erat. Adhibita sunt clysteria lactis, in quo extinctus fuerat calybs ignitus; & ore sumebat aquam equiseti vnà cùm infusione vnicor-u, croci Martis adstringentis, & gran: actes Quercetani, & sic sanata est.

Eodem modo alij nouem, aut decem pueri eiusdem ætatis circitèr ab vno anno vsque d octo curati sunt ab eodem morbo, inter quos sola quædam fœmina mortua est, & pro-inabatur hæc aqua vsque ad satietatem illis.

bidem. *Dolores Colici.* *Obseru. 22.*

DIe 3. Augusti filius Laurentij Sauiolæ annorum 11. laborabat maximis doloribus Colicis, ab hinc quinque diebus, & adhibita fuerunt multa remedia cùm clysterijs carminatiuis, sed absque vllo fructu. Vocatus ego statìm iussi drag: ß: extract: Antecolic: nostri, & drag: ß: intestini lupi, & omnis dolor cessauit.

bidem. *Vulnus labij.* *Obseru. 23.*

DIe dicto filia Dominæ Hieronymæ Argentinæ annorum 8. ob percussionem ex alto apertum est vnum ex labijs vsque ad narem, ob quod deformis, immò monstruosa videbatur. Filo partes, vt mos est, annexæ nostro balsamo magistrali adstringenti à me curatæ sunt, & quinque diebus sana perfectissimè euasit; inde verò vt uanesceret parua cicatrix, quæ remanserat, adhibui oleum myrrhæ, vitell: ouor:, cerę, & sic talia remedia operata sunt vt cicatrix omninò euanuerit.

bidem. *Tumor in genu.* *Obseru. 24.*

DIe 6. Augusti filia Marci Carabacchi annorum 8., valdè sanguinea laborabat summoperè tumiditate in genu, & hoc totum inflammatum erat; pars pessima erat, tumor crassus, & periculosus. Adhibitum est partibus vnguentum defensiuum Galeni, in quo erat camphura, & circùm ponebatur, addito buthyro plumbeo. In medio super tumorem adhibui ceratum calaminare Paracelsi, & maturus euasit quinque diebus; deindè ferro recisus est, & exijt plusquàm libra putredinis concoctæ, denique nostro balsamo magistrali adstringenti sanata est.

Ibidem. *Morsus Crabronum.* *Obseru. 25.*

DIe 6. Augusti Carolus Nepos Susini cùm in summitate arboris esset fructus carpturus, cùmque ibi laterent multi Crabones, ab illis circùm aggressus est, & quatuor vulneribus in capite affectus, ità vt ob magnum dolorem ex vertice arboris in terram se præcipitem eiecerit, qua percussione coxa tumida euasit, & caput iuxtà magnitudinem capitis bouis creuerat. Ad me is accessit, cui applicui stercoris vaccæ recentis q: s., addidi vnicorn:, baccar: lauri, dictam: an: drag: 1., theriacæ dragm: 2., & hæc omnia simul valdè mixta posita sunt super partes offensas. Ore sumpsit theriacam Andromaci ad drag: 1. ß:, vnicorn: drag: ß:, quare cœpit dolor ille deficere, & 24. horis ille tumor euanuit. Coxa posteà accomodata est addita colla farinæ, thuris, fuliginis, & albuminis oui, & sic conualuit.

Ibidem. *Febricula Continua.* *Obseru.* 26.

DIe 7. Augusti Maria filia Margaritæ Stephani annorum 19. anno præterito passa fuerat hydropisim, & hanc curauit Medicus Ansouinus, & euanuit ille tumor. Hoc tempore iterùm tumefacta erat cùm febricula continua, & adeò sicca euaserat, vt solùm terga conspicerentur, & ossa. Varia remedia adhibui; ore sumpsit tribus vicibus rasin: jalapp: gr: 12., prò vice vnà cùm drag: ß: extract: ebul:, & radic: ireos, sicque multam aquam emittebat, tribus vicibus in hæbdomada; adhibita sunt clysteria composita decocto ebuli, cyclaminis, brioniæ, ireos, anisor:, & medietatis vini Calicis Chymici, similitèrque multa aquosa euacuauit. Iussi etiam vnctiones corpori vnguento arthanitæ, & oleo busonis, & hæc omnia desiccabant. Adhibitæ sunt etiam epictimæ stomacho, & iecori roborantes, cùm parsimonia edendi, atque bibendi quantum fieri potuit. Prò potione bibebat vinum leue, in quo infusæ erant bacchæ iuniperi, atque lauri, & in die ob magnam sitim sumebat aquam coctam cùm radicibus asparag:, brusci, & petroselini, in qua ingrediebantur spiritus salis communis, & tincturæ Martis infrascriptæ an: g: 8., & aqua benè acida erat; formula tincturæ hæc est; ℞: vitriol: rubific:, sal: commun: decrepit: an: lib: ß., terræ samiæ vnc: 8., spirit: sal: comm: q: s: ad imbibendam terram, cùm vitriol:, & sal: f: pill:, & exsicca, denique per retortam eijce spiritus more solito, semèlque rectifica, posteà spiritus prædictus ponatur in noua sartagine ferrea ad ignem lentum vsque quò euaporatus sit; semper agitando cùm spatula ferrea, in fundo sartaginis manebit puluis rubicundus, cùm spiritu vini digeratur fimo equino per hæbdomadam, posteà per Balneum Mariæ exhala spiritum more solito tincturæ, & habebis remedium destructiuum excellentissimum. Cùm his remedijs tumiditas ventris euanuit omninò, & aliquantùm conualuit, ità vt quidquid fœmina operari potest ipsa ageret domi. Colorita euasit, noua carne se induit, & sic se habuit 15. mensibus, deindè cecidit in eandem febriculam propter magna fastidia, & sic neminis auxilio phthysica spiritum exhalauit.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.* 27.

DIe 7. Augusti Vxor Francisci Catini laborabat Tertiana duplici ab hinc 18. diebus, & dubium erat ne in malignam conuerteretur, quia pessimè se habebat, & delirabat. Iussi Antifebril: Riueriani drag: 1., & sex vicibus euacuauit, sed febris nullo modo diminuta est; ipsi adhibui tribus diebus iures refrigerantes, & aperitiuos, deindè Febrifug: Riuerian: gr: 28. exhibui, septièsque euacuauit, & sequenti die febris acerbior eam aggressa est; expectaui diem tertium priorem, & iterùm repetiui gr: 30. Febrifugi supradicti, & ex ore emisit vermem maximum immensum, qui videbatur serpens cùm multis rebus viridaceis, & nigris, & febris euanuit. Arbitror illum vermem fuisse causam perseuerantiæ febris adeò acerrimæ.

Ibidem. *Febris Quartana.* *Obseru.* 28.

DIe supradicto Io: Baptista Panziera annorum 30. ab hinc vno mense patiebatur febrem Quartanam. Iussi gr: 35. Febrifugi, & multa biliosa euomuit, & per secessum penè nihil; febris mitior euasit, sed in alia accessione ab initio frigoris dedi gr: 30. alia eiusdem Febrifugi, sicque tèr euacuauit, febrisque discessit absque eò quòd amplius redderet.

bidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 29.

DIe 8. Augusti filius Bastiani Cichoriæ annorum 3. grauitèr iacebat cùm febre, & dolorem patiebatur in vbere sinistro, vt non posset respirare, quod iudicata fuit pleuritis; statìm imposita fuit hirudo brachio, subitòque iussi syr: papauer:, sicut tiam adhibuimus nostra splenia saponis antipleuritica, & clysteria cùm lacte, & melle, ; sic euanuit dolor, & febris, & sanatus est.

bidem. *Tertiana Simplex.* *Obseru.* 30.

DIe 8. Augusti Christina Fabij Palmerij annorum 12. ab hinc mense laborabat tertiana simplici. Iussi Antifebrilis Riuer: drag: ß:, Febrifugi eiusdem g: 7., m:, & cap:, & expulit illam febrem pauca euacuatione, sed crus adeò tumefactum fuit, hauserim sanguinem à brachio; deindè curata fuit buthyro lytargirij, & optimè sana- est.

idem. *Tertianæ.* *Obseru.* 31.

MVlti fuerunt, qui laborantes Tertianis duplicibus, & simplicibus optimè sanati sunt illicò Antifebrili Riueriano, & nonnullis dabatur Febrifugum eiusdem Riuerij; sicut etiam multi pauperes conualuerunt potione vini Calicis, vnà m emissione sanguinis vbi necesse erat.

idem. *Tertiana duplex.* *Obseru.* 32.

DIe 8. Augusti Vxor Domini Iacobi Philippi Orithei annorum 44. laborabat Tertiana duplici, & simùl cùm grauissimo dolore corporis quotiescunque adueniebat accessio febris. Iusi drag: 1. extract: Antifebril: ità vt febris euanuerit pauca acuatione, sed dolores persistebant; adhibui clysteria carminatiua, sed nihil operata nt. Iusi etiam vnctiones partibus dolentibus cùm essentia lauri, & rosmarini, sed fruà; dedi hyacinth: drag: ß:, addi: g: 3. laudan: nepen:, & sic parùm diminuti sunt; senenti vespere sumpsit eadem remedia, sed nepent: gr: tantùm 2., meliùsque se habuit, enique sumpto nepent: gr: 1. ad quatuor vices hora somni optimè conualuit.

idem. *Dolores Colici.* *Obseru.* 33.

DIe 8. Augusti Dominus Martius Paschasius annorum 60. vexabatur doloribus Colicis. Iusi dr: ß. extract: nostri Antecolic:, drag: 1. vnicorn:, scrup: 1. intestini lupi præpar:, drag: ß. sal: prunel:, cons: violar: q: s: ad incorporandos dictos pulveres, & statìm cessauere dolores.

bidem. *Febris Continua.* *Obseru.* 34.

DIe 8. Augusti Elisabeth Frassa annorum 36. mense ab hinc laborabat febre continua in cronicam conuersa debilem, & die, nocteque quatèr exacerbabatur hæc febris; quia verò erant humores mixti iusi Antifebril: drag: 1. ß:, & octiès euauauit, febrisque mitior euasit, posteà adhibui pulsibus splenium Strombelberger, & uinque diebus liberata est omninò à febre.

Ibidem. *Fluxus Dysinthæricus.* *Obseru.* 35.

DIe eodem filia Dominæ Angelicæ Iuliani annorum 7., nouem ab hinc diebus patiebatur fluxum dysinthæricum, & fex adeò acris erat, & mordax, vt corrosum fuerit etiam intestinum, & orificia ani; varia clysteria adhibita fuere, sicut etiam confectiones adstringentes, sed hæc omnia absque vllo iuuamine. Iussi gr: 2. laudan: nepent: cùm gr: 10. croci Mart: adstringentis, & drag: 1. vnicorn: incorporati cùm confectione hyacinthi, & quieuit ea nocte. Iterùm die sequenti repetitum est idem pharmacum, similitèrque operatum est; iterùm tertia vice hoc factum est, & omninò morbus discessit.

Ibidem. *Fluxus Dysinthæricus.* *Obseru.* 36.

IDem quoque datum est filio Francisci Catini eiusdem loci annorum 5., qui eodem modo se habebat, & sanatus est.

Ibidem. *Dysinthæria.* *Obseru.* 37.

DIe 9. Augusti Bartholomæus Lanius annorum 28., laborabat eadem dysinthæria, & patiebatur maximos dolores, prout dictus morbus afferre solet. Adhibita sunt clysteria lactis ferrati, iutis capitis, & pedum agnorum, alia adstringentia, vnctiones ordinariæ propositæ ab Auctoribus, sed omnia absque fructu. Iussi eum sumere quatuor diebus sequentibus in vespere sequentem compositionem ℞: iniuæ cydoniorum, consi: corniorum an: vnc: ß:, granq: actes Quercetani drag: 1., vnicorn:, sal: prunel: an: drag: ß:, croc: Martis scrup: 1., laudani nepent g: 3., & cap: conualuit.

Ibidem. *Dysinthæriæ.* *Obseru.* 38.

HÆc compositio mirabilitèr operata est in multis hominibus, & mulieribus hoc morbo laborantibus in tribus diebus, vel quatuor; nepentes autem qui comedebat gr: 2., qui 3., qui 4., & ibi eo tempore plusquàm 30. hoc medicamine liberati fuerunt à dysinthæria.

Ibidem. *Minctio Sanguinis.* *Obseru.* 39.

DIe 9. Augusti Io: Baptista Petruccius annorum 62., temperamenti sanguinei, cùm diù equitasset, renes magnoperè passi fuere, ità vt sanguinem è membro emitteret. Is valdè timuit, cruciabaturque dolore pungenti in mingendo. Quarè accessit ad me, & iussi aq: equiseti, & plantag: an: lib: ß., spirit: therebint: scrup: 2., croc: Mart: drag: 1., & sic cępit cessare; repetiuit dictum remedium, & sanatus est.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru.* 40.

DIe eodem Lucia filia Susini annorum 9. laborabat febre continua; sumpserat nonnulla pharmaca à Physico ordinario præscripta, nihilominùs febris perseuerabat. Vocatus iussi Antifebril: Riueriani scrup: 2., parùm euacuauit, febrisque duobus diebus transactis rediit. Sumpsit iures, vbi ebullita fuerant chamædrios, chelidoniæ, & centaureæ min: an: pug: ß:, sacchar: q: s: vt dulcis fieret, & ità conualuit.

Ibidem.

Ibidem. *Febris Quartana.* *Obseru.* 41.

DIe 9. Augusti Carolus Patruelis Pauli Valentini mense ab hinc patiebatur febrem Quartanam. Exhibui Febrifug: Riueriani gr: 36., & euomuit, sicut etiam euacuauit multa obscura. Accessio vehementiori ardore redijt, & prò alia sequenti iterùm repetiui idem Febrifugum eodem modo, denuò res nigras per secessum emisit, & febris in Tertianam commutata est; transacta sequenti accessione iterùm tertia vice repetiui aliam mensuram, & pondus Febrifugi, quod poterat esse gr: 30., & sic morbus omninò euanuit, & vir perfectè conualuit.

Ibidem. *Quartana.* *Obseru.* 42.

DIe 16. Augusti filia Pauli Borsoni annorum 18., temperamenti mixti ab hinc mense laborabat Quartana. Sumpsit Febrifugi Riueriani gr: 28., sextiès euacuauit, & febris eam dereliquit.

Ibidem. *Quartana.* *Obseru.* 43.

SImilitèr filius cuiusdam Petrus à Tossia annorum 9. laborabat Quartana duobus ab hinc mensibus, & exhibitis gr: 16. dicti Febrifugi liberatus est.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.* 44.

DIe 16. Augusti Vxor Ministri Hospitalis ex Sabaudia annor:61. cruciabatur à Tertiana duplici ab hinc 16. diebus, quæ lethalis credebatur, quia habebat annexa multa signa mortalia, & cùm esset mulier paupertima nullum pharmacum sumpserat. Vocatus ego iussi Antifebril: Riueriani drag: 1., & octiès per secessum euacuauit, quod valdè fuit vtile, deindè sumpsit nostri Diaphoretici fixi drag: ß; duabus vicibus in diem, octo diebus, & optimè conualuit.

Ibidem. *Tumor in Tergo.* *Obseru.* 45.

PAtritia Vxor Pauli Valentini temperamenti atrabilaris, & peradmodùm biliosi, annorum 34. patiebatur tumorem in tergo durum multo ab hinc tempore, qui iudicatus est scyrrhus à Medico ordinario loci. A Chyrurgo tentatum est splenijs maturantibus eum educere, quibus de causis exacerbatus est, & cancer manifestus euasit, qui dilatabatur carne adusta,& porrosa,dolore pungenti, & vehemens euadebat, vt solent huiusmodi morbi. Ab hac vocatus fui, & principio adhibui emplastra composita cancris crudis, vt sæpiùs scripsimus, deindè circumdedi locum ferro ignito, & adhibui vnguentum Patris Gabrielis Ferraræ à me auctum, & paulatìm malignitas euanuit; posteà curatus est cùm oleo Antimonij dulcis, oleo bufonis, & puluere eiusdem bufonis. In interno sumpsit dictæ nostræ aquæ catholicæ purgantis vniuersalis drag: 3. prò vice, & eam bibit quatèr; alijs diebus sumpsit Panaceæ nostræ liquidæ vniuersalis g: 12. prò qualibet vice in vino, & 28. diebus optimè conualuit.

Ibidem. *Scyrrhus in Vtero.* *Obseru.* 46.

IVuenis quædam vidua patiebatur ab hinc sex annis scyrrhum in vtero, semperque duritiem, & dolorem pungentem intùs habebat. Dedi ei pluriès vinum Calicis; haustus fuit sanguis à saphæna, & à venis hæmorrhoidalibus cùm hirudinibus; sæpè sæpiùs vsa fuit fumentis partibus locorum emollientibus herbis in vino ebullitis, adiun-

ctis fecibus reguli, & cùm ijsdem fumentis bis, aut tèr in die madefaciebat partes, & prouocatæ sunt hæmorrhoides, & menstrua in sufficienti quantitate, sicque sanata est.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 47.

EOdem tempore curaui multos tàm masculos, quàm fœminas à lue Venerea vexatos, aliquos cùm bubonibus, & gonorrhæis inueteratis, aliquos cùm vlceribus malignis in pudendis, aliquos cùm vlceribus malignis, acribus, & mordacibus, corrosiuisque in ore, vulua, & ano. Speciebus medicamentorum vsus sui, quibus in alijs Obseruationibus in talibus morbis.

In Terra Moriconis. *Febris Causonis.* *Obseru.* 48.

DIe 20 Martij Iuuenis Rusticus nomine Dominicus Sauini annorum 24., temperamenti inter calidum, & siccum, sed fortis, ægrotabat febre continua, ità vt duorum dierum spatio febris magnitudo non agnosceretur, nec principium, nec augumentum, nec status, nec declinatio. Vrina erat aliquantulùm cruda, pulsatilis vena vehemens, plena, vndosa, frequens; acerbè laborabat capite, vita eius doloribus, humeri flatibus vexabantur, accensa maximè facies, plenæque venæ. Clysterium ipsi impositum fuit cùm sectione basilicæ ad vnc: 10. sanguinis, attamen febris, nec ardentior, nec humilior eodem modo, ipsisque signis miserum premebat; altera die sumpsit vinum Calic: Chymici ad vnc: 8., multaque mixta euomuit, & sexiès per secessum euacuauit, & febris euanuit.

Ibidem. *Febris Causonis.* *Obseru.* 49.

EOdem die in Montorio Nerolæ Angela Fabricij filia misertima annorum 32., biliosi temperamenti die sexto Iunij ab acerrima febre continua aggressa est, & quia menstrua iam dispersa erant, præter febrem continuam vrina rubea, & rudis erat, pulsus frequens, ac vndosus, facies rubescens, atque inflammata; dolore capitis cruciabatur, siti maxima laborabat, & ex deficientia Chyrurgi ab ipsa hauriri sanguinem impossibile fuit, vndè secunda morbi die præbui Aureat: nostri in rosarum conserua gr: 4., paulòque post multa porracea euomuit, ac per secessum tèr multa fætida euacuauit, quamobrèm eodem die meliùs se habuit. Sequenti die dedi vinum Calic: Chymic: ad vnc: 5., atque denuò multa per secessum eiecit, atque ipsa nocte menstrua abundantèr aperta sunt, pristinæque restitura saluti.

Multi, & multi egeni vsum habuerunt sumendi in medicamenta ob paupertatem vinum Calicis, Aureatum, Calomelanum, seù Antifebrile, cùm quibus absque alia sumptione optimè sanati fuerunt.

Scandriliæ. *Pleuritis.* *Obseru.* 50.

DIe 25. Martij Ludouica Orlandi annorum 65. vexabatur tribus ab hinc diebus dolore in latere sinistro respondente parti oppositæ, cùm febre, tussi molesta, atque continua, nec poterat quidquam ex ore spuere, sed tantummodò vi exibat sputum crudum, tenax, & magna anxietate, ità vt respirare nequiret, & pulsus pungens erat, & frequens. Visa est à Theodoro fratre meo, qui eo tempore ibi morans iussit hauriri sanguinem à brachio sinistro ad vnc: 6., qui erat putrefactus, deindè statuit fieri duo splenia, scilicèt nostra vsualia dicta Antepleuritica vnà cùm sapone, scilicèt vnum calidum positum fuit parti dolenti, & vnum oppositæ parti. Iussit clysteria, & cucurbitulas in humeris, & per os sumptionem pomi Quercetani vnà cùm thure, additis Aureati nostri diaphore-

horetici, ſal: prunel: an: g: 12., & ſic ſudauit aliquantulùm; replicatum poſteà fuit idem omum, magiſque ſudauit, ità vt febris cęperit diminui, ſicut & dolor, & ardor ceſſauit. Indè iuſſi ego ad coctionem eius cruditatis oximel: compoſ:, confect: ex decoct: ſcabioſæ, farfarellæ an: pug: 2., fœniculi, & florum violarum pug: 1., mellis quantùm ſufficit, & acetum; quinque dierum ſpatio hoc pharmacum adhibuit, & magnam à pectore xtraxit humorum quantitatem, & bene ſe habuit.

Ibidem. *Ptherigia in oculo.* *Obſeru.* 51.

EOdem die Iohanna Egidij Teſtæ annorum 12. varolarum cauſa impediebatur oculo ſiniſtro duabus maculis, quæ ſimul coeuntes pupillam occupabant, ità vt nihil penitùs per illum oculum cerneret. Cùm graue malum eſſet, iuſſi parti occipitis cucurbitulam imponi, & optimè eam ſcarificari, vt fluxio remoueretur; deindè eadem hora applicatæ ſunt humeris, & poſteà renibus abſque ſanguine, vt humor attrhaeretur. Sequenti die vinum Calicis Chymici præbui ad vnc: 4., poſtque duas horas parùm euomuit, ſed multa per ſeceſſum euacuauit. Iuuenis ipſa quartana febre anteà laborauerat, quamobrèm ſupradicti vini purgatio neceſſaria maxima erat; deindè ſequens collyrium factum fuit ℞: vini infuſi in Calice Chymico vnc: 3., vitriol: Cypr: ſcrup: 3., infundatur vſque coloratum ſit, & vtere frigidi tèr, aut quatèr in die g: 2., vel 4., aut 5. prò vice, & in 20. diebus omninò liberata fuit.

Ibidem. *Schirantia.* *Obſeru.* 52.

DOmina Barbara Lupa annorum 33. laborabat ſtomachi perturbatione, vomitibuſque bilioſis, & mixtis; eius gula adeò inflammata, & accenſa, vt glutire non poſſet, laborabatque febre. Illicò ſanguinem à brachio extrahi iuſſi, deindè à ſaphæna eodem die, attamen gulæ inflammatio eodem modo firma nihil remedia pauebat. Sole occidente clyſterium commune cùm vino Calicis iuſſi, & eodem veſpere adhibitum eſt emplaſtrum gulæ nidi hirundinum, ſicut conſuetum, deindè poſuimus cucurbitulas humeris, & gargariſmata ſæpè vſualia; fuerunt repetita tèr clyſteria cùm vino Calicis, ſicque emanarunt vbertimè menſtrua, & liberata eſt.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obſeru.* 53.

DIe 30. ſupradicti Archileus Ludouici ruſticus annorum 27. ægrotabat febre, grauique dolore in parte dextera pungentiſſimo cùm ſignis quinque à Galeno declaratis de Pleuritide exquiſita. A brachio dextero ſanguinem hauriri iuſſi ad vnc: 9., qui corruptus, & putridus erat; præterèa dati ſunt ſyr: pectorales de pomis, liquitiæ, althææ, & violatum an: vnc: 1., papauerorum vnc: 2.; ità etiam vnctiones ſuprà pectus vnguenti pectoralis, buthyri, & ſuprà folij braſsicæ tepidi; adhibita quoque ſunt noſtra ſplenia antepleuritica cùm ſapone ſuprà partem dolentem, ſicut & in oppoſita; nihilominùs breuiſsimæ vitæ ſigna præbebat ægrotus, habebat enim oculum vitreum, atque horridum, pulſum ſerinum, ac frequentem cùm reſpirationis deficientia. Iuſsi ſumere per os prætèr pharmaca prædicta lambitiua, duo poma cùm thure decocta more Quercetani, addito ſulphur: diaphoretici gr: 15., vnicorn:, ſal: prunel: an: dr: ß., at in ſequenti die peiùs ſe habebat; fuerunt extractæ vnc: 6. ſanguinis à brachio, attamen funeralia ipſi parabantur. Fuit iterùm data compoſitio ſubſcripta: ℞: ſyr: de pomis, de papau: an: vnc: 1., de viol: vnc: 2., extract: noſtri Antipleuritic: dragm: 2., m:, & cap: cochlear vnum prò vice tèr, aut quatèr in die; acerbiſsimè diem illum tranſegit ſignis euidentiſsimis mortis ſemper delirando. Nocte adhibita ſunt clyſteria communia cùm additione vini Calicis Chymici ad vnc: 8., & tèr euacuauit multa fœtentiſsima; in ſequenti die fumenta ſudorifera facta ſunt in cubili herbis aromaticis ad vſum noſtrum alibi deſcri-

 prum,

ptum, quocircà in maximum ſudorem erumpens, ceſſantibus ſymptomatibus optimè conualuit.

Multi pauperes talibus ſudoriferis fumentis conualuerunt celerrimè, vbi vires reſiſtere potuerunt.

Ibidem. *Scabies cùm Febre.* *Obſeru.* 54.

MIchael Brandus ruſticus annorum 55. laborabat febre continua multis ab hinc diebus, & præter febrem tali circumdabatur ſcabie, vt dùm in cubili volueretur pellem linteis affixam relinqueret. Præbui vinum Calicis Chymici ad vnc: 6., & poſt duos dies ſectionem venæ dexteri brachij à qua fuerunt extractæ vnc: 8. ſanguinis, & facti ſunt decocti alterati fumariæ, ſcabioſæ, borraginis, lupulorum; prò vnctione vnguentum dabatur ſumendo ſucci fumariæ vnc: 6., ſucci foliorum leandræ vnc: 3., olei roſati, & ceræ quantum ſufficit, & f: vnguentum ſec: art:, & ſic quinquiès ſe vnxit, liberque à febre euaſit.

Ibidem. *Grauiditas vndecim menſium cùm Cancro in mammis.* *Obſeru.* 55.

DIe 7. Aprilis Maria Liuia Brandi ann: 29. cùm vndecim ab hinc menſibus eſſet grauida, ſicut ipſa, aliæque fœminæ affirmabant, quia hoc tempore malè ſe longis febribus habuerat, orta fuerat hypoſarcha, hoc eſt facies, brachia, pectus, cruraque tumuerant, ideòque ob exiguas vires partum in lucem edere non poterat, ſicut etiam in corpore nullum infantis motum ſenſerat, ità vt ipſum iam mortuum crederet multis ab hinc diebus. Vnctionem iuſſi in omnibus partibus, vbi erat tumor de oleo buſonis, cùm oleo amygdalorum dulcium, & ſpirit: ſulphur:; per os ſumenda multa cordialia præbui, intèr quæ elexir proprietatis cùm eſſentiæ abſynthij, elexir vterini an: drag: 1., balſami potabilis cordialis ſcrup: 1., ſyr: de pomis, de capill: Vener: an: vnc: 2., ſpirit: ſal: comun: g: 6., m:, & cap: in quatuor vicibus. Die ſequenti adhibui ſtomacho noſtrum ceratum ſtomachale, vnctumque fuit totum corpus, ſicut & renes oleo ſupradicto, ità vt moueri cæperit infans, & partus dolores accedere; iterùm ſupradicta cordialis compoſitio adhibita eſt, & die ſequenti filiam viuam, integraque præditam valetudine peperit. Ipſamet mulier nouem anteà partus ediderat, parùmque, quatenùs dicebat, purgata fuerat, & mala ſimul in mammis acerbiſſima experta vnà cùm plagis, vbi in ipſarum altera tumor quidam creuerat durus, liuidus, obſcurus, pungentique dolore. Hoc modò poſt partum creuit, & cancer iudicatus eſt; ſimilitèr alia mamma tumida euaſit, iuſſique multas vnctiones pomi cocti vnà cùm lacte, & panis particula, ſed fruſtrà; bibit vinum Calicis Chymici ad vnc: 5. per 15. horas infuſum, & multa aquatica euacuauit, optimèque de fœminarum more purgata eſt. Iterùm cordialia adhibita ſunt, & mammæ, vbi erat ſcyrrhus, ceratum calaminare Paracelſi applicui, in alio verò loco oleum ceræ, ſacchari, vitell: ouor:, & eſſentiæ camphoræ, ità vt benè conualuerit; per illam itaque lactem præbebat; altera verò maturationi repugnabat. Adhibui oleum Antimonij dulcis, hoc eſt tincturam croci metallorum per multos dies in partibus, per oſque accipiebat g: 10. prò vice quotidiè, & ſuper ſcyrrhum, qui cæperat aliquantulùm mulceri, adhibui prædicta cerata; reperiui iterùm ad magnitudinem vnguis, indè noſtro baſilico Chymico addita ibi tinctura Antimonij 18. diebus conualuit. Iterata eſt potio vini Calicis bìs in diebus 16. tumores quoque manè, & veſpere eodem vino lauabat, ex quo integræ reſtituta eſt ſaluti, & ex hypoſarca, & tumoribus naturales obtinuit colores, optimèque filiam aluit, quod re vera mirabile extitit.

Ibidem.

Ibidem. Dolor Stomachi cùm syncopationibus ob menstruorum retentionem. Obseru. 56.

EOdem die Vrsula Saluensis annorum 26. ob menstrua retenta vexabatur maximis stomachi doloribus, & sæpissimè syncopationes patiebatur, quæ ipsi maximè cor occupabant. Iussi vinum Calicis Chymici infusum per horas 24., parùmque euomuit, at peradmodùm dolorem minuit; altera die denuò ipsum potauit, & multa per aluum eiecit, menstrua abundantèr emanarunt, & optimè conualuit.

Ibidem. Vertigo. Obseru. 57.

EOdem die Victorinus Scoccia Saltator sæpissimè scotomiam patiebatur, ità vt multotiès multo temporis spatio penè stupidus euaderet. Præbui vinum Calicis Chymici ad vnc: 8., multaque per secessum euacuauit, & euomuit, ex quo tribus alijs annis, quibus illic moratus sum, numquam ampliùs vertigines passus est.

Ibidem. Dolores Articulares. Obseru. 58.

DIe 8. Aprilis Iohannes Franciscus Buccettus annorum 23., temperamenti mixti, doloribus affligebatur artericis in quacunque iunctura quatuor ab hinc mensibus, ità vt pedibus difficilimè niti posset. Accomodaui quinque infusiones vini nostri in Calice ad dosem librar: 4. in totum, & intùs addidi lign: sanct:, cortic: eiusd: an: vnc: 3., salsæ nostralis vnc: 5., lentisc:, sandal: citrin:, lign: visc: quercin: vnc: ß:, sem: card: sanct:, gran: paradisi, fænicul:, cynnamom: an: vnc: 1., hermodactil:, agaric: an: vnc: ß:, senæ oriental: vnc: 2.; hæc omnia infusa fuerunt in supradicto vino quatuor dierum spatio, deindè semèl prò manè ipsius vini vnc: 4. bibebat, tèr euacuabat in die, & vespere faciebat vaporaria sicca herbis aromaticis in proprio cubili, deindè partes dolentes vngebat nostro balsamo canis rubei, & adhibuit vaporaria quinque diebus vespertinis, & nouem diebus vinum, deindè bibit vinum Calicis supradicti ad vnc: 6., optimèque se habuit absque vlla ostensione.

Ibidem. Hypocondriacus destructus. Obseru. 59.

DIe 14. Aprilis Felix Lucius annorum 48., temperamenti mixti, & corporis cachomici, rusticus miserrimus, quatuor ab hinc annis maximos patiebatur dolores stomachi, & hypocondriacos, quibus malum in statum peruenerat, cùm tussi maxima, & pituita plurima ob damna, quæ patiebatur in aruis. Iussi vinum Calicis Chymici ad vnc: 8., multaque per os, perque secessum eiecit, deindè præbui puluerem radic: aron: præparat: more Quercetani vnc: 2., puluer: baccar: lauri vnc: 1., puluer: angelicæ, carlinæ, vincetossic: an: dragm: 5., cynnamom:, vnicorn:, sal: tartar: vitriolati an: drag: 2., fuerunt hæc omnia mixta, & sumebat drag: 1. in vino infusam, indè præbui lac caprinum, & liberatus est.

Ibidem. Asthma. Obseru. 60.

DIe 16. Aprilis Lucia Ancilla Pyrrhi Pallantis annorum 36., temperamenti biliosi, debilis, & mali habitus, antiquitùs angustiam respirationis patiebatur. Hæc vinum Calicis Chymici sumpsit, multaque euomuit, adeò vt aliquantulùm à morbo subleuata fuerit; indè præbui per 15. dies extract: tussilaginis, & scabiosæ an: dragm: 5., flor: sulphur: drag: 1., fæcul: brioniæ, & aron: an: drag: 2., m:, & cap: hæc quotidiè, sicque conualuit.

Ibidem. *Strumæ.* *Obseru. 61.*

DIe 24. Aprilis filius Iacobi Torquati annorum 12., temperamenti humidi, & mixti, peradmodùm vexabatur in capite à strumis, quarum vna profunda erat, sed quia corpus malè se agebat materiam igneam euacuabat, & follicula profunda habebat. Adhibui ceratum in partibus dictum calaminare Paracelsi, & suprà folliculum nostrum trochiscum causticalem ità vt duorum dierum spatio exierint follicula ab apertis. Adhibui supradictos trochiscos in duabus alijs strumis, & ità illam quoque extraxerunt; curatus indè est à me balsamo incarnatiuo nostro, iussique ore sumere decocta ligni lentisci, ligni visci quercini, & 14. diebus conualuit.

Ibidem. *Dislocatio Articuli.* *Obseru. 62.*

IO: Baptista Colantonius annorum 28. propter casum sibi brachium fregit, & ob vim iunctura eiusdem manus è suo loco secessit. Ipsemet, & meus frater accomodauimus iuncturam, & fracturam, indè adhibito cerato nostro ad tales causas, absque alijs remedijs sanatus est.

Ibidem. *Carbo Malignus.* *Obseru. 63.*

DIe 26. Aprilis Franciscus Blanchinus annorum 22., irritatus ob callum, quem patiebatur in manu, adeò malum creuit, vt nigra omninò manus euaserit, caroque porrosa creuerat, & incipiebat à monte Lunæ occupans concauum manus, montemque Iouis, & Saturni. Adhibitum est in hoc morbo oleum Antimonij corrosiui, ne in peiùs euaderet, quoniam intèr hæc olea, & splenia roborantia cæpit deficere tumor, & manus nigredo, & supradictis oleis curatus fuit quinque diebus, deindè adhibitum est oleum Antimonij dulcis, oleum myrrhæ, oleum ceræ, oleum vitell: ouor:, oleum therebint:, & vnguent: basilicon, & quamuis vsque ad ossa caro aperta, & fracta esset, attamen 9. diebus optimè conualuit.

Ibidem. *Casus in Ignem.* *Obseru. 64.*

PVer trium mensium filius Dominici Picaroni, cùm à matre apud ignem in cunabulis relictus fuisset, dùm ipsa ad cubiculum pergeret, capite medio in ignem cecidit, atque ità combustus est in tota facie, oculis, & fronte vsque ad connexuras coronales. Dùm igitur reuersa est mater puerum inuenit facie, & penè capite afflatum, cùmque carbones cuti adnexi essent, rudis mulier incomptum accepit linteum remouendi causa carbones; verùm cùm carbonibus totam pellem euulsit à puero, ità vt monstrum videretur. Vocatus ego statìm, leuandi causa puerum, arcendique à metu, & clamoribus, acetum tepidum adhibui, vngens omnes partes adustas, fragmentis linteorum in aceto madefactis circitèr viciès, deindè curatus est nostro vnguento contrà ignem; oculi iam clausi erant, & aliqua pars labiorum cadendo cæsa erat, ità vt sublimior remanserit, cæterùm liber euasit; cicatrices malæ fuerunt, quia pellis iam deerat, sed facies omninò noua videbatur.

Ibidem. *Fractura Ossium.* *Obseru. 65.*

DIe 3. Maij filius Sancti Nerolæ trium annorum ex quadam scala cecidit valdè sublimi, ità vt à circumstantibus tamquàm mortuus brachijs exceptus fuerit, atque hoc modo sinè verbo quadrantem transiuit. Theodorus frater meus omnem nauauit operam, & coxendicem in frustrà fractam inuenit, linteoque inuoluit vnà cùm

nostro

nostro emplastro talem ad vsum accomodato, non tantùm verò ex pedis partibus, quàm toto corpore fractus erat. Bis in die canis rubei balsamo vngebat, quia puer nullo modo, siuè vlla parte corporis quiescere poterat; accessit febris, & sic iussimus aquam nigri corticis, vbi alicornu infusum fuerat quadrantis spatio; supradicto spatio vsi sunt aliquibus diebus, & spatio 24. dierum absque vlla læsione ambulabat.

Ibidem. *Species Pleuritidis.* *Obseru: 66.*

DIe 8. Maij filius Caroli Molitoris Reatini annorum 2. à duobus diebus agitabatur à febre vehementi, & maximo dolore in parte sinistra costarum. Vnxi cum oleo Antepleuritico, & suprà stomachum ceratum quoddam contrà vermes; iussi ipsum bibere aquam cardi sancti, addita infusione vnicornu multotiès, & duobus diebus è cubili liber è morbo surrexit.

Ibidem. *Dolor in Hypocondrijs cùm Tussi.* *Obseru. 67.*

EOdem die Leonardus Licentia annorum 49. patiebatur dolores hypocondriacos, & tussim maximam. Vinum petijt Calicis Chymici, & bibit ad unc: 6.; multa per os, & per secessum euacuauit, & adeò leuatus est, ut omnium admiratione paucis diebus à tussi, & omnibus alijs morbis relictus fuerit.

Ibidem. *Punctura dumi malignata.* *Obseru. 68.*

PEtrus Blanchinus annorum 24., temperamenti mixti, transfixus fuerat in manu à pungenti dumo, & quia ipse, absque eò quòd illum uideret, manum exercuerat laboribus, tumefacta indurabatur, nec ipsam ullo modo, non solùm adhibere, sed neque mouere poterat. Vidi ego, & ad curandam aliqua adhibui fumenta, & madefeci, sed nihil profuit; iussi indè Balsamum bezoard: tribus vicibus, & trium dierum spatio exorti sunt tres nigri tumores, unus in pollice, & alteri duo in manus tergo; hausi sanguinem à brachio ad unc: 6., deindè composui defensiuum Galeni, quod brachio adhibui, & suprà carbones usus sum nostris trochiscis, nec magis creuerunt; sequenti die tumuerunt, sed unguento dialthææ, theriacæ, oleo Philosophorum, busonis, antimonij dulcis, & uitell: ouor: maturati sunt, & septem diebus conualuit bis uinum Calicis bibens.

Ibidem. *Morsus Viperinus.* *Obseru. 69.*

DIe 14. Maij Magdalena Caroli Buccacci annorum 18. à dente uiperino icta fuit inter digitum anularem, & medium, dùm in aruis triticum mundabat. Tumefacta est manus, & brachium, & quadrantis spatio accesserunt nonnullæ syncopationes, & somnus profundus. Illicò ducta fuit ad me pænè mortua, statimque partem illam excarnificaui, & cucurbitulam applicui ad malè affectum humorem extrahendum. Ore iussi sumere unicornu drag: 1., unà cùm theriaca, supràque eandem partem posui unicornu, & theriacam. Tota dies, & nox transiuit, nec à somno remouere eam poterant, adeò ut frater meus Theodorus per totam terram illa nocte euehi iusserit; altero autem manè nostri contraueneni illi datæ sunt Riueriani drag: 2., & suprà partem infectam applicatum fuit; indè haustus est ab eodem brachio sanguis, & ibi appositum unguentum ad usum Galeni, atque ideò benè transiuit. In sequenti die uinum Calicis sumpsit, & duodeciès euacuauit spumam mucilaginosam, & optimè se habuit.

Ibidem. *Cancer in Tibia.* *Obseru.* 70.

DIe 19. Maij Narcissus annorum 29. Romæ fuerat, & porrum magnum tanquam nummum argenteum habebat in cruribus nigrum, & durum, ità vt Romæ summoperè creuerit, & à multis Medicis, & Chyrurgis prò cancro habitus est, nec aliquis illum mederi voluit; reuersus in Patriam ad me est ductus, ipsumque hoc modo curaui. Adhibui vnguentum Patris Gabrielis Ferraræ prò cancris, quod etiam prò Patritia Valentini iuuit; hoc vnguentum porrum iam exulceratum moderauit, illudque leuauit ardorem; posteà trochiscum nostrum causticalem accomodaui iuxtà morbi magnitudinem, & maximo dolore sustulit 24. horis. In sequenti die dictum vnguentum adhibui, oleum busonis, & oleum antimonij, & per os iussi dandum pharmacum nomine Catharticum vitriolatum ad gr: 14., multaque adusta euacuauit; indè præbui Panacææ Antimonialis gr: 10. semèl in manè, septem dierum spatio, & iussi alium trochiscum dari iuxtà primi magnitudinem, & illum integrum extraxit, tandèm mundificatum, & incarnatum est vulnus nostro balsamo.

Ibidem. *Epilepsia in Puella.* *Obseru.* 71.

DIe 20. Maij Maria filia Francisci Buccacci annorum 14., temperamenti mixti, & imbecillis pluribus ab hinc annis epilepsiam patiebatur, & bis, vel tèr in die in terram cadebat iuxtà accidentis euentum; sentiebat à pede tremorem vnà cùm terrore moueri, & statìm violentèr ad caput ascendere, nec priùs super terram poterat accomodari, sed præceps impellebatur multisque agitabatur tumultuantibus gestis exeunte de ore spuma. Præbui vinum Calicis, & parùm euomuit; in sequenti die sumpsit electuarium compositum puluere guttetæ de Riuerio idest ℞: puluer: guttet: drag: 3., lign: sanct:, hellebori, fæcul: brioniæ, aron:, semin: palm: Christi, vnicorn: an: drag: 1., mellis q: s: ad electuarium conficiendum, cuius sumebat quotidiè drag: 1. ß: tàm manè quàm vespere; fiebant vnctiones nostro balsamo canis rubei super nucam, spinalem medullam, & pedes; per septem dies concedebatur purgans, idest Carthartic: vitriolat: drag: ß:, & aliquando vinum Calicis. Quadraginta diebus hoc electuarium repetiuit, nec ampliùs cadebat, sed tantùm aliquantulùm vertigines patiebatur cùm omnium stupore. Ipsamet Iuuenis toto capite tinea laborabat cùm putredine ad altitudinem medij digiti, & nondùm menstrua passa fuerat. Caput paulatìm capillis omninò caruit, & oleo busonis, & vnguento prò tinea Patris Ferraræ curata fuit. Prò supradicto morbo alia remedia adhibui, idest semin: peoniæ, radic: eiusdem, flor: tiliar:, lign: quercin:, betonic:, attetic: puluerat: an: drag: 2., cran: human: in puluer: redact:, semin: palm: Christi, stercoris pauonis fæminæ, fæcul: brioniæ drag: 1., puluer: fixi Antimonij Patris Basilij Valentini an: drag: ß. in manè, & sic sana euasit à tinea, & epilepsia, & tunc ceciderunt capilli de capite eius; attamen trium mensium spatio innouati alij pulcherrimi germinarunt, immò hoc etiam considerandum, quod ab initio morbi pallida, pusillæ staturæ, indispofita, & turpis erant, & trium mensium spatio pulcherrima euasit, adeòque statura creuit, carne, & colore, vt trium annorum maior videretur. Hoc temporis interuallo in menstrua soluta est vberrimè, pectus summoperè creuit, indèque transacto anno peperit.

Ibidem. *Tumor in pede.* *Obseru.* 72.

GRegorius Liberatus annorum 36. dumo transfixus tumorem in pede dextero maximo cùm dolore patiebatur. Tumor hic venenosus erat, & multis vnctionibus maturatiuis nolebat maturescere, immò scaturiginem duorum carbonum ibi præmonstrabat; iam nigra euaserat caro, maximoque somno vexabatur. Adhibiti sunt duo nostri trochisci contrà carbones; atque applicatum tumoribus, & circùm vlcus ceratum

ratum diaquilonis cùm gumma, & theriaca incorporatis, & totus perunctus fuit balsamo alexipharmaco Riueriano; ore gustauit nostrum contrauenenum, vnà cùm vnicornu drag: 5., trochisci detinuerunt, ne multùm ampliùs cresceret, & fecerunt escaram; cerato factum est, quod exierunt duo follicula, quę erant radices malignitatis, deindè nostro vnguento basilico Chymico, & incarnatiuo diebus duodecim optimè valuit.

Ibidem. *Dolores Artetici.* *Obseru. 73.*

EOdem die Dominicus Pallozzus faber annorum 34., temperamenti mixti, multis ab hinc annis dolores patiebatur arteticos ità vt corpus esset tali mixtura plenum. Prætereà venator erat, & sæpè sudabat absque eò quòd subuculam mutaret. Sumpsit nostrum vinum Reguli ad vnc:8., in quo positũ fuit lignum sanctum helleboratum, & cortic: ligni ad vnc: 3., sassafras manip: ß:, senæ vnc: 4., salsæ nostralis manip: 4., anis:, cynnamom:, grau: paradisi, semin: cardi sancti vnc: 1.; hæc omnia infusa fuerunt tribus diebus, ipsorumque sumebat vnc: 2. in manè; adhibitæ sunt etiam vnctiones cùm nostro balsamo canis rubei super omnes dolores, quo vsu salutem adeptus est.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru. 74.*

VAlentinus Hieronymi Venturæ octo ab hinc diebus vexabatur febre continua, hic autem erat naturæ validæ, annorum 28., multaque passus fuerat in carceribus incommoda, ideòque laborabat febre; sumpsit scrup: ß: cathartici nostri mixti cùm gutta gummæ, & euacuauit septiès, & febris subitò euanuit.

Ibidem. *Oppilatio ex suppressione Menstruorum.* *Obseru. 75.*

DIe 30: Maij Maria Annibalis de Cruce annorum 24. eneruata, & pallida febriculam patiebatur continuam tanquàm heticam; menstrua nesciebat, & ità se habebat, vt ampliùs deambulare nequiret ob lassitudinem magnam crurium, & vndiquè obstructiones sentiebat, præcipuè in stomacho, & erat miserrima. Præbui vinum Calicis ad vnc: 6., sed parùm profuit, adhibui decocta composita herbis aperitiuis, & fumentis vespere cùm herbis aromaticis meis solitis in partibus vteri; post quinque dies iterùm eumdem vinum iussi, cæpitque aliquo modo habere paulispèr solatij, & ità ambulabat, menstrua autem non emanabant; iterauit potionem supradictorum decoctorum, & vsus sum extracto splenis bouis Crollij in eodem decocto ad vnc: ß: prò vice in septem dies, neque vllum apparuit iuuaminis signum. Cæpi à vicinis de vita illius sciscitari, audiuique quotidiè eam gypsum edere; non mirum igitur, si talem ferebat colorem; repetiui iterùm eundem vinum, & ceratum nostrum stomachale adhibui stomacho, iubens eam domi claudi, multùm reprehendens de tali comestione; ipsa verò spopondit numquàm ampliùs talem cibum sumpturam, excusando se non credidisse sibi tanti futurum esse detrimenti. Accomodaui fæcul: aron: vnc: 4., brioniæ dragm: 1., sal: calybis compositi spiritu vitrjoli; puluer: aristolochiæ rotundæ, baccarum lauri, herbæ turcicæ, sal: artemisiæ, & matricariæ an: drag: 2., mel: quantum sufficit ad formandum electuarium, de quo sumebat drag: 2. quotidiè, manè, & vespere. Vsa est etiam fumentis multis diebus, illique apparuerunt menstrua, atque aliquantùm conualuit, attamen aliquid patiebatur in stomacho, & desijt dolor, scilicèt oppilatio, & ab hypocondrijs durities.

Ibidem.

Ibidem. *Vlcus Varicale.* *Obseru. 76.*

DIe 8. Iunij Anna filia Magistri Petri Ludouici annorum 29. multis ab hinc annis patiebatur plagam qualitatis malignæ in crure, & erat varicalis, quoniam in eodem crure ostendebat multas venas tumidas, & maximas. Hæc erat temperamenti humidi, & mixti, & quia menstrua non patiebatur multis ab hinc annis pallidissima erat; iussi decocta radicibus quinque composita aperitiuis, & fumenta supradicta in alia Obseruatione, & sumpsit vinum Calicis Chymici bis, deindè facta est sectio saphænæ, & post tres dies adhibitum fuit cauterium fæmori opposito varici, & menstrua decucurrerunt sufficienti copia; plaga curata fuit vnguentis abstersiuis, & mundificatiuis, attamen ardor non poterat estingui; præbui vinum accomodatum ad desiccandum, quod est scriptum à Quercetano contrà mala antiqua, sicut in pagina 342. cuiusdam Empirici Germani, qui 30. dierum spatio dictum vinum gustauit, eodemque bis in die vulnus lauabat, vnà cùm vino Calicis Chymici, atque intùs aluminis crudi q: s:; infrà 30. dies vinum Calicis bis sumpsit, atque hoc vsu vulnus euanuit, diminutæ sunt venæ varicales, fluxerunt menstrua, & optimè restituta est saluti.

Standriliæ. *Asthma cùm Tussi molesta.* *Obseru. 77.*

DIe 8. Iunij Victoria Vxor Iohannis Francisci Tubicenis annorum 44. laborabat tussi, & respirationis defectu ità vt spiritum ducere nequiret facilè multis ab hinc annis; iussi decoctum compositum scabiosæ manip: 2., radicum farfaræ vnc: 3., radicum enulæ campanæ vnc: 1., lentisci, & ligni visci quercini an: vnc: 3., passularum, & iuiubarum an: vnc: 5., fiat decoctum sec: artem, cuius summebat vnc: 6. prò manè, & totidem prò vespere, atque diebus quinque adhibuit decocta. Bibit vinum ex Calice Chymico ad vnc: 6., & euomuit multa putrida; iterùm post sex alios dies sumpsit, & euacuauit. In commissuris coronalibus gerebat ceratum capitale cùm tertia parte carabem, & optimè conualuit; imposui tandèm cauterium coxendici, quod fuit pro præseruatiuo.

Ibidem. *Accidens propter suppressionem menstruorum.* *Obseru. 78.*

DIe 17. Iunij Victoria Vxor Rubei annorum 26. dùm lintea lauaret ad flumen sensit sibi menstrua decurrere, verùm nihili faciens in aqua iacebat, quamobrèm diffusa sunt. Accessit febris, & cùm ipsa crus tumefactum est, & inflammatum; haustus est igitur sanguis à saphæna pedis oppositi vnc: 7., atque adhibita refrigerantia vbi erat inflammatio. Sumpsit vinum ex Calice Chymico vnc: 7., euomuitque multa mixta & sextiès per seccessum euacuauit; febris die insequenti nullo modo recedebat, iussique decocta refrigerantia, indè per tres dies iterùm vinum bibit, atque ideò febris, atque ardor euanuit.

Ibidem. *Febris continua cùm dolore.* *Obseru. 79.*

DIe 18. Iunij Magister Petrus Ludouici annorum 76., temperamenti biliosi vexabatur quindecim ab hinc diebus febre continua, cùm maximo dolore capitis. Me absente vocauerunt Theodorum fratrem meum, vt aliquantum vini ex Calice Chymico concederet, deditque vnc: 5., quarè euomuit, & eiecit per seccessum multa; aliquantum dolor capitis leuatus est, & altera die cucurbitulas adhibui humeris, atque conualuit absque alijs remedijs.

Ibidem.

Ibidem. *Strumæ, & Scrophulæ.* *Obseru.* 80.

Die eodem filius Felicitæ Andreæ annorum 8. agitabatur strumis, quarum vna fracta erat, & quia puer erat humidissimus capite, & mæstus, magnam patiebatur fluxionem sanguinis, atque curatus est à Theodoro fratre Basilicone nostro, & trochiscis ad euellendum fulliculum, itaque sumpsit vinum Calicis vnc. 4., & euomuit multa porracea, sed exigua molestia. Iussi ego decoctum lentisci, ligni visci quercini, & scruphulariæ vnà cùm sandalis, & bibebat cùm vino ad consuetum dictum decoctum, & curatus est.

Ibidem. *Oculorum fluxio.* *Obseru.* 81.

Die 22. Iunij Anna Maria Lupi annorum 23., temperamenti humidi, & rudis, afflicta oculis periculosa fluxione, atque humorum quantitate acri. Frater meus me absente adhibuit cucurbitulas humeris, deindè lateribus attrahendi causa humores, & haustus est statìm sanguis à saphæna ad vnc. 10.; oculis prò collyrio adhibebat sæpissimè vinum ex Calice Chymico, in quo fuerat parum vitrioli Cyprij; post duos dies dedit illi vini ex Calice vnc. 7., & multa euomuit, sic etiam per seccessum multa eiecit. Repetiuit iterùm per duos dies frictiones ab humeris vsque ad pedes, ideòque decucurrerunt menstrua, ex quo euanuit fluxio absque eò quòd oculos læderet.

Ibidem. *Febris, & tumor sexus.* *Obseru.* 82.

Die 6. Iulij Iohannes Ciardafellus laborabat febre continua, erat autem temperamenti mixti, annorum 46. Curatus fuit à Medico Fido vnà cùm Theodoro, hauriendo scilicèt sanguinem, & quia agnoscebantur signa malignitatis adhibita sunt quatuor vesicatoria, sed natura transmisit humorem in partem impropriam, & fuit tumor propinquus sexui. Frater meus scalpro aperijt, & tribus diebus nostro basilico Chymico eum curauit omnium maxima circumstantium admiratione. Ægrotus propter inquietudinem sumpsit multa alexipharmaca, & cordialia, quarè optimè se habuit.

Ibidem. *Vulnus in capite cùm fractione Arteriæ.* *Obseru.* 83.

Die 7. Iulij filius Mariæ Liuiæ Brandi annorum 5. cecidit ex scala, & caput percussit in saxum, quarè patuerunt duæ cicatrices, altera suprà auriculam, atque altera apud commissuram coronalem; arteria fracta erat, & cicatrices ambæ difficiles, quia os contusum erat; arteria, & cicatrices curatæ fuerunt nostro balsamo magisteriali stringenti; quinque diebus cicatrices in vnum venerunt, & nihil aliud adhibitum ad, nam ceratum Paracelsi calaminare.

Ibidem. *Carbones.* *Obseru.* 84.

Die 8. Iulij Franciscus Pastor pecudum tumorem in pede patiebatur, & orti sunt duo carbones nigri; illicò adhibiti sunt trochisci contrà carbones, atque vnxit partem illam splenio mucilaginis, & theriacæ, & fracti sunt, quocircà concurrebant multi humores putridi in illam partem, vt quinque diebus nollent cedere. Bibit vinum ex Calice, & post illam perturbationem tribus diebus optimè curatus est cerato calaminari Paracelsi.

Ibidem.

Ibidem. *Carbones.* *Obseru.* 85.

DIe 9. Iulij Domina Barbara Lupi annorum 33. afflicta à carbone in manu, quorum multi anno illo percurrebant. Adhibitus est trochiscus ad magnitudinem bullæ, deindè vnctiones mucilaginis vnà cùm theriaca, itàque carbo apertus est, deindè curata fuit nostro vng: basil: Chym:, ore sumpsit vinum Calicis, nàm loco illo tanti faciebant Calicem istum, vt impossibile existimaretur absque illius sumptione salutem adipisci, immò ipsi ægri vi ipsum gustandum expetebant. Fuerunt circitèr 36. homines, qui eo tempore laborauerunt his carbonibus nigris, & malignis, vnà cùm febre, & somno, qualitate quoque periculosis; omnes curati sunt facilimè vsu supradictorum trochiscorum, & simul maturatiuis herbis, vnà cùm rebus contrà venenum, & vt caro nasceretur vbi erant dicti carbones, & roborandi causa partem illam, nihil aliud adhibitum est, quàm nostrum basilicum Chymicum.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 86.

DIe ipso Franciscus Græcus annorum 46., temperamenti mixti, & adusti, pauperrimus ægrotauit rigore frigoris, sed simul accessit pungentissimus dolor in mamma sinistra, vt spiritum ampliùs ducere non posset. Habitus est vt flatus, ideòque perunctus fuit oleo amygdalorum dulcium, verùm nihil diminutus est dolor; obseruaui indè pulsum esse serinum, sputum rude, & cruentum, spirationem difficilem, & vrinam immaturam, omnia nempè signa Pleuritidis, sed tempus calidissimum. Die insequenti ipsa eadem patebant signa, & ex communi vena sanguinis vnc: 6. extrahi iussi, qui omninò putridus erat, ex alio quoque brachio totidem extrahi eodem vespere, qui eo modo ac primus putridus erat; per os iussi summere syr: refriger: idest syr: de pomis, de liquiritia, de hibisco, de violis simplicibus, de acri citrino, & de scordio an: vnc: 1., in quo posui extracti Antipleuritici, bezoardici Iouialis, mineralis, vnicornu, sal: prunellæ an: drag: ß., misce, & cap: lambendo; dolor nihilominùs non recedebat; quamobrèm adhibui vnctiones pectorales, & duas antipleuriticas nostras saponis, & sic aliqua parte leuatus est dolor; quarto indè die bibit vinum Calicis, & euomuit multa mixta, multaque per secessum; quinto die medioctiùs se habuit; sexto conualuit omninò, & febris euanuit. Scio vinum illum vituperandum à multis, sed in his magnas vidi optimas operationes.

Ibidem. *Tumor in Mamma.* *Obseru.* 87.

DIe ipso antedicto Magdalena Fœlicis annorum 19. virgo passa fuit tumorem in mamma, & quia in virginibus pauca istorum malorum cernuntur, maximè erat suspectum; verùm hoc procedebat à quadam menstruorum oppressione. Composita sunt nonnulla emplastra maturatiua vsque quò prosilijt, deindè oleo vitelli oui, ol: ceræ, ol: therebinthino, ol: Antimonij dulcis, ol: myrrhæ, & spiritu camphoræ, & ceræ q: s: ad constructionem vnguenti curata est sex diebus.

Ibidem. *Febris Catarrhosa Acuta.* *Obseru.* 88.

DIe 19. Iulij Magister Paulus Palloccius annorum 72. vexabatur à febre catarrhosa, quæ vt plùrimùm occidit senes. Possum equidem testari vt maximum prodigium, salutem huius senis; habebat enìm pulsum languidum, & intermittentem cùm pituita respirationi opposita, cùm febre continua, & signis acutis; sæpè delirabat, & quasi amens agitabatur. Eo tempore illùc venerat cohors Collis Veteris, nempè satellites, & in carcerem duxerunt eius nepotem, vt verò concederetur, quòd absque vin-

culis

culis duci poſſet, Cancellarius poſcebat pignus, & quia nocte antecedenti nepotes vt ſe ipſos defenderent, curauerant quoque fugere, vnus inter alios peſsimè vulneratus eſt. Miſer ille ſenex ferè obmutuit talibus nuncijs; filij autem illius ſponſionem dederunt ſe ipſos, ſuaque bona prò ſuis conſobrinis, & Cancellarius votum etiam popoſcit ſenis, vbi ego aderam, ità vt manum eius vi ſuper cartham imponerent, nec quid facere ſciret, nec quid reſponderet, & tandèm conualuit. Remedia autem adhibita ſunt hæc; cucurbitulę humeris reciſæ; me abſente etiam ab Anna noſtra conſanguinea datum fuit vinum Calicis ad vnc:4., quarè euomuit venenoſam bilem,& per ſeceſsum ſimilia. Indè dedi ſpiritus panis vnc: 1., eſſentiæ corticum citrinorum, compoſiti cordialis, elexir proprietatis an: drag: 1., ſyr: acet:, de pomis an: vnc: 2., m:, & cap: cochlear vnum prò vice, & tèr in die; epictyma cordialis adhibita eſt, atque iterùm replicatum fuit ſecundum compoſitum, & bis hæc cordialia; optimè tandèm conualuit; mirum dictu.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obſeru. 89.*

DIe 21, Iulij Dominicus Palloccius annorum 76. ægrotabat febre continua, & plenitudine pituitæ; voluit vinum Calicis, & illicò febris euanuit, & quinque dierum ſpatio liber deambulabat.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obſeru. 90.*

DIe eodem Anna Palloccia annorum 24., temperamenti imbecillis, & virgo ægrotabat febre continua, & maligna, hanc verò paſſa fuit ſeptem diebus, tertio ſcilicèt afflicta eſt quadam conuulſione, quæ timorem in omnes mouit ne ipſa effocata moriretur, & eodem tempore menſtrua actualitèr patiebatur. Tunc ipſe non aderam, ſed Frater meus vnà cùm Medico Fido acceſsit; adhibitæ ſunt ex parte Medici nonnullæ vnctiones nucæ, & ſpondilibus etiam, ore pillulæ, & à pede hauſtus ſanguis. Pillulæ parùm profuerunt, ideòque febris eò magis aucta eſt; veſperè etiam paſſa fuit nonnullas ſimcopationes, vt Theodorus iuſſerit iulep: gem:, tincturæ policreſtæ, alexipharmaci, eſſent: cort: citri an: prò quolib: cùm acred: citri vnc: 2:. Linguà nigra euaſerat, vrina viridacea, pulſus frequens, & languidus. Acceſsi ego, & dedi Aureati noſtri correcti gr: 6., crem: vitrioli gr: 3., euacuauit ſextiès magnam vermium quantitatem. Præterita conuulſio os indirectum illi reliquerat, quarè ſequenti die hauriri ſanguinem iuſsi à brachio dextero vnc: 4., qui putridus erat; nucæ, & ſpinali medullæ adhibitum ol: ranis rubei, vnà cùm balſamo apopletico Riuerij, quibus vngebat quoque ſæpè maxillas, quarè ſuum in locum regreſſæ ſunt. Pertimeſcebant nouam futuram conuulſionem quippè lingua ſeruabat nigredinem, nec os patere poterat, ideòque iuſsi veſsicatoria cruribus, & brachijs; per os verò dedi compoſitum alexipharmacum, ideſt: ℞: conſeru: acet: citr:, roſarum, violarum, flor: borraginis an: vnc: 1., pulu: contrà vermes, pulu: alexipharm: an: dr:1., bez: Iouial:, miner: an:drag:5., trochiſc: trium noſtror: alexipharm: an: ſcrup: 2., ſal: prunel: perl: drag: 1., m:, & cap: tèr in die, & iam adhibitæ ſunt epictymæ cordiales cordi; in vndecimo die eadem paſſa eſt menſtrua vberrima, nec tribus diebus vnquàm diſceſſerunt; quia verò ſufferre non poterat ſupradictam compoſitionem in reiteratione, ideò liquida illi data ſunt, nempè tincturæ policreſtæ, balſ: vitæ, ſpir: cortic: citri, Panacææ liquidæ, elex: vitæ, elex: proprietatis an: g: 12., ſyr: de ſcord:, de acet:, de pom: an: vnc: 1. ß:, ſpiritus panis vnc:1., aq: cort: nigr., borrag:, roſarum an: vnc:6., hæc omnia mixta ſumebat; diſceſsit febris ſed debilem adeò reliquit, vt futura videretur febris hetica, non poterat enim vires reſumere, quàmobrèm verebamur aliquantum febriculæ remanſiſſe. Adhibui ceratum noſtrum ſtomachale, & quindecim diebus ſumpſit per os feculæ aronis drag: ß:, vnicornu ſcrup: 1., crem: ſulph: g: 4., ſal: prunel:, coral: an: ſcrup:ß:, ſpec: diarrhod: abbatis ſcrup:ß:, m:, & cap: in conſeru: borragin:, ità vt benè ſe habuerit, & pinguior euaſerit.

Ibidem. *Febris Putrida Maligna.* *Obseru. 91.*

DIe 23. Iulij filius Pauli Palmieri annorum 5. maximè laborabat febre putrida, & dubium erat de eius vita, nàm os claudebat, nec quidquam gustare volebat, quàm aquam; multotiès exanimis cadebat symptomaticè, & obmutescebat quasi mortuus; iussi clysteria lactis cùm melle, & suprà stomachum vng: contrà vermes, sicut etiam suprà vmbilicum; cordi verò adhibebatur essent: cortic: citri. Per os summebat aquam scorzoneræ, rutæ capræ: an: vnc: 6., spiritus vitrioli g: 6., vnicornu infus:, & sic per secessum multos vermes eiecit, cessauit febris, & non ampliùs semianimis cadebat.

Aquæ supradictæ, & similes, sicut etiam aq: coct: cùm gramin: infuso vnicornu eo anno, & multis alijs concedebantur malis puerorum, & equidem miracula expertus sum millia; ità etiam vsus prædictorum clyster:, & vng: contrà vermes, sicut & ceratorum nostrorum vsualium contrà vermes.

Ibidem. *Scyrrhus in Collo.* *Obseru. 92.*

DIe 23. Iulij Martha Herculis annorum 64., sed fortis, diù passa fuerat scyrrhum in collo, nempè intèr gulam, & collum, directiuè oppositum auriculæ apud venas iugulares, & arterias; hoc tempore euaserat aliquantùm liquidus, & obscurus, dolore pungenti, & mordenti; ex partibus cernebantur nigræ venæ, hùc, atque illùc serpi, & affligebatur etiam dolore acerbissimo capitis continuo; prædictum scyrrhum optimè agnoscebatur erumpere velle, & magni erat periculi; ipse ego itaque, & Frater meus Theodorus quid faciendum consuluimus, & curare illam placuit, habitis priùs nostris declarationibus, ipsa enìm mori, aut viuere per nos volebat. Compositum fuit ceratum diaquil: magn: cùm gummis vnc: 2., & hoc diffundebatur in fragmento lintei, suprà verò pellem fragm: lint:, & suprà hoc ceratum, quod comp: erat cantharides drag: 1., euphorb:, & sem: synap: an: dragm: ß:, m:; per os sumpsit vini ex Calice vnc: 6., & euomuit multa, & per secessum multa demisit; appositum fuit cauterium brachio opposito, & à pede haustus est sanguis; per os semèl in manè summebat g: 10: Panacææ liq: stibij scriptæ in nostris Arcanis. Sunt etiam adhibita varia splenia farinæ, cùm cancris fluuiatilibus, & adipis, attamèn maxima erat suspect o inflammationis, & pars erat adhibendo igni deuia, ob neruorum propinquitatem, & venarum. Composui iterùm supradict: ceratum diaquil: cùm alijs rebus; in medio perforaui ceratum, & ibi posui trochiscum contrà carbones ex nostris consuetum, leuitèr extenuatum fuit, & idem ceratum iterùm replicatum eodem in loco sextiès, & eo tempore ægra passa fuit nonnullas syncopationes, quarè diuersis diebus manè sumpsit ore tincturæ policrestæ alexipharm: drag: 6., Panacææ supradict: g: 10., vnà cùm vino; trochiscus corrosit, & morbus non ampliùs creuit; deindè adhibita sunt emplastra cùm cancris, additis quinque farinis cùm radicibus iridis, & aronis, ità vt malum desierit, & incæperit exire putredo; indè talis morbus curatus fuit nostro vng: basilicone Chymico, & 24. diebus sanata fuit; semèl iterùm sumpsit vinum Calicis, & remansit quædam cicatrix valdè nigra, sed tribus annis quibus illìc moratus sum, omne signum euanuit, & validam duxit vitam.

Ibidem. *Dolor Colicus cùm Nephritico.* *Obseru. 93.*

DIe 24. Iulij filius Dominici Lupi annorum 14., temperamenti ostructi, & humidi passus fuerat aliquibus diebus febrim quamuis non magnam, tamen nullo remedio se ipsam curauerat, ità vt inordinatè viuendo, malum valdè creuerit, quarè ipso die maximos expertus est dolores stomachi, & circà vmbilicum, & renes, cùm difficultate vrinæ; iussi clysteria carminatiua tria, sed parùm vtilia; vnctiones etiam suprà

stoma-

omachum quint: essent: rosmar:, & bacch: lauri, sed frustrà; ore sumpsit extracti Antecolici nostri, sal: saxifragiæ, sal: cammomi: an: scrup: 1., vnicornu dr: ß:, aqu: absynth: vnc. ., horæ vnius spatio emisit ex ore libras 3. rerum mixtarum, & minxit multam vrinam udem; & igneam; cessauit dolor, & die altera conualuit, nec alia sumere voluit remedia.

bidem. *Colicus Dolor cùm Febre.* *Obseru. 94.*

Die eodem Maria Cherubina Lupi annorum 35., temperamenti biliosi, tribus ab hinc diebus laborabat febre maximis cùm doloribus stomachi, & totius corporis; paucum autem beneficium menstruorum experta fuerat; bis præbui, ad dolorem emouendum, extracti nostri Antecolici, vnicornu, herbæ turcicæ, bacch: lauri pulue-z:, cynnamomi an: drag: 5. vnà cùm conserua botraginis, & haustus est sanguis à saphæna ad vnc: 8.; dolor recessit aliquantùm, sed febris persistebat; octaua die dedi extracti Antifeb:, quarè euomuit, atque sextiès euacuauit, & sic febris omninò discessit.

bidem. *Vulnera.* *Obseru. 95.*

Die eodem Dominicus Palloccius annorum 31. captus à satellitibus adeò oppressus fuit, vt verberibus, & puncturis in multis partibus corporis grauissimè vulneratus fuerit, præcipuè tempora lacerata, & contusa cùm fractione ferè arteriæ; curatus fuit à me nostro bals: adstringenti magisteriali, & illicò operatum est in rorandis partibus, & conualuit è vulnere, quod iudicatum fuerat in querela mortale; cicatricibus adhibitum est nostrum oleum canis rubei, & solutus est toto corpore. Eadem antecedenti nocte, qua hoc accidit, grauitèr vulneratus est Antonius Palloccius eius ater annorum 40. adustus; is non solùm percussus fuit multis scloporum ictibus, absque ietate percutientis, sed etiam ligno humeri fracti sunt, vnà cùm brachijs, pectore, to-o corpore, & coxendice pessimè lacerata. Primò adhibitæ sunt cucurbitulæ humeris, & oti corpori, totus indè oleo canis rubei perunctus fuit. Natus est dolor in pectore inter ostas, ità vt respirare non posset; adhibita est sectio venæ in brachio, deindè sumenta oti corpori in cubili herbis aromaticis, & saxis ignitis ad nostram consuetudinem, & ndè dicto oleo vngebatur coxendix sed multis diebus dolorem tulit, ità vt non ampliùs eambulaturum existimaretur. Ore sumpsit vinum Calicis, & prò clystere decoctum ommune, & optimè conualuit.

bidem. *Vertigines cùm passione Stomachi.* *Obseru. 96.*

Die 30. Iulij Seraphinus Grisciolus annorum 54., multis ab hinc annis vertigines patiebatur cùm passione stomachi; gustauit vinum Calicis bis alternatim, cùm decocto composito ex ligno visci, lentisco, betonica, herba Sanctæ Mariæ, & eptem diebus liber omninò euasit.

bidem. *Epilepsia.* *Obseru. 97.*

Die eodem filia Caroli Palmieri annorum 1. laborauit Epilepsia; adhibui aq: comp: hirundinibus Quercetani vnc: 2., extracti cranij humani, & peoniæ an: scrup: ß:, sal: prunel: perlat:, vnicornu an: dragm: 1., & hoc sumpsit tribus vicibus, erato iam apposito stomacho contrà vermes, & conualuit, absque eò quòd vmquàm le illa ampliùs pateretur.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru.* 98.

DIe eodem filia Augustini Orlandi annorum 2. laborabat febre maligna, & ortæ sunt nigræ pustulæ, & morbus grauis adeò erat vt respirare non posset, nec respondere; febrim ardentissimam patiebatur; pulsus celer erat, atque subtilis; antequàm erumperent pustulæ applicata fuerat hirudo brachio, sicut etiam vnctiones contrà vermes, & clysteria cùm lacte, & melle, sed morbus eò magìs augebatur; compositum fuit conditum liquidum hoc modo ℞: aq: rof:, florum aranc: an: vnc: 1., aq: scorzo: nigr:, buglossæ, acet:, scordij an: vnc: 3., confect: hyacinthi, alcherm: an: drag: ß:, bezoard: Iouial:, animal: an: g: 5., vnicornu, sal: prunel: cùm unionibus an: scrup: 2., essentiæ panis, angelicæ, contrahyeruæ, theriacæ, cort: citr:, spirit: uitriol: an: g: 6., m:, & cap: in pluribus uicibus paulatìm. Euanuerunt pustulæ, & febris; benè itàque conualuit iam intèr mortuas adscripta.

Ibidem. *Carbones.* *Obseru.* 99.

DIe eodem Victoria Vxor Rubei annorum 35. passa fuit in manu carbonem ex supradictis nigrum, atque malignum, ex quibus Scandriliæ, Ponticelli, Nerolæ, & Montorio quingenti orti sunt. Hæc laborabat semper febre, sicut & nocte profundo sepelliebatur somno, & quasi amens furebat. Insequenti die excarnatus est à partibus deindè trochiscus adhibitus fuit, qui difficilimè carbonem illum occidit, quia cedere nolebat, attamen radix euulsa est ui spleniorum emollientium, indè curata fuit sex diebus basilico suprad: multis in locis.

Ibidem. *Tumor in Mamma.* *Obseru.* 100.

DIe primo Augusti Clara filia Mali hominis, tali nomine uocabatur, annorum 23., uirgo paupertima ob menstruorum parsimoniam affligebatur à dolore tumoris in mamma duobus ab hinc mensibus, durus autem tumor, & rubeus, nec maturabatur, nec soluebatur, & ob paupertatem, & pudorem non patiebatur curari. Dicto die mihi ostendit, sicut & Theodoro Fratri, & tanquàm scyrrhus habitus est, & exitu pessimus. Iussi fumenta aperitiua partibus, sanguinem hauriri à saphæna, & suprà partem offensam unctiones maturantes. Sequenti die sumpsit uinum Calicis ad unc: 7., quarè euomuit, & euacuauit multa. Emplastra quotidiè fortiora repetebantur, quoniam nulla resolutionis spes uidebatur, & ad sextam tandèm unctionem bona patuerunt signa, quarè incisione ulcus apertum est, & curatum digestiuis, ol: uitel: oui, & ceræ; putredo concocta fluebat, & paucis diebus dedit conualescentiæ signa, sed quia ad arua tendens multos edebat fructus, iterùm mamma tumefacta est, & ex ipsa aq: hycarosa procedebat, & sinum profundum monstrabat cùm duritiæ. Iterùm ad meliorem regulam redacta est, composito nostro basil: Chymico, & suprà duritiem positum fuit ceratum calaminare Paracelsi. Bìs sumpsit uinum Calicis, ità ut emanauerint menstrua ubertima, & indè semper benè se habuerit.

CEN-

CENTVRIA TERTIA.

Scandriliæ. *Febris Continua.* *Obſeru.* 1.

DIe 6. Auguſti Ioſeph Lucæ annorum 18., temperamenti atrabilaris vexabatur duobus ab hinc diebus febre continua. Adhibita ſunt decocta alterata, clyſteria, & hauſtus eſt ſanguis à vena media ad vnc: 8. Febris eò magis augebatur, quarè vinū Calicis ex ſe ipſo poſtulauit ad vnc: 8., & euomuit multa atrabilaria, & per ſeceſſum ſeptiès ſupradicta. Altera die benè ſe habebat, & ſequenti die abſque alijs remedijs liber remanſit ſinè febre. Hoc iuuentutis cauſa factum credi poteſt, ſed circa morbi qualitatem, & corporis mixti, & melancholici, natura rarò facit cryſim à ſe ipſa, niſi magna longitudine, vt accidit in melancholicis.

Ibidem. *Pleuritis Spurialis.* *Obſeru.* 2.

DIe 7. Auguſti Ioſeph Stuppę venditor annorum 24. iter habuerat ad Diuum Franciſcum de Aſſiſio, & redeundo ægrotauit; eodem die febris acceſſit cùm dolore pungentiſſimo in parte ſiniſtra, reſpondente parti oppoſitæ retrorsùm; parùm poterat reſpirare, & hoc ortum erat, quia bibebat aquas frigidas ad fontes dùm valdè ſudauerat; adhibitum eſt clyſterium, indè hauſtus eſt ſanguis à vena communi brachij ſiniſtri ad vnc: 8.; die inſequenti Frater meus iuſſit vini Calicis vnc: 8., petente vxore illius, & euomuit catinum rerum mixtarum, pituitoſarum, viridacearum, & amaratum, & per ſeceſſum semèl tantummodò, & ſic euanuit dolor, & febris.

Ibidem. *Poronychia.* *Obſeru.* 3.

DIe eodem Bernardus Marcheſanus annorum 82., ſed fortis, transfixus fuit in manu à dumento, attamen nihili faciendo puncturam, madefaciendo manum, illamque exercendo laboribus, tumor maximus ortus eſt, ità vt non ampliùs illam poſſet mouere, nec dùm exercere præ maximis doloribus. Acceſſit ad me, & iuſſi fumenta herbis aromaticis, ſaxis ignitis vnà cùm aceto tribus vicibus, deindè ſplenia ſeminis lini, maluæ, & cochlearum, verùm videbam nolle maturari dictum tumorem; repetiui iterùm dicta fumenta, & perungebam partem illam noſtro balſamo alexipharmaco, & 16. diebus deſijt omnis tumor, ità vt exerceret illam ſicut anteà, & in hoc mirùm magìs ætas, quàm aliud.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obſeru.* 4.

DIe 10. Auguſti filius Franciſci Carauitæ annorum 3. maxima vexabatur à febre quinque ab hinc diebus cùm puſtulis nigris, pulſus frequens erat, ſitis ardentiſſima. Adhibita erant clyſteria cùm lacte, & melle, vnctiones contrà vermes ſtomacho, cordiales cordi; ore autem ſumpſit aq: ſcorzonigr:, rutę capr:, card: ſanct: addito ſpiritu vitrioli, & intùs vnicornu, & cornu cerui in fragm: lint: cùm pulu: contrà vermes cùm ſyr: acr: citr:, attamen in extremis verſabatur. Adibitum eſt clyſterium vini ex Calice Chymico, & hoc tenuit quatuor horis, indè acceſſit dolor ventris, & ſeptiès per ſeceſſum demiſit multa putrida, & mortuos vermes; magno iuuamine leuatus eſt, & ijs aquis magnum expertus eſt leuamen; ore verò, vt corpus aleret, ſumpſit panis ſpiritum cùm meliſſa, & cornu cerui crudi ſimul ſtillati, & octauo die curatus optimè fuit.

Ibidem. *Icteritia, & Dolor Dentium.* *Obseru. 5.*

DIe 14. Augusti Vxor Chiarantis annorum 44. cachomici temperamenti Icteritiam cùm oppilatione patiebatur, & maximam humorum fluxionem in maxilla cùm dolore dentium acerbo; vncta fuit oleo buxi, & aliquantùm minuebatur dolor, at vehementior reuertebatur; adhibuit pyrethrum, & alia remedia, sed dens eodem modo affligebatur, nec qua in parte putresceret agnosci poterat; iussi cucurbitulam capiti in occipite, deindè humeris. Altera die præbui vinum Calicis ad vnc: 6., & catinum putredinis euomuit viridaceæ, & obscuræ. Fluxio euanuit, iterùmque iussi decocta marrubij, chelidoniæ, flor: genistæ, cap: Veneris, cetrachæ, corticum fraxini, cynnamomi, anis: quantum suf: quinque diebus, indè iterùm sumpsit dictum vinum, & per inferiora multa eiecit, sed nihil euomuit, tandèm ab Icteritia liber euasit, & pristinas recepit vires.

Ibidem. *Vertigines.* *Obseru. 6.*

DIe 16. Augusti Camilla Lupi annorum 64. diù vertigines passa fuerat, & eo die accessit accidens conuulsiuus, ità vt os, oculi, & pars capitis indirecta remaneret, & lingua tumida adeò euasit, vt parùm loqui posset. Deteriùs verens iussi cucurbitulam capiti in occipite, & commissuris coronalibus; adhibitum fuit ceratum ex succino, & aceto compositum; collum verò, spondilia, & nucam vngebam bals: apopletico Riueriano; vespere ad vigesimam secundam horam iussi Aureati nostri gr: 6., ideò tamen nihil euomuit, sed tèr euacuauit, soluit quoque linguam, & os in pristinum reuersum est, atque oculus minor euasit. In sequenti die corpus calefactum fuerat, quarè clysteria communia adhibita sunt, & iterabantur vnctiones; tertia die vinum Calicis sumpsit, & euomendo, euacuandoque operatum est, atque hoc modo pristinæ est restitutus, ac meliori saluti.

Ibidem. *Febris Maligna Cosmatica.* *Obseru. 7.*

DIe 17. Augusti Ioseph Vignola annor: 36., temper: biliosi, iter faciendo Romã versùs à febre, & premitibus vnà cùm doloribus corporis aggressus est, & erant excrementa pessima cùm fluxione sanguinis. Die insequenti reuersus domum signis supradictis in cubile se extendit somno profundo, sed dormiens semper loquebatur; vocatus ego inueni pulsum frequentem, & saltitantem, vrinam rubeam, & valdè rudem, linguam aridam, atque obscuram; statìm iussi hauriri sanguinem à brachio dextero ad vnc: 6., sicut & syr: bottrag:, suc: acet:, scord: an: vnc: ß:, aq: eorumdem &c., corpus arietis rete inuolutum est calefacta cùm oleo hypericonis; noctem alteram somno eodem transiuit, sicut & loquendo, ac delirando; die insequenti iussi Aureati nostri correcti gr: 6., & euomuit multa putrida, sicut etiam per partes inferiores multos vermes, & ex ijs sexdecim ex ore. Insequenti nocte cessauit somnolentia illa, & delirium, indè iussi compositum, nempè ℞: syr: de scord:, acet:, acr: citr:, rof: conseru:, viol:, flor: borrag: ar: vnc: ß:, vnicornu, terræ sigill:, pulu: contr: verm:, sal: prun: an: scrup: 1., trochisc: alexipharm: secundi vnc: ß:, misce, & cap: cochl: vnum prò vice, tèr, aut quatèr in die. Premitus cessarunt, sicut & dolores corporis; iterùm sumpsit dictum compositum semèl, & decimo die omninò caruit febre.

Ibidem. *Vlcer in crure inflammatum.* *Obseru.* 8.

DIe 19. Augusti filius Seraphini Muti scilicèt maior, quia ambò muti erant, percussus fuerat calcitratu equi in crure, ità vt pars illa contusa esset. Ad me accessit, & apposui defensiuum commune circùm, in medio verò oui albumen; nihil aliud adhibitum est, & deambulabat. Humores cæperunt confluere illùc, & tamen id spernebat, immò pergebat extrà terram ad oues pascendas. Crus suprà modùm creuit, & tumuit magna cùm inflammatione, & vbi erat ictus equi, factum erat vlcus, & caro mala magna cùm acrimonia. Latus fuit domum laborans febre, & maximè clamitabat dolore crurium; inflammationi adhibui buthyr: Saturni, & vlceri vng: ros: lytarg: cùm ol: ros: comp: non cùm acet: camphur:. Cæpit diminui ardor, & iussi vinum sumere ex Calice Chymico, multa euomuit biliosa, & valdè vtile fuit cruri. Inflammatio duodecim horis euanuit; vlceri indè adhibita sunt lauacra desiccantia vnà cùm vnguent: suprad:, deindè ceratum sparadapp: consolidæ comp:, itàque sex diebus conualuit, & liber extitit à febre, & omni malo.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru.* 9.

DIe eodem Gaudentia filia Pauli Pallocci annorum 28., temperamenti imbecillis passa fuerat tribus ab hinc diebus febrim continuam, atque hoc tempore ob acerrimum dolorem capitis, quo laborabat, impositæ sunt cucurbitulæ, verùm eò magis malum creuerat. Insequenti die iussi vinum ex Calice ad vnc: 6., euomuit, atque euacuauit multa, sed tali de causa adeò turbata est vt imbecillima euaserit. Magno impetu me vocauerunt, quia affligebatur dolore renium, & vmbilici; illicò iussi clysterium carminatiuum, sed nihil omninò profuit; ore iussi vnicornu, sal: prun:, herb: turcic:, bacch: lauri pulueriz: an: scrup: 1., atque hæc iure; iterùm euomuit multa amarissima; vespere eodem emanarunt menstrua, sicut & altera die, quarè conualuit.

Ibidem. *Febris Tertiana duplex.* *Obseru.* 10.

DIe 20. Augusti Annibal Herculis annorum 22, iam tribus ab hinc diebus vexabatur à tertiana duplici vehementi, & prima alteram sequebatur. Insequenti die vinum Calicis bibit ad vnc: 7., & duos vermes ex ore euomuit, vnà cùm multa bili amarissima; per secessum verò quatuor vermes viuos emisit, vnà cùm multis excrementis. Altera die mitiori febre facta, sanguinis à brachio haustæ sunt vnc: 8., atque compositum contrà vermes illi datum, idest ℞: syr: acet: citr:, scord:, acetos: an: vnc: 1., conseru: ros:, borrag:, viol: an: vnc: ß., puluis ad vermes, trochisc: alexipharm: secundi, vnicorn:, sal: prun: an: vnc: ß., misc:, & cap. cochlear vnum prò vice, bìs, aut tèr in die. Quinque alijs diebus febris exarsit, verùm non adeò vehemens; octauo morbi die extract: Antifebr: iussi drag: 1., & sextiès euacuauit, ex quo febris euanuit.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru.* 11.

DIe eodem Petronella N. annorum 54., pauperrima tribus ab hinc diebus agitabatur febre continua, & quia corpus non optimè se habebat, humores mixti erant, & duas exacerbationes faciebat febris, alteram die, nocte alteram. Iussi clysterium commune, & die insequenti vinum sumpsit ex Calice Chymico ad vnc: 6., multaque porracea ex ore emisit, & pinguia, mirum dictu; meliùs aliquantùm se habuit, sed febris eadē. Hæc decocta sunt adhibita ℞: chamædrios, beton:, borrag:, cichor:, capil: Ven:, cuscut:, pimpinel:, artemis: an: pug: 1., aq: commun: q: s:; ex illo sumebat vnc: 6. prò manè septem dierum spatio, indè dedi Antifebr: Riu: vnc: 1.; nouiès euacuauit, & libera euasit.

Ibidem. *Vena Arteria fracta.* *Obseru.* 12.

Die eodem Sanctes Nitrarius à Ponticello non multùm procul, dentem sibi auferri iusserat, & ob vim ab illo factam, qui dentem euulsit, maxilla fracta erat vnà cùm vena arteria. Principio sanguis nihili habitus fuit, neque enim tàm copiosè fluebat; tamen totam diem transegit spuendo, appositis etiam varijs adstringentibus. Die insequenti creuit concursus sanguinis, ità vt maiori impetu ab ore decurreret, quàm à vena brachij, cùm scalpro secata, nec sciebant modum impediendi illum, his enim duobus diebus miser ille nullo modo comedere poterat, quippè quòd sanguinis concursus os illi implebat, atque eum suffocabat. Die ipso delatus est ad me asino impositus, tanquàm stramentum quatuor hominum adiumento ob imbecillitatem; quia verò sanguis exibat, retinere illum curabat digito, sed non poterat. Aderat & ibi meus Frater Theodorus, quarè simul curauimus venam cernere, quæ aperta erat ad latitudinem naris, & vehementèr adeò fluebat sanguis, perindè ac si foramen esset dolij dùm vinum hauritur. Illìc adhibuimus splenia adstringentia pilo leporis combusto, vnà cùm vitriolo rubif:, bals: puro, sang: draconis in lacryma, & mastiche, quæ suprà digitum applicabat. Ligamina adhibita sunt cruribus, cucurbitulæ humeris, & splenia adstringentia pulu: adstrict: partibus colli, quò transeunt venæ, atque ideò cessauit. Reposuimus illum in cubili, vt quiesceret, nihil enim somni duobus diebus cæperat, atque ego in cubili proximo. Tribus horis antequàm sol oriretur iterùm eodem impetu sanguinis fluxio erupit, ità vt miser ille verba proferre non posset ob lassitudinem, sicut & quia sanguis fluebat per gulam. Rumorem audiui, atque illicò digitum applicui venæ cùm splenijs supradictis adstring:, & pulu:, ille enim omnibus viribus prorsùs carebat: Confessus igitur est, & Frater meus iterùm adhibuit strictoria, & emplastra supradicta; otto diè iussi vt nullo modo remoueret digitum ab illo loco, deindè accepi bals: adstring: nostrum magisteriale, ipsoque fomitem, quo ignis accenditur impleui, & venæ applicui; Frater verò meus mediæ horæ spatio fomitem illum balsamo pinguem appositum tenuit, & sic desijt, neque ampliùs sanguis emanauit. Corpus eò deuenerat vt vllum membrum mouere non posset, quamobrèm pertimuimus ne breuì moriretur. Restaurauimus illum iulep: gemmato, elexir vitæ, & spiritu, aut essentia panis, & essentia cornu cerui crudi; vires itaque aliquantùm recepit, & glutire cæpit carnem pulli pisti in his liquoribus; & delatus est ad suam terram, benèque conualuit. Mirum equidem, quia foramen erat in loco vbi videri non poterat, & bals: operatum est, vt in omnibus venis cuiuscumque generis recisis, nil simile inuenitur, & si nocte illa id habuissem, durum adeò ad salutem non fuisset, & difficile. Sanguis frigefactus, qui collectus est ea nocte in catinis pondus quinque librarum excedebat; plusquàm libram profectò hùc, illùcque per domum, & in linteis eiecerat, considerandum igitur quantus anteà exierit, & per viam; quamquàm quousque æger vires habuit, copiosè adeò exisse non existimo.

Ibidem. *Dolor Colicus cùm Nephritico.* *Obseru.* 13.

Die 23. Augusti Vxor Pauli Palloccij annorum 36., temperamenti cachethici alens filium acerbis aggressa est stomacho doloribus, pectore, vmbilico, & renibus, ità vt mori existimaret. Iussi clysteria carminatiua, sed frustrà; mixtum fuit cùm vno illorum vinum, in quo concocta erat drag: 1. croci metallor:, & multa euacuauit; ore sumpsit extracti colici, herb: turcic:, vnicornu an: drag: ss:, & desiere dolores absque alijs remedijs.

Ibidem.

Ibidem. *Dolor Colicus.* *Obseru.* 14.

DIe eodem Carolus Spinellus annorum 56. dolores Colicos multis ab hinc diebus patiebatur. Adhibita sunt clysteria carminatiua, emplastra, fumenta calida partibus doloris, iures sumpsit cùm herba turcica, baccis lauri sed nihil profuerunt. Dicto die sumpsit vinum Calicis ad vnc: 6., & multa porracea euomuit, & tèr euacuauit, ex quo libèr euasit.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru.* 15.

DIe eodem filia Caroli Pallocci annorum 8. ab hinc diebus laborabat febre continua, & maligna, & habebat pustulas nigras per totum corpus; erat hæc imbecillis, linguam habebat nigram, atque aridam, pulsum lassissimum. Iussi clysterium cùm lacte, & vino Cal: Chym:; ore autem sumpsit hoc conditum liquidum ℞: aq: scorzonigr:, acetos:, scord:, borrag:, rosat: an: vnc: 4., vnicornu, trochisci nostri secundi alexipharm:, pulu: ad verm: an: drag: ß:, in petia, spirit: calchantis g: 10., syr: acr: citr: vnc: 1., m:, & cap: vnc: 2. prò vicè, quotiescumquè volebat; vndecimo die occurrit accidens conuulsiuus; & paulò post multi secuti sunt, os contorquendo, & omnia membra, iussi aq: hirundinum compositam Quercetani, & spir: vitrioli g: 3., & euanuerunt, & eo die desijt quoque febris.

Ibidem. *Fixuræ labiorum.* *Obseru.* 16.

DIe 24. Augusti Iohannes Petri Sancti stabularius Illustrissimi Domini Angeli Meteli annorum 26., temperamenti biliosi, & sanguinei, ob sanguinis abundantiam tumuerant labia, & in ipsis multæ factæ sunt fixuræ, ob quas non poterat dolorem sufferre, nec comedere, nec bibere. Aperui venas in partibus interioribus labiorum, quarè emanauit aliquantum sanguinis, ibique positum fuit mel rosatum vnà cùm puluere mastichum, neque tamen tumor ille cedere volebat. Iussi vini ex Calice vnc: 8., & multa mixta euomuit, multaque per secessum; indè os lauabat eodem vino, atque intùs infusum aliquantum aluminis, deindè mel rosatum vnà cùm mastiche, & duobus diebus conualuit.

Ibidem. *Febris Putrida, & Maligna.* *Obseru.* 17.

DIe 26. Augusti filia Augustini Orlandi mensium 18. multis ab hinc diebus laborabat febre putredinosa, & eò peruenerat, vt nec oculos posset aperire, sed semper mori videbatur. Adhibitæ sunt multæ vnctiones, & cordialia fumenta contrà vermes; perunctum etiam fuit cor vng: cordiali Guainierij addito vnicornu, & essentia corticum citri. Cor signa dedit roborationis, ità vt lac sumere cæperit à matre, duobus enim diebus renuerat; datum quoque fuit conditum liquidum suprà descriptum alibi in casibus puerorum, quod paulatim ebibit; prætereà adhibitum clysteria lactis, & sacchari, ex quo euacuauit sex ingentes vermes, & saluti est restituta.

Ibidem. *Febris Maligna innouata.* *Obseru.* 18.

DIe 26. Augusti Iohannes Sanctes filius Gentilis annorum 24. ex laboribus, & perpessionibus itineris ægrotauit extrà terram, quarè Medicus quidam misit eum ad patriam, iussitque modum ipsi habendum, & minoratiuum recepit. Facta fuit sectio venæ, atque adhibita multa decocta alterata, & cordialia. Septimo morbi die pessimè se habuit, & syncopationibus agitatus est. Me vocarunt, & eius oculos inueni turbidos,

pulsum

pulsum inæqualem, vrinam lucidam, & crudam, & singultus patiebatur. Illicò iussi quatuor vesicatoria brachijs, & cruribus. Adhibui epictymas cordiales cordi; testibus, & stomacho epictymas stomachales eo modo, quo docet Donzellius. Ore iussi aq: acetos:, aq: cort: nigr: an: vnc: 2., spirit: vitriol: g: 6.; vespere pluriès se impulit ad vomitum; vires non omninò erant exhaustæ, ideòque die octauo iussi vinum Calicis ad vnc: 4., & euomuit multa biliosa, atque atra, nihil verò per secessum; vespere iussi clysterium ex communi decocto, & vini suprad: vnc: 10., & multa putrida euacuauit, & singultus quieuit. Datum fuit bezoard: Iouialis, & mineralis an: drag: ß:, Panaceæ liquidæ nostræ vniuersalis drag: 1., syr: scord:, acetos:, citr:, borrag: an: vnc: 1., confect: hyacinth: drag: 1., m:, & cap: bis aut tèr in die cochlear vnum prò vice; magnoperè vesicatoria operata sunt, atque adeò obscurata, & nigra vt cancrænarum timuerimus ortum, ideòque adhibitum est vng: rosatum cùm vng: Apostolorum. Decimo die grauissimè se habebat. Vespere iussi g: 15. bezoard: Iouialis, sulphuris diaphoretici an: g: 10., vnicorn: scrup: 1.; noctc copiosè sudauit, & manè sequentis diei scilicèt 11. meliùs se habebat. Die 12. adhibitum est clysterium vini ex Calicis vnà cùm communi decocto, & multa euacuauit, perindè ac si medicinam sumpsisset; 13. meliùs se habuit, & sinè febre octo diebus; verùm quia fructus comedebat immoderatè, iterùm cecidit in febrim continuam; denuò remedia repetita sunt per epicrasim hoc est: ℞: sen: Oriental: dragm: 1., rhabarb: scrup: 1., agaric: trochisc: drag: ß:, aq: capil: Ven: vnc: 5., spirit: calchant: gutt: 5., infundantur per noctem, & manè cap: expressionem; hec sumpsit tribus diebus alternatim; alijs diebus vacantibus sumebat decoctum compositum ex chamædr:, capil: Ven:, pimpinel:, betonic:, ling: ceruina, vnc: 4. decocti, atque intùs sal: absynthij vitriolati, sal: tart: calybeati an: drag: 1. febris in tertianam conuersa est, & consumpturus eam adhibui extractum Antifebrile Riuerianum, & sic discessit febris.

Ibidem. *Phthysis.* *Obseru.* 19.

DIe 2. Septembris Catharina vxor Magistri Iacobi fabri muratij annorum 31., temperamenti erat lassi, tendentis ad Phthysim, & hoc tempore principium non habebat, quia semper febriculam continuam gerebat, absque eò quòd vllum augumentum ostenderet; facies pallida erat, & sicca, oculi aquosi, atque obscuri, pulsus frequens, & languidus, vrina cruda, viresque declinabant. Iussi multis diebus decoctum compositum hordei, passularum, radicum arundinum, lentisci an: drag: ß:, cochlein num: 6., caneris fluuiatilibus num: 4., dimidia testudine, & dimidio pullo. Priùs sumpsit vinum ex Calice, quod multùm à febre leuauit; iterùm repetiuit aliam compositionē supradicti decocti, deindè adhibui ceratum stomachale stomacho, & 20. diebus vt refrigeraretur iussi radicum aronis præparat: vnc: 3., sal: absynthij calybeat: vnc: ß:, radic: vincetossici puluerizatæ dr: 6., pulu: antihetic: Riuerij vnc: 1. ß:, m:, & cap: drag: 1. prò vice bis in die, duabus horis antè cibum, & optimè conualuit, atque pinguior euasit.

Ibidem. *Phthysis.* *Obseru.* 20.

DIe eodem Nepos Antonij Palloccij annorum 11., vno ab hinc anno lentam patiebatur febriculam, absque eò quòd vllum vnquàm remedium applicuisset. His diebus hæc creuerat rigoribus frigoris; initio accessionis faciem habebat hypocraticam, obstructiones in visceribus, vbiquè exiguas vires, pulsum languidissimum, attamen eius patruus voluit vt concederetur vinum Calicis ad vnc: 4., & multos vermes viuos euomuit, multosque per inferiores partes eiecit; accomodaui puluerem supradictum aronis radicum eodem modo, & eadem quantitate, vt sumeret drag: 1. in diem, & sumpsit in forma electuarij 20. diebus, & conualuit.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru.* 21.

DIe eodem Lucia Pachionis annorum 46. nouem ab hinc diebus laborabat febre continua, atque hoc tempore noluit Medicos. Insequenti die, immò ipso die accessit quædam syncopatio, & malè se habebat. Me vocarunt, & inueni pulsum inæqualem, & intermittentem, vrinam subtilem, sed viridaceam, linguam albam, sed maxima cùm siti, & dùm aquam demittebat in stomacho dolores experiebatur. Quinque iam dies transierant, quibus nunquàm euacuauerat, ideòque iussi clysterium ex decocto solito, unà cùm uino Calicis, decocti autem unc: 12., & multa per secessum eiecit putrida, dura, & adusta. Ore sumpsit conseru: acet: citr: cùm pulu: alexipharm: drag: 1.; decimus illi pessimus fuit, quarè iterata sunt clysteria, iterùmque uermes eiecit cùm multis fecibus fætentibus, undecimo accesserunt syncopationes, & per quadrantem extrà sensus iacebat immobilis. Iussi elexir ex cornu cerui, & melissæ drag: 1., elexir proprietatis Halmontij drag: ß; syr: de pomis unc: 1., m:, & cap:, recepit aliquantùm spiritus, & eo die meliùs se habuit. Die 12. dedi Elex: proprietatis purgantis drag: 1. magisterij tartari nostri g: 12.; euacuauit octiès, & uespere maioribus pollebat uiribus, quarè eo die meliùs se habuit. Die 13. iterùm sumpsit Elex: proprietatis Halmontij drag: 1., ex quo febris euanuit, & saluti est restitutus.

Ibidem. *Ictetitia.* *Obseru.* 22.

DIe 3. Septembris filia Ludouici Orlandi annorum 24. ob repressionem menstruorum dolores patiebatur Illiacos, simulque Icteritiam flauam, ità ut cutem, oculosque flauos ad instàr croci teneret. Iussi extract: nostri Antecolici drag: 1., extract: chelidoniæ, florum genistæ an: scrup: ß:, herbæ turcicæ, stercoris gallinæ scilicèt albedinis an: drag: 1., conseru: borrag: unc: ß:, m:, & hoc compositum quindecim diebus sumpsit, sed parùm flauedo illa tollebatur, dolores autem aliquantùm mites euaserant. Vini ex Calice Chymico sumpsit unc: 6., & multa putrefacta ad duarum librarum pondus euacuauit, pluraque per secessum eiecit, flauedo euanuit, & dolores. Insequenti die menstrua fluxerunt, eiusdemque coloris erant, & uberrima, ideòque libera omninò extitit.

Ibidem. *Sciatica.* *Obseru.* 23.

DIe 6. Septembris Laurentius Orlandi annorum 54. multo ab hinc tempore Sciaticam patiebatur, maximosque dolores. Clysteria nonnulla iussi unà cùm rebus carminatiuis, & solutiuis, attamen dolor non deficiebat. Ei exhibui uinum ex Calice ad unc: 6., & quatuor horis transactis multa porracea euomuit, multaque serosa per secessum eiecit; suprà uerò partem ad cautionem adhibitum est ceratum picis castri, multoque tempore usus est maximo iuuamine, & conualuit.

Ibidem. *Febris Quartana.* *Obseru.* 24.

DIe 7. Septembris Damianus Talleua annorum 51. sex ab hinc diebus laborabat quartana febre, & maximo dolore in humeris, febris autem illum affligebat uiginti quatuor horis calore, & frigore; quarè bono illi die cucurbitulas iussi humeris recisas, & haustæ sunt unc: 10. sanguinis. Die insequenti bibit uinum Calicis Chymici unc: 7., & multa mixta per omnes partes emisit; altera die febris iterùm accessit, sed multò minor præcedenti die, optimo scilicèt facta est sectio mediæ ad unc: 8. sanguinis, & euanuit febris.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru.* 25.

Die 14. Septembris Iuuenis quidam mutus Seraphini filius annorum 22. doloribus stomachi vexabatur, simul & ventris, viscerumque acerbis, adeò vt miser ille totum corpus contorqueret, se in terram prosternens, & ingentem dolorum sæuitiem significans adstantibus, ex quo exanimis penè videbatur: In vomitus prorumpebat, ex quibus non solùm cibi substantia cernebatur, verùm etiam stercoris signa, quocircà voluulum dubitaui; à me, & Fratre meo Theodoro clysteria adhibita sunt carminatiua, ore quoque extractum sumpsit Antecolicum vnà cùm vnicornu, essent: iuniperi, bacchis lauri, rosmar:, ol: amygdalorum dulcium; impositæ sunt cucurbitulæ magnę suprà vmbilicum, vnctiones quoque ex ol: rosmar:, laur:, anis:, & similibus, attamen nullo leuabatur iuuamine. Vespere sumpsit laudan: nepent: Quercetani gr: 5., vnà cùm drag: 1. extracti Antecolici, & nocte meliùs se habuit. Die insequenti clysterium iussi ex vino, in quo ebulliuerat colochynth:, & croc: metallorum, ideòque aliquantùm diminutus est dolor; altera die vinum ex Calice bibit, & multa euomuit, & per secessùm eiecit, optimèque se habuit.

Ibidem. *Febris Putredinosa.* *Obseru.* 26.

Die eodem filia Domini Pyrrhi Pallantis annorum 3. laborabat febre putredinosa; quia uerò ex ore multos uermes uiuos eiecerat, nimisque euacuabat, clysterium iussi ex lacte, & melle; suprà cor ceratum aolĕ imposui, addito unicornu, & essent: cort: citr:, suprà stomachum quoque unum ex nostris usualibus contrà uermes; ore sumpsit aq: nostram contrà uermes unicornu insuso, & uiginti quatuor uermibus per secessum eiectis, libera omninò euasit.

Ibidem. *Vertigines cùm signis Epilepticis.* *Obseru.* 27.

Die 18. Septembris Soror Hieronymi Græci annorum 45., temperamenti tenuis, ac mixti multo ab hinc tempore uertigines patiebatur, & malum eò creuerat, ut dùm caput extolleret pronus in terram sterneretur, signa dans epilepsiæ, quod processerat ex uterinis effectibus. Die supradicto aperta sunt menstrua, & quia inaduit capite exanimis penè cecidit, ut duabus horis extrà sensus extiterit, nec caput extollere posset. Iussi aq: hirundinum Quercetani unc: 4., essent: saluiæ, nardi, peoniæ, cranij humani, & succini an: scrup: ß:; omnia in suprad: aq: immixta sunt, & aliquantùm excitari cæpit, & nocte meliùs se habuit. Die insequenti clysterium iussi, & sanguinem hausi à pede ad unc: 6., eodemque die extracti dedi nostri uterini drag: 1:; extracti pauonis fœminæ scrup: 1., quod pharmacum tribus diebus adhibuit; indè aquam nostram exhibui catholicam purgantem, & nouiès per secessum euacuauit; indè per septem dies supradicti extracti sumpsit cùm stercore pauonis fœminæ, & optimè conualuit.

Ibidem. *Febris Continua cùm Icteritia.* *Obseru.* 28.

Die 18. Septembris Magdalena Hieronymi Venturæ annorum 23. 15. ab hinc diebus laborabat febre continua, & hoc temporis interuallo nullum sibi remedium applicuerat, quarè imbecillima euaserat. Morbi huius origo ex formidine processerat, ità ut menstrua cursum detinuerint, quamquàm & anteà non multa emanauerant; unà uerò cùm febre aliquantùm Icteritiam patiebatur. Adhibita sunt decocta aperitiua cùm fumentis, indè uinum Calicis Chymici sumpsit ad unc: 5., & multotiès euomuit,

nuit, & per secessum nouiès euacuauit, quod maximè profuit; illis autem decoctis, & umentis salutem adepta est; emissio indè sanguinis à pede post vini potionem menstrua ttraxit.

bidem. *Febris Tertiana duplex.* *Obseru. 29.*

DIe 23. Septembris Dominicus Orlandus annorum 28., temperamenti fortis quatuor ab hinc diebus tertiana duplici affligebatur, prima enim febris alteram illicò insequebatur; accessiones maximo impetu ægrotum agitabant, ità vt in malinam haberetur; lingua alba, & humida erat, & maxima ardebat siti; oculi obscuri, ulsatilis vena dura, pungens, & immoderata, vrina citrina, & subtilis. Hoc iussi urgans: ℞: diacathol: dragm: 1., diaphinic: dragm: 2., electuar: Ind: dragm: 1. ß:, m: ùm decocto cordiali, add: vnc: 1. mellis ros: solut:, & quatèr hoc remedio euacuauit. Die 25. haustus est sanguis à communi vena ad vnc: 6., & facti multi syr: digestiui, & ordiales, attamen febris non minuebatur, sed non adeò vehemens erat; 14. diem maxina cùm angustia transegit æger, deindè facta est febris quasi vitiosa non furentèr adeò gitans. Sumpsit aq: nostram Catholicam purgantem, & octiès euacuauit, ex quo aliuantùm diminuta est febris, & in tertianam simplicem conuersa. Iussi decocta refrigeantia, & aperitiua quinque diebus, indè Antifebrilis nostri drag: 1. ß: dedi, atque ideò ebris omninò euanuit.

bidem. *Vulnus cùm Putredine.* *Obseru. 30.*

DIe eodem Mariani Blanchini filius annorum 7. saxi ictu vulneratus est in fronte, & os contusum erat; initio remedia non adhibita sunt, ideòque vsque ad os foramen accesserat fistulæ ad instàr cùm putredine, oculi quoque tumueant, & nasus, quarè oculorum periculum dubitabamus. Vlcus curaui Balsamo vitæ, icut & perunctæ sunt partes tumidæ, & quinque diebus liber omninò conualuit.

bidem. *Tussis molesta, & Carbo.* *Obseru. 31.*

DIe eodem Ægidius Testa annorum 38., temperamenti adusti toto æstiuo tempore equis triticum triuerat, ideòque ex puluere molestam adeò apprehenserat tussim, vt spiritum ducere difficilitèr posset. Prætereà carbonem habebat malignum in iunctura manus, is autem curatus est, immò compressus nostris trochiscis; maturuit indè splenijs emollientibus, & exiuit radix; curatus tandèm nostrò basilico Chymico. Ore sumpsit vinum Calicis, & multa euomuit fulliginis in speciem, statìmque salutem adeptus.

Ibidem. *Fucorum morsus.* *Obseru. 32.*

DIe 26. Septembris Dominicus Falzica annorum 31. transiens per loca quædam vbi Fuci morabantur, vulgò Calafrones, agressus ab his quatuor punctus est aculeis in capite, intèr quos ab vno in fronte, eò vt caput immensè tumuerit, & facies. Ad me accessit febre laborans, & collo tumescens, iussique cucurbitulas humeris illum remoturas humorem; indè rasis capillis dùm illa in fronte rescindebatur exclamans dixit cor, & stomachum à se abire, & ad hæc in nigrum colorem mutata est facies, frigidusque fluxit sudor, ore obmutuit, & cecidit exanimis. Illicò apertis vi dentibus immisi hæc liquida ℞: bals: nostr: vitæ, viperarum tinctur:, elex: vitæ mag: nostri an: g: 10., & cæpit excitari; indè exhibui cùm vino vnicorn: dragm: 1., & statim multa

euacua-

euacuauit, morsus quippè illi totum corpus commouerant. Hausi iterùm sanguinem ex partibus nempè cucurbitulis, ibique apposui nostri electuarij contrauenena vnc: 1., vnicornu drag: 2., capita viperarum occisarum, & scorpiones in oleo mortuos ant num: 3., ideòque ad se venenum attraxere, ex quo tumor capitis, & faciei duobus diebus euanuit vnà cùm febre.

Ibidem. Obstructio Splenis, cùm Febre Continua. Obseru. 33.

DIe eodem Conconcilus cognomine Pozzaglia vocatus annorum 38. terram arauerat in Romæ aruis, vbi loca aquosa, & malignantia, corruptaque aeris temperies, ideòque multis ab hinc annis veteri laborabat ostructione, & febre vitiosa continua. Vinum ex Calice Chymico sumpsit ad vnc: 8. (ostructiones enim lienis, & iecuris patiebatur) & magnoperè profuit, euomendo & euacuando; quia verò duritiem in lienis partibus experiebatur ad petræ similitudinem cùm dolore maximo, necesse fuit nonnulla fumenta componere ex folijs salicis, & vino multotiès, quarè quarto die euanuit. Præscripsi iures galli veteris cùm cetrac:, & cap: Ven: alijsque herbis aperitiuis compositos. Indè iterùm vinum ex Calice sumpsit, & febris discessit; prò suprad: autem ostructione adhibita sunt emplastra verbenæ, cicutæ, & cùm armóniaco, ex quo optimæ est saluti restitutus.

Ibidem. Menstruorum Suppressio. Obseru. 34.

DIe 28. Septembris Domina Brigida Palloccia annorum 19., temperamenti biliosi, & delicatissimi, eò imbecillis euaserat ex menstruorum retentione, vt erigere corpus minimè posset; stomachi quoque passione, & subtili febricula vexabatur. Vinum exhibui Calice Chymico ad vnc: 8., & multa euomuit porracea; eodem & ipso die menstrua aperta sunt, sed non sufficienti copia. Iures aperitiuos iussi quinque diebus, sicut & ad partes adhibita sunt fumenta cùm fecibus Reguli ebullitis, artemis:, matricar:, & similibus, indè sumpsit iterùm vini suprad: vnc: 8., & conualuit. Ad stomachum ceratum apposui ex nostris stomachalibus, & duodecim ab hinc diebus vberrima fluxerunt menstrua, & facies eius pristinum recepit colorem.

Ibidem. Icteritia cùm Febre. Obseru. 35.

DIe ipso Fràciscus Grecus annorum 45. melancholicus, & pauper plurima oppressus infantium familia, obstructionibus affligebatur, plerumquè enim ad pessimum aerem bubulos custodiebat, terram arabat, & triticum conterebat. In suam reuersus est regionem nempè Scandriliam cùm febre continua, & acuta, & cùm pessima Icteritia; facies atque oculi flaui, corpusque totum impurum, sed ob paupertatem remedia comparare non licebat. Concessi vinum Calicis ad vnc: 6., & per vomitum, & secessum maximè operatum est ità vt febris diminuta aliquantùm fuerit. Syr: indè iussi ex succo chelidon:, genistæ floribus, succo marrub:, rucula agresti, borrag:, cichor:, omnes simul clarific:, & sacch: q: s: fiat syr:, de quo cap: vnc: 1. ß:, pro vice manè, & vespere. Prætereà dedi Elex: proprietatis Crolliani multotiès ad pondus scrup: 1. prò vice, ità etiam dedi vnicornu, & bezoard: Iouial: multotiès scrup: 1. prò vice. Die 12. euacuare cæpit, vt multa biliosa exierint per tres dies; his verò tribus diebus restauratus est suprad: Elex: proprietatis, alijsque rebus cordialibus. Die 14. recessit euacuatio, & liber extitit; natura quippè eo fluxu quidquid vsque in illum diem impuri intulerat absque remedijs expulit.

bidem. *Colli Dolor.* *Obseru.* 36.

DIe 10. Octobris Virginia vxor Caroli Palmieri annorum 36., temperamenti imbecillis multis ab hinc annis dolorem in venis iugularibus patiebatur cùm tumore, qui è capite humores demittebat, & vena celeri agitabatur motu. Haustæ unt à saphæna vnc: 4. sanguinis, & ore vinum Calicis sumpsit ad vnc: 6.; suprà verò artem adhibitum est splenium ex folijs hederæ, ol: camom:, & aliquanto aceti, & ònualuit.

bidem. *Fractura Cruris.* *Obseru.* 37.

DIe 14. Octobris Angelus Paletta annorum 28. vrna plena onustus cecidit, ità vt vrna crus comprimens ossem fregerit. Ego, & Frater meus Theodorus accessimus, & frusta ossis accomodauimus in locum suum, & ligauimus nostra appoa colla talem ad vsum composita, & assulis; verùm segmentorum, & vinculorum vi mefactus est pes, & multis diebus febre laborauit. Sex diebus transactis collam remoimus, & ceratum Oxycrocei apposuimus, & quadraginta diebus liber euasit, absque eò uòd claudicaret. Iuncturas quotidiè roborauimus vnctione olei nostri canis, ubei, imò eodem in crure vetera, & fœtida habebat vlcera, & curata sunt vng: Ranierij, & mninò conualuit.

idem. *Febris Continua.* *Obseru.* 38.

DIe eodem Magister Carolus Spinellus annorum 58. multis ab hinc diebus febre affligebatur continua, nec quodquam sumpserat remedium ob paupertatem. Vocatus accessi, & pulsum inueni frequentem, ac immoderatum, vrinam turbidam im fecibus atrabilaribus, cùm dolore capitis, & humerorum, cùm languore in visceris. Bis accessio infirmum agitabat, semèl scilicèt in die, & semèl in nocte; siti maxia ardebat; fricationes humeris iussi, & cucurbitulas absque sanguine. Die insequenti nguis haustus est à communi vena dexteri brachij ad vnc: 5., sed nullo modo mutatus. t. Altera die vini Calicis bibit vnc: 5., & gr: 2. Aureati nostri euomitiui, & multa omuit vnà cùm vermibus, multaque per secessum, quarè febris discessit absque alio medio.

idem. *Vulnus labij.* *Obseru.* 39.

DIe 16. Octobris Magdalena vxor Iosephi carminatoris lanæ annorum 23. labio uulnerata est, & diuisa usque ad nasi radices, neque uerò futuram pati uoluit; quarè uulnus constrictum est duo apponendo fragmenta lini cùm extracto symhyti maioris, uisco quercus, colla ceruina simul mixta sunt, ut uulnus in unum contraerent, in medio uerò adhibitum nostrum bals: Magisteriale adstringens, & (mirum diu) tribus diebus adeò coniunctum est, ità ut neque cicatrix appareret, quamquàm uulus tanti erat habendum, ut labium in duas partes diuisum fore dubitaretur.

idem. *Bullæ per totum corpus repentinæ.* *Obseru.* 40.

DIe 5. Nouembris Maria mulier Francisci Buccetti annorum 20., temperamenti inter bilem, & pituitam cùm die quodam lintea ad flumen lauaret, ab inflammatione aggressa est repentè, quæ per totum eius corpus decucurrit bullarum ad stàr serventi aqua excitatarum, & maximum patiebatur prutitum cùm febre, & die apso dolore stomachi afflicta fuerat. Vespere bibit aq: ros:, & scorzoneræ an: unc: 4: 9.

corpus.

corpus autem aq: plantag: lauit, succo semperuiui, & aceto rosato. Insequenti nocte eosdem ac anteà dolores stomachi experta est; manè altero pedes valdè tumidi erant, quarè hausi à saphæna pedis, quæ penè non agnoscebatur, vnc: 6. sanguinis, attamen inflammatio non minuebatur. Die insequenti vinum ex Calice iussi ad vnc: 7., & multa euomuit, sicut & per secessum; menstrua quoque aperta sunt, & inflammatio euanuit cùm omni morbo.

Ibidem. *Dolor Capitis cùm Febre continua.* *Obseru.* 41.

DIe 6. Nouembris Magdalena Brigidellæ annorum 48. miserrima, temperamenti pituitosi, nouem ab hinc diebus dolore acerbissimo capitis, & febre continua vexabatur. Eodem die cucurbitulam iussi recisam in capite suprà nucam occipitis, indè alias quatuor eodem modo in humeris, & partìm quieuit dolor. Altero manè vini bibit ex Calice Chymico vnc: 6., & multa eijciens per omnes partes salutem adepta est.

Ibidem. *Catarrhus, Febris, & Diarrhæa.* *Obseru.* 42.

DIe 19. Nouembris Puella Iohannis Tomæi mensium vndecim suffocantem patiebatur catarrhum vnà cùm diarrhæa, atque vomitu, ità vt lac, quod ex vberibus sumebat per vomitum emitteret, laborabatque febre valdè acuta. Adhibitæ sunt vnctiones stomacho, & vmbilico nostri bals: salutis, & essent: cort: citr:, vespere etiam olei Matthioli. Ore sumebat aq: Sassoniæ cordialis infuso vnicornu, & nonnullis guttis nostri bals: salut:, elex: vitæ, iulep: gemmati, spirit: vitrioli, Panacææ nostræ liquidæ an: g: 5., quarè his adhibendis ferè exanguis iacebat, & irremediabilis habebatur, diarrhæa enim non recedebat. Iussi clysterium cùm lacte optimè ferrato, vitellis ouorum, & oleo myrrhæ, & benè se habuit.

Ibidem. *Squamæ ligneæ in oculo percussio.* *Obseru.* 43.

DIe 21. Nouembris Iohannes Ciardasella annorum 33. dùm nemus excideret, ligni squamula eius in oculum maximo impetu introiuit, & incessit ad magnitudinem dimidij vnguis, ità vt palpebra superior oculum tegere non posset, quippè quia dimidium squamulæ, quæ extrà oculum remanserat subleuatam arcebat palpebram, squamula fixa erat, & inter oculum, & ipsam spatium non erat crassitudo duorum capillorum. Theodorus frater meus primùm vocatus est, & cautè ægrum accomodauit eò modo, quo stare poterat dùm vulneratus est, & molibus squamam extraxit, absque eò quòd tuniculas illas læderet, indè vino Reguli, & aq: ros: oculum lauit, & oui apposuit albumen; ipse autem ceratum compegit ex mastiche, myrrha, thure, galbano in acetum soluto, & therebintinæ quantum suff: ad compositionem, atque hoc fluxionem arcebat, immò ad se trahebat, & tegebat circùm in speciem dimidiæ lunæ; in oculo tèr, aut quatèr in die lac imponebatur validæ fœminæ vbera præbentis masculo, aq: ros:, chelidon:, & eufrag:, & ideò quinque diebus liber omninò extitit, & absque signo.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.* 44.

DIe 22. Nouembris Dominus Iohannes Filippus Ciardasella annorum 24., temperamenti melancholici 14. Septembris Romæ ægrotauit tertiana duplici, & à multis Medicis remedia adhibita sunt, neque illam expellere poterant, immò excrescebat. Suaserunt illum vt natiuum peteret aerem, & Scandriliam venit, vbi à Medicis Troilio, Fido, & Pallante pharmaca adhibita sunt, sed semper peiùs se habebat. Ego vnà cùm Fratre diuersis adfuimus consilijs cùm suprad. Medicis; nullum autem à

nobis

nobis propositum exequi voluere; tandèm salutem eius desperatam conclamantes abierunt; timèbant quippè ne in Hydropisim conuerteretur hic morbus, ex quo æger certam prosiliret in mortem. Eius frater vocauit me dicens, quod aut moriretur, aut viueret, remedia quoque mea experiri vellet; quarè die ipso dedi Febrifugi Riuerij g: 35., & multos humores euacuauit, & febris euanuit; indè 15. diebus sumpsit salis nostri Riueriani Antiscorbutici scrup: 1., salis absynthij drag: ß: cùm iuribus aperitiuis; composita quoque sunt splenia verbenæ multis diebus suprà obstructionem, & integram adeptus est salutem.

Ibidem. *Tinea.* *Obseru.* 45.

DIe 27. Nouembris infans Andreæ Poletrani mensium 18. duas tineæ albæ maculas habebat in capite ad magnitudinem nummi argentei. Crustas abdomine emollij, & vrina puellæ eiusdem, indè crustis remotis, bufonis oleo à P. Lauda scripto peruncta est, & duodecim, aut quindecim vicibus omnis morbus euanuit.

Ibidem. *Hyposarca cùm Febre.* *Obseru.* 46.

DIe eodem Soror Domini Petri Palmieri temperamenti cachomici ob repressionem méstruorum tumuerat facie, brachijs, & cruribus, ità vt perfecta euaserit Hyposarca; febre laborabat languore, vt nullo modo erigi posset. Decoctum iussi aperitiuum magisteriale vnà cùm radicibus aperitiuis, cùm artemis:, matricar:, & croco, cùm salib: artemis:, & tamaric: . Quinto die vinum ex Calice sumpsit ad vnc:8., & multa per secessum eiecit porracea, & aquosa; repetiuit iterùm eadem decocta, & fumenta herbis aromaticis composita, & Reguli fecibus ad locorum partes; vespere verò sumebat pulueris vterini Riueriani drag: ß: prò vice. Post septem dies suprad: vinum resumpsit, & multa per omnes partes fœtida emisit; quarè menstrua fluxerunt aliquantùm. Fæculam addidi aronis vnà cùm pulueribus supradictis, stomacho quoque ceratum stomachale; sicque optimè conualuit, colorem viuum recepit, atque omne malum expulit.

Ibidem. *Vulnus in capite.* *Obseru.* 47.

DIe 18. Decembris Antonius Marci Antonij montis Roseti custos agrorum in illa Terra certans aliquibus alijs vulneratus est ictu securis à parte malei, & vulnus erat in vertice capitis ad partem dexteram occiput versus; cutis vsque ad pericranium fracta erat, & os contusum aliquantùm. Initio curatus est à Chyrurgo, ego enim Romæ morabar vnà cùm fratre meo; Chyrurgus parùm diligens fuit, mederi quippè fracturæ cutis tantummodò curabat; quamobrèm infęlix ille febre laborabat, & doloribus maximis capitis. Perueni ego, & vulnus explorans detegi struem putridi, & corrupti sanguinis ibi confluxl cùm osse nigro. Curatum fuit, & purgatum aqua Paracelsi, aut bals: tertio ipsius; incarnatum indè vng: incarnatiuo, & digestiuo Patris Ferraræ prò vulneribus capitis, & cerato betonicæ mollis; ore sumpsit nostræ aq: Catholicæ purgantis drag: 2., & 14. diebus conualuit.

Ibidem. *Vulnus in manu.* *Obseru.* 48.

DIe ipso, eodemque certamine Bernardus Pręco vulneratus fuerat in manu à securis acie in sulca inter indicem, & pollicem, & deueniebat vulnus ad angulum ferè Martis, & dimidiũ lineæ Vitalis, & nerui læsi erant cũ osse indicis. Chyrurgus suprad: filo vulnus connexit, & nonnulla apposuit splenia, verũ fractũ est filũ, & vulnus distensũ est cũ corruptione humorũ, & carne porrosa, & quasi vlcerosa; purgaui Bals: Antim: nostri prò vlceribus, & vulneribus; indè nostro Basilicone Chymico 18. diebus curatus est absque eò quòd impediretur; timebamus enim quòd manu illa captus futurus esset.

Ibidem. *Dolores ventris.* *Obseru.* 49.

DIe 4. Iannarij filius Ronzettæ annorum 9. doloribus acerrimis adeò corripiebatur, vt nigra tota facies cùm toto corpore euaserit, atque eò deuenerat, vt circumstantes ampliùs non agnosceret. Pulsus intermittens erat, & verebar de voluulo, seù miserere mei, ideòque adhibita sunt clysteria carminatiua, sed nihil proderant. Vi os aperuimus ligno dentibus interposito, atque hæc liquida transmisimus: ℞: ol: amygdal: dulcium nouitèr emulsi vnc: 4. , elex: vitæ, elex: proprietatis, essent: bacch: lauri, essent: anisorum, essent: rosmar:, bals: nostri vitæ an: g: 5., & statim dolores discesserunt, pulsus meliùs se habuit, & nigredo illa in cute, quæ venenorum videbatur effectus euanuit. Rursus adhibita sunt clysteria, neque verò illa emittebat. Nocte idem repetiuimus oleum cùm liquoribus ijsdem, & abierunt. Indè post tres dies vinum ex Calice sumpsit ad vnc: 3., & optimè se habuit.

Ibidem. *Tumor in genu.* *Obseru.* 50.

DIe eodem Io: Baptista Palleccius saltator coactus iter pedibus habuerat, quamuis annorum 70., sed fortis, & tumor in eius genu defluxerat, vt ambulare non posset. Emplastrum compositum fuit placentæ ad instàr ex capræ stercore, oleo, & aceto, & sub splenio perungebatur oleo Philosophorum, & liber euasit, deambulabat quoque vllo absque impedimento, & choreas discipulis docebat.

Ibidem. *Dissolutio ossium.* *Obseru.* 51.

DIe 9. Ianuarij filiola Petri Neapolitani fabri murarij mensium 6. dissoluta erat humero, & cubito brachij. In suum locum composui, nostro indè emplastro adstringente apposito sanata est.

Ibidem. *Dissolutio pedis.* *Obseru.* 52.

DIe 11. Ianuarij Margharita Portiæ annorum 23. cecidit capite ferens maximum pondus, & pedem sibi reuoluit, ità vt extrà commissuram lapsus fuerit, neque cùm illo solùm premere poterat. Suum in locum composui, & eodem supradˀ emplastro adstringente sanitatem adepta est.

Ibidem. *Obseru.* 53.

SImiles euentus hìc, alibique quamplurimi acciderunt, nec ad ipsorum salutem aptius inueni, quàm optima sedulitas accomodandis, & componendis partibus fractis proprio loco, indè supradicto vti splenio adstringente, & assulis, & fascijs partes connexas constringere ne remoueri possint, quousque splenium arescat; & quamquàm pars læsa tumescat, hoc procedit ex vi emplastri.

Ibidem. *Podagra.* *Obseru.* 54.

DIe 16. Ianuarij Iacobus faber murarius Podagra laborabat, quæ omnes vinciebat iuncturas, & bis maximè profuit ad fluxionis dissolutionem sumere vinum Calicis ad vnc: 7., aut 8.; indè vnctionibus canis rubei oleo, & fumentis apertus est sudor.

Ibidem. *Lapsus cùm humerorum percussione.* *Obseru. 55.*

DIe 19. Ianuarij Laurentia vxor Camilli annorum 62. ex arbore oliuæ cecidit alta 20. palmis, & humeris terram percussit; à multis delata est in propriam Terram, & illicò iussi cucurbitulas humeris, & costis mendosis, nonnullæ quippè ipsarum flexæ fuerant; magna vis in ijs componendis adhibebatur, atque indè ex fimo bouis fœminæ recenti, ex torrefacto absynthio, & cùm vino calefacto in sartagine compactum est splenium prò totis humeris, & repetitum est tèr prò quibuscumque duodecim horis. Haustus est sanguis illicò ad vnc: 4., indè adhibitum ol: can: rub:, & 9. diebus malum euanuit, & salute integerrima fruebatur.

Ibidem. *Phthysis.* *Obseru. 56.*

DIe eodem filia Gentilis de Camerino annorum 35., temperamenti destructi, & imbecillis in habitum phthysis cùm principio; hæc Romæ famulabatur, & in morbum incidit maximæ distillationis, siccæ tussis, & febris. Medicus quidam remedia adhibuerat, sed quia periculum intellexerunt, quòd Medicus auspicatus fuerat, lectica eam detulere Scandriliam, vbi frater eius morabatur, me quoque admonendo de eiusdem cura. Egena erat, & imbecillima, prætèrque prædicta signa, dolore fixo lateribus vexabatur; quarè ipsam redegi ad viuendi regulam, atque vnctiones apposui pectori pectorales, ceratumque capitale commissuris coronalibus, immixtæ cui erant charabes. Leuitèr illam expurgaui vnc: 1. mannæ in iure solutæ, & drag: 1. aq: nostræ catholicæ purgantis; indè pro dolore lateris iussi clysteria carminatiua, sicut & cataplasmata composita anisi, pecudisque fimo, vnà cùm ouis frictis, cùm oleo seminis lini instàr lagani, quæ omnia dolorem minuebant. Ore sumpsit pulueris ossium lupi tèr dragm: 1. prò vice, atque penitùs dolores euanuerunt. Prò cæteris autem inualetudinibus subscripti puluerem per mensem dedi, & conualuit. ℞: fæcul: aronis vnc: 2., pulu: antihectici Riueriani vnc: 1., croci Martis aperitiui, lactis sulphuris an: vnc: ß:

Ibidem. *Dolores Articulares.* *Obseru. 57.*

DIe 21. Ianuarij Dominicus Palloccius annorum 46. venator nihili faciens pluuias, & niues, quibus sæpè madefiebat, dolores exceperat articulares quibuscumque iuncturis, ità vt corpus vllo modo mouere nequiret; vaporaria sicca adhibita sunt pluriès herbis aromaticis, & saxis ignitis, indè vngebantur ol: canis rubei partes afflictæ; quarto die dedi vinum ex Calice ad vnc: 8., atque hoc modo sexto die è cubili surrexit, & libèr deambulabat.

Ibidem. *Humeri percussio.* *Obseru. 58.*

DIe 23. Ianuarij Franciscus pecudum pastor annorum 46. humero percussus fuit, & quia initio nullum apposuit remedium quia pars illa offensa, & infirma erat, multi flatus, humoresque confluxere, ex quibus spiritum ducere nòn facilè poterat, maximumque experiebatur dolorem Pleuritidis ad instàr. Iussi cucurbitulas recisas, indè vnctionem nostram Antepleuriticam læsæ parti, anteriorique etiam vbi dolor respondebat, & salutem adeptus est.

Ibidem. *Tumor mammæ.* *Obseru. 59.*

DIe 26. Ianuarij Maria Liuia Brandi annorum 29. inflammationem in vbere patiebatur, quippè quòd anteà eodem loco mala ingentia experta fuerat, & à febre simul aggressa est. Tumor lenitus est hoc splenio ℞: panis medullæ lacte mulieris impletæ, pulpæ pomi apij glutini ad instàr cùm lacte decoctæ, camphuræ an: drag: ß:, ideòque detumuit inflammatio; attamen insequenti die sumpsit vinum Calicis ad vnc: 6., simul & iussi fumenta locis matricalibus, & per os iures aperitiuos. Menstrua fluxerunt, & à malo vberis remansit libera, vbi olim cancro quoque afflicta fuerat.

Ibidem. *Dolor auriculæ cùm Febre.* *Obseru. 60.*

DIe 26. Februarij Carolus Dominici Charus amor vocatus graui vexabatur febre, simul & dolore auriculæ. Adhibui fumenta in auribus multis herbis in vino ebullitis, sicut & nonnullas vnctiones varijs compositas oleis, sed nihil proderant. Prò febre quosdam iussi syrup: digestiu:, & sanguinem hauriri à brachio à parte auriculæ, nihilominùs nullius erant iuuaminis, nec prò febre, nec prò dolore. Octauo die vinum Calicis exhibui ad vnc: 7., & per vomitum, & secessum multa eijciens, expulit quoque febrem, & auriculæ dolorem.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru. 61.*

DIe primo Martij Balthasar Marchesianus Mulio annorum 36., temperamenti mixti Romam petens à Pleuritide aggressus est; quia verò itinere ipso immoderatè vino corpus impleuerat, voluptati omninò indulgens, morbus eò creuerat, vt miserum morti penè proximum impulerit. Scandriliam delatus est tanquàm cadauer, quippè quia integra à Galeno scripta signa quinque habebat de Pleuritide exquisita; prætereà oculum vitreum, ac turbidum, pulsum formicantem, & singultum, sed rarum, vnà cùm turbatione mentis. Eodem die haustus est sanguis ad vnc: 6., qui putrefactus erat, & vespere iterùm aliæ vnc: 4:. Vngebatur indè locus doloris oleo Antipleurit: nostro; emplastra quoque duo ex nostris Antepleuriticis compositis imponebat vnum parti doloris, atque alterum parti oppositæ. Ore illicò iussi drag: 1. extracti nostri Antepleuritici, & horis singulis cochlear vnum syr: lambit: pector:, immixta cui erat confect: hyacinthi. Vespere dedi scrup: 1. extract: suprad: Antepleu:, drag: 1. confect: hyacinthi, & g: 3. laudan: nepent:, & se meliùs habuit. Emplastra sunt repetita, & vnctiones frequentes; suprad: extract: sumpsit tèr, quarè diminutus est dolor. Multa fœtida, & cruenta expuit, & febre nono die recedente, liber extitit.

Ibidem. *Dolores stomachi, & laterum.* *Obseru. 62.*

DIe 2. Martij Dorothæa Petrucci annor: 52. à maximis affligebatur doloribus stomachi, & laterum multis ab hinc diebus, & morti proxima videbatur. Tria iussi carminatiua clysteria, neque verò dolores eam relinquebant; ore sumpsit drag: 1. extracti nostri Antecol:, & dolores abierunt aliquantùm; vinum Calicis bibit ad vnc: 5., ex quo euanuere, & benè se habuit. Eadem post nonnullos dies ex ripa cecidit, & sibi genu è loco suo retorsit, quod à me compositum est, & emplastrum nostrum adstringens applicui, atque indè ceratum oxycrocei, quarè conualuit.

Ibidem. *Febris continua cùm dolore in humero.* *Obseru. 63.*

DIe 17. Martij Aurelia filia Francifci Græci annorum 17., temperamenti humidi, & valdè delicati febre laborabat continua quinque ab hinc diebus. Pulfus formicans erat, maxima fitis, oculus horrens, & vitreus, anxietas frequens, vrina rubea, fed præcipuè dolore in humero vexabatur. Eodem die fanguinis haufi vnc: 6. à pede, & paulò poft factæ funt nonnullæ fyncopationes; cordi verò adhibita funt fumenta cordialibus herbis, atque ore fumpfit confect: hyacinthi drag: 1., cornu cerui præparati, vnicornu, corall: rub: præpar: an: fcrup: 1:. Iuffi prò vefpere clyfteria ordinaria, & infequenti die Aureati noftri euomitiui fumpfit g: 3., multa euomens, & eijciens per omnes partes. Indè fumpfit bìs compofitionem hanc cordialem ℞: conferu: borrag:, viol:, rofar: an: vnc: 1., cornu cerui præpar:, corall: rub: præpar:, vnicornu, bezoard: Iouial, & miner: an: drag: 1., mifce, & caf: cochlear vnum prò vice. Decimo die febris non acceffit magna omnium admiratione, quia maximi putabatur periculi.

Ibidem. *Diarrhæa cruenta.* *Obseru. 64.*

DIe 22. Martij Claudia Brunellæ annorum 48., temperamenti cachomici, gracilis, & macie horrens nouem ab hinc menfibus fluxum paffa fuerat dyarrhææ ad inftàr; eo tempore verò erat, vt dyfinthæria, hoceft fanguinis tinctura. Febricula quoque putrida vexabatur, nihilominùs primo die iuffi Aureati noftri g: 3., & multa euacuauit. Indè ceratum compofui ex mastiche apponendum ftomacho, & vmbilico; ore autem dedi grana Actes Quercetani drag: ß:, vnicorn:, maftich:, nucis mufcatæ an: fcrup: 1.; compofitionem hanc femèl in die guftabat, & quinque diebus omne malum abijt.

Ibidem. *Dolor coxendicis, & oculi inflammatio.* *Obseru. 65.*

DIe primo Aprilis Magifter Iohannes Palloccius annor: 70. oculo cæcus erat multis ab hinc annis, oculus autem omninò albus. Hic perpefsione quadam, dolore vexabatur maximo in coxendice, in offe fcilicèt fcio; ad læfum oculum indè afcendit, vnà cùm inflammatione; quarè prò oculo fæpè aqua optalmica Quercetani adhibita eft. Prò offe verò clyfteria iuffi carminatiua cùm vino, in quo ebulliuerat croc: metall: cùm anif:, & fæniculorum fem:, attamen mala non leuabantur. Iufsi vinum cùm fcrup: ß: puluː ofsium lupi calcinat: prò qualibet vice tribus diebus mànè, & vefpere, ex quo falutem integram excepit.

Ibidem. *Febris Tertiana.* *Obseru. 66.*

DIe 5. Aprilis Dominicus Petri Pauli annorum 24., temperamenti fanguinei à febre agitabatur tertiana fex ab hinc menfibus; fumpfit Antifebr: noftri drag: 1., & febris illicò euanuit; fed poft 45. dies inflammatus eft brachio ab humore ingenti, qui maturuit vng: maturatiuis, atque indè intèr fex dies noftro Chymico Bafilicone curatus.

Ibidem. *Cruris inflammatio.* *Obseru. 67.*

DIe ipfo Iulianus Pilati annorum 18., temperamenti biliofi vexabatur ab inflammatione in pulpa cruris, vnà cùm febre, & maturationis figna dabat. Sanguinem à brachio haufi ad vnc: 6., ibique appofitus eft fuccus femperuiui, fonci, & buthyri Saturni, atque abfque maturatione conualuit.

Ibidem. *Vulnera in capite, & toto corpore.* *Obseru. 68.*

DIe 9. Maij Honorius Salnitrarius annorum 24. quadam nocte dormiens sub macera valdè sublimi, ab ipsa cadente oppressus, & sepultus est, ità vt absque multorum auxilio ex illa prodire non posset. Saxa ingentia erant, quarè in capite pluribus percussus est vulneribus, osse etiam contuso; in occipite quoque super nucam, in vertice super auriculam, in manus neruis, & carne, in humeris, in costis, & lateribus vbique vulneratus est. Multas adhibui cucurbitulas recisas, multisque diebus perunctus est oleo nostro canis rubei toto corpore; capitis vulnera crucis ad instar aperui, deindè digestiuo Patris Ferraræ capitali, & bals: secundo Paracelsi ea curaui; manum ipso paritèr eodem bals:, & oleo therebinthinæ vnxi, & sexdecim diebus sanatus est.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru. 69.*

DIe 26. Maij Domina Barbara Lupi annorum 31. quinque diebus ab hinc febre laborabat continua. Clysteria iussi, & à saphæna sanguinem hausi; die insequenti vinum Calicis bibit ad vnc: 7., quod multa per omnes partes eiecit, & libera extitit.

Ibidem. *Febricula Vitiosa.* *Obseru. 70.*

DIe 30. Maij Domina Anna Maria Lupi annorum 24., temperamenti humidi, & pinguis in illa Terra educata, & adulta fuerat liberè, quapropter cùm ducta fuisset Romæ vnà cùm Matre ad consanguineos inuisendos, nobilissimi quippè ibi erant, consuetæ libertatis expers ægrotauit febricula vitiosa, & è pingui in gracilem conuersa est. Medici plerique multa adhibuere remedia, sed cùm nullum ferent iuuamen ad aerem natiuum remiserunt illam. Vespere, quo Scandriliam peruenit fæssa itinere diurno, aggressa est ab agitationibus symptomaticis, ità vt bìs obmutuerit; tremoribus cócutiebatur, cor eius insolito palpitabat motu, stomachus doloribus affligebatur, ità vt mori videretur. Illicò dedi Bals: nostri vitæ, Elexi vitæ, Balsam: aureat: an: scrup: ß., confect: Alchermes scrup: 2., ideòque syncopationes euanuerunt vsque ad dimidiam noctem, tunc verò iterùm accesserunt. Ego itaque vocatus vidi ipsam eructare cùm magna vi, & impetu, quarè supradicta iterùm sumpsit. Clysteria iussi carminatiua, nec verò remouebantur. Antequàm dies elucesceret dedi g: 3. Aureati nostri euomitiui, & hora vna diei elapsa, multa porracea euomuit, & euacuauit, ex quo dolores, & syncopationes abierunt. Sumpsit indè pulu: cachetic: Quercetani drag: ß. prò vice, mense integro, octo immixtis Panaceæ nostræ liquidæ guttis prò vice, & benè se habuit. Menstrua quoque iam suspensa pharmacis antedict: fluxerunt iuxtà consuetudinem.

Ibidem. *Pallor, & Febricula ex Menstruorum repressione.* *Obseru. 71.*

DIe 8. Septembris Domina Elisabeth Lupi annorum 22., temperamenti biliosi, vel ex apprehensione, vel retentione menstruorum, aggressa est à pallore faciei, vnà cùm febricula subtili; quia verò dormiebat eodem in cubili cùm Anna Maria sorore, quæ malum idem passa fuerat, abire iussi in aliud cubili. Sumpsit vnc: 8. vini ex Calice, quod multa eiecit vomitu, & secessu; indè iussi decocta composita radicibus aperitiuis, & fumenta fecibus Reguli partibus locorum. Fluxerunt menstrua vbertima, & valens omninò euasit.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.* 72.

DIe 15. Septembris Ioseph Ventura annorum 28., temperamenti adusti homo erat laboribus afsuetus, ideòque Romæ arua coluerat vbi palustria loca, atque aeris mala temperies est, quarè obstructionibus toto corpore constrictus est, & in patriam redijt cùm febre tertiana duplici multis ab hinc diebus. Cupiebat is Galeni pharmacis purgari, & iussi elect: Ind: drag: 2. ß:, agarici infusi secundùm artem scrup: 2., senæ infusæ drag: ß:, elect: hamech: drag: 1., diacathol: drag: 3., decocti scolopendriati, & fœniculati vnc: 6., clarif: sec: artem, & cap: in aurora, add: diaphoret:, crem: tart: an: drag: 1. ß:, & octiès per secessum hæc omnia operata sunt, febris autem eodem die reuersa est. Post duos dies iussi sanguinem extrahi ex communi vena ad vnc: 8., & iures aperitiuos sumere per quinque dies, attamen febris non recedebat, sed diminuta erat. Exhibui Febrifug: Riuer: g: 35., ideòque vnà cùm multis per secessum expulsis sextiès euanuit febris, nec ampliùs regressa.

Ibidem. *Vulnus Capitis.* *Obseru.* 73.

DIe 20. Septembris Valentinus Ventura annorum 26., temperamenti fortis vulneratus est in capite in commisuris coronalibus, cùm fractione ossis, quia baculo percussus fuerat ab homine robusto ictu vehementissimo, ità vt hebes extiterit, & paulò post euomuit. Vocatus vulnus aperui in modum crucis, & instrumento extraxi aliquantum rudis sanguinis gelidi, & aliquantum ossis, indè appositum est oui albumen, & digestiua capitalia scripta à Patre Gabriele Ferrara quinque diebus. Accessit febris, & grauitèr septimo die se habebat; octauo os curaui, & nonnulla ipsius frusta remoui, indè verò applicui ceratum calaminare Paracelsi, in vulnere scilicèt posita sunt fila cùm balsamo secundo Paracelsi, & dicto cerato; 26. verò diebus conualuit.

Ibidem. *Carbo in Facie.* *Obseru.* 74.

DIe 27. Septembris Catharina famula Domini Annibalis Transarelli annorum 48. carbonem habebat in media facie à sinistra parte, quia verò Medicus Pallans vt consanguineus supradictum Annibalem inuisebat, intercidit circum, & apposuit quoddam ceratum. Quinque transierunt dies semper cùm mali augumento. Quinto vocatus sum egò, & carbonem inueni, qui amplum circumstruxerat nidum magna cùm amplificatione, & caput miseræ illius tumescebat. Nil adhibere volui, quia parum bonę erat intèr illum, & me amicitiæ; vespere autem vocauit me idem Medicus, rogauitque, vt quidquid posibile esset agerem, carbo quippè omnem occuparat faciem, & vsque ad oculum, & auriculam peruenerat; neque solùm caput, verùm etiam collum, & pectus tumescere incæperat, & febre laborare periodica. Illicò vndecim apposui trochiscos ex nostris contrà carbones, tot enim necessaria erant ad malum omne tegendum, quislibet verò trochiscus ad magnitudinem dimidij nummi argentei erat. Suprà trochiscos dictos impositum est splenium ex lilijs, romice, & scabiosa cùm adipe. Ore sumpsit Elex: proprietatis, Elex: vitæ, Balf: nostri Alexipharm: an: g: 15., cùm succo sonci clarifica, & sacchar:; paulò post dedi vnicornu drag: 1., & intèr horas quatuor detumescere cæperant caput, collum, & pectus, nec malum progredi ausit, immò trocifcorum vis venenum ad se attrahebat. Manè altero trochiscos remouimus, qui ingentem composuerant escaram, & aliquantùm cultro rescidimus, eosdem iterùm trochiscos imponendo, & emplastra 24. horis non remota sunt, atque indè splenijs maturatiuis, & ol: Antim: maturuere circùm partes, & omnis radix euulsa est, ità vt mira cauerna cerneretur, osque solum apparebat. Diebus 16. incarnata est nostro vng: basilicone Chymico, & libera euasit ità vt exiguam tantùm cicatricem omnium admiratione ostenderet.

Ibidem. *Dolor laterum.* *Obseru.* 75.

DIe 29. Septembris Martinus Porronis annorum 56., temperamenti humidi, & melancholici, vir rusticus multo ab hinc tempore dolore affligebatur in sinistro latere, itâ vt aliquando spiritum ducere non posset; dolores quoque patiebatur in hypocondrijs, & lateribus. Hoc tempore creuerunt dolores cùm febre, & ad me accessit, vt illi mederer. Pauper erat, ideòque cucurbitulas iussi humeris recisas, atque indè applicui nostrum saponis emplastrum. Ore dedi vinum Calicis ad vnc: 6., & multa euomuit viridacea; iussi etiam clysteria communia, & ore diaphoret: nostri fixi sulphuris Antim: drag: ß:, sal: diuretic: Riuer: dragm: 1., electuar: baccar: lauri drag: 2., conseru: acr: citr: vnc: 1., atque sumpsit modis quatuor. Dedi insuper g: 4. Aureati nostri euomitiui, & iterùm catinum mixtorum euomuit, per secessum verò sextiès, quarè paucis diebus conualuit.

Ibidem. *Carbones.* *Obseru.* 76.

DIe 30. Octobris Magdalenæ vxori Felicis Lucij annorum 54., & egenæ ortus est carbo niger in menti fastigio diffusus per gulam cùm tumore pectoris, & colli, & à febre vexabatur. Nostri illicò adhibiti sunt trochisci, & fecerunt escaram, neque ampliùs carbo amplificatus est; indè vng: maturatiuis extracta est radix, & splenijs gumma elemi incarnata est pars nouem diebus, & libera extitit.

Multæ hic desunt Obseruationes vbi curæ erant notatu dignæ, quæ vnà cùm alijs scriptis dispersæ sunt; hic verò nonnullas extrà regulam subijciemus.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 77.

DIe 6. Martij Ægidius Testa annorum 36. antecedenti nocte laborabat pungenti dolore in sinistro latere respondente parti oppositæ retrorsùm, cùm difficultate respirationis, tussi molesta, sputo cruento, vrina cruda, febre ardenti, pulsuque serino. Hic aliquibus diebus lassus fuerat causa multorum laborum, & nocte eadem, qua ab hoc malo aggressus est, bis cùm vxore coierat. Clysteria iussi, duo ex nostris emplastris saponis composui; perunxi partem ol: tepido nostro antepleuritico; syr: sumpsit lambit:, & pectorales; & vespere ipso dedi extract: nostri antepleurit: drag: 1. cùm malo appio Quercetani. Die inseq: ex se multa euomuit cruda sinè pharmaco; die altera haustus est sanguis à vena brachij sinistri ad vnc: 10., qui putridus erat; vespere inseq: aliæ iterùm vnc: 5. haustæ sunt, & putridus erat. Tribus diebus decoctum sumpsit pectorale infuso vnicornu, sal: prunel:, & sulph: diaphoretic: prò qualibet vice gr: 12. Vnctiones suprad: iteratæ sunt, & emplastra. Die quinto expuit, & euomuit è pectore sanguinem cùm putredine. & conualuit.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 78.

DIe 9. Martij filius Francisci Rosati annorum 10. legitima affligebatur pleuritide cùm signis quinque à Galeno scriptis, & illicò haustus est sanguis vnc: 6., & composita emplastra, & vnctiones. Ore sumpsit extracti antipleuritici dragm: ß:, verùm febris, & signa non minuebantur, immò corpus putredine abundabat. Clysteria iussi ex lacte, & melle, & multos vermes per secessum eiecit. Iteratum est, & ore sumpsit etiam lambitiua vnà cùm puluere contrà vermes Donzellij, & vermes iterùm euomuit, intèr quos vnum valdè ingentem. Auctus est puluis cùm vnicornu, perunctum quoque cor ol: Matthioli, & stomachum pluriès; iterata etiam clysteria, & 12. die salutem adeptus est.

Ibidem.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 79.

DIe 11. Martij filius Francisci Græci annorum 5. ægrotauit ijsdem suprad: signis, & breui dubitabatur de morte. Emplastra, & vnctiones adhibitæ sunt partibus doloris; sanguis haustus ad vnc: 4., ceratum appositum stomacho contrà vermes, & clysteria vt suprà. Aq: bibebat cort: nigr:, rutæ caprar:, cardi sancti an: vnc: 3., immixta quibus erat drag: 1. extracti antepleurit:, & multos vermes euacuauit, & benè se habuit.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 80.

DIe 13. Martij P. F. Iacobus Vicarius Min: Obseru: Sancti Francisci Diuæ Mariæ Gratiarum annorum 74. ijsdem signis iacebat Pleuritidis exquisitę, atque is quoque multa euomuit cruda. Emplastra, & vnctiones adhibitæ sunt; vespere sumpsit extracti antepleurit: drag: 1. cùm aq: cardi sancti. Manè inseq: haustus est sanguis ad vnc: 5., & clysteria iussi. Sumpsit syr: de hibisco, de pomis, & iuiubis, vnà cùm vnicornu, & pulu: antepleurit: nostro; septimo apparuit sputum, & hoc modo paulatìm conualuit.

Ibidem. *Vulnus in pede.* *Obseru.* 81.

DOminus Ioseph Palloccius securis ictu vulneratus est in crure; ità vt os mazzillum tetigerit, & cecidit vsque ad pecten; læserat quoque tendones, & neruos, non autem resciderat. Vulnus insolitum, & difficile erat, & maximo cùm dolore; illud laui, & filo coactus sum connectere eiusdem labia, vt conuenirent, multùm quippè inter se discesserant, magnaque erat sanguinis fluxio. Post hæc nostrum adhibui bals: adstringens, & quinque diebus liber è vulnere euasit, neque aliud adhibitum, quàm suprad: bals; bìs in die.

Ibidem. *Vulnus in Crure.* *Obseru.* 82.

DOminus Antonius Feronius de Ponticello annorum 24. vulnerauit se securi in crure, & ictus os quoque aliquantùm penetrarat. Supradictum adhibui balsamum, & inter dies tres salutem habuit.

Vulnera hæc notatu digna sunt, in partibus quippè malis fuero; crura enìm quacumque exigua læsione tumescunt, & vlcera euadunt maligna, in his autem humores non confluxerunt.

Tribus annis in Terra prædicta moratus sum, & quamquàm cùm ibi cùm Fratre meo perueni, moraretur Medicus Trollius, tamen parùm illi fortuna arridebat, quarè discessit; cùm igitur nec Medicus, neque Chyrurgus adesset, omnes ad nos concurrebant.

Placuit itaque quodcumque genus morborum scribere, qui acciderunt, quamuis multò plura fuerint his, qui leguntur; febres enim tertianas, & quædam mala leuiora, quæ hic etiam notata non sunt, ego curabam vino Calicis Chymici, & decoctis, iuxtà morborum varietates; locus quippè ille hominum erat abiectorum, & egenorum.

Carbonibus multis remedia adhibui supradicta, sicut & morbis puerorum putrefactis quamplurimis, & similibus.

Multos tenebam casus de dysinthærijs, quæ anno integro acciderunt, & de malis gulæ, sed vnà cùm alijs euanuerunt.

Ex hac Terra penè quotidiè discedebam per alias proximas, Montorium scilicèt, Nerolam, Ponticellum, Podium Mianum, Canem mortuum, & Pozzaliam; longinqua etiam visebam sæpè, Rheatinam scilicèt Ciuitatem, Faram, & Territorium,

Castrum

ſtabant, & in locis morabantur ſeiunctis, ne alter alterum conturbaret. Mulier ſumpſit gr: 30. Febrifugi Riuer:, & febris in tertianam ſimplicem redacta eſt; decocta indè ex milio Sancti Ambroſij iuſsi, & tribus diebus à febre immunis euaſit.

Ibidem. *Obſeru.* 87.

Filius maior gr: 16. dicti Febrifugi ſumpſit, & febris omninò diſceſsit, nec ampliùs reuerſa.

Ibidem. *Obſeru.* 88.

Minor gr: 10. ſumpſit eiuſd Febrifug:, & febris diminuta eſt, ſed non penitùs euanuit, quarè compoſitum eſt decoctum cùm iulep:, & ſaccharo, ex ſucco chamædryos, cichorij, borraginis, cap: Veneris, & acrimonia, immixto quoque aliquanto ſalis prunel:, & vnicornu. Stomacho apponebatur vng: contrà vermes, & vmbilico, quinque verò diebus febris omninò euanuit:

In Terra Correſij. *Vlcus in crure.* *Obſeru.* 89.

Die 21. Iulij Homo quidam pauper annorum 48., temperamenti cachomici vlcere maligno corrodebatur in crure, & quia egenus erat iuſsi vt cinerem ilicis cùm oleo componeret, & immiſceret emplaſtri ad inſtàr, indè vlceri applicaret, poſtquàm illud lauiſset aq: fabrorum, in quo ebulliuiſsent myrtella, plantago, balauſtia, ſummitates ruui, & aliquantum aluminis, atque id fecit. Vlcus putridum, & maximè fætidum erat, & carnem multis penetrabat ſaniei foraminibus. Miſer ille è cubili non ſurgebat, nullo quippè modo erigi poterat, & 45. circitèr diebus ſupradicto remedio liber extitit, neque alia pharmaca adhibita ſunt.

In Arce antiqua. *Conuulſio.* *Obſeru.* 90.

Die 23. Iulij Dominus Iulianus Valentinus Phyſicus Doctor ex veteris morbi Venerei reliquia ardentiſsima laborabat inflammatione iecuris, & ſæpiſsimè ſyncopationibus conuulſiuis agitabatur, quæ nucam affligebant, ſpinalem medullam, pectus, atque os ſtomachi ingentibus adeò doloribus, vt oculus, atque os obliquum permaneret. Multa is adhibuerat remedia, neque magìs profuerat, quàm Cornachinæ puluis ab ipſo compoſitus, ſed quia familiaris adeò illi euaſerat, iuuamina non experiebatur primiora. Die 20. Iulij ſyncopationes miſerum agreſsæ ſunt, atque illicò nuntiauerunt mihi nouem milliaribus abſenti vt accederem. Accucurri, & ægrotum inueni maximis vexatum doloribus; quamquàm verò ait Hippocrates: *ante canem, & ſub canem difficiles ſunt purgationes*; attamen gr: 5. Aureati noſtri dedi ipſius auctoritate, & atrabilaria euomuit ad trium librarum pondus; quinquiès per ſeceſsum euacuauit, quarè dolores eum reliquerunt, & liberatus eſt. Sequenti die orta eſt gumma, ſiuè milleceride in parte anteriore frontis, & ceratum compoſui, illud nempè diaquiloais cùm gumma ad vnc: ſs:, pulu: Iridis drag: ſs:, cantharid: ſcrup: ſs:, pulu: ſynap: ſcrup: 1. mixta ſimul, indèque imponebatur tenuiſsimo lini fragmento, ſub quo gumma, & hoc modo, abſque eò quòd matureſceret, conſumpta eſt æqualem relinquens locum, ità vt non agnoſceretur ſignum. Reliquum indè vitę cùm ſalute optima tranſegit, atque ipſum tribus elapſis annis inueni, dixitque nullam adhuc à curatione conuulſionem paſsum fuiſse.

In

In Colle longo Sabinæ. *Febricula Continua.* *Obseru. 91.*

DIe 28. Iulij Antonia filia Francisci Lombardi annorum 23., temperamenti gracilis, & pessimi in prima Phthysis specie febricula laborabat continua, & fixam ferebat opinionem illatis sibi fascinationibus vexari. Sumpsit primò Calicis vinum, & multa euomuit, & euacuauit; hoc indè decoctum composui ℞: radic: arundin:, farsarel:, scabiosæ an: pugil: vnum, ligni visci quercini, ligni lentisci, sandal: citrin: an: vnc: ß:, melissæ, florum borrag:, viol:, & rosarum an: pugil: ß:, pimpinel:, betonic:, matricar:, artemis: an: pugil: 2.; hæc omnia simul coquebantur vsque ad consumptionem tertiæ partis, colabantur indè, & clarificabantur; accepto posteà dimidio pullo, dimidia testudine, quinque cochleis, & decem cancris, hæc quoque bulliebant vsque quò in consumata redagerentur, sacchato indè rosato accomodabantur, & ex his medium cyathum sumebat manè, & medium vespere duabus horis antè cibum. Stomacho nostrum apponebat ceratum stomachale; tèr verò supradictum cæpit compositum, & iterùm purgata est extract: rhabarbari, senæ an: drag: ß:, fæculæ brioniæ scrup: ß:, ol: cynnamomi quanto sufficit. Meliùs indè se habens sumpsit iterùm per mensem integrum quolibet manè drag: 2. huiusce compositi ℞: fæcul: aronis vnc: 3., pulu: nostri Antihetici vnc: 1., sal: Iouis drag: 1. ß:, conseru: viol: vnc: 4., syr: betonicæ quantum suf: ad hæc componenda in formam confect:. His conualuit, & consului insuper, vt lac asinæ caperet per mensem alium, ex quo pinguis euasit, atque optimum colorem recepit.

Ibidem. *Febris Continua cùm Phthysi.* *Obseru. 92.*

DIe 24. Augusti Adriana quædam ann: 55. gracilis erat, & consumpta febre continua sex mensibus ab hinc, & Phthysica. Sup rad: sumpsit decocta in consumata vt suprà, & lac, non verò confectum, comodum quippè illi non erat. Sumpsit confectum tantummodò ex aronis fæcula, & passularum conserua cùm sacchato, & saluti est restituta.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru. 93.*

DIe 3. Septembris Carolus Faustinus annorum 48. nouem ab hinc diebus Colicis cruciabatur doloribus, & à solito Medico præscripta fuerant clysteria, & remedia. Vinum exhibui ex Calice ad vnc: 6., & multa euomuit, & euacuauit, ex quo dolores maximè diminuti sunt. Pulueris indè baccarum lauri sumpsit, & herbæ Turcicæ an: drag: 1., vnicornu, nucis myristicæ an: scrup: 1., m:, & cap:, & repentè dolores euanuerunt.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru. 94.*

DIe 8. Septembris filius hortorum cultoris Illustrissimi Domini Marchionis Canalis Rheatini annorum 14. gymnasium petens in dicta Terra acerbissimos dolores Colicos experiebatur, & multa adhibita erant remedia, sed frustrà. Ore pharmaca sumere nolebat, quarè clysterium iussi ex vino Reguli, & emplastrum ex ouis in sartagine cùm ol: camomillæ, & caprino stercore, & dolor discessit. Cæpit indè pulu: ex baccis lauri, herbæ Turcicæ an: drag: ß:, vnicornu scrup: 1., ol: anisi guttas 5., conseru: viol: vnc: ß:, m:, & benè se habuit.

In Territorio Fatæ Canneto. *Pleuritis.* *Obseru. 95.*

DIe 9. Nouembris Victoria proxima Zannæ annorum 52., temperamenti humidi febre laborabat maligna cùm signis Pleuritidis quatuor ab hinc diebus; pulsum enim habebat ferinum, ac pungentem, respirationis difficultatem, tussim molestam, doloremque pungentissimum in parte sinistra, ità vt morti proxima videretur; ardentissima æstuabat siti, carpum habebat, idest pilos stragulæ carpebat, oculos habebat vitreos, atque horridos, angustia pectoris stringebatur. Haustus illicò est sanguis ex brachio eodem ad vnc: 6., qui putridus erat, præcedente autem clysterio; apposita indè sunt cataplasmata duo nostra Antepleuritica saponis, vnum parti doloris, & alterum oppositæ. Ore nostri sumpsit extracti antipleurit: drag: 1., vnicornu drag: ß:, sal: prunellæ perlati drag: 1., conseru: viol: drag: 1. ß:, misce, & cap: duobus vicibus à vespere vigesima prima hora; iterùm iussi sanguinis missionem à pede vnc: 4; & in sequenti die meliùs se habebat, carpus nil ampliùs apparuit, neque oculus horrebat adeò. Supradictum indè compositum resumpsit, & syr: lambit:, quarè libera extitit.

Ibidem. *Febris Maligna, & Continua.* *Obseru. 96.*

DIe 10. Nouembris Puella anni vnius nouem ab hinc diebus febre laborabat continua, & maligna, cùm syncopationibus conuulsiuis vermium, neque oculos vllo modo aperiebat; lac ex vbere sumere non poterat, pulsus euanuerat; vultusque defunctæ colore pingebatur. Emplastrum composui stomacho, & vmbilico, aliud quippè nobis non occurrebat cùm in aruis moraremur, ex ruta scilicèt, absynthio, plantag:, polygono, persicaria, lupinorum amarorum farina benè contritorum, & melle ad ignem calefacto. Plantis pedum applicui splenium ex cochleis crudis contritis absolutè; ore autem aquam decocti graminis, & rutæ caprar: cùm vnicornu aliquantùm contrito, & immixto, & 24. horis salutem pristinam habuit.

Ibidem. *Asthma.* *Obseru. 97.*

DIe 26. Nouembris Vxor Iohannis Donati annorum 20. angebatur vsque ab infantia Asthmate, ambulando scilicèt spiritum reuocare non poterat, & egena erat. Iussi vt papyri folium butyro perunctum stomacho appositum semper ferret, bis verò, vel tèr in die dimidium cyati sumeret oxymel: prò vice leui hoc modo concocti ℞: scabios:, radic: farfarellæ an: manip: 1., hyssop: manip: ß:, lign: lentisc:, & querc: an: vnc: 2., caricas num: 8., passularum pug: 1., aq: quantum suf:, & ex his decoctum componebatur vsque ad consumptionem dimidij; exprimebatur indè, & aceti decocto vnc: 3. adiungebatur mellis libra 1., clarificatum verò redagebatur ad cocturam iulep: longi, atque hoc consumpto aliud præ manibus habebatur. Hoc duobus mensibus iterauit, & Asthma eum reliquit. Multa adhibita sunt fumenta fecibus Reguli, & menstrua fluxerunt vberrima, sicut & extractio sanguinis à pede facta est.

In Correſio. *Pleuritis.* *Obſeru. 98.*

DIe 29. Nouembris Paulus Antonij Marcheſiani aruorum cultor quinque ab hinc diebus Pleuritide vexabatur exquiſita, & graui adeò, vt de morte dubitaretur, quinque enim ſigna à Galeno tradita habebat; corpus autem forte erat, & pingue, ſed anxium. Libram illicò ſanguinis iuſſi extrahi ex brachio dextero, qui corruptus erat, precedente verò clyſterio. Splenia verbenæ adhibita ſunt læſæ parti, atque alterum oppoſitæ ex herba contrita, farina hordei, & ouorum albumine cùm pomo Quercetani. Die inſequenti vinum Calicis dedi ad vnc: 8., & multos humores euomuit, vnà cùm putredine concocta, & corrupto ſanguine; ſtatim autem diminutus eſt dolor, febris euanuit, & conualuit. Verbena mitem aliquantùm reddiderat dolorem, & ſanguinem aquoſum extraxit vt ſolet.

In Cotodino Territorio Faræ. *Spondile dorſi è loco lapſum.* *Obſeru. 99.*

DIe 9. Aprilis Nepos Domini Franciſci Zannæ annorum 19. ingens gerens capite pondus maximo adeò dolore renium agreſſa eſt, vt in terram præceps procubuerit, neque vllo modo erigi poterit, nec deambulare. In cubile eam collocarunt, & credebant ſpondilia tergi fracta eſſe. Vocatus acceſſi, & ſpondile inueni è loco ſuo remotum, quarè cucurbitulam illi appoſitam illicò per vim rapimus, circùm verò ſiccas adhibui, eo modo ſcillicèt, quo vtimur dùm flexa eſt coſta. Indè ſplenium adſtringens compoſui ex farinæ partibus duobus, fulliginis camini parte vna, bolarmeni, & thuris an: parte ß:, croco aliquanto, & oui albumine quanto ſuff: ad cataplaſma compingendum; hoc doloris parti applicatum eſt quinque diebus, & tanquàm gluten carni ſe conſtrinxerat, quo ablato adhibitum eſt ol: canis rub: ſæpiùs, quarè in locum ſuum redactum eſt ſpondile, & benè ſe habuit.

Ibidem. *Dolores Artetici.* *Obſeru. 100.*

DIe 11. Aprilis Soror Domini Dominici Manfredi annorum 32., temperamenti melancholici, ſed maximè gracilis quinque ab hinc menſibus è lecto ex doloribus arteticis non ſurgebat, quippè quia quolibet tenebatur membrorum articulo; locus, in quo degebat humidus erat aquis præcinctus paludoſis. Bis Reguli vinum ſumpſit, & 20. decocta ex lentiſco, viſco quercino, ſalſa noſtrali, ſiuè ſmilace aſpera, iua artetica, & betonica. Vaporaria ſicca adhibita ſunt herbis aromaticis, ignitiſque ſaxis in cubili cùm ciſtellulis alibi notatis; ad quodcumque verò fumentum corpus linteis, & ſudarijs exſiccabatur, & noſtra aq: vitæ contrà dolores ſcripta in Arcanis perungebatur; hoc modo vſa eſt octiès, & dolores diſceſſerunt, à quibus nunquàm vexata eſt multis annis.

CEN-

CENTVRIA QVARTA.

In Mantopoli. *Febris Continua, & Paroxys apud auriculam.* *Obseru. 1.*

DIe 13. Aprilis Domina Fœlicita Montesperelli annorum 63. febre continua multis ab hinc diebus laborabat; hoc tempore verò curata est à Medico ordinario. Paroxys illi apparuit sub auricula, quæ fauces inflammauit, & quia intèr languorem ægritudinis, & ætatem breui dubitabatur de periculo, emplastra adhibita sunt maturatiua fortia, & gargarismata frequentia; ad alimentum dabatur spiritus panis ex melissæ, & cornu cerui drag: 1., bals: nostri cordialis, & vitalis an: g: 3., pulli liquidè contriti dimidium cyathum prò vice, bis nempè in die. Tumor non leuabatur, quarè ignito ferro ad talem vsum accomodato transfixus est, & putredo super os erat; adhibita sunt digestiua cùm ol: therebinthi, vitelli oui, ol: Philosophorum, & ceræ, atque indè Paracelsi cerato sanata est, & etiam liquoribus vires obtinuit.

Ibidem. *Tumor in pede.* *Obseru. 2.*

DIe 14. Aprilis Puer annorum 12. multo ab hinc tempore tumorem in pede patiebatur, qui spina vulgò vocatur ventosa, & à Chyrurgis curatus fuerat, sed quia corpus impurum erat, tria patuerant foramina, nec claudebantur, quippè quòd læsum os erat; hoc modò illum fœlici exitu curaui nempè ℞: decoct: ex ligno sancto, salsa nostrali, seù smilace aspera, radicibus arundinum, & lentisco per mensem composita iuxtà vsum; ità etiam eodem decocto vlcer lauabat bis in die, & addebatur aliquantum vitrioli Cyprini; vng: indè basiliconis vnc: 1., ol: philosoph:, therebinthi, & sulphuris fætidi an: drag: 2. mixtis vtebatur prò foraminibus, circùm verò in locis scyrrhosis, & callosis apponebam ceratum diaquil: cùm gumma, attamen pertinax cedere nollebat. Nostros adhibui trochiscos in foraminibus, & multam fecerunt escaram; supradicto verò vng:, addito vng: mucilaginis per dimidium, maturuit, & radix exiuit vt os cerneretur, quod curaui, & suprad: primo vng: incarnatum est; quarè conualuit absque eò quòd claudicaret.

Ibidem. *Spinæ ventosæ.* *Obseru. 3.*

DIe 14. Aprilis Puella filia Scarpinelli annorum 4. spinas ipsa quoque ventosas patiebatur, in pede scilicèt, in manu, & in pectore; vbique patebant vlcera, sed ex illis nil aliud, quàm aqua turbida exibat. Decoctis, & lauacris curata est eodem modo, solùm tamen in pectore non adhibiti sunt trochisci, sed vng:, & benè se habuit. Hæc verò non curata est suprà os, sed per syphonem transmissum est bals: dulce Antimonij potabilis.

Ibidem. *Dolores stomachi.* *Obseru. 4.*

DIe 16. Aprilis iuxtà domum Dominorum Montesperelli erat vidua annorum 28. circitèr, temperamenti humidi, quæ multis ab hinc diebus grauissimis vexabatur doloribus stomachi, vmbilici, renium, & hypocondriorum; vinum Calicis bibit ad vnc: 8., & multa euomuit porracea, & sexties euacuauit, ex quo dolores omninò illam reliquerant.

Ibidem. *Vulnera in capite, & toto corpore.* *Obseru. 68.*

DIe 9. Maij Honorius Salnitrarius annorum 24. quadam nocte dormiens sub macera valdè sublimi, ab ipsa cadente oppressus, & sepultus est, ità vt absque multorum auxilio ex illa prodire non posset. Saxa ingentia erant, quarè in capite pluribus percussus est vulneribus, osse etiam contuso; in occipite quoque super nucam, in vertice super auriculam, in manus neruis, & carne, in humeris, in costis, & lateribus vbique vulneratus est. Multas adhibui cucurbitulas recisas, multisque diebus perunctus est oleo nostro canis rubei toto corpore; capitis vulnera crucis ad instar aperui, deindè digestiuo Patris Ferraræ capitali, & balſ: secundo Paracelsi ea curaui; manum ipso paritèr eodem balſ:, & oleo therebinthinæ vnxi, & sexdecim diebus sanatus est.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru. 69.*

DIe 26. Maij Domina Barbara Lupi annorum 31. quinque diebus ab hinc febre laborabat continua. Clysteria iussi, & à saphæna sanguinem hausi; die insequenti vinum Calicis bibit ad vnc. 7., quod multa per omnes partes eiecit, & libera extitit.

Ibidem. *Febricula Vitiosa.* *Obseru. 70.*

DIe 30. Maij Domina Anna Maria Lupi annorum 24., temperamenti humidi, & pinguis in illa Terra educata, & adulta fuerat liberè, quapropter cùm ducta fuisset Romæ vnà cùm Matre ad consanguineos inuisendos, nobilissimi quippè ibi erant, consuetæ libertatis expers ægrotauit febricula vitiosa, & è pingui in gracilem conuersa est. Medici plerique multa adhibuere remedia, sed cùm nullum ferent iuuamen ad aerem natiuum remiserunt illam. Vespere, quo Scandriliam peruenit fæssa itinere diurno, aggressa est ab agitationibus symptomaticis, ità vt bis obmutuerit; tremoribus cõcutiebatur, cor eius insolito palpitabat motu, stomachus doloribus affligebatur, ità vt mori videretur. Illicò dedi Balſ: nostri vitæ, Elex: vitæ, Balsam: aureat: an: scrup: ß:, confect: Alchermes scrup: 2., ideòque syncopationes euanuerunt vsque ad dimidiam noctem, tunc verò iterùm accesserunt. Ego itaque vocatus vidi ipsam eructare cùm magna vi, & impetu, quarè supradicta iterùm sumpsit. Clysteria iussi carminatiua, nec verò remouebantur. Antequàm dies elucesceret dedi g: 3. Aureati nostri euomitiui, & hora vna diei elapsa, multa porracea euomuit, & euacuauit, ex quo dolores, & syncopationes abierunt. Sumpsit indè pulu: cachetic: Quercetani drag: ß: prò vice, mense integro, octo immixtis Panaceæ nostræ liquidæ guttis prò vice, & benè se habuit. Menstrua quoque iam suspensa pharmacis antedict: fluxerunt iuxtà consuetudinem.

Ibidem. *Pallor, & Febricula ex Menstruorum repressione.* *Obseru. 71.*

DIe 8. Septembris Domina Elisabeth Lupi annorum 22., temperamenti biliosi, vel ex apprehensione, vel retentione menstruorum, aggressa est à pallore faciei, vnà cùm febricula subtili; quia verò dormiebat eodem in cubili cùm Anna Maria sorore, quæ malum idem passa fuerat, abire iussi in aliud cubili. Sumpsit vnc. 8. vini ex Calice, quod multa eiecit vomitu, & secessu; indè iussi decocta composita radicibus aperitiuis, & fumenta fecibus Reguli partibus locorum. Fluxerunt menstrua vbertima, & valens omninò euasit.

Ibidem.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru. 72.*

DIe 15. Septembris Ioseph Ventura annorum 28., temperamenti adusti homo erat laboribus assuetus, ideòque Romæ arua coluerat vbi palustria loca, atque aeris mala temperies est, quarè obstructionibus toto corpore constrictus est, & in patriam redijt cùm febre tertiana duplici multis ab hinc diebus. Cupiebat is Galeni pharmacis purgari, & iussi elect: Ind: drag: 2. ss:, agarici infusi secundùm artem scrup: 2., senæ infusæ drag: ss:, elect: hamech: drag: 1., diacathol: drag: 3., decocti scolopendriati, & fœniculati vnc: 6., clarif: sec: artem, & cap: in aurora, add: diaphoret:, crem: tart: an: drag: 1. ss:, & octiès per secessum hæc omnia operata sunt, febris autem eodem die reuersa est. Post duos dies iussi sanguinem extrahi ex communi vena ad vnc: 8., & iures aperitiuos sumere per quinque dies, attamen febris non recedebat, sed diminuta erat. Exhibui Febrifug: Riuer: g: 35., ideòque vnà cùm multis per secessum expulsis sextiès euanuit febris, nec ampliùs regressa.

Ibidem. *Vulnus Capitis.* *Obseru. 73.*

DIe 20. Septembris Valentinus Ventura annorum 26., temperamenti fortis vulneratus est in capite in commissuris coronalibus, cùm fractione ossis, quia baculo percussus fuerat ab homine robusto ictu vehementissimo, ità vt hebes extiterit, & paulò post euomuit. Vocatus vulnus aperui in modum crucis, & instrumento extraxi aliquantum rudis sanguinis gelidi, & aliquantum ossis, indè appositum est oui albumen, & digestiua capitalia scripta à Patre Gabriele Ferrara quinque diebus. Accessit febris, & grauitèr septimo die se habebat; octauo os curaui, & nonnulla ipsius frusta remoui, indè verò applicui ceratum calaminare Paracelsi, in vulnere scilicèt posita sunt fila cùm balsamo secundo Paracelsi, & dicto cerato; 26. verò diebus conualuit.

Ibidem. *Carbo in Facie.* *Obseru. 74.*

DIe 27. Septembris Catharina famula Domini Annibalis Transarelli annorum 48. carbonem habebat in media facie à sinistra parte, quia verò Medicus Pallans vt consanguineus supradictum Annibalem inuisebat, intercidit circum, & apposuit quoddam ceratum. Quinque transierunt dies semper cùm mali augumento. Quinto vocatus sum ego, & carbonem inueni, qui amplum circumstruxerat nidum magna cùm amplificatione, & caput miseræ illius tumescebat. Nil adhibere volui, quia parum bonę erat inter illum, & me amicitiæ; vèspere autem vocauit me idem Medicus, rogauitque, vt quidquid possibile esset agerem, carbo quippè omnem occuparat faciem, & vsque ad oculum, & auriculam peruenerat; neque solùm caput, verùm etiam collum, & pectus tumescere incæperat, & febre laborare periodica. Illicò vndecim apposui trochiscos ex nostris contrà carbones, tot enìm necessaria erant ad malum omne tegendum, quislibet verò trochiscus ad magnitudinem dimidij nummi argentei erat. Suprà trochiscos dictos impositum est splenium ex lilijs, romice, & scabiosa cùm adipe. Ore sumpsit Elex: proprietatis, Elex: vitæ, Bals: nostri Alexipharm: an: g: 15., cùm succo sonci clarific:, & sacchar:; paulò post dedi vnicornu drag: 1., & intèr horas quatuor detumescere cæperant caput, collum, & pectus, nec malum progredi ausit, immò trocisceorum vis venenum ad se attrahebat. Manè altero trochiscos remouimus, qui ingentem composuerant escaram, & aliquantùm cultro rescidimus, eosdem iterùm trochiscos imponendo, & emplastra 24. horis non remota sunt, atque indè splenijs maturatiuis, & ol: Antim: maturuere circùm partes, & omnis radix euulsa est, ità vt mira cauerna cerneretur, osque solum apparebat. Diebus 16. incarnata est nostro vng: basilicone Chymico, & libera euasit ità vt exiguam tantùm cicatricem omnium admiratione ostenderet.

Ibidem. *Pleuritis*. *Obseru.* 79.

DIe 11. Martij filius Francisci Græci annorum 5. ægrotauit ijsdem suprad: sign's, & breui dubitabatur de morte. Emplastra, & vnctiones adhibitæ sunt partibus doloris; sanguis haustus ad vnc: 4., ceratum appositum stomacho contrà vermes, & clysteria vt suprà. Aq: bibebat cort: nigr:, rutæ caprar:, cardi sancti an: vnc: 3., immixta quibus erat drag: 1. extracti antepleurit:, & multos vermes euacuauit, & benè se habuit.

Ibidem. *Pleuritis*. *Obseru.* 80.

DIe 13. Martij P. F. Iacobus Vicarius Min: Obseru: Sancti Francisci Diuæ Mariæ Gratiarum annorum 74. ijsdem signis iacebat Pleuritidis exquisitę, atque is quoque multa euomuit cruda. Emplastra, & vnctiones adhibitæ sunt; vespere sumpsit extracti antepleurit: drag: 1. cùm aq: cardi sancti. Manè inseq: haustus est sanguis ad vnc: 5., & clysteria iussi. Sumpsit syr: de hibisco, de pomis, & iuiubis, vnà cùm vnicornu, & pulu: antepleurit: nostro; septimo apparuit sputum, & hoc modo paulatìm conualuit.

Ibidem. *Vulnus in pede*. *Obseru.* 81.

DOminus Ioseph Palloccius securis ictu vulneratus est in crure, ità vt os mazzillum tetigerit, & cecidit vsque ad pecten; læserat quoque tendones, & neruos, non autem resciderat. Vulnus insolitum, & difficile erat, & maximo cùm dolore; illud laui, & filo coactus sum connectere eiusdem labia, vt conuenirent, multùm quippè inter se discesserant, magnaque erat sanguinis fluxio. Post hæc nostrum adhibui bals: adstringens, & quinque diebus liber è vulnere euasit, neque aliud adhibitum, quàm suprad: bals; bìs in die.

Ibidem. *Vulnus in Crure*. *Obseru.* 82.

DOminus Antonius Feronius de Ponticello annorum 24. vulnerauit se securi in crure, & ictus os quoque aliquantùm penetrarat. Supradictum adhibui balsamum, & inter dies tres salutem habuit.

Vulnera hæc notatu digna sunt, in partibus quippè malis fuere; crura enìm quacumque exigua læsione tumescunt, & vlcera euadunt maligna, in his autem humores non confluxerunt.

Tribus annis in Terra prædicta moratus sum, & quamquàm cùm ibi cùm Fratre meo perueni, moraretur Medicus Trollius, tamen parùm illi fortuna arridebat, quarè discessit; cùm igitur nec Medicus, neque Chyrurgus adesset, omnes ad nos concurrebant.

Placuit itaque quodcumque genus morborum scribere, qui acciderunt, quamuis multò plura fuerint his, qui leguntur; febres enim tertianas, & quædam mala leuiora, quæ hìc etiam notata non sunt, ego curabam vino Calicis Chymici, & decoctis, iuxtà morborum varietates; locus quippè ille hominum erat abiectorum, & egenorum.

Carbonibus multis remedia adhibui supradicta, sicut & morbis puerorum putrefactis quamplurimis, & similibus.

Multos tenebam casus de dysinthærijs, quæ anno integro acciderunt, & de malis gulæ, sed vnà cùm alijs euanuerunt.

Ex hac Terra penè quotidiè discedebam per alias proximas, Montorium scilicèt, Nerolam, Ponticellum, Podium Mianum, Canem mortuum, & Pozzaliam; longinqua etiam visebam sæpè, Rheatinam scilicèt Ciuitatem, Faram, & Territorium,

Castrum

Castrum nouum, Montem Sanctæ Mariæ, Collem Longum, Mompæum, Montem nigrum, Mantopolim, Arcem antiquam, & Tophiam; anno transacto loca etiam Sancti Saluatoris, & alia. In omnibus his locis non exiguæ considerationis morbos curaui, & magni fiebam in hac exercitatione.

Nonnullas curas aspicies lector adnotatas, sed quamplurimæ amissæ sunt.

Ibidem. *Ischiadica.* *Obseru.* 83.

IOhannes filius Marci à Cummulo coxendicis dolore quodam antiquo vexari solebat, prò quo propulsando ad S. Cassiani balneum olìm aduolauerat, sed nihil profuerat; post ea ad guaiaci decoctum peruenit, & se peiùs habuit; tandèm meo consilio vino medicato descripto pag: 41. per 25. dies vsus est, & optimè ab illo dolore liber euasit.

Ibidem. *Angina.* *Obseru.* 84.

SAnctus Mosellus à Matelica Angina graui affligebatur, & Cortesij habitabat; post multa adhibita remedia, ad eum perueni, quem cùm sic laborantem aspicerem, & ceream candelam illi per os tentandi gratia immitterem, repentè pus per eius os effluere cæpit, & ipse à tàm sæuo morbo liberari; deploratum autem Medici ipsum reliquerant; & vt strangulatum deiectum habebant.

Canneti Territorij Faræ in Sabina. *Febris Maligna.* *Obseru.* 85.

DIe vndecima Iulij Iacobus Zanna annorum 35., temperamenti adusti nouem ab hinc diebus febre laborabat maligna; haustus fuerat hoc tempore sanguis, multa immò pharmaca sumpserat solito Medico præscribente. Nono die Medicus abijt, & adstantes consuluit vt funera pararent, conclamatum enìm erat saluti ægrotantis, nonnullas quippè vidit pustulas violaceas, & singultus, sed rarus apparuit. Me vocauerunt, & singultum inueni frequentem, linguam nigram, sed non aridam, sensus parùm aptos, & vrinam crudam, immò rudem. Quatuor habebat vesicatoria, duo scilicèt brachijs, & duo cruribus, sed nihil profuerant, nihil enìm attraxerant, & neque euacuabat. Clysteria iussi herbis communibus composita, brionia, & vino, in quo ebulliuerat drag: 1. croc: metall:, & multa eiecit atrabilaria. Emplastrum composui plantis pedum ex brionia, cyclamine, & cochleis crudis simul contritis. Epictymas iussi cordiales cordi, cùm vnctionibus cordialibus; ore verò confect: hyacinthi, Alchermes an: drag: ss:, bezoard: animal: gr: 12., bezoardici Iouial:, vnicorn:, sal: prunel: an: gr: 15. Facta est ptisana hordei vt biberet, vnà cùm aq: fonci, & acetos:, immixto autem sale prunel:, atque hæc ardentem extinxit sitim; noctibus multis somnum non cæperat, & vespere sumpsit laudan: nepentes nostri gr: 3., quarè noctem illam transegit placidiorem. Die 11. vesicatoria putrescentis aliquantum materiæ transmiserunt; iterata sunt pedibus cataplasmata, cordialia, & epictymæ cordi. Aquam bibebat cùm sale prunel: decoctam vsque dùm sitim expleret. Euanuerunt singultus, & pustulæ, & vrina concoctionis signa dabat. Repetebantur clysteria supradicta vnum in die, & 12. recessit febris; corpus in cadauer conuersum multis pistis, & cordialibus instauratum est; atque omnium admiratione integram adeptus est salutem.

Ibidem. *Febris Tertiana.* *Obseru.* 86.

DIe prædicta Vxor supradicti Iacobi annorum 26., temperamenti biliosi tertiana duplici ægrotabat, vnà cùm duobus filijs, altero annorum trium, atque altero annorum quinque, ambo verò tertiana duplici infecti erant. Omnes inter se distabant,

ſtabant, & in locis morabantur ſeiunctis, ne alter alterum conturbaret. Mulier ſumpſit gr: 30. Febrifugi Riuer:, & febris in tertianam ſimplicem redacta eſt; decocta indè ex milio Sancti Ambroſij iuſsi, & tribus diebus à febre immunis euaſit.

Ibidem. *Obſeru.* 87.

Filius maior gr: 16. dicti Febrifugi ſumpſit, & febris omninò diſceſsit, nec ampliùs reuerſa.

Ibidem. *Obſeru.* 88.

Minor gr: 10. ſumpſit eiuſd Febrifug:, & febris diminuta eſt, ſed non penitùs euanuit, quarè compoſitum eſt decoctum cùm iulep:, & ſaccharo, ex ſucco chamædryos, cichorij, borraginis, cap: Veneris, & acrimonia, immixto quoque aliquanto ſalis prunel:, & vnicornu. Stomacho apponebatur vng: contrà vermes, & vmbilico, quinque verò diebus febris omninò euanuit.

In Terra Correſij. *Vlcus in crure.* *Obſeru.* 89.

Die 21. Iulij Homo quidam pauper annorum 48., temperamenti cachomici vlcere maligno corrodebatur in crure, & quia egenus erat iuſsi vt cinerem ilicis cùm oleo componeret, & immiſceret emplaſtri ad inſtàr, indè vlceri applicaret, poſtquàm illud lauiſset aq: fabrorum, in quo ebulliuiſsent myrtella, plantago, balauſtia, ſummitates ruui, & aliquantum aluminis, atque id fecit. Vlcus putridum, & maximè fætidum erat, & carnem multis penetrabat ſaniei foraminibus. Miſer ille è cubili non ſurgebat, nullo quippè modo erigi poterat, & 45. circitèr diebus ſupradicto remedio liber extitit, neque alia pharmaca adhibita ſunt.

In Arce antiqua. *Conuulſio.* *Obſeru.* 90.

Die 23. Iulij Dominus Iulianus Valentinus Phyſicus Doctor ex veteris morbi Venerei reliquia ardentiſsima laborabat inflammatione iecuris, & ſæpiſsimè ſyncopationibus conuulſiuis agitabatur, quæ nucam affligebant, ſpinalem medullam, pectus, atque os ſtomachi ingentibus adeò doloribus, vt oculus, atque os obliquum permaneret. Multa is adhibuerat remedia, neque magìs profuerat, quàm Cornachinæ puluis ab ipſo compoſitus, ſed quia familiaris adeò illi euaſerat, iuuamina non experiebatur primiora. Die 20. Iulij ſyncopationes miſerum agreſsæ ſunt, atque illicò nuntiauerunt mihi nouem milliaribus abſenti vt accederem. Accucurri, & ægrotum inueni maximis vexatum doloribus; quamquàm verò ait Hippocrates: *ante canem, & ſub canem difficiles ſunt purgationes*; attamen gr: 5. Aureati noſtri dedi ipſius auctoritate, & atrabilaria euomuit ad trium librarum pondus; quinquiès per ſeceſsum euacuauit, quarè dolores eum reliquerunt, & liberatus eſt. Sequenti die orta eſt gumma, ſiuè melleceride in parte anteriore frontis, & ceratum compoſui, illud nempè diaquilonis cùm gumma ad vnc: ſs:, pulu: Iridis drag: ſs:, cantharid: ſcrup: ſs:, pulu: ſynap: ſcrup: 1. mixta ſimul, indèque imponebatur tenuiſsimo lini fragmento, ſub quo gumma, & hoc modo, abſque eò quòd matureſceret, conſumpta eſt æqualem relinquens locum, ità vt non agnoſceretur ſignum. Reliquum indè vitę cùm ſalute optima tranſegit, atque ipſum tribus elapſis annis inueni, dixitque nullam adhuc à curatione conuulſionem paſsum fuiſse.

In Colle longo Sabinæ. *Febricula Continua.* *Obseru. 91.*

DIe 28. Iulij Antonia filia Francisci Lombardi annorum 23., temperamenti gracilis, & pessimi in prima Phthysis specie febricula laborabat continua, & fixam ferebat opinionem illatis sibi fascinationibus vexari. Sumpsit primò Calicis vinum, & multa euomuit, & euacuauit; hoc indè decoctum composui ℞: radic: arundin:, farsarel:, scabiosæ an: pugil: vnum, ligni visci quercini, ligni lentisci, sandal: citrin: an: vnc: ß:, melissæ, florum borrag:, viol:, & rosarum an: pugil: ß:, pimpinel:, betonic:, matricar:, artemis: an: pugil: 2.; hæc omnia simul coquebantur vsque ad consumptionem tertiæ partis, colabantur indè, & clarificabantur; accepto posteà dimidio pullo, dimidia testudine, quinque cochleis, & decem cancris, hæc quoque bulliebant vsque quò in consumata redagerentur, saccharo indè rosato accomodabantur, & ex his medium cyathum sumebat manè, & medium vespere duabus horis antè cibum. Stomacho nostrum apponebat ceratum stomachale; tèr verò supradictum cæpit compositum, & iterùm purgata est extract: rhabarbari, senæ an: drag: ß:, fæculæ brioniæ scrup: ß:, ol: cynnamomi quanto sufficit. Meliùs indè se habens sumpsit iterùm per mensem integrum quolibet manè drag: 2. huiusce compositi ℞: fæcul: aronis vnc: 3., pulu: nostri Antihetici vnc: 1., sal: Iouis drag: 1. ß:, conseru: viol: vnc: 4., syr: betonicæ quantum suf: ad hæc componenda in formam confect:. His conualuit, & consului insuper, vt lac asinæ caperet per mensem alium, ex quo pinguis euasit, atque optimum colorem recepit.

Ibidem. *Febris Continua cùm Phthysi.* *Obseru. 92.*

DIe 24. Augusti Adriana quædam ann: 55. gracilis erat, & consumpta febre continua sex mensibus ab hinc, & Phthysica. Sup rad: sumpsit decocta in consumata vt suprà, & lac, non verò confectum, comodum quippè illi non erat. Sumpsit confectum tantummodò ex aronis fæcula, & passularum conserua cùm saccharo, & saluti est restituta.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru. 93.*

DIe 3. Septembris Carolus Faustinus annorum 48. nouem ab hinc diebus Colicis cruciabatur doloribus, & à solito Medico præscripta fuerant clysteria, & remedia. Vinum exhibui ex Calice ad vnc: 6., & multa euomuit, & euacuauit, ex quo dolores maximè diminuti sunt. Pulueris indè baccarum lauri sumpsit, & herbæ Turcicæ an: drag: 1., vnicornu, nucis myristicæ an: scrup: 1., m:, & cap:, & repentè dolores euanuerunt.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru. 94.*

DIe 8. Septembris filius hortorum cultoris Illustrissimi Domini Marchionis Canalis Rheatini annorum 14. gymnasium petens in dicta Terra acerbissimos dolores Colicos experiebatur, & multa adhibita erant remedia, sed frustrà. Ore pharmaca sumere nolebat, quarè clysterium iussi ex vino Reguli, & emplastrum ex ouis in sartagine cùm ol: camomillæ, & caprino stercore, & dolor discessit. Cæpit indè pulu: ex baccis lauri, herbæ Turcicæ an: drag: ß:, vnicornu scrup: 1., ol: anisi guttas 5., conseru: viol: vnc: ß:, mj, & benè se habuit.

In

DIe 9. Nouembris Victoria proxima Zannæ annorum 52., temperamenti humidi febre laborabat maligna cùm signis Pleuritidis quatuor ab hinc diebus; pulsum enim habebat ferinum, ac pungentem, respirationis difficultatem, tussim molestam, doloremque pungentissimum in parte sinistra, ità vt morti proxima videretur; ardentissima æstuabat siti, carpum habebat, idest pilos stragulæ carpebat, oculos habebat vitreos, atque horridos, angustia pectoris stringebatur. Haustus illicò est sanguis ex brachio eodem ad vnc: 6., qui putridus erat, præcedente autem clysterio; apposita indè sunt cataplasmata duo nostra Antepleuritica saponis, vnum parti doloris, & alterum oppositæ. Ore nostri sumpsit extracti antipleurit: drag: 1., vnicornu drag: ß:, sal: prunellæ perlati drag: 1., conseru: viol: drag: 1. ß:; misce, & cap: duobus vicibus à vespere vigesima prima hora; iterùm iussi sanguinis missionem à pede vnc: 4; & insequenti die meliùs se habebat, carpus nil ampliùs apparuit, neque oculus horrebat adeò. Supradictum indè compositum resumpsit, & syr: lambit:, quarè libera extitit.

Ibidem. *Febris Maligna, & Continua.* *Obseru. 96.*

DIe 10. Nouembris Puella anni vnius nouem ab hinc diebus febre laborabat continua, & maligna, cùm syncopationibus conuulsiuis vermium, neque oculos vllo modo aperiebat; lac ex vbere sumere non poterat, pulsus euanuerat; vultusque defunctæ colore pingebatur. Emplastrum composui stomacho, & vmbilico, aliud quippè nobis non occurrebat cùm in aruis moraremur, ex ruta scilicèt, absynthio, plantag:, polygono, persicaria, lupinorum amarorum farina benè contritorum, & melle ad ignem calefacto. Plantis pedum applicui splenium ex cochleis crudis contritis absolutè; ore autem aquam decocti graminis, & rutæ caprar: cùm vnicornu aliquantùm contrito, & immixto, & 24. horis salutem pristinam habuit.

Ibidem. *Asthma.* *Obseru. 97.*

DIe 26. Nouembris Vxor Iohannis Donati annorum 20. angebatur vsque ab infantia Asthmate, ambulando scilicèt spiritum reuocare non poterat, & egena erat. Iussi vt papyri folium butyro perunctum stomacho appositum semper ferret, bis verò, vel tèr in die dimidium cyati sumeret oxymel: prò vice leui hoc modo concocti ℞: scabios:, radic: farfarellæ an: manip: 1., hyssop: manip: ß:, lign: lentisc:, & querc: an: vnc: 2., caricas num: 8., passularum pug: 1., aq: quantum suf:, & ex his decoctum componebatur vsque ad consumptionem dimidij; exprimebatur indè, & aceti decocto vnc: 3. adiungebatur mellis libra 1., clarificatum verò redagebatur ad cocturam iulep: longi, atque hoc consumpto aliud præ manibus habebatur. Hoc duobus mensibus iterauit, & Asthma eum reliquit. Multa adhibita sunt fumenta fecibus Reguli, & menstrua fluxerunt vberrima, sicut & extractio sanguinis à pede facta est.

In

In Corresio. *Pleuritis.* *Obseru. 98.*

DIe 29. Nouembris Paulus Antonij Marchesiani aruorum cultor quinque ab hinc diebus Pleuritide vexabatur exquisita, & graui adeò, vt de morte dubitaretur, quinque enim signa à Galeno tradita habebat; corpus autem forte erat, & pingue, sed anxium. Libram illicò sanguinis iussi extrahi ex brachio dextero, qui corruptus erat, precedente verò clysterio. Splenia verbenæ adhibita sunt læsæ parti, atque alterum oppositæ ex herba contrita, farina hordei, & ouorum albumine cùm pomo Quercetani. Die insequenti vinum Calicis dedi ad vnc: 8., & multos humores euomuit, vnà cùm putredine concocta, & corrupto sanguine; statim autem diminutus est dolor, febris euanuit, & conualuit. Verbena mitem aliquantùm reddiderat dolorem, & sanguinem aquosum extraxit vt solet.

In Cotodino Territorio Faræ. *Spondile dorsi è loco lapsum.* *Obseru. 99.*

DIe 9. Aprilis Nepos Domini Francisci Zannæ annorum 19. ingens gerens capite pondus maximo adeò dolore tenium agressa est, vt in terram præceps procubuerit, neque vllo modo erigi poterit, nec deambulare. In cubile eam collocarunt, & credebant spondilia tergi fracta esse. Vocatus accessi, & spondile inueni è loco suo remotum, quarè cucurbitulam illi appositam illicò per vim rapimus, circùm verò siccas adhibui, eo modo scillicèt, quo vtimur dùm flexa est costa. Indè splenium adstringens composui ex farinæ partibus duobus, fulliginis camini parte vna, bolarmeni, & thuris an: parte ß: , croco aliquanto, & oui albumine quanto suff: ad cataplasma compingendum; hoc doloris parti applicatum est quinque diebus, & tanquàm gluten carni se constrinxerat, quo ablato adhibitum est ol: canis rub: sæpiùs, quarè in locum suum redactum est spondile, & benè se habuit.

Ibidem. *Dolores Artetici.* *Obseru. 100.*

DIe 11. Aprilis Soror Domini Dominici Manfredi annorum 32., temperamenti melancholici, sed maximè gracilis quinque ab hinc mensibus è lecto ex doloribus arteticis non surgebat, quippè quia quolibet tenebatur membrorum articulo; locus, in quo degebat humidus erat aquis præcinctus paludosis. Bìs Reguii vinum sumpsit, & 20. decocta ex lentisco, visco quercino, salsa nostrali, siuè smilace aspera, iua artetica, & betonica. Vaporaria sicca adhibita sunt herbis aromaticis, ignitisque saxis in cubili cùm cistellulis alibi notatis; ad quodcumque verò fumentum corpus linteis, & sudarijs exsiccabatur, & nostra aq: vitæ contrà dolores scripta in Arcanis perungebatur; hoc modo vsa est octiès, & dolores discesserunt, à quibus nunquàm vexata est multis annis.

CEN-

CENTVRIA QVARTA.

In Mantopoli. *Febris Continua, & Paroxys apud auriculam.* *Obseru.* 1.

DIe 13. Aprilis Domina Fœlicita Montesperelli annorum 63. febre continua multis ab hinc diebus laborabat; hoc tempore verò curata est à Medico ordinario. Paroxys illi apparuit sub auricula, quæ fauces inflammauit, & quia intèr languorem ægritudinis, & ætatem breui dubitabatur de periculo, emplastra adhibita sunt maturatiua fortia, & gargarismata frequentia; ad alimentum dabatur spiritus panis ex melissæ, & cornu cerui drag: 1., balf: nostri cordialis, & vitalis an: g: 3., pulli liquidè contriti dimidium cyathum prò vice, bis nempè in die. Tumor non leuabatur, quarè ignito ferro ad talem vsum accomodato transfixus est, & putredo super os erat; adhibita sunt digestiua cùm ol: therebinthi, vitelli oui, ol: Philosophorum, & ceræ, atque indè Paracelsi cerato sanata est, & etiam liquoribus vires obtinuit.

Ibidem. *Tumor in pede.* *Obseru.* 2.

DIe 14. Aprilis Puer annorum 12. multo ab hinc tempore tumorem in pede patiebatur, qui spina vulgò vocatur ventosa, & à Chyrurgis curatus fuerat, sed quia corpus impurum erat, tria patuerant foramina, nec claudebantur, quippè quòd læsum os erat; hoc modò illum fœlici exitu curaui nempè ℞: decoct: ex ligno sancto, salsa nostrali, seù smilace aspera, radicibus arundinum, & lentisco per mensem composita iuxtà vsum; itá etiam eodem decocto vlcer lauabat bis in die, & addebatur aliquantum vitrioli Cyprini; vng: indè basiliconis vnc: 1., ol: philosoph:, therebinthi, & sulphuris fætidi an: drag: 2. mixtis vtebatur prò foraminibus, circùm verò in locis scyrrhosis, & callosis apponebam ceratum diaquil: cùm gumma, attamen pertinax cedere nollebat. Nostros adhibui trochiscos in foraminibus, & multam fecerunt escaram; supradicto verò vng:, addito vng: mucilaginis per dimidium, maturuit, & radix exiuit vt os cerneretur, quod curaui, & suprad: primo vng: incarnatum est; quarè conualuit absque eò quòd claudicaret.

Ibidem. *Spinæ ventosæ.* *Obseru.* 3.

DIe 14. Aprilis Puella filia Scarpinelli annorum 4. spinas ipsa quoque ventosas patiebatur, in pede scilicèt, in manu, & in pectore; vbique patebant vlcera, sed ex illis nil aliud, quàm aqua turbida exibat. Decoctis, & lauacris curata est eodem modo, solùm tamen in pectore non adhibiti sunt trochisci, sed vng:, & benè se habuit. Hæc verò non curata est suprà os, sed per syphonem transmissum est balf: dulce Antimonij potabilis.

Ibidem. *Dolores stomachi.* *Obseru.* 4.

DIe 16. Aprilis iuxtà domum Dominorum Montesperelli erat vidua annorum 28. circitèr, temperamenti humidi, quæ multis ab hinc diebus grauissimis vexabatur doloribus stomachi, vmbilici, renium, & hypocondriorum; vinum Calicis bibit ad vnc: 8., & multa euomuit porracea, & sexties euacuauit, ex quo dolores omninò illam reliquerant.

In Fara. *Podagra.* *Obseru. 5.*

DIe 16. Aprilis Carolus Manfredi annorum 53., temperamenti biliosi, & fortis, sed bibax multis ab hinc annis Podagra laborabat, & anno illo octo mensibus deambulare non poterat. Hic cùm vidisset suam consobrinam ope mea à doloribus liberam, aliquantum vnctionis illius expostulauit ab ipsa; erat autem aqua vitæ composita contrà dolores adnotata curæ consobrinæ eiusdem. Ad crura, & pedes adhibuit, & iuuamen aliquod expertus est; quarè illicò ad me misit Podei Natiui morantem, vt aquæ vitæ ampullam concederem; ego itaque existimans, quòd prò frigido singulari dolore adhibenda esset, vnc: 6. misi. Ipse apud ignem cæpit perungere crus, genu, & pedem, vxor indè partem alteram, sed certatìm caro absorbebat, ità vt horæ vnius spatio aqua defuerit. Calceos induxit, & erigi conatus, viribus pollebat, vt si nullo excruciatus fuisset morbo. E domo exiuit, in qua mensibus multis incoluerat, & multis occurrens gratulantibus de salute exclamabat: ò miraculum aquæ, ò prodigium. Hoc modo hic liber extitit, & quatuor annis, quibus ibi moratus sum vllum podagræ dolorem expertus est. Multi, & multi podagra vexati exemplo ipsius hac voluerunt aqua vti, & intèr cæteros Dominus Medicus Fidi vir dignissimus, atque doctissimus, celebriorque locis illis, sed prò salute comparanda membris penè captos se reddiderunt.

In Canneto Faræ. *Carbones.* *Obseru. 6.*

DIe 17. Aprilis Dominæ Annæ Mariæ Zannæ annorum 23., temperamenti biliosi carbo ortus est in collo in venis iugularibus malignus, & quia remedia non apposita sunt citiùs, 24. horis amplificatus est ad magnitudinem quatuor digitorum cùm febre, & symptomatibus. Me vocauerunt, & non tantùm amplificationem inueni suprad:, sed tumorem quoque capitis, pectoris, faciei, humerorum, & faucium inflammationem. Defensiua illicò facta sunt ex vng: defensiuo Galeni, addita camphura aliquanta in locis quibuslibet circùm proximis. Suprà tumores, & carbonem trochiscos imposui ex nostris ad talem vsum, & suprà trochiscos vng: Egyptiacum. Carbo non ampliùs explicatus est, trochiscos quippè venenum ad se attrahebant. Ore bals: vitæ dedi, bals: cordialis an: gut: 5,, contrauenen i nostri drag: 2., vnicornu drag: ß:, misce, & cap:, & gargarismata quoque adhibita sunt. Die insequenti trochiscos remoui, qui magnam coagulauerant escaram, cuius partem cultro recidi; vbi verò sanguis detegebatur, immatura quippè pars erat, iterùm ibi trochiscos apponebam, & replicata tèr fuerunt; ol: indè Antimonii ex fecibus Reguli extracto, sanguis ampliùs non surgebat, & maturuit vng: basilicone, & mucilaginis. Adhibitum est etiam vng: abstersiuum Isis Galeni Apostolorum, & incarnatus est vng: gummæ elemi Patris Ferraræ; ægra verò à febre immunis euasit ab initiis, & cùm cæpit extrahi radix purgata fuit bìs vino Calicis, & haustus est sanguis à pede; quarè menstrua fluxerunt vberrima, ab ipsis enìm morbus processerat. Die quadam speculo se intueri voluit, & maximas erupit in lacrimas ad cauernosæ adeò speluncæ cauitatem, horrida quippè dubitabat de cicatrice, & libentiùs mortem dixit se subituram, quàm corpus deforme adeò gerere; animum addidi, vt re ipsa vsu vng: supradictorum, atque indè ol: myrrhæ, vitelli oui, & ceræ nulla remansit ferè cicatrix, ità vt illis, quibus nota non erat fœmina neque appareret signum.

In Corresio. *Venenum boletorum.* *Obseru. 7.*

DIe 20. Aprilis sedentes ad conuiuium quatuor fungos comederunt, & vitam penè cùm morte commutarunt, Domina scilicèt Magdalena Angelera annorum 50., Dominus Antonius Ganassinus annorum 24., vxor dicti Antonii grauida ann: 30., & fratruus eiusdem de Monte Rotundo ann: 35., qui primus post conuiuium illicò discessit

Sali-

Saliscianum versùs. Dùm Fatæ fuit ex equo lapsus est; cùm ecce occurrit P. F. Franciscus Montesperelli Vicarius, iussitque ad Conuentum deferri; vinum indè cùm vnicornu dedit, quod ego manè illo donaueram ipsi, atque hoc modo à veneno immò à morte liber euasit.

Ibidem. *Venenum.* *Obseru. 8.*

ALij in Corresio oculorum acie derelinqui cæperunt, atque indè paralysi circumdari. Me vocauerunt, & Dominam Magdalenam inueni, quæ loquelam amiserat, & iam extremæ vnctionis sacramento munita è mundo migrabat; exhibui statim drag: 1. vnicornu, & euomens meliùs se habuit, & in hanc vitam reuocata est.

Ibidem. *Venenum.* *Obseru. 9.*

ANtonius Ganassinus quoque cùm vxore prò defunctis habebantur, sed peiùs vir, quàm fœmina; octauam vnicornu singuli sumpserunt, atque salutem repentè pristinam adepti sunt; & Antonius ingenti adeò tremore concutebatur, vt quinque homines eum sistere non possent.

Multi vsu vnicornu tantùm ope mea à veneno liberati sunt.

Ibidem. *Oppilationes.* *Obseru. 10.*

IN eadem Terra, pessima quippè aeris temperies est, multa inusitata mala acciderunt morborum, & in salutem redacta sunt auxiliante Deo paucissimis remedijs, & plerumquè Calicis vino. Vt Dominus Marcus Angelorus vnum habebat ex his Calicibus, & officina aromataria erat loci illius fælicibus euentibus. Fuerunt præcipuè multæ adolescentulæ, quæ proptèr aerem, herbas crudas, & alia, quæ vere, & autumno comedebant, menstruorum carebant beneficio ex oppilationibus. Septem intèr cæteras, quæ nondùm menstrua expertæ erant, & ætatem iam ipsorum transegerant, sumendo vinum Calicis bìs, vel tèr alternatìm, vacuis verò diebus aperitiua decocta cùm sectione venæ pedis, & nonnullis etiam fumenta herbis aromaticis adhibebantur, & aliquibus feces Reguli.

Ibidem. *Oppilationes.* *Obseru. 11.*

MVltis quoque pueris, & puellis annorum 4., 5., 6., 7., vsque ad 12. obstructionibus oppilatis, alijsque morbis vexatis datum est vinum ad vnc: 1. ß., vnc: 2., vsque ad vnc: 4. fœlici exitu.

In Monte Rotundo. *Debilitas neruorum.* *Obseru. 12.*

DIe 22. Aprilis Admod: Reuer: Pater Magister Petrus Maria Minor Conuentualis Sancti Francisci annorum 40., temperamenti biliosi, gracilis, & cachetici edendo, & bibendo immoderatus erat, ideòq; colore flauo, & seroso toto corpore tinctus ardebat. Pater hic Prouincialis fuerat Bisantij, & quia vadem se dederat prò captiuo, captiuus autem promissam non præstiterat fidem, ipsius in locum captus est, & quinquennio vitam duxit miseratione dignam in captiuitate; quarè ex perpessionibus dimidij corporis viribus destitutus, pedes, crura, & coxendices nullo modo sustinere, neque illis erigi poterat. Adhibita sunt remedia à Chyrurgo Gallo, & aliquantùm vim resumpsit, & Romam redijt. Romæ eòdem modo ægrotauit, varijsque modis à Romanis Medicis curatū est vt curaretur, nullo verò iuuamine. Ad Montem Rotundum delatus est, eius nempè patriam, & me vocauerunt; fama enìm erat me Medicorum

 desti-

destitutis auxilio, & doctrina salutem afferre. Corpus malè se habebat, vt dictum est, ità vt in eius cura de decore meo dubitarem; nihilominùs illum purgare cæpi extract: rhabarbari, senæ, & catholici nostri Riueriani an: drag: ß:, multis indè syr: refrig:, attenuant:, & roborant:; datum indè est extracti rhabarb: drag: ß:, guttæ gummæ redactæ in magisterium ad vsum nostrum gr: 8., Aureat: nostri correcti cathartici gr: 3., m:, & multa euacuauit aquosa, serosa scilicèt cùm bile. Tempore eodem adhibita sunt vaporaria herbis aromaticis, ignitisque saxis vespere alternatim. In sedem scilicèt accomodabatur sedens, pedesque sediculæ, sub quibus canistra ponebantur herbis, & saxis, vt in capite proprio narrabitur; exsiccato autem sudore, quo pedes, crura, & coxendices manabant, in cubile collocabatur, & rubei canis oleo tota illa pars corporis perungebatur. Hæc duodeciès adhibita sunt, vnctio verò non relinquebatur oleo suprad:, & aq: vitæ nostra ad tales effectus composita. His diebus etiam bis vinum sumpsit Calicis, quod multa biliosa, & porracea extraxit, quarè pedibus niti cæpit, atque optimè deambulabat absque baculo, aut auxilio. Diù salutem integram tuitus est, sed quia viuendo immoderatam vitam traduxit, dubito ne de ægritude ipsa mortem sit sibi comparaturus.

In assiduitate ad curam Patris suprad: ad salutem multos reuocaui à Medicis destitutos, & Physicus Doctor nomine Dominus Paulus de Grandis celeberrimus maximam habebat in voluptatem multis adesse, vt optimos spectatus est euentus, quorum multi obseruatione digni sunt.

Ibidem. *Febris Tertiana.* *Obseru.* 13.

Die 24. Aprilis filia Fœlicis Tartaglini annorum 12. laborabat à sex mensibus febre tertiana simplici; exhibui ei drag: 1. Antifebrilis nostri, & sana euasit.

Ibidem. *Oculorum luminis carentia.* *Obseru.* 14.

Die 24. Aprilis in Conuentu suprad: Pater erat quidam nomine Bitonte Musicus, qui oculorum aciem multis ab hinc annis amiserat, quarè parùm luce fruebatur. Temperamenti erat hic biliosi, annorum 58., & Medici consilio semèl in hæbdomada catapotia nonnulla sumebat ex varijs composita prò oculorum beneficio, semèlque in hæbdomada hirudines apponebat partibus inferioribus, vsque dùm duæ, vel tres vnc: sanguinis exirent, & ex his iuuamen aliquod excipiebat. Intrà mensem, quo illìc moratus sum, bis vinum Calicis bibit, & aliquantum accomodauimus ex illo in infusione, idest ℞: vini Calicis libras 3., eufragiæ libr: 1., cæterùm compositionem, de qua scribit P. Lauda in Elect: de visu roborando; postquàm autem quinque diebus infusum fuerat, seiunctæ sunt drag: 4., & addebatur vitriol: Cyprisi, tutiæ an: scrup: 1., ex his verò tres, vel quatuor guttas bis, vel tèr in die oculis stillabat; reliquique vini quolibet manè sumebat vnc: 1. ß:; quapropter intèr alterum, & alterum adeptus est visum, ità vt pristinam reiecerit difficultatem videndi, & congruè sacrum celebrauerit, optimè quippè ad lectionem oculorum lumine vtebatur.

Ibidem. *Oculorum morbus.* *Obseru.* 15.

Die 26. Aprilis Puella annorum 8. humidi capitis, & carnosi, ipsa autem valdè bibax, ex quo cæca ferè erat, oculis carne abundantibus, & rubeis. Vini Calicis dedi vnc: 4., & multa euomuit; haustus est à brachio sanguis ad vnc: 4., setaciumque collo adhibitum est. Vino Calicis vsi sumus accomodato modo suprad: Patris Bitontis, & 20. diebus humor ille euanuit, atque oculi claruerunt.

Ibidem. *Dolores Hypocondriaci.* *Obseru.* 16.

DIe 28. Aprilis Fœlix Tartaglinus annorum 47., temperamenti adusti, sed obstructionibus plenus, totoque corpore incompositus, pluribus ab hinc annis hypocondriacis cruciabatur à doloribus atrocissimis,& quamuis pluriès remedia applicuisset, nullum vnquàm expertus est iuuamen. Curatus est à me, & vinum exhibui Calicis, quarè multa euomuit biliosa non verò per secessum. Iures indè iussi aperitiuos, quia pauper erat, ex asparagis, lupulis, cronopo, cap: Veneris, cetraca, pimpinella, borragine, & intubo, immixta quibus salis absynthij calybeati drag: ß: prò vice sumebat. Septem post dies Romam vocatus sum ægrotum inuisurus, & vinum infusum reliqui in Calice Patri Bitonti, vt horis 24. transactis Tartaglino suprad: daret; oblitus est Pater, & 48. horis prò 24. infusum fuit, atque æger hoc modo sumpsit, ex quo turbatus est, neque multùm euomuit. Vespere ipso, quo vinum sumpserat ille Tartaglinus redij, illumque ab acerbissimis inueni doloribus afflictũ in parte dextera, in iecuris regione, ingens autem adeò dolor erat, vt miser ille ex hac vita migrare videretur, sanguinem atrum, & fætidum per secessum eijciens, sicut etiam ex ore transmiserat. Iuleb: dedi gemmati drag: 1., Bals: salutis, Bals: cordial: an: gut: 5., vnicornu, essent: smaragdi an: gr: 8., misce, & cap:. Nocte vrina multa de corpore illius exijt, & dolores eum destituerunt; manè insequenti meliùs se habuit, & roboratus est; continui transiere dolores, cùm duritie, qua tenebatur in iecure. Cura hæc cùm periculo fuit, de morte enim verebar, erratum autem illud salutem ipsi attulit, malum quippè tantum nunquàm passus fuit.

Ibidem. *Epilepsia.* *Obseru.* 17.

DIe 28. Aprilis Filius Fœlicis Zingari annorum 6., humidus, & viuax quatuor ab hinc annis effectibus vexabatur ab epilepticis, & ex conuulsionibus flexũ remanserat corpus, ità vt pars ipsius imbecillima esset, & retorta, dùmque deambulabat sæpissimè cadebat. Vinum iussi Calicis ad vnc: 3., atque indè extracti Antepileptici maioris Quercetani 25. diebus scrup: 1. prò vice. Facta sunt quoque vaporaria sicca herbis aromaticis, & saxis ignitis octiès, semperque perunctæ ol: canis rubei nostro comp: nuca, spinalis medulla spondiliorum, latusque infirmum, nostraque aqua vitæ composita, & liber extitit.

Ibidem. *Carbones, & deformitas monstruosa.* *Obseru.* 18.

DIe 28. Aprilis Fratria erat suprad: Fœlicis Zingari annorum 18., temperamenti sanguinei, quam narrabant omnibus Terræ illius pulchritudine antecelluisse, Terra autem est ad Ciuitatis amplitudinem, & milliaribus decem distat ab Vrbe. Tempore hoc mulier erat adeò deformis, vt illam aspicientes terrore afficerentur; onerabant enìm ipsius caput, collum, humeros, brachia, totumque corpus caliginosi carbónes, qui teterrimam reddebant. Quinque ab hinc mensibus hoc morbo laborabat, absque eò quòd vllum iuuamen exciperet ex multis remedijs, quæ adhibuerat. Menstrua quinque his mensibus nunquàm fluxerant, quapropter ex hoc dubitati ne morbus procederet. Bis vinum Calicis dedi, & multa porracea, & pinguia euomuit quacunque vice. Ipsa tamen, & consanguinei suspicabantur ne supernaturalia ipsam vexarent, scilicèt fascinationes, & eò magis sibi suadebant ex coloribus illis, & pinguedinibus, quas emiserat. Iures exhibui aperitiuos ex herbis, cùm sale artemisiæ, & matricariæ, & fumenta ex fecibus Reguli, atque herbis adhibita sunt, quarè meliùs se habuit, parùm tamen carbones recesserunt, quamuis menstrua defluxissent, & ambulando meliùs incederet quàm anteà. Tempore, quo ex Terra ilia discessi, salutem obtinere credebat; totius

 enim

enim corporis color ipsam ornare cœperat; paucis autem diebus transactis paulatim iterùm innouabantur carbones, qui tali nomine vocari poterant, bullæ quippè siuè pustulæ erant ingentes, & nigerrimæ. Romam igitur delata est, & multis à Medicis applicata remedia multa, nullo verò iuuamine. Consanguinei videntes hoc dixerunt me vnum miseræ fuisse adiumento, quapropter Medici hortati sunt vt ad me mitteretur, impossibile enim esse aiebant illam aliorum auxilio curari; hoc autem ad meam vituperationem arbitror dixisse. Iter hi susceperunt Ciuitatem versus Rheatinam, vbi morabar, verùm, quia incumbebam ad salutem Illustrissimi Domini Fabritij Aligeri, aliorumque Nobilium assiduitate quotidiana, nil agere concessum est mihi ad ipsius vtilitatem. In patriam reuersi sunt absque alijs remedijs, & infœlix, vt mihi nuntiatum est litteris, post menses tres vitam cùm morte commutauit. Mirum autem est hoc, quod statìm ac anima corpus dereliquit, discessit & deformitas, quarè mortua pulchra erat absque macula, & facies pallore tantùm mortis inficiebatur. Quò humorum illorum copia abierit cogita Lector, ego enim ignoro; atque hoc non litteris tantummodò ad me peruenit, sed multi, & multi ad maiorem veritatem affirmarunt.

Ibidem. *Tumor in manu.* *Obseru.* 19.

DIe 30. Aprilis Filia cuiusdam Fabritij annorum 13., temperamenti biliosi versans intèr pueros infectos vlceribus tumorum frigidorum, qui spinæ ventosæ vocantur, siuè elephantiasi, ipsi quoque gumma, siuè tumor in manu ortus erat, & malignus. Sumpsit bìs vini Calicis vnc: 5. prò vice alternatìm, cùm decoctis ex ligno sancto, salsa nostrali, radicibus arundinum, & lentisco; suprà verò tumorem fragmentum lintei, suprà quod ceratum diaquil: compositum ex cantharide alibi descriptum, & libera euasit omninò.

Ibidem. *Tumor in maxilla, in lateribus, & in brachio.* *Obseru.* 20.

DIe 30. Aprilis Filius cuiusdam Carlotti mensium 18. tumorem habebat in maxilla, qui fractus erat, alterum suprà caput laterum non fractum, atque alterum in brachio neque fractum. Illis, qui fracti non erant appositum est ceratum diaquil:, & humores paulatìm euanuerunt. Ad maxillam vng: adhibita sunt absterſiua, sed quia nullum bonum signum videbatur trochiscum ex nostris apposui, escaram fecit, & cerato diaquilonis cùm gumma, & mugilagine maturuit, & extractum est fulliculum. Adhibui indè balsſ: dulce Antim:, cùm ol: therebinthinæ,& ceræ ad partem roborandam, additus est illis puluis sarcoticus, atque optimè incarnatus est. Ore decoctum hoc sumpsit ℞: radic: bordanæ maioris libr: ß:, radic: arundinis vnc: ß:, ligni lentisci, visci quercini an: drag: 2., sem: cardi sancti, gran: Paradisi an: drag: 1., rasinæ ialappæ scrup: ß:, senæ Orientalis vnc: ß:, infund: in libr: 6. vini albi, & coquantur per balneum ad consumptionem tertiæ partis, atque indè addantur sacchari vnc:3. ß:, cynnamomi drag:2., cap: vnc: 1. prò vice, & his pharmacis salutem obtinuit integram.

Ibidem. *Dolores Artetici.* *Obseru.* 21.

DIe 1. Maij Angela Thomæ pauperrima annorum 36. multis ab hinc mensibus laborabat arteticis doloribus, neque è cubili surgere poterat. Vinum bibit Calicis ad vnc: 7., & vaporatia facta sunt sicca cùm herbis, & saxis, atque indè vnctiones ol: canis rubei multotiès, & conualuit.

Ibidem.

Ibidem. *Dolores Arteiici.* *Obseru.22.*

REmedia eadem, eodemque modo salutem attulerunt homini annorum 52., apud ostium Terræ ipsius, qui membris captus erat, & eisdem doloribus annis ab hinc duobus, & benè se habuit.

Ibidem. *Morbi Venerei reliquia.* *Obseru.23.*

DIe 3. Maij Iohannes Carlotti annorum 26. tribus ab hinc annis bubones passus fuerat, aliosq; fructus Venereos, sed quia purgatus omninò non erat, conuersi fuerant in dolores articulares, corpusque inficiebant adeò pessimo habitu, vt phthysicum inclinaret. Sumpsit decocta ad vsum nostrum ex ligno 21. diebus, & prò quibuslibet septem diebus vinum Calicis, indè autem ad eum roborandum datæ sunt radic: aronis præparat: ad vsum Quercetani vnc: 4. composit: cùm pane dulciario, & sumebat drag:2. illarum cùm vnc: 4. lactis caprini puri quousquè habuit ex compositione supradicta, & penitùs liber extitit.

Ibidem. *Ruptura panniculorum.* *Obseru.24.*

DIe 3. Maij Iulianus Augustini annorum 18. tribus ab hinc mensibus fractos gerebat omnes tres panniculos, ità vt intestina multa in mitram descenderet. Ferreum iussi torcular sinè circulo à me descriptum suo loco, & accuratè ascenderunt viscera; ceratum indè adstringens imposui pectini, quod ceratum scribitur à Patre Lauda ad rupturam, coarctabaturque ferro suprad: die, & nocte, non enìm illi molestum erat. Ore 15. diebus sumpsit cyathum decocti ex his compositi ℞: radic: consolidæ maioris vnc: 3., pimpinellæ, caudæ equinæ, cronopi an: manip: 1., herniariæ vnc: 2., vini rubei lib: 8., infundantur per horas 24., indè decoquantur per balneum ad consumptionem tertiæ partis, post cap: vnc: 3. prò vice, & inter sex menses ferreum remouit instrumentum & salutem adeptus est.

Ibidem. *Vrinæ difficultas.* *Obseru.25.*

DIe 4. Maij Franciscus Maria Moricone annorum 38. multis ab hinc diebus maximis cruciabatur ab vrinæ doloribus, ità vt mingere non posset nisi guttatim. Pleraque remedia illis à Medicis applicata sunt nullo iuuamine; pluriès à Chyrurgis syringatus est, & cùm syringa quædam durities inueniebatur, quæ per vessicam quoque diffundebatur, statìm ac verò extrahebatur syringa, & candelæ, nonnullæ egrediebantur guttæ vrinæ, atque indè claudebatur. Ipse ego fumenta multa adhibui ex parietaria, ex appio agresti, sysymbrio aquatico suprà pecten, & turundam accomodaui longam, subtilem cùm corticibus gentianæ, ipsam vinciendo filis duplicibus sericis, atque vngendo essentia therebinti, & ol: scorpionis in virgam immissum fuit paulatìm. Nocte integra hæc operata sunt, repetendo quoque fumenta herbis, & ol: camomillæ, & scorpionis ad pecten, & totam virgam emplastri ad instar. Laboriosè noctem transegit; & manè turundam paulatìm extraximus, membrum enìm tumuerat vt ingens brachium, & turunda vt digitum manus. In vessica calculus erat ad magnitudinem oui passeris, & vessica vrina impleta, dùm autem exijt turunda, vrinæ vi calculus ad virgæ fauces impulsus est, & turunda extracta calculus magno impetu erupit multam simul vrinam abducens, & conualuit. Varia igitur quærenda remedia in ægrotorum salutem. Calculus ille, aut lapis dùm siccus fuit ad drag: 2., & duodecim granorum pondus graue erat.

Ibidem. *Effectus hysterici.* *Obseru.* 26.

DIe 4. Maij filia aut nepos Trauaglini annorum 24. multo ab hinc tempore effectus patiebatur hystericos,& sæpissimis agrediebatur à syncopationibus,ita vt sensibus destitueretur dimidiæ horæ spatio, Dolore continuo cruciabatur stomachi, insolito cordis palpitatu, vertiginibus, & perturbatione capitis, & doloribus ventris, & in hypocondrijs, omnia verò ex vterinis effectibus procedebant. Vinum Calicis iussi ad vnc: 7., & multa porracea, & ruginosa euomuit. Insequenti die hoc dedi compositum, cuius drag: 1. in die sumeret 15. diebus ℞: pulu: bacc: lauri, herb: Turcic: puluerizat:, pulu: peoniæ an: drag: 3., fæculæ brioniæ dragm: 1. ß:, magister: succini, sal: Iouis an: drag: 1., vnicornu, sal: prunel: an: drag: 2., m:, & cap:. Septimo die sumptis bis, cathartici nostri Aureati sumpsit gr. 7.; applicatum stomacho gerebat ceratum ex nostris stomachalibus, alterumque vmbilico cùm musco ad vsum nostrum, & 15. dierum spatio salutem habuit perfectam, multisque annis illam tuitus est absque alijs remedijs.

Ibidem. *Hethisia.* *Obseru.* 27.

DIe 5. Maij Priuigna D. Doctoris Physici de Grandis annorum 19. tribus ab hinc annis pessimo infecta fuerat habitu ad Phthysim inclinante, atque hoc tempore menstrua non defluxerant. Pallentissima erat delicata, & imbecillis; febricula laborabat continua, Idest de cachesia virginum. Vinum Calicis bibit ad vnc: 6. prò vice duobus diebus nullo alterius diei interposito interuallo, semèl in die. Primo multa euomuit porracea, & obscura, die altero parùm ore emisit, sed nouiès per secessum. Diebus ijsdem signa apparuerunt menstruorum, sed pauca, & sinè colore. Nostra iussi fumenta herbis, saxis, & fecibus Reguli 15. diebus, vespere cùm dormitum ad cubile petebat. Ore sumpsit decocta ex quinque radicibus aperitiuis, addita artemisia, matricaria, & rubia tinctorum cùm drag: 3. sabinæ, diebus quindecim; quotiescunquè autem sumebat addebatur extracti splenis bouis Crollij drag: 1. prò vice, atque ex his non solùm menstrua fluxerunt copiosa, & colorata, sed benè conualuit. Sumpsit etiam vinum Calicis in fine decoctorum, & haustus est à pede sanguis ad vnc: 6., quarè viuo prædita erat colore, & integram sibi salutem comparauit.

Ibidem. *Menstruorum retentiones.* *Obseru.* 28.

TEmpore hoc quia rudis erat aeris temperies, & fœminæ quotidiè ad multos incumbebant labores, præcipuè in aruis ad triticum expurgandum, aut metendum, & in vineis fructuum acerborum vbertate, multisque syluestribus prunellis, persicis, alijsque fructibus, quos comedunt pleræque oppilatione adstringuntur, nec menstruorum beneficio gaudent. Tempore, inquam, hoc multis remedia adhibui virginibus, & fœminis 15. annorum vsque ad 30. circitèr vino Calicis, cui bis, cui tèr, vni quoque quatèr, cùm suprad: fumentis, & decoctis, cui verò magisterialibus, & cui iuxtà possibile. Nonnullis haustus est sanguis à pede, & nonnullis à brachio, & omnes liberæ omninò euaserunt, vinum enìm illud mirabile est, & singulare in his effectibus.

Ibidem. *Tinea.* *Obseru.* 29.

DIe 6. Maij Carolus Stephani annorum 19. duodecim ab hinc annis tinea laborabat, sed arida. Vt deglabraretur iussi capite toto, mense verò integro se perungeret vng: composito ex ol: bufonis, & vbiquè pestis illa discessit, ità vt viderim adolescentem illum post annos duos pulcherrima ornatum cæsarie.

Ibidem. *Tumores in mamma vlcerati.* *Obseru.* 30.

DIe 6. Maij Maria quædam Angeli annor: 23. duobus à tumoribus in mamma vlceratis anno ab hinc vexabatur, atque hi processerant ex lacte concreto; quia verò malè curata fuerant vlcera amplificata sunt duris, & obscuris callis circumdata, & corrosiua, ità vt ab humoribus pupilla mammæ corrosa fuerit. Apposui ego vng: bufonis immixto cancrorum pulu:, & ol: Antim: dulcis; durities maturuit, & caro mala paulatim absque dolore consumpta est; vng: indè nostrum adhibui compositum ex gumma elemi, & sanata est.

Ibidem. *Dolor renium.* *Obseru.* 31.

DIe 9. Maij Homo egenus annorum 38. multo ab hinc tempore à renium dolore atrocissimo cruciabatur, & flexus ambulando incedebat. Vrina valdè cruda erat, quapropter vinum iussi Calicis, quod multa vomitu, & secessu emisit. Quod autem obseruandum est, duobus diebus multissimà exiuit vrina crumentum arenatum simul abducens. Repetitum est vinum, & penitùs euanuit dolor, ità vt erectus miser ille ambularet. Arbitror in parte illa simul tartarea multa conuenisse, sed vino immisso consumpta ipsius quoque vi per vrinam expulsa sunt.

Ibidem. *Vlcera corrosiua.* *Obseru.* 32.

DIe 17. Maij Ciuium familia, vir scilicèt, vxor, & duæ filiæ, vna annorum 4., atque altera 6., quorum nomen non licet explicare, vlcera patiebantur corrosiua ex morbo producta Venereo, quo Romæ Nobilis infectus fuerat. Fœdissima hac peste inquinati erant faucibus, ore, & sexu, vxorque, & filiæ in partibus etiam anterioribus, & posterioribus; omnes sanguinei erant, sed euentus teterrimus. Maritus, & coniux decocta sumpserunt ex ligno, & salsa ad vsum; aquam etiam secundæ decoctionis. Purgati ambo anteà sunt nostra aq: Catholica purgante vniuersali, maritus drag: 3. ß:, vxor drag: 2. ß: quibuslibet septem diebus; lauacra quoque adhibebant eodem decocto ligni, immixtum cui sal erat Saturni, litargyrium, terra sigillata, & camphura, atque intèr 22. dies liberi extiterunt ambo ex vlceribus. Ad illa verò oris adhibebatur decoctum idem cùm alumine crudo, & ol: antimonij, croc: metall:. Lauacris ijsdem puellæ diluebantur, & sumere decocta iussi suprad: diebus 35.; diebus autem 20. transactis adderentur sumendæ simul ambobus guttæ 12. Panacææ liquidæ vniuersalis. Adolescentula annorum sex electuarium sumpsit scriptum à P. Lauda contrà huiusmodi morbos, ipsique incorporata gr: 10. diaphoretici nostri fixi, & gut: 6. Panacææ supradictæ prò qualibet vice, & benè se habuit. Illa annorum 4. extractum ligni sancti capiebat ad drag: ß: in aqua stillata ex bardana, & cardo sancto cùm guttis 12. Panacææ liquidæ, & aliquanto iuleb:, quarè omnes quatuor liberi extiterunt, ipsosque vidi post annos duodecim, absque eò quod vllum vnquàm morbum passi fuissent.

Multa alia mala 45. dierum spatio curaui optimò exitu, atque hinc vocatus discessi ad Faræ Territorium, vbi nonnulli erant ægroti, quorum Adnotationes inuenies, atque anteà scriptas iam legeris.

In Canneto Territorio Faræ. *Febris Maligna.* *Obseru.* 33.

DIe 6. Iunij Coniux Domini Francisci Zannæ annorum 52., temperamenti biliosi quinque ab hinc diebus febre laborabat maligna cùm pustulis nigris, delirio, pulsu frequenti, & immoderato, vrina rubea, & inflammata, lingua arida, siti ardentissima, & pectoris angustia. Nullum applicuerant remedium, quia mihi soli curam hanc trade-

re volebant. Die eodem clysteria iussi communia, atque extractionem sanguinis ad vnc: 8.; ore dedi aquas cordiales cùm acr: citr:, & spiritu vitrioli; die verò insequenti præspiciens malum septimi, sexto aq: exhibui nostræ catholicæ purgantis drag: 3., & multa biliosa noniès per secessum eiecit, vesper transigendo quietum. Septimo nihilominùs natura sudorem emittere conata est, vt videbatur, & ego quoque curaui vt maiorem haberet vim cùm drag: ß: diaphoretici nostri fixi, verùm non multùm operata est. Circà meridiem accessit syncope, quarè sumpsit Elex: vitæ, Elex: proprietatis, essent: contrahyeruæ, tormentillæ, & theriacæ an: drag: ß: cùm aqua lactucæ, in qua infusum fuerat vnicornu, & vires aliquantùm recepit. Vespere insequenti supradictam repetiui compositionem, & vessicatoria apposita sunt cruribus, & brachijs; ore autem sumpsit bezoard: Iouialis, & diaphoretici nostri fixi an: scrup: 1., & hæc tribus diebus repetiuit. Vndecimo commotum est corpus diarrhææ ad instàr octiès, quarè de morte dubitabatur, sed pulsus validior erat. Duodecimo quoque die fluxit diarrhæa, & decimotertio febris discessit, sed miseram reliquit imbecillimam, & viribus omninò exhaustam; optimis nutritiuis recreata est, & benè se habuit.

Ibidem. *Vulnera.* *Obseru.* 34.

Die Ascensionis Domini Nostri Iesu Christi, quo nullus homo per loca Faræ transire, aut morari videbatur, omnes enim ad festiuitatem confluxerant, quæ in Ecclesia Corresio proxima celebrabatur, hoc accidit. Nepos erat Francisci Zanaæ, qui filiam Andreæ Lombardi vxorem duxerat; hæc post menses multos a marito ad patrem confugit varias adducens causarum species. Maritus multos exercuit modos, & minas vt coniugem haberet, sed frustrà. Die igitur ipso supradictùs Andreas vnà cùm filia nupta, altero filio, vxore, alijsque fœminis templum suprad: petijt, quia verò Generum vidit armatum discessit illicò cùm filia, filio, & coniuge. In reditu nullum aliud itèr suscipere poterant, quàm domui Generi finitimum; Iuueni autem nupto breuiores viæ non defuerunt vt illos præcederet, & primus ad prædictum locum peruentus propè domum, ad insidias paratus se ipsum abscondit. Transientibus repentè prosilijt, deprehensamque coniugem brachio in domum impulsurus attraxit; Socer, & Cognatus ad hoc arma capiunt in iuuenem, qui vxorem è manu elabi finens, tribus plumbeis globulis per sclopum emissis, quem habebat, Magistrum Andream vulnerauit propè vmbilicum, ità vt glandulæ illæ plumbeæ per caput renium exirent; Cognatum ictu sicæ percussit in capite, & arteriam rescidit; robusta autem adeò percutientis manus fuit, vt os penetrauerit, & pugio, quem vulneratus præ manibus habebat, plusquàm passibus decem ab ingenti adeò vi delatus fuerit. Vestigia indè coniugis affectatus est, quæ sola per viam fugerat, ipsamque fugam properantem vndecim sauciauit vulneribus insolitis, septem scilicèt in capite, vno in collo, & quatuor in brachio, in cubitu nempè, in talone, in manu, & in digitis. Caput lancinatum erat vt cæpa, quippè quòd miseram insequens semper percusserat; vulnus habebat propè occiput, aliud ad commissuras coronales, alia erant auriculæ proxima, alia suprà nucam vicariam, & ad capillorum radices, nasusque recisus in terram ceciderat. Aduolaui ego, & sclopo eiusdem iam anteà extorto timorem incutiens abire iussi, & abijt. Ipse nasum sumpsi, & loco suo repositum, linteolo, quod collo gestabat, inuolui, & accomodaui; indè verò ira succensum insecutus sum; qui ad Matrem vxoris peruenerat, & iam ictu gladij in capite petierat ictu cuspidis in collum penetrante quatuor digitis, ità vt iugularis vena læsa aliquantùm fuerit. Homines multi interuenere, & iuuenis discessit. Impossibile est narrare quomodo ego, aut qualibus versabar in perturbationibus, ad tot vulneribus remedia adhibenda, mulieres enim perterrefactæ sanguinis ad copiam exangues penè cadebant, neque erat qui ad miseros fasciandos mihi auxiliaretur, nisi quidam sutor. Ille qui ab istello patuulo, idest à plumbeis glandibus vulneratus fuerant, læsus erat in intestinis, tantula enim feces reperiebam, quare Sacramentis munitus est; oui tantum albumina adhibuimus, & cordia-

libus

libus roborauimus. Alij, filius nempè, filia, & mater, ni fortè meum balſ: Magiſterialè adſtringens mecum habuiſſem, non poterant quin ex hac vita migrarent; Mater enim iugularibus ſaucia venis vberrimè adeò ſanguinem emiſerat, vt neque iugulata vacca tanta copia effundat; & exanimen ſe deſtituerat; balſ: autem, & filis lini ſanguinis impetum intercluſi. Filio, qui vulnere affectus fuerat in cute, & per atua proxima fugerat, vena relaxata eſt, & ſanguinem profundebat, perindè ac ſi vinum ex ingenti dolio hauriretur; ibi quoque appoſitum eſt balſ:, neque ampliùs fluebat cruor. Illa, quæ vndecim cæſa fuerat plagis, bis ceciderat exanimis, iamque ſepulcrum parandum omnes arbitrabantur; ſanguinem cohibui per tres reciſos arteriarum ramos ſurgentem, vna quarum ſecta erat in brachio; naſum indè, qui iàm anteà amputatus fuerat, acu, & filis ſericis loco ſuo connexi, & balſ: ſuprad: perunxi. Balſ: quoque eodem cætera ſanata ſunt vulnera; ad aliud autem ſumendum domum miſi, multum ex illo quippè non ſuffecit, & intèr 17. dies omnes liberi euaſerunt locorum illorum admiratione, præterquàm ille, qui ſclopi ictu percuſſus eſt, ipſe enim poſt horas 22. è vita migrauit. Admirabile quidem fuit de naſo, à cuius reciſione ad connexionem hora ferè elapſa eſt, quamuis aliquantùm affixus fuerit linteolo, vt ſuprà dixi. Vulnera quoque à robuſto brachio infixa fuerant, & ferrum veſtes, carnem, & oſſa penetrarat.

∴ Balſamica balſamum componentia materiæ non permittunt corruptionem, & ex hoc nulla ferè putredo fuit in vulneribus ſupradictis; naſus immò diſtrictè adeò ſe loco ſuo coniunxerat, vt niſi qui attentè animaduerteret, cicatricem videret, atque hoc contrà antiquorum dictionem eſt, res cartilaginoſas coniunctionem pati non poſſe, vt videmus in neruis, & venis &c.

In Fara. *Febricula Continua cùm Diarrhæa.* *Obſeru. 35.*

Die 14. Iunij Filius Domini Io: Baptiſtę Caſtellani annorum 4. nouem ab hinc menſibus febricula laborabat continua vnà cùm Diarrhæa. Rampazzolius, & alij multi Medici remedia applicuerant, ſed fruſtrà. Curam mihi tradiderunt, & quaſi cadauer erat, imbecille, & odioſum alentibus. Nonnullas feci compoſitiones ex farina, ſaccharo, & ouis, prò quacumque autem horum libra immiſcebantur vnc: 3. pulueris contrà malè affectos Quercetani, & ad vermes expellendos vnc: ſſ: vnicornu, ex quibus omnibus conficiebantur offæ, & puer comedat hoc modo medicamentum, abſque faſtidio. Stomacho appoſitum eſt ceratum ſtomachale ex duabus partibus tachamacæ, atque vna aloè compoſiti cùm ſuccino, & corallijs. Ad bibendum dabatur aqua decocta cùm hordeo, herba Turcica, polygono, & curiandulis. Fumenta adhibebantur vmbilico herbis adſtringentibus, & odoriferis; clyſteria quoq; duo in die hoc modo ℞: aq:, in qua ignita ferrea extinguunt fabri lagenas duas, & in ipſa benè decoquantur plantago, herba Turcica, polygonus, equiſetum, burſa paſtoris, virga paſtoris, taxum barbaſſum, cymæ ſylueſtrium prunelorum, & ruuorum an: manip: ſſ:, ſacchar: rub:, & uitell: ouorum quantum ſufficit, & ex his componebantur clyſteria. Mediocritèr ſe habuit quinque diebus, cùm nocte quadam, ut potè quæ nutrix puero propinare ſolebat bis aut tèr in nocte, errauit illa, & prò aqua bibenda compoſitionem clyſteriorum propinauit, quarè manè facto pluſquàm duo mille uermes inuenti ſunt in ſcaphio ubi puer euacuauerat, eorumque nonnulli ingentes erant, nonnulli exigui, alij rubei, aut albi, alijque caput habentes nigrum, mirum equidem, & inſolitum uiſu; hoc autem factum eſt quia omnes illæ compoſitiones contrà huiuſmodi peſtem erant. Puer non ampliùs imbecillis ut anteà, ſed uiuacior extitit; ſupradictæ offulæ repetebantur, immò in ipſis efficiendis immiſcebantur etiam fæcula aronis, uniones, & corallia, quarè optimè conualuit, & poſt duos annos inſtructa eſt ſaltatio Chyronomica, in qua ipſe ſtrenuior, & uenuſtior omnibus emicuit.

Ibidem.

Ibidem. *Vlcera corrosiua.* *Obseru: 36.*

DIe 16. Iunij Coniux cuiusdam nomine vocati Farani annorum 42., temperamenti incompositi lue Venerea tempore hoc vlceribus corrosa erat palato, faucibus, ore, alijsque partibus &c.; ol: primùm perungebatur sulphur's extracto per campanam, & ol: Antim: extracti ex fecibus reguli per humidum, fiebant indè gargarismata, & lauacra ex decocto corticum ligni sancti, buxi, oliuæ, summitatum ruui, acrimoniæ, plantag:, sonci an: pug: 1., aluminis drag: 2., mellis rosati, rosarum siccarum, & diamoronis an: vnc: ſſ:, & paulatìm moderata est. Bis vinum Calicis sumpsit, atque indè quinque diebus pillulas antiuenereas Riuerianas, ex quo benè se habuit, quamuis & anteà remedia sumpsisset à Rampazzolio, & alijs Medicis nullo iuuamine.

In Faræ Territorio. *Dolor in genu, & Carbo.* *Obseru. 37.*

DIe prædicta Maria Angela Floriani annorum 31., temperamenti adusti dolore affligebatur in genu, ità vt nullo modo posset ambulare; carbo indè niger, & ingens ortus est illi in cruris pulpa eiusdem genu, & trium horarum spatio amplificatus fuerat ad magnitudinem manus, cùm tumore quoque, & inflammatione cruris. Nostros apposui trochiscos suprà carbonem, nec ampliùs se explicauit; circùm verò applicui defensiua ad vsum Galeni cùm buthyro, quarè magnam fecerunt escaram, radix euulsa fuit cùm scalpello scarificando, & repetendo iterùm trochiscos, & defensiua. Ore sumpsit vinum Calicis ad vnc: 6., & multa atrabilaria euomuit. Datæ quoque sunt nostri pulueris Alexipharmaci drag: 3. tribus vicibus, vno verò die, quia de morte dubitabam, crebra enìm agrediebatur à syncope. Circùm indè maturatus est cerato diaquilonis cùm gumma, & vng: mugilaginis, & fulliculum exiuit quinque vnciarum ponderis. Inter quatuor dies appositum est vng: gummæ elemi, & nostrum basilicon Chymicum, & diebus 16. conualuit, dolorque simul genu euanuit.

In Fara. *Vlcera Venerea.* *Obseru. 38.*

DIe 19. Iunij Adolescens quidam Nobilis, cuius nomen proferre non licèt, vlceribus infectus fuerat, alijsque morbis Venereis; quia verò malè curatus fuerat exacerbata sunt dicta vlcera, & partem membri virilis corroserant; panum quoque fistulosum habebat sex ab hinc mensibus. Romam petijt, & ad celebriorem Chyrurgum Hospitalis Consolationis accessit, qui membrum ipsi amputare volebat; iuuenis verò exterritus in patriam reuersus est. Me vocauit, & illicò iussi vt 40. diebus quocunque manè sumeret scrupulum pillularum antiuener: Riuer:, membro autem adhibebatur decoctum ex ligno sancto, eiusque corticibus cùm sale Saturni, camphura, & alumine, atque hæc ad lauacrum; vnguentum erat ex litargyrio composito ex oleo rosato, & camphura, vsque dùm acrimonia illa extingueretur. Curatus indè fuit vng: basilicone, & cerato Paracelsi calaminare, quarè salutem habuit.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru. 39.*

DIe 20. Iunij Puella annorum 2. tribus ab hinc diebus febre laborabat ardentissima, neque verbum proferebat, & sinè motu corporis quadam quasi somnolentiæ spetie consepulta iacebat. Hirudo apposita est brachio, & aqua ad bibendum data est cùm hordeo decocta, intùs etiam immixtis sal: prunel: drag: ſſ:, sal: absynthij drag: 2:. Per vim indè propinauimus syr: acr: citr: vnc: 1., cùm aq: tot: citr: drag: ſſ:, cùm vnicornu, & Pa-

nacææ

macaæ fizm an: scrup: 1., mirificè sudor emanauit subitus, & intra duos dies impleta est varolis, ità vt integer carbo videretur; suprad: aqua repetita est cùm aq: etiam lentis, & citò conualuit absque cicatricibus.

Ibidem. *Obseru. 40.*

EO tempore multæ fuerunt varolæ in Terra illa, & obseruaui illas leuitèr curari; initio scilicèt priusquàm germinarent, hauriendo sanguinem, atque hoc modo vires secare; alijs etiam dabantur euomitiua iuxtà corpora; antimonialia quoque ex vino Calicis, aut Aureato nostro; aquæ indè adhibebantur decoctæ cùm hordeo, aut lente, immixto sale prunel:, vnicornu, panacæa liqu:, vel diaphoreticis. Modis his sæpè curabantur pueri, aut iuuenes, absque eò quòd tumoribus impedirentur, vel oculorum maculis, & neque signa apparebant in facie; hæc quippè cùm sanguinis mundificatiua essent, plusquàm alia remedia operabantur. Obseruaui etiam non multis curatos remedijs perire, aut signa retinere, nonnullos etiam oculorum vngulis impeditos, aut per corpus tumoribus cruciatos; & curari sanè anno illo à Rampazzolio, quamuis viro insigni in Spargyrica, attamen multi moriebantur, ignoro tamen quæ adhibebat remedia. Adhibui etiam multotiès fœlici exitu pulueres viperarum cùm vnicornu, & sale prunel:, sicut & illarum tincturam ad vsum Quercetani.

Omnia loca scripta in his primis Centurijs propè Romam sunt in Sabina; dùm enim in Podeo Natiuo, Scandrilia, & Rheato morabar, me vocabant nunc hùc, nunc illùc, quapropter dùm mihi tempus erat casus obseruatione dignos adnotabam.

In Colle longo. *Suffusio oculorum.* *Obseru. 41.*

DIe 23. Iunij Sanctæ Iacobi annorum 23. ob fluxionem pituitosam, & menstruorum retentionem occupauerat oculum cato quædam rubea multis ab hinc diebus. Purgata est à me nostro Aureato cathartico, & cucurbitula occipiti recisa apposita est, atque indè sex aliæ non recisæ humeris impetu remotæ ad humores repellendos; ceratum verò applicatum est oculo ex mastiche, & thure; sicut & cauterium coxendici eiusdem partis. Fricationes fiebant semèl in die, incipiendo primò cùm pectine à sincipite ad nucam, indè verò manibus à nuca vsque ad pedes; cucurbitulæ adhibebantur coxendicibus ad interiorem partem, & locorum partibus fumenta herbis, & fecibus reguli. Oculo quatèr, vel quinquiès in die instillabantur tres, vel quatuor guttæ aq: optalmicæ Quercetani. Ore sumpsit iures aperitiuos, & vinum Calicis bìs alternatìm, quarè salutem oculi penitùs habuit; & menstrua fluxerunt vberrima.

Ibidem. *Dolores Artetici.* *Obseru. 42.*

DIe 23. Iunij Augustinus Magistri Francisci Lombardi annorum 26. multis ab hinc mensibus à doloribus cruciabatur articularibus, ità vt in cubili ex se volui non posset, linteis autem illum voluebant. Adustus erat, melancholicus, apprehensiuus, & à morbo debilitatus; quia uerò in quadam sua cella uinaria nodum rerum non legitimatum olìm inuenerat, capillorum scilicèt, sericorum fragmentorum, acuum, aliorumque nugarum, hæc apprehensio non pauco fuerat illi nocumento. Vinum exhibui Calicis, & multa euomuit porracea, quæ fascinationes esse ægrotum persuasimus; gauderet autem quia liber erat. Vaporaria sicca adhibita sunt in cubili canistrinis, herbis aromaticis, & saxis ignitis septiès, diebus septem alternatìm, semèl in die, exsiccatum uerò à sudore ungebamus oleo nostro composito canis rubei partibus doloris. Ore sumebat decocta ex cort: buxi, salsa nostrali, lentisco, radic: arund:, sandalis, & quibuslibet septem

diebus,

diebus unum suprad:, quod tèr sumpsit; & 24. diebus benè se habuit ac si nullum unquàm morbum passus fuisset, sicut & liber extitit ex apprehensione illa; fidem enìm mihi habuit dicenti remedium illud omnem, si esset, fascinationem expellere.

Ibidem. *Febricula Continua.* *Obseru.* 43.

DIe 23. Iunij Filia Io: Iacobi annorum 12., temperamenti extenuati, pessimique habitus multo ab hinc tempore febricula laborabat continua, & remedijs sumendis impatientissima euaserat. Bìs ipsam purgaui absque eò quòd remedium nec videret, nec sentiret; primùm cùm iure exhibui drag: 2. aq: nostræ catholicæ purgantis, & duodecim vermes per secessum emisit; aqua indè, quam bibebat decocta erat cùm hordeo, & radic: arund:, atque infundebatur sal prunel:, vnicornu, & pulu: nostier contrà vermes, hæc omnia in fragmento lintei. Stomacho applicatum est ceratum ex nostris tacchamacæ cùm dimidio illorum contrà vermes. Iussi quoque vt illi accomodarentur in pane fæculæ aronis vnc. 5., herbæ Turcicę vnc: ß:, vnicornu dr: 2., pulu: contrà vermes drag: 2. pulu: Antihetic: Riuerij vnc: 2., farinæ, & sacchari quant: suff:, & ex his componebantur panes dulciarij. Semèl sumpsit prò purgante confectum ex gr: 5. Aureati cathartici nostri, quarè benè se habuit, optimumque recepit colorem.

In Podeo Donadei. *Asthma antiquum.* *Obseru.* 44.

DIe 24. Iunij dedita opera venit ad Dominum Franciscum Antonium Farmacopolam iuuenis quædam vidua Corresij annorum 27., vt ab asthmate antiquo auxilio meo libera euaderet, quod vsque ab infantia patiebatur, ità vt prò quolibet exiguo motu spiritum ducere non posset. Sæpiùs vinum sumpsit Calicis, & oxymel compositum ex decocto scabiosæ, farfarellæ, & ligni visci quercini, atque ex his bibebat dimidium cyathum prò manè, & æquè ad vesperas. Multis quoque diebus aq: bibit ex visco suprad: stillatam, & pectus perungebat vnguento dialthææ. Multotiès sumentis vtebatur aperitiuis ex herbis aromaticis, & fecibus reguli ad partes locorum; sumpsit etiam extractum ex succino in ijsdem oxymel:, & aquis, atque hoc vsu integram adeò sibi comparauit salutem, ut maritum iterùm cæperit, & diù à malo immunis extiterit.

In Oseo Abbatię S. Saluatoris. *Hysterica passio.* *Obseru.* 45.

DIe 24. Iulij Soror Domini Francisci Iacobutij annorum 28. dùm ex passionibus hystericis exanimis caderet, gula tumuit, & de morte dubitabatur. Fumenta iussi naso ex fumo tabaci, nihil enìm aliud præ manibus habebam; & spiritus hùc, illùcque diffusi redierunt. Magnis in utero cruciabatur à doloribus, quapropter ore sumpsit extracti nostri Anthysterici dragm: 1. cùm sal: artemisiæ, matricariæ, & sabinæ an: scrup: ß:, vnicornu scrup: 1., m:, & cap:, & dolores euanuerunt, sicut & gula detumuit. Post duos dies vinum exhibui Calicis ad vnc: 7. ad cautionem, & multa emisit porracea per os, & per secessum. Die ipso emanarunt menstrua vberrima, & colorata, ex quo conualuit, sex enìm ab hinc mensibus nunquàm ipsorum experta erat beneficium.

Ibidem. *Dolor in coxendice.* *Obseru.* 46.

DIe 24. Iulij Pauper quidam homo à sciatica cruciabatur, dolore scilicèt coxendicis in osse scio, neque poterat deambulare. Fumenta iussi herbis aromaticis, & carminatiua clysteria. Ore vinum Calicis bibit, atque hoc dolores recesserunt, sed cùm deambulando pars illa debilis esset, ceratum apposui picis castri, quarè fortis euasit.

In

In Petrella Cicolina. *Febres malignæ ex ingenti dolore capitis incipientes.* *Obseru.* 47.

IAm multis ab hinc diebus Terram illam inficiebat lues quędam febrium malignarum, quibus laborantes moriebantur, & epidemiales erant; quotquot enim cùm ægrotis versabantur peribant omnes, & iuuenes robusti plerumquè agrediebantur. Incipiebant hæ acerbissimis doloribus capitis, qui vsque ad vndecimum perseuerabant; tunc autem, aut etiam nono die miseri ægrotantes in delirium erumpebant, & decimo quarto ex hac vita migrabant. Illius Terræ Medicus Staffoli multa adhibuerat remedia, neque vllius vitam seruare potuit. Litteras misit ad Aquilanos Medicos, & Rheatinos, vt indicium suum super hoc rescriberent, verùm omnia in cassum experiebatur. Me vocauerunt, qui iam Osci morabar, & statim ac illùc peruenio, Præsbyter quidam, cuius nomen non recordor, occurrit curandus inter cæteros, annorum autem 35., & pessimè se habebat. Tenebat hic pixydem liquorum prætiosorum ex illis, quos Serenissimus Magnus Etruriæ Dux distribuit, quapropter nonnullos ex illis Alexipharmacis sumere iussi, qui salutem illi attulerunt. In domo suprad: eiusdem Præsbyteri multi habiti sunt sermones cùm supradicto Medico de peste adeò maligna coràm nonnullis ex Oppidanis, intèr quos præcipuè suprad: Dominus Franciscus Iacobutij de Osco, qui mecum illùc deuenerat. Post multa à multis disserta Medico illi, coràm cæteris narraui, quòd cùm in Gallia essem Montis Pessulani hoc acciderat. Huiusmodi lues suprad: dominabatur Terræ, quæ dolore capitis incipiebat, & varijs paroxysmis, & symptomatibus prosequebatur, permanente verò capitis dolore eo modo, quo in Terra Petrellæ. Multa à Medicis Collegij illius, maius quippè, & celebriùs non est in Gallia, sunt adhibita remedia, neque verò patebat causa: Corpora pleraque Anotomicè explorata sunt, & viscera reperiebantur sinè putredine, sanguis inflammatus, non verò corruptus. Ad capitis tandèm Anotomiam peruentum est, & in osse cranij iuxtà commissuras coronales pullulabat vermiculus ad similitudinem cariei; suprà verò dictum os extendebatur venicula arteria, in qua sanguis ater fluebat; vermis violaceus erat, & viuebat, quapropter Medici acceptum eum fecerunt in amaris liquoribus rerum diuersarum, at vermis prò morte viuaciores attrahere spiritus ex illis videbatur. Tunc senex Medicus cognomine Platinus Medicinæ quondàm perillustris, tunc verò apud omnes decoquerat ex auditus defectione, & quia decrepitus erat, proposuit vt vermis vino immergeretur. Nullus huic aures præbuit, sed ille famulo iussit vinum sibi afferri temetum, in quo infudit proprijs manibus vermem, qui subitò elongato corpore mortuus est. Hoc viso adstantes nonnulli dixere tormenta, quibus amaris liquoribus cruciatus fuerat mortem illi attulisse, alij vinum omninò aduersum arbitrati sunt. Alius ex alijs corporibus extractus est vermis, qui vino naufragus vitam euomebat; ex quo vinum bonum propinabatur ægrotis, & salutem obtinebant.

His enarratis illinc Oscum versus discessi atque indè Podeum Donadeum vbi incolebam. Post quinque dies iuuenis quidam fortis ex illis, qui aderant sermoni suprad: ægrotauit morbo, qui suprà, signis ijsdem, & absque eò quòd Medico consuleret vinum bibebat generosum, atque illicò salutem sibi comparauit. Litteras paucis diebus transactis accepi à prædicto Domino Francisco Iacobutio, ex quibus perspexi in Petrella ægrotos salutem adipisci vinum purum bibentes ad satietatem; didicerant autem hoc ex eo, quod à me audiuerant, ità vt omnes hoc modo contrà talem morbum vterentur.

In Pozzalia. *Herpes malignus.* *Obseru.* 48.

DIe 6. Augusti Carolus Santinus ann: 24. multis ab hinc annis Herpetem patiebatur in coxendice, & tunc in lupum conuersus erat idest foraminibus sordidis, profundis, ac corrosiuis maximis doloribus, & patefieri volebát cãcerosa. Súpsit primò vinũ Calicis,

atque

atque indè extracti ligni sancti drag: ß:, cùm gr: 12. cerusæ antimon: nostræ quocunque manè 30. dierum, & quibuslibet septem diebus vinum suprad:. Morbum bis in die, manè scilicèt, & vespere diluebat decocto ligni sancti, in quo liquefiebant psimmythij, tutiæ, vnicornu, aluminis, & camphuræ an: drag: 2. prò quibuslibet duobus libris decocti, atque hæc omnia simul miscebantur. Vnguenta erant ex litargyrio sinè aceto composita, sed prò illo ol: violarum, vng: rosat:, vng: populeon:, vng: isis Galeni an: vnc: 1., camphuræ drag: ß:, simul mixta lintei filis vlceribus imponebantur bis in die. Post dies 15. addebatur ijsdem vng: vnicornu pulueriz: drag: 2., ol: antim: Basilij Valentini dulcific: drag: 1., & quadraginta diebus liber euasit, absque eò quòd claudicaret, qui anteà membro illo captus incedebat.

In Terra Porcilis. *Hyposarca.* *Obseru. 49.*

Die 13. Augusti Gregorius de Dominico annorum 26. ex eò quòd manserat multis annis in aruis Romę hydropicus euaserat, nempè hyposarcus, tumuerant enìm illi caput, facies, collum, brachia, & crura, ità vt illum deformem redderent; obstructionibus prætereà tenebatur in ambis partibus hypocondrijs, atque his laborabat morbis duobus ab hinc annis; carnes autem habebat nigerrimas, vt si assatæ essent. Accessi vocatus, & supradictis eum inueni signis, cùm febre continua, & tenue, pulsu imbecilli, vrina naturali, & siti ardentissima. Adhibui primò fumenta in cubili herbis aromaticis, & saxis ignitis quinquiès, vespere alternatìm, exsiccatum verò corpus à sudore perungebatur ol: bufonis, & ligni sancti. Quinquiès vinum Calicis sumpsit quibuslibet septem diebus, & sextiès in clysterijs, cùm decoctis ireos, branca vrsina, radic: elaterij, malua, matricaria, parietaria, anisis, & oleis; cæteris diebus decoctum hoc sumebat ℞: conseru: ex cymis, & radic: vincetossici vnc: 1. ß:, conseru: viol: & rosar: an: vnc: 1., pulu: radic: aronis præparati vnc: 1., sal: calybis cùm vitriolo vnc: ß:, Panacææ nostræ liqu: vniuersalis drag: 3., m:, & cap:; hæc omnia tèr cæpit, atque optimè conualuit ac si nullum vnquàm passus fuisset morbum.

Ibidem. *Epilepsia.* *Obseru. 50.*

Die eodem Consanguineus, aut nepos Archipresbyteri annorum 14. quinque ab hinc annis ab Epilepsia vexabatur, & sæpè cadebat. Quatèr vinum Calicis sumpsit quibuslibet septem diebus, & cæteris diebus hoc confectum ℞: conseru: florum betonicæ vnc: 3., conseru: flor: peoniæ, conseru: flor: tiliæ an: vnc: 2., pulu: ligni visci quercini, radic: peoniæ, sem: cardi sancti, sem: anisi an: drag: 1., sal: antim: cùm spiritu vitrioli composit: drag: 2., m: & cap:, & benè se habuit, neque vnquàm à malo illo vexatus est.

In Cane mortuo. *Morbus Venereus.* *Obseru. 51.*

Die 11. Septembris Agnes de Caroleto annorum 29. Romæ fuerat, & maritus pano ipsam infecerat, à quo noluit curari præ pudore, quapropter panus in se red[illegible], & in dolores toto corpore conuersus est. Gummæ indè apparuerunt in capite, in cruribus, & multis corporis partibus, & morbus peior euasit, humor enìm ortus est salsus, acer, & corrodens, qui ipsius ora, fauces, mammas, vuluam, & sexum affligebat. Hæc adhibui ℞: vini Calicis nostri lib: 6. 24. horis infusi, atque indè immisceantur ligni sancti, & corticis eiusdem an: vnc: 3., salsæ parillę vnc: 2., cym: nucum viridacearum vnc: 1., senę vnc: 4., sem: cardi sancti, anisorum, cynnamomi an: drag: 1., hęc omnia per infusionem sex diebus, quorum sumebat vnc: 3. prò vice, & tèr, aut quatèr in die euacuabat. Partes lęsas humore salso bis, vel tèr in die diluebat eodem reguli vino, in quo ebulliuerat vnc: ß: ligni sancti, corticis oliui, & salsę an: drag: 2., aluminis crudi

drag:

drag: 1. ß: suprà gummas imponebatur ceratum Iohannis Vici de ranis, immixto oleo per descensum ligni sancti, & buxi. Suprad: vino confecto nondùm omninò libera euaserat, quapropter iussi drag: 1. electuarij infrascripti 25. diebus hoc est ℞: extract: ligni sancti, extract: buxi an: vnc: 1., cerusæ antim: nostræ drag: 6., panaceæ vitrioli drag: 3., radic: aronis præparat: vnc: 1., mellis quantum suff:, & hoc optimè conualuit, absq; eò quòd signum permaneret, quamuis humor ille corrosiuus iam cæpisset corrodere partes omnes supradictas.

In Colle paruo. *Hypocondriaci dolores.* *Obseru.* 52.

DIe 12. Aprilis Antonius Marci annorum 41.; temperamenti melancholici à doloribus affligebatur hypocondriacis frequentissimis, & ingentibus, ità vt, nisi illi inuigilassent, & custodissent, se de fenestra præcipitem deiecisset. Tèr vinum Calicis exhibui nempè quibuslibet septem diebus, & cæteris diebus elect: compositum hoc modo ℞: radic: aronis præparat: vnc: 3., radic: vincetossici, carlinæ, angelicæ an: vnc: ß:, herb: turcic:, bacc: lauri, radic: valerianæ an: vnc: 1., salis absynthij vitriolati, salis tartari, salis calybis, magisterij lapidis lazuli, vnicornu, margaritarum præparat: an: drag: 1. ß:, mellis quant: suff:, & factum est electuar:, cuius drag: 2. sumebat in die bis, idest manè, & vespere duabus horis antè cibum, & conualuit.

Ibidem. *Paralysia.* *Obseru.* 53.

DIe supradicto Presbyter quidam erat, qui præcedenti hyeme captus fuerat de censu furibundo capitis ex frigoribus, quæ passus fuerat, ità vt verba partim non solùm amiserit, ipsa nempè proferre absolutè non poterat, sed etiam vires dimidij corporis. Hoc laborauit morbo tribus mensibus, Ianuario scilicèt, Februario, & Martio, cuius temporis fine ægrotum curaui uaporarijs adhibendis semèl in die siccis 15. diebus iuxtà nostrum usum in cubili herbis aromaticis, & saxis ignitis. Ore sumpsit diebus 50. decocta ex ligni sancti, eiusque corticum an: unc: 3., salsæ nostralis unc: 4., buxi, & sassafras an: unc: 1., betonicæ, radic: peoniæ, lentisci, ligni uisci quercini an: unc: ß., sem: coriandri, cardi sancti, cardamomi, anisorum an: dr: 2., aq: com: libr: 15. f: sec: artem. Infrà hoc tempus sumpsit Aureati nostri gr: 6. prò uice, tèr, quibuslibet nempè decem diebus. Post fumenta ungebatur ol: canis rub:, cùm ol: saxi, iuniperi, & ligni sancti facto per descensum; quarè duobus mensibus salutem habuit, in ità ut sacrum celebrauerit, & partes ualidæ euaserit.

In Oppido veteri. *Dolor Vterinus.* *Obseru.* 54.

DIe 13. Aprilis Maria Iacobi annorum 36. uidua, temp: humidi duobus ab hinc mensibus à dolore cruciabatur uterino, in stomacho scilicèt, umbilico, & renibus; implebatur illi caput fumis, ità ut iniuriosè loqueretur, & à multis habebatur ut mente capta, vel Diabolis inuasa. Vinum Calicis dedi ad vnc: 6. duobus diebus, atque indè iures aperitiuos quinque radicibus aperitiuis 12. diebus; fumenta quoque adhibita ad partes naturæ ex sabina, saluia, spica, absynthio, artemisia, matricaria, & iua artetica, & libera omninò euasit absque alijs remedijs.

Ibidem. *Epilepsia.* *Obseru.* 55.

DIe supradicto Filius Andreæ Caroli annorum 12. sex ab hinc annis Epilepsia laborabat, & semèl in hæbdomada cadebat, aut sæpiùs. Tèr vini Calicis bibit hoc est quibuslibet diebus septem, & cæteris diebus sumebat unc: ß: huiusce compositi ℞: aq: hirundinum composit: Quercetani, aq: flor: liliorum conual:, aq: peoniæ an: libr: 1.

ſyr: betonicę, ſtæchadis an: vnc:2., extract: cranij hum:, ligni viſci quercini, tinct: antim:, extract: ex croco metall: cùm cruſta panis ad vſum Quercetani drag: 1., ſpiritus vitrioli drag: ß., m:, & cap:, & benè conualuit.

Ibidem. *Hydrops.* *Obſeru. 56.*

DIe eodem ſuprad: Antonia Hieronymi pauperrima annorum 24. Hydropem patiebatur aquoſam, & ſuprà vmbilicum tumorem habebat veſſicæ ad inſtàr. Tinct: ſumpſit antimonij hyacinthini compoſitam cùm ſpiritu ſulphuris ad gut: 12. prò vice quinque diebus alternatìm cùm aq: cort: ſambuci. Octo adhibita ſunt clyſteria ex vino, in quo ebulliuerat drag: 1. croc: metall:, aniſ:, & drag: 2. colochynthidis; vnctiones quoque ventri ex ol: bufonis, & renibus, atque his ſalutem habuit, & menſtrua fluxerunt, quæ iam euanuerant.

Dùm aliquem inuiſebam locum omnia mala morborum à Medicis deſtituta mihi ſeruabantur meo aduentu.

In Podeo Miano. *Hydrops.* *Obſeru. 57.*

DIe 17. Aprilis quædam Hydropica annorum 32. vidua, eò deuenerat imbecillitatis, vt erigi non poſſet. Eodem modo iiſdemq; remedijs libera euaſit; addita ſolùm ſunt fumenta herbis aromaticis, & ſaxis multis diebus.

Nerolæ. *Corpus igne incenſum.* *Obſeru. 58.*

RAimundus Raimundi Locator Eminentiſſimi Domini Cardinalis Franciſci Barberini annorum 45, temperamenti biliosi, & ſanguinei in proprio cubiculo arcam tenebat ad ſeruandum ſcripturas, numos, multaque alia, inter quæ paruum ſclopum oneratum, & ſex libras nitrati pulueris. Quodam itaque veſpere lucernam manu gerens arcam aperijt Codicillos nonnullos arrepturus; verùm, vel lucernæ ſcintilla in puluerem deſcenderet, vel ſclopus ex ſe concepto igne in ignatio plumbeas glandes expelleret, accenſus eſt puluis, eodemque tempore ſclopus tonauit, quarè Raimundus curuatus in arcam, vt dictum eſt, ignis impetu eleuatus tectum vſque percuſſit toto corpore, veſtibusque, capillis, & membris omnibus ardebat, perindè ac ſi ſtuppa pice polluta circumdaretur. Domeſtici accurrentes neque valebant ignem extinguere, vel illum exuendo veſtibus, vel alijs appoſitis pannis ad partes ardentes, quos cùm remouerent, pellem ſimul e cute, facie, pectore, & brachijs, maximo infęlicis illius dolore detraxerunt. Nuncium illicò ad me miſere duobus milliaribus ab illo loco procul diſtanti, acceptaque lagena aquæ ſtillatæ gambarorum, & felicis iter ſuſcepi. Acceſſi, & aquæ ſupradictæ addendo aliquantum camphuræ, ipſaque diluendo læſas partes dolor ſubitò euanuit; folijs indè fabarum teneratum (aliud enìm præ manibus nobis aptius non erat) appoſitis infrà dies duodecim ſanatus eſt, abſq; alijs remedijs, pulchriorque euaſit facies quàm anteà ex pellis innouatione.

Scandriliæ. *Lapſus cùm percuſſione.* *Obſeru: 59.*

ANna Valentini mihi nepos adoptiua annorum 17. marmoreo nixa mæniano vnà cùm eodem præceps cecidit ex altitudine ſeptem cannarum. Ipſam illicò exanguem ſinè verbo, iamque mortuam habitam in domum tulerunt, & per ampullæ roſtrum immiſſis in os elexyr vitæ noſtri drag: 2. excitata eſt, exclamans coxendicem, & brachium illi fractum eſſe, vt re ipſa inuenimus. Sanguinem hauſi, accomodatoque brachio, quod in fruſtra erat apud humeros, & coxendice, quæ in medio, noſtrum appoſui emplaſtrum adſtringens cùm ſegmentis ligneis optimè circumuinctis. Hinc vidimus

mul-

ultrum sanguinis è natura decurrere, ideòque arbitratus in interno læsam esse repetiui exit cùm tinctura nostra electri, & aqua nostra vulneraria. Post octo dies remota sunt lenia adstringentia, & segmenta, & bìs in die vngebantur oleo canis rubei, & tinctu- policresta non solùm læsæ partes, verùm etiam totum corpus, adhibendo fractutis ce- ata oxycrocei. Bìs in die sumebat de liquoribus suprad: an: g: 20., & vnc: 3. aq: suprad:, hoc enim vsu 30. diebus sana, & integra omninò euasit, absque eò quòd vel claudicaret, vel alijs membris imperfecta, & incomposita esset omnium stupore.

In Moricone. *Febris Maligna.* *Obseru. 60.*

DOminicus Aimoni annorum 52., temperamenti adusti, & melancholici septem ab hinc diebus febre laborabat maligna, neque vllum hoc tempore vocauerat Medicum, in proprio quippè loco non erat, sed solùm Chyrurgum. In septimo accessit symptoma conuulsiuum cùm singultu, cùm quo qualibet vice fiebat attractio conuulsiua. Tunc tres vocati sunt Medici, quorum vnus ego, sed duo signa supradicta videntes illicò abierunt, absque eò quòd neque quid faciendum consulerent. Fortunam itaquè tentans ego dedi de Aureato nostro gr: 7., & post horas quinque nouiès euacuauit fætentissima cùm atrabilatibus, ex quo cessauit singultus, & conuulsio. Dedi indè de trochiscis nostris alexipharm: primis, margarit: præp:, & diaphoretico nostro an: scrup: ß: prò vice in consummatis tèr in die. Vesicantia apposui brachijs, & cruribus, multas cordiales epictymas cordi, atque hoc modo die duodecimo meimetipsius admiratione liber, & sanus euasit.

In Ginestra. *Febris Tertiana.* *Obseru. 61.*

DIe 19. Aprilis Pauper mendicus annorum 68. sex ab hinc mensibus febre tertiana laborabat, & imbecillis adeò euaserat, vt ad vicina loca se conferre non posset ad eleemosynam expetendam. Dedi drag: 1. extracti Antifebrilis Riueriani, & nouiès euacuauit, quarè febris discessit absque alijs remedijs.

Ibidem. *Vlcera in pede.* *Obseru. 62.*

DIe 19. Aprilis Virgo ann: 18. ab humore affligebatur frigido in pede, qui in tumores conuersus erat, hoc est spinam ventosam in osse mazzillo, quatuor apertus foraminibus. Varia Chyrurghi multi adhibuerant remedia absque vllo vnquàm iuuamine, quapropter iussi ego vinum Calicis ore tèr, scilicèt quibuslibet septem diebus; cæteris diebus decocta sumebat ex salsæ nostralis vnc: 5., ligni sancti, & cort: eiusdem, lentisci, visci quercini, buxi an: vnc; 2., sem: anis:, fænicul: an: vnc: ß:, quocunque manè vnc: 6.; vlcera quoque diluebantur bìs in die eodem decocto, in quo addebatur immixta vitrioli Cyprini drag: 1. prò libra. Specilla facta sunt ex spongia, & gentiana vt foramina amplificarentur; intùs immittebatur per syphonem ol: antim: ex sacchcaro, & alumine cùm bals: tertio Paracelsi scripto in sua Chyrurgia parua; à partibus adhibebatur emplastrum stypticum Paracelsi dictum calaminare scriptum à Crollio; atque his 28. dierum spatio conualuit à prædicto morbo, menstrua fluxerunt vberrima, & colorem viuum recepit.

Ibidem. *Febris Quartana duplex.* *Obseru. 63.*

DIe 23. Aprilis Puer annorum 11. anno ab hinc febre ægrotabat quartana, & in duplicem conuersa erat; tenebatur prætereà obstructione splenis, ità ut iam inciperet in hydropem inclinare. In hora accessionis dedi gr: 15. Febrifugi Riuerij, quarè febris non ampliùs regressa est; octo diebus iussi emplastra ex uerbena suprà partem

lien s, quibuslibet 24. horis, & quotiescunque splenium mutabat multos inueniebat humores extractos, & ab omnibus liber extitit.

Ibidem. *Ex lapsu corpus percussum.* *Obseru. 64.*

DIe eodem Iohannes Iacobi annorum 26. cecidit ex arbore prǽalta quercus, ità vt latere, capite, & coxendice percussus fuerit. Dubitabatur de coxendicis fractura, & costarum, vectus enim est suprà pheretrum, quia ex se corpus erigere non poterat. Sedulò, & accuratè animaduertens obseruaui non esse fracturam, sed tantùm corpus contusum. Iussi illicò vt haurirentur vnc: 6. sanguinis, & cucurbitulæ imponerentur non recisæ humeris, & coxendicibus, indè verò accomodaui lectum ex folijs ebuli; in quo sepelliri ipsum iussi 15. horis, quibus elapsis alia mutarentur folia, ex quo multùm sudauit, & corpus soluit. Ore sumpsit vini Calicis vnc: 8., & absque alijs pharmacis optimè se habuit, vt si nunquàm cecidisset.

In Turricella. *Punctura venenosa.* *Obseru. 65.*

DIe 28. Aprilis Iosepho Antonij annorum 28. ex transfixione manus à dumo venenoso ortus est tumor, & quasi sfacelum euaserat. Multa applicuerant Chyrurgi emplastra, & tandèm manum amputare decreuerunt; vocatus accessi, & eorum opinioni cùm aduersarer discesserunt. Ipsum curaui bals: sulphuris fætentis, ol: ceræ, therebinthinæ, ol: philosophorum an: vnc: ß:; ad comprimendum manus tumorem iussi fumenta bìs in die herbis aromaticis, desiccantibus, & saxis ignitis cùm aceto suprà asperso. Suprà vlcer semper erat ceratum Paracelsi calaminate, atque ore bis vinum Calicis exhibui, quapropter diebus sexdecim sanatus est absque eò quòd manus impediretur.

Ibidem. *Ruptura.* *Obseru. 66.*

DIe 29. Aprilis Puer ruptus, cui descendebant in bursam intestina, sanatus est apposito fæmorali ex tela, & cataplasmata ex symphyto maiori, & minori, cùm pului: croc: Martis adstring:, corymbis glandium, & balaustijs, & intèr 24. dies integram habuit salutem.

Ibidem. *Menstruorum retentiones.* *Obseru. 67.*

DIe 30. Aprilis Menstrua reuocata sunt tribus puellis oppilatis, sumendo bìs vinum Calicis, & adhibendo fumenta alibi descripta additis fecibus reguli. Decocta quoque pluribus diebus ex his composita ℞: quinque radic: aperitiu: an: pugil: 1., artemisiæ, matricar:, rubiæ tinctorum, primul: veris, iuæ arteticæ an: manip: ß:, atque hoc modo omnes tres menstruorum expertæ sunt beneficium, quæ nondùm fluxerant, quamuis vna annorum esset 18., altera 19., & tertia 22.

In Terra Ornani. *Epilepsia.* *Obseru. 68.*

DIe 12. Iunij Angelę Collis longi annorum 46., temperamenti melancholici ex dolore mortui filij menstrua suppressa sunt, quæ vberrima semper fuerant. Post menses sex epilepsia ægrotauit, ità vt non videret, & per horæ quadrantem affligebatur, dùm verò spiritus boni redibant per alium horæ quadrantem verba non proferrebat, sed quasi hebes erat. Ipsam hoc modo curaui, dando primùm Aureati nostri in confect: gr: 6., & multa euomuit porracea, & biliosa. Die insequenti vini Calicis bibit vnc: 6., & iterùm euomuit, perque secessum sextiès. Multis diebus indè quolibet manè drag: 1. huiusce

com-

compositi ℞: extract: peoniæ, flor: tiliæ, cerasorum amarorum, visci quercini an: vnc: ß, essent: cranij humani drag: ß:, vnguis Alcis scrup: 1., vnguis asinini scrup: 2., cerusæ antim: drag: 6., conseru: betonicæ vnc: 2., fæculæ aronis, & fæculæ brioniæ an: drag: 2., salis artemisiæ, & matricariæ an: drag: 1. ß:, m:, & cap:, atque horum vsu nunquàm amplius cecidit, & menstrua intèr mensem, & dimidium iterùm experta est.

Ibidem. *Arteria recisa.* *Obseru. 69.*

DIe 3. Iulij Adolescens ligna secans in nemoribus ictu securis se vulnerauit in pede ad partem interiorem, & pellem rescidit, venas, & ferè neruos; arteria quoque recisa est, nec multis remedijs adstringentibus à Galeno propositis, & à Chyrurgis adhibitis vnquàm possibile fuit vt se coniungeret, & clauderetur sanguinis exitus; ignem quoque adhibuerunt, sed frustrà, immò eò magìs duo capita arteriæ recisa intèr se discesserant vt solent. Me aduocauerunt, & miserum inueni imbecillimum; dùm autem soluebantur fasciæ sanguis fluebat magna copia. Nostrum illicò bals: apposui adstringens cùm filis, & sinè alijs remediis non ampliùs exibat sanguis, & quinque diebus benè se habuit.

In Ciuitate Rheatina. *Herpes in lupum.* *Obseru. 70.*

DIe 17. Nouembris Illustriss: Dominus Fabritius Aligeri consobrinus carnalis Eminentissimi Cardinalis Vecchiarelli annorum 36. captus erat coxendice, & crure multis ab hinc annis ex herpete, quia nempè corpus adustùm erat, & atrabilare, acris euaserat supradicta pars, cùm vlceribus profundis corrosiuis, & malignis à Paracelso vocatis nomine luporum; vlcera autem, & foramina erant 85. Dominus hic multa expertus fuerat Chyrurgorum, & Medicorum remedia, sed nullo iuuamine, immò ex varietate medicamentorum morbus eò magìs sæuiebat. Varias ego in Sabina egeram curas morborum incurabilium fœlici exitu, tàm in Medicina, quàm in tumoribus frigidis, & acribus dictis elephantiasi, vel spinæ ventosæ, & multum honoris apud omnes mihi comparaueram; ipse itàque fidens nomini, & precibus amicorum me vocauit; quia verò tempestas rigescebat primùm iussi vt cubiculum circùm obduceretur auleis, atque intùs ignem accendi temperatum, vt aer quasi veris esset. Ægrum purgaui remediis ordinariis cùm digestiuis, & vltimò exradicatiuo, quod assensu Medici ordinarii factum est. Formam indè iussi decoctorum ligni, salsæ, quæ est compositio tertia, quam scribit Andreas Calmatthæus in suo Enchiridione. Decoctum sumebat bis in die, manè, & vespere, cùm regula, quam ars exquirit, in quocunque autem eorum immiscebam gut: 10. tincturæ stybii nostræ vniuersalis, & triginta diebus his vsus est. In partibus dolentibus, & vlceratis primò adhibebam tribus diebus vng: populeonis, rosati, litargyrii cùm ol: ros: composit: an: vn: 1., camphuræ drag: 1. ß., m:; affecta loca diluebā tèr, aut quatèr in die aq: ros:, in qua infusum erat psimmythium, litargyrium, tutia, bolarmenum sæpè sæpiùs agitando phialam. Statìm repurgari cæpit, dolor, qui infirmum vexabat discessit omninò, ex camphura, quæ ad tales effectus vnica est. Addebam indè vnguentis bals: dulce antim: nostri, buthyrum plumbeum, & essent: camphuræ, ex quibus multam vlcera emiserunt putredinem, & foramina radiculam vermiculi ad instàr. Balsamum quoque adhibui ex myrrha, mastiche, sarcocolla, thure, aloe, & multis vegetabilibus, quod scriptum est in Arcanis, & 44. dierum spatio sanata sunt vlcera. Apposui etiam bal: canis rubei nostrum compositum ad neruos roborandos, anteà enim claudicabat, & incedendo crus illud multùm descendebat. Die supradicto 44. de domo simùl egressi sumus, & optimè deambulabat, quamobrèm liber extitit, absque eò quòd vllo vnquàm morbo vexaretur per annos multos usque nunc, qui sanus est ex gratia Saluatoris nostri Iesu Christi.

Tempore, quo in suprad: Ciuitate moratus sum multas obuiàm habuì curas, quæ cùm fœlici complerentur exitu, necesse fuit uere insequenti ibi permanere, ideòque multos curaui morbos in Ciuitate, & proximis locis, quorum hic nonnullos adnotatos aspicies.

Ibidem. *Morbus Venereus antiquus.* *Obseru.* 71.

DIe 23. Nouembris Illustrissimus D. Franciscus Maria Aligeri frater supradicti, annorum 27., temperamenti biliosi, pilique rubei quia immoderatè voluptatibus Venereis se immerserat, ipsarum fructus extrà limites colligens, ipsarum quoq; cespites, & dumos legit acerbos, quibus huiusmodi venatores transfigi plerumquè solent. Rus indè petijt multis mensibus varias ferens perpessiones, & infectus est pessima corporis habitudine. Doloribus cruciabatur acerbissimis, & eò deuenerat viribus destitutus, pallens, oculisque recedentibus, vt flexus incederet, & ossa spondilia renium vt gummas emitterent, se seque è loco suo impellerent. Sæpè symptomaticis accidentibus deficiebat cor, ità vt sensibus destitueretur, & verbis, nihilominùs dùm spiritus recuperabat ambulare conabatur. Tempore supradicto vaporaria adhibita sunt pluriès herbis, & saxis, atque indè vngebatur bals: canis rub:, ex quo dolores ampliùs non accesserunt. Cordi appositum est vng: cordiale Guainerij cùm essent: cort: citr:, & bals: nostrum cordiale sæpiùs; stomacho ceratum nostrum stomachale. Multotiès ore sumpsit bals: nostrum cordiale, bals: salutis, elexir vitæ, vnicornu, essent: cort: citr:, & tincturam stybij vniuersalis. Moderatè hyemem transegit, curam verò distulimus ad ver, quia homo erat immoderatus. Vere, quia impatiens erat, & nausea afficiebatur, iussi extract: arundinum, lentisci, & ligni sancti an: scrup: ß:, Panacææ nostræ fixæ g: 15., m:, & sumebat vt pillulam opportunè quolibet manè, & vnc: ß: aq: nostræ sudoriferæ, sed parùm sudabat, quia sistere quantum oportebat non patiebatur. Hoc vsu 30. diebus salutem habuit, neque vllo vnquàm laborauit morbo ampliùs; vxorem duxit, & filios habet, verebantur autem ne extingueretur progenies, cùm in domo illa nullus esset ad vxorem ducendam aptus.

Ibidem. *Hemophthysis.* *Obseru.* 72.

DIe 28. Nouembris Dominus Io: Franciscus Buccini Nobilis diues Ciuitatis illius annor: 23. ex assiduitate studiorum, quibus operam dederat Perusiæ, debilitatus adeò erat stomacho, & capite, vt ex distillatione, quæ descendebat in pectore ortum fuerit sputum cruentum cùm tussi; pallidus erat, & gracilis, eò vt Phthysicus haberetur. Ego vnus ipsum curaui, non enim alios voluit, neque consilijs, purgatus est primò vnc: 3. nostræ aquæ catholicæ purgantis, atque indè syr: accomodaui antiheticum Riuer: ad vnc: 1. ß:, in quo immiscebantur quotidiè drag: ß: pulu: Antihetici nostri, & 20. gut: nostri bals: magisterialis correctiui, de quo syr: sumpsit 25. diebus. Infrà diem sumebat prò potione aq: stillatam ex scabiosa, ligno lentisco, ligno quercino, cùm hordeo, atque intùs lactis sulphuris gut: 10. Stomachum perunctum gerebat pectorali vnguento; vinum quoque voluit Calicis, quod me inuito bibit, & magno illi fuit iuuamine; tandèm iterùm purgatus est aqua supradicta, & optimè conualuit. Purgari iterùm vere voluit, sumendo lac capræ, neque vnquàm morbo illo laborauit.

Ibidem. *Paralysis.* *Obseru.* 73.

DIe 6. Decembris Famula Illustr: M. Episcopi Valentini de Ciuitate Ducali ann: 66. vel ex frigore, vel calore ignis, quia coqua erat, debilis aliquantùm euaserat, & repentina fluxione capitis in formam apoplexiæ loquela impediebatur nō solùm, sed etiam viribus omninò destituta erat brachij, cruris, & totius illius partis ità vt vllo modo erigere se non posset. Rheatū delata est tanquā cadauer spe salutis derelictū; vocatus accessi, & vaporaria adhibui saxis, & herbis ad vsum nostrum, atque indè vnctiones ol: nostro composito canis rub:. Sæpiùs mirè soluta est lingua, & aliquantum roboris brachium, & crus excepit, ità vt deābularet; etiāsi verò perfectè omninò libera nō euasit, attamē necessaria agebat multorū admiratione senis enìm erat, & morbus spe derelictus habitus fuerat.

Ibidem. *Passio Hysterica.* *Obseru. 74.*

DIe 3. Ianuarij Domina Flauia Sanitij annorum 36. Monaca in Monasterio Diui Benedicti à passione affligebatur symptomatica cordis, & imbecillitate virium, & viscerorum languebat, ità vt dùm cibum sumpserat quamquàm tenuissimum, attamen si vllo modo mouebatur, illicò agrediebatur à syncope, vomitibus, doloribus capitis, stomachi, & similibus, hoc autem sex ab hinc annis; corpus delicatissimum erat, parùmque menstruorum experiebatur beneficium. Infrà hoc tempus remedia sumpserat à multis Medicis, verùm pro iuuamine imbecillitate maiore ex illis tenebatur. Nullum suauem, aut pessimum odorem naribus excipere poterat, immò ab ipsis omninò abhorrebat. Vnctionem iussi stomacho ex ruta, absynthio, cort: citri, & mali medici, calamento, & vino ad vsum. Ad partem cordis adhibebatur ol: cort: citri per expressionem; vinum indè dedi Calicis Chymici, & multos eiecit humores per vomitum, & secessum. Accomodaui quoque confectum hoc modo ℞: cornu cerui præpar:, vnicornu, sal: prunel: corallat: an: drag: 1. ʃʃ:, pulu: nostri Antihetici drag: 3., fæculæ aronis, vincetossici an: vnc: 1., oculorum gambarorum, brioniæ in fæcula an: drag: 2., conseru: ex cymis, & floribus melissæ vnc: 4., m:, & cap: drag: 1. ʃʃ: manè ieiuno corpore; bibebat insuper aq: melissæ, tantoque fuerunt illi iuuamine hæc remedia, vt ad nouam vitam se reuocatam fateretur; vires recepit, & integra floruit salute.

Ibidem. *Menstruorum retentio.* *Obseru. 75.*

DIe prædicto Domina Androsilla Vincenti annorum 35., temperamenti mixti, & delicati ex menstruorum retentione doloribus cruciabatur ab acerbissimis capitis, & stomachi, & à syncope etiam interdùm ex vaporibus, qui cor illi occupabant. Ceratum iussi ex nostris stomachalibus, atque ore vini Calicis vnc: 5., quarè multa biliosa euomuit, & euacuauit. Post nonnullos dies dedi syr: artemisiæ, matricariæ, & quinque radic: aperitiu: an: vnc: ʃʃ:, sal: absynthij calybeati, & artemis: an: scrup: 1., m:, & cap:; fumenta quoque adhibita partibus locorum, herbis aromat:, & reguli fecibus, ex quibus menstrua fluxerunt, & benè se habuit.

Ibidem. *Epilepsia.* *Obseru. 76.*

DIe 6. Ianuarij Filius cuiusdam vocati Falzapellis annorum 13. multis agitatus fuerat ab epilepticis accidentibus, & parte dimidij corporis destitutus est, ità vt caderet, neque pedibus erigi posset, quia pars imbecillima euaserat. Caput præterea habebat deforme, & ingens, faciem obliquam, & linguam non penitùs absolutam; imperfectissima erat oculorum acies, crebrisque agrediebatur à vertiginibus, & timoribus. Diù Medicus Pallans medicamenta applicauerat, sed in peiùs tendebat morbus; quia verò Medicus ego eram ægrotis omni salutis spe derelictis, rogatus sum à multis vt accederem curaturus. Quapropter in primis exhibui vinum Calicis, cuius ope multa exierunt per vomitum, & secessum; vinum indè composui hoc modo ℞: ligni sancti rasi, cort: eiusdem an: vnc: 3., flor: lil: conual:, peoniæ, tiliæ, borrag:, bugloss:, rosmar:, saluiæ, lauandæ seù spicæ an: vnc: ʃʃ:, ligni lentisci, visci quercini, salsę parill: an: vnc: 2., betonicæ, pimpinel:, saxifragiæ, cetrac: an: pug: ʃʃ:, eufragiæ, chelidon: an: manip: 3., stæchadis vnc: 6., gran: Paradisi, sem: cardi sancti, anisorum, baccarum iuniperi an: drag: 2., nucis muscat:, macis, cynnamomi an: scrup: 2., conterantur omnia, & infundantur in libr: 15. vini generosi per sex dies in loco frigido, de quo sumebat vnc: 4. manè ieiuno corpore, & vespere tribus horis antè cibum, cùm regimine viuendi. Quibuslibet septem diebus vinum Calicis bibebat, & nouiès facta sunt fumenta in cubili herbis, & saxis ad usum nostrum; atque indè ungebatur nuca, spinalis medulla, & partes uiribus destitutæ oleo nostro

canis rubei, ideòque solutum est corpus, optimèque incedebat, roborata sunt membra imbecillia, & oculorum aciem recepit. Non autem perfectam habuit salutem, sed è periculo illo liber euasit.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru.* 77.

DIe 8. Ianuarij Adolescens propè Clarellos à doloribus affligebatur Colicis acerbissimis, atque ad hoc multa adhibita fuerant clysteria carminatiua, aliaque remedia, sed frustrà. Accessi ego vocatus, & dedi extract: nostri Antecolici drag: 1., vnicornu scrup: 1., m:, & ab eo dolore penitùs liberatus est.

Ibidem. *Passio Hysterica.* *Obseru.* 78.

DIe 12. Ianuarij Barbara Fornara Illustrissimorum Dominorum Aligeri ancilla ingentes dolores vterinos patiebatur, cùm passionibus hystericis, & syncopationibus. Bis vinum exhibui Calicis, sumpsit etiam confect: comp: ex conserua rosarum vnc: 3., conseru: anthos, & flor: nuc: an: vnc: 1., sal: artemis:, & matricar:, sabinæ, vnicornu an: drag: 1., fæcul: brioniæ drag: 1. ß:, cynnamomi drag: 3., fæcul: aronis vnc: 1., m:, & cap: cochlear vnum prò vice semèl in manè. Menstrua fluxerunt, omne malum enim ex illorum suppresione ortum erat, & conualuit.

Ibidem. *Oppilatio Hypocondriorum.* *Obseru.* 79.

DIe 19. Ianuarij Illustrissima Domina Antonina Aligeri annorum 69. multo ab hinc tempore laborabat oppilatione hypocondr:, & corporis tumore, quamobrèm dedi vnc: 6. vini Calicis, & multam euomuit pituitam; per secessum verò quindeciès absque eò quòd labefactaretur, immò recreata est. Emplastra indè apposita quinque diebus suprà partes oppilatas ex verbena, farina hordei, & oui albumine, quarè expers à morbo illo remansit.

Ibidem. *Hydrops vterina.* *Obseru.* 80.

DIe eodem Illustrissima Domina Catharina Ceronij annorum 32., temperamenti humidi, & valdè pinguis, nouem in lucem ediderat partus, & quia parùm in illis purgata erat, hydrops accesserat vterina, non verò cùm febre, sed solùm expedita non erat ad necessaria prò domo. Vini sumpsit Calicis vnc: 6., & multa aquosa per secessum expulit, pauca verò per vomitum. Iussi indè fæcul: iridis, & brioniæ an: scrup: 1., cùm ol: anis:, & cynnamomi an. g: 6., quibus aquam multam euacuauit, & benè se habuit; quia enim à malo illo leuata videbatur, nulla alia voluit remedia, quapropter octo post annos illam vidi cùm pristino ferè ventris tumore. Multa iterùm iussi, sed ignoro an conualuerit.

Ibidem. *Asthma antiquum.* *Obseru.* 81.

DIe 19. Ianuarij Oliua nutrix supradictæ Dominæ multo ab hinc tempore asthma patiebatur, ideòque pectorales iussi vnctiones pectori, & ore vsum oxymel: facti ex decocto ligni visci quercini, scabiosæ, tussilaginis, caricarum, iuiubar:, liquiritiæ, mellis, & aceti sec: artem, de quo sumebat vnc: 1. ß: prò manè. Bibit etiam vinum Calicis, quod morbum illum repulit.

Ibidem. *Dolor Nephriticus.* *Obseru.* 82.

DIe 21. Ianuarij Illustrissimus Dominus Dux Adrianus Ceronij multis ab hinc diebus dolore cruciabatur nephritico. Medicus Pallans clysteria iusserat, & vsualia remedia, sed frustrà; vinum ego Calicis dedi, & liber à dolore extitit absque alijs pharmacis.

Ibidem. *Passio Hypocondriaca.* *Obseru.* 83.

DIe 23. Ianuarij Thomas sericarum mercator ligularum annorum 37. multis ab hinc mensibus passione, & dolore stomachi affligebatur, qui ex hypocondriaca passione processerat. Pallans multa exhibuerat remedia, sed nullo iuuamine. Vinum dedi Calicis, quarè multa per vomitum exierunt; ceratum apposui stomacho nostrum stomachale, & sumpsit nostri salis antiscorbutici scrup: 1. prò vice, salis absynthij calybeati scrup: 1. cùm iuribus carnis, multis diebus, & bis iterùm vinum sumendo liberatus est.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 84.

DIe 26. Ianuarij ad Casalia Dominorum Aligeri in Pistignano eorũ Villicus annorum 28., temperamenti mixti quatuor ab hinc diebus pleuritide laborabat, & maximo periculo, in illo enim quinque erant signa à Galeno proposita. Signa præterea habebat mortifera ex illis, quæ in extremis apparent, oculos nempè vmbrosos, & vitreos, & carpum habebat, sicut & cùm aliquid bibendum propinabatur ei, omnia voraturus videbatur. Nullum adhibitum erat remedium, & vinum duobus diebus biberat, quod pleuriticis purum venenum est. Clysterium illicò iussi commune, & extrahendas indè sanguinis vena communi vnc:6., qui putridus erat. Dedi indè dr:1.pulu: nostri Antipleurit:, & cataplasmata duo Antepleu:cùm sapone applicaui vnum suprà dolorem, & alterum suprà partem oppositam; perunctus quoque fuit ad suprad: partes nostro ol: Antepleurit:. Ore sumpsit lambitiuum compositum ex syr: pectoralibus, in quibus posita est margarit:, vnicornu, corall: rub:, diaphoretici nostri fixi an: dragm: ß:. Insequenti manè repetitus est puluis Antepleurit:, quarè tumor fractus est, ità vt circà libr: 3. putridarum pituitarum, & mirificè sanatus est.

Ibidem. *Cachesia, & oculorum impedimentum.* *Obseru.* 85.

DIe 26. Ianuarij Vxor cuiusdam serrarij, qui propè D. Aligeros incolebat annorum 36., temperamenti melancholici mala affecta erat salute ex habitu cachetico, & amborum oculorum cæca erat, illorum enim acies imperfectissima. Fixam ferebat opinionem fascinationibus illatis vexari, neque ab ipsa vllus eam remouere poterat. Bis vinum Calicis exhibui, quarè multa viridacea, obscura, & crassa euomuit, quæ fascinationes esse ægrotanti significauimus, & iam exijsse. Nostrum stomachale ceratum stomacho apposui, & nucem auellanam argento viuo completam aliquantùm exagitato succis à Vilant propositis contrà maleficia, quarè libera ex apprehensione illa meliùs se habuit. Ad oculos adhibebatur aq: nostra optalmica composita ferè vt illa Quercetani, & mensis vnius spatio optimè videbat, & sanata est omninò.

Ibidem. *Asthma antiquum.* *Obseru.* 86.

DIe 26. Ianuarij Magdalena filia Pignatelli annorum 24. tussim continuam patiebatur ab infantia, ideòque iussi vnctiones pectorales, & vinum Calicis exhibui, quod tale attulit iuuamẽ, vt libera omninò videretur. Idem etiã accidit Dominæ Lucretiæ Ceronii.

Ibidem. *Dolor capitis, & stomachi.* *Obseru.* 87.

DIe 27. Ianuarij Nouerca supradictæ vocata Oliua annorum 61. ab acerbissimo cruciabatur dolore capitis, & stomachi; ipsa quoque vinum Calicis sumpsit, & vterque dolor discessit.

Ibidem. *Arteria recisa cùm tumore sub auricula.* *Obseru.* 88.

DIe 28. Ianuarij Froscinus Scardalana incolens ad Puteum annorum 32., temperamenti melancholici tumorem habebat paroxydis ad instar sub auricula frigidum, & difficilimum ad concoctionem. Medicus Pallans, & Puccius Chyrurgus remedia adhibuerant, sed frustrà, arbitrabantur enim morbum esse Gallicum, & talem ad effectum pillulas iusserant. Missionem prætereà sanguinis iusserunt, tonsor autem errauit, & arteriam recidit, ex qua tanta exiuit copia sanguinis, vt anaclinterium, & stramentum penetrans riuum sub cubile compegerit, prætèr illum, quem in linteis collegerant. Magno me impetu vocauerunt, atque illicò apposito nostro magisteriali bals: adstring: sanguis ampliùs non fluxit. Dimiserunt itàque Medicum, & Chyrurgum, & mei vnius remedia experiri voluerunt ad tumorem, quarè ceratum adhibui calaminare Paracelsi, quo maturatus est, & apertus; ingens quoque radix erat, quæ nostris trochiscis corrosiuis consumpta, atque indè curatus est nostro vng: basilicone, ità vt 16. diebus liber euaserit. Ex multo sanguine, qui exierat, vel quia infectus esset morbo, de quo dubitabatur, brachia erigere non poterat, & in iuncturis acerbos patiebatur dolores, quarè nostra iussi vaporaria, atque indè vnctiones oleo canis rub: sextiès, & sanatus est.

Ibidem. *Amentia.* *Obseru.* 89.

DIe 28. Ianuarij dùm in domo eram suprad: D. Aligeri delatus est adolescens annorum 26. de Moro Terra non multùm distante à Ciuitate, rusticus fortis, & temperamenti melancholici. Hic in amentiam inciderat, ità vt ex ea deformem exceperit fisonomiam mensibus abhinc. Septem dedi gr: Aureati nostri euomitiui, non autem euomuit, nec euacuauit. Die inseq: data est libra vini Calicis, & multa euomuit mixta, perque secessum sextiès. Retulerunt illum indè ad patriam dato regimine viuendi, decoctum nempè iussi ex gallo veteri compositum ad vsum Riuerij. Quibuslibet septem diebus vinum Calicis semèl sumebat, & diebus 34. transactis me inuisit liber, valens, & optimo colore; ità vt nunquàm amentiam passus videretur.

Ibidem. *Hydrops.* *Obseru.* 90.

DIe 29. Ianuarij Adolescens annorum 27. hydropicus erat, sed hydropem patiebatur complicatam, non solùm enim Ascites erat ventrem habens ingentem, verùm etiam hyposarca laborabat, tumens scilicèt capite, facie, brachijs, & cruribus. Mendicus erat hic, ideòque in eleemosinam concessi ol: bufonis, quo perungebat omnes partes tumidas. Ore sumebat septem diebus vini Calicis vnc: 3. prò quolibet manè, & euacuabat duodeciès, vel quindeciès in die aquosa. Venter detumuit multùm, sed obstructionem reliquit in regione splenis; quapropter iussi ol: bufonis, spicæ Romanæ, saluiæ, rosmar: , menthæ, nepetæ, abrotani, enulæ campanæ, verbenæ, rutæ, hyssopi, cort: fraxini, cappar: an: pug: ß: , & vinum; cùm illo autem oleo decoctio fiebat vsque ad consumptionem vini, vngebaturque pars lienis, interdùm iecuris, & stomachi. Suprà ventrem adhibebantur eadem addito pulu: cymini asperso, & benè se habuit. Prò præseruatiuo indè composui electuarium cùm pulu: radic: vincetossici, qui multo sunt iuuamine in his effectibus.

Ibidem. *Vomitus.* *Obseru. 91.*

DIe 30. Ianuarij Cynthia quædam in domo D. D. Aligeri annor: 32., temperi intemperati tali afficiebatur nausea, vt omnia, quæ comedebat, per vomitum reiceret, fixăq; apprehenserat opinionem maleficijs vexari. Vinũ exhibui Calicis ad vnc: 6., apposuique stomacho ceratum ex nostris stomachalibus, & conualuit. Voluit etiam auellanam secretis contrà maleficia plenam, & optimum resumpsit colorem.

Ibidem. *Infans in agonia.* *Obseru. 92.*

DIe 30. Ianuarij Infans octo mensiũ 15. ab hinc horis versabatur in agonia à Medico derelictus vt cadauer extinctum; videbatur tantùm tenuis ille motus, vt si anima è corpore discedere vellet, ideòque candela accensa benedicta mortĕ pueri expectabant adstantes. Accessi, & per rostrum ampullę, quę adhibetur in sacris, immisi in illius os aq: tormentillæ, cùm gut: aliquot elexir vitę, & iulep: gemmati, infuso in suprad: aq: vnicornu. Cordi vngebatur essentia cort: citr:, & elexir vitæ, ità vt mirificè aperire oculos cæperit, cùm nutrice, & alijs familiaribus ridere, & vbera iterùm resumere.

Ibidem. *Agonia.* *Obseru. 93.*

ALtera similitèr puella in domo Illustrissimi Domini Ducis Ceronij mensium 18., cuius anima in linguæ cuspide egressura erat, ijsdemque suprad: remedijs à morte, vt ità dicam, ad nouam vitam reuocata est. Multotiès hoc mihi accidit in similibus, multique salutem receperunt, multi extincti sunt iuxtà naturam, quæ vim habet aut non à remedijs auxilium sibi sumere. Neque igitur in extremis desperandum, roborantia enim interdùm vitam afferunt.

Ibidem. *Hydrops.* *Obseru. 94.*

DIe 2. Februarij Mater Risecci calceolarij annorum 65. tribus ab hinc annis quadam hydropis specie laborabat, valdè scilicèt tumidum habebat ventrem, & hypocondria, cruraque, & coxendices viribus erant destitutæ, ità vt corpus erigere non posset, nec baculis appositis sustinere. Fumenta adhibui coxendicibus, cruribusque herbis aromat:, & saxis ad vsum, atq; indè ol: canis rub: perungebatur. Ore sumpsit vinum Calicis, & stomacho applicatum ex nostris stomachalibus ceratum. Vinum parùm per vomitum, multa per secessum eiecit; vaporaria concesserunt vt per domum ambularet non autem libera penitùs; verùm inter anni spatium eadem infirmitas accessit, & ad sepulcrum arbitror illam detulisse.

In Terra Montis nigri. *Dolor in vulua.* *Obseru. 95.*

DIe 5. Februarij Mulier, cuius nomen scribere non licet à maximo in vulua dolorę cruciabatur, & totum per ventrem respondebat in osse sacro, ità vt flecti non posset, erat autem dolor in vtero matricis multis ab hinc diebus; vidua erat hæc annorum 36., & robusta. Vmbilico iussi cucurbitulas non recisas, atque indè emplastra ex baccis lauri, non verò meliùs se habebat; fumenta addidi ex sabina, artemisia, matricaria, & fecibus reguli, quibus leuatus est aliquantùm dolor, nihilominùs tamen ipsam affligebat. Explorari iussi, & naturæ labia tumescebant, ideòque sanguinem à brachio hausi ad vnc: 6:, parti verò apposui pessarium impletum lacte mulieris, cù m camphura dissoluta, & cerusa, atque his omne malum abijt, liberaque extitit illa, quæ præ dolore magno de morte verebatur.

Ibidem.

Ibidem. *Vlcera corrosiua.* *Obseru.96.*

DIe 20. Iulij Dominicus filius Domini Doctoris Tassi de Mompæio annorum 18., temperamenti tenuis, & destructi, annorum 13. ætatis suæ tumore frigido captus est in maxillis, cui Medici, & Chyrurgi nonnulla adhibuerunt remedia, atque his remotus est illinc tumor ad pectus, aliasque partes, præcipuè in coxendice descendens. Emplastra ibi emollientia à multis apposita sunt, & similia, sed cùm humorem viderent pertinacem, aditum illi aperituri, foramen fecerunt à capite coxendicis vsque ferè ad genu, per quod foramen transibat setaceum. Corpus impurum erat, ideòque putruerunt partes illæ, ità vt omnis locus, qua agebatur setaceum in vlcer conuersus sit cùm humore corrosiuo, & putrido, qui venas etiam corrosit, & ad caput inguinis ortus est tumor scyrrhosus; pars enim illa est cameralis iecuris, & ex virium imbecilitate nunquàm suppurata est, ideòq; tumor ille in genu transmittens fluxionem in coxendice maturatus est, & ex mala curatione duo ingentes fistulæ remanserunt, quorum turundæ erant ad longitudinem digiti medij. Infælix hic annis quinque Medicorum, & Chyrurgorum se supposuit remedijs, sed morbus eò peior euasit, ità vt quatuor annis nunquàm se mouere potuerit, voluebatur autem, & ferebatur per domum à domesticis. Tempore illo multa curaueram mala in Rheatina Ciuitate, & alijs locis proximis, quarè de me fama volabat vbique; eger ille ideò Patrem exorauit vt ad me duceretur, & meum Fratrem, Scandriliam. Pater filij precibus annuit, & ad me delatus est in pheretro, quo defuncti feruntur ad sepulcrum, per septem milliarium itiner. Dominus Pompæius genitor tanquàm cadauer mihi illum tradidit, quod si fortuna faueret, inquit, Omnipotentis foret miraculum, corpus enim destructum est, & quinque ab hinc annis (vt diximus) vexatur. Tunc equidem dubitaui de infælici morbi illius exitu, ex quo mihi honor detraheretur; attamen ægroti fide, precibusque præspectis curam suscepi. Accomodaui primùm formam decocti ex smilace aspera, china, arundine, & sandalis multis diebus, purgauique medicamentis leuibus prò quibuslibet septem diebus, aqua nostra catholica, aut Antifebrili nostro. Decoctum indè permutaui componens illud, quod scribit Gabriel Falloppius dictum Iudęi, & prò purgante dedi Aureatum nostrum correctum, vel interdùm vino Calicis. Duobus mensibus repetita sunt huiusmodi decocta, indè verò remedia adhibui cordialia, & contra oppilationem, de quibus infrà scribam. Vlcera ad caput inguinis curaui vt maturescerent emollientibus, sed quia humor immobilis perseuerabat, impossibile fuit; nostros itàque apposui trochiscos, & escara facta est, atque vnguentis maturatiuis, abstersiuis, & nostro basilicone Chymico diebus 35. incarnata sunt. Coxendicem quotiescumquè tangebant, vena frangebatur intùs, & cùm difficultate sanguinis profluuius intercludebatur, nisi nostro adstringenti bals: magisteriali, quapropter necesse fuit vt iterùm ijsdem trochiscis tota panderetur, nostrisque abstersiuis, & digestiuis deueniretur vsque ad os, propè quod caries erat nigra, quæ curata est, & nostro basilicone incarnata. Fistulas sedulò dilataui specillis spongiæ, & radic: gentianæ, indèque nostrorum trochiscorum callos corrosimus, & basilicone Chymico curatæ sunt. Valens tandèm 75. dierum spatio ad patriam ductus est mirificè magna equitum comitante caterua, perindè ac si nuptam maritus duceret, maximo consanguineorum gaudio, omniumque admiratione. Diù cordialia adhibuit, nostrum scilicèt compositum ex Panacæa fixa, cùm fæculæ aronis drag: 1. prò vice quotidiè; summebat etiam quolibet manè panacæam liquidam vniuersalem duobus mensibus, lac indè caprinum tribus, & optimè conualuit mutata iam complexione, ità vt Presbyterum se fecerit, & benè se habet, absque eò quòd claudus incedat.

Ibidem.

Ibidem. *Arteria recisa.* *Obseru.* 97.

MEnse Ianuario Adolescens, cuius nomen ignoro, cùm vites amputaret, se in manu cùm falce putatoria vulnerauit inter digitum pollicem, & indicem, ità vt ex recisa arteria magna flueret sanguinis copia. Multa à Chyrurgo terræ illius apposita sunt medicamenta adstringentia, & compressiua, tèrque ignis adhibitus, sanguis autem non retinebatur, ità vt miser ille ad mortem properaret. Me vocauerunt litteris Domini Pompæij Tassi septem distantem milliaribus, cumque perueni in extremis versabatur, & iam extremam dederant vnctionem. Applicaui illicò nostrum adstringens balsamum magisteriale, & suprà talum brachij glutinum ex nostris generosis compositum ex fulligine, & alijs, quarè sanguis ampliùs non fluxit. Ægrum restaurauimus spiritus panis nostri cordialis drag: 1., iuleb: gemmati, Elex: vitæ, Panacææ liquidæ nostræ vniuersalis an: drag: 1., atque indè consummatis, & pistis caponis benè breui tempore conualuit.

Ibidem. *Vterus extrà vuluam descensus.* *Obseru.* 98.

TEmpore eodem Iuuenis quædam annorum 23. duobus ab hinc annis nescio quo labore descendit illi vterus deorsum, crassis humoribus tumens, egrediebaturque de natura ad magnitudinem lagenæ. Remedio illo vsus sum, quod Præceptor meus Riuerius proponit ad Caput de Prolassibus &c. Auenzoar, & Zaccuti. Accomodari scilicèt iussi suprà cubile cùm capite, pedibusque à mulieribus quatuor sustineri in aerem, inscia autem illa de remedio adhibendo. Tenebam ego musculum viuum vinctum in pixidula absque eò quòd mulier sciret, & repentè viam dedi musculo suprà coxendices apud naturam; illa motum illum sentiens, dubitansque ne aliquid magni fieret, terrore magno pedes, crura, totumque corpus ad se traxit, ex qua vehementia vterus in locum suum repositus est; tunc ego, qui tria cerata ex nostris adstringentia paraueram, vnum pectini, vnum vmbilico cùm quatuor granis musci, alterumque renibus apposui, & libera extitit.

Remedium hoc sextiès fælici exitu adhibui, optimaque salute accidit; dùm verò ægra multo non afficitur metu, nihil prodest; mihi autem duobus tantùm non valuit ex ratione supradicta.

In Valle Rheatina. *Calculus in renibus.* *Obseru.* 99.

TEmpore eodem Augustinus Crassus annorum 44. temperamenti sanguinei pluribus ab hinc diebus angebatur à doloribus nephriticis, quamobrèm accersitus iussi aq: fragariæ, vini albi an: vnc: 2. ß., extract: esulæ drag: 1. ß., m:, & horum colaturam bibendo calculus exiuit post duas horas ad amygdali magnitudinem, non ampliùs accesserunt symptomata, quæ crebrò apparebant, & sanus euasit.

Ibidem. *Dolores artetici.* *Obseru.* 100.

EOdem tempore Carolus Nouarinus annorum 34., temperamenti pituitosi quatuor ab hinc annis à doloribus affligebatur articularibus, neque multa à Medicis exhibita remedia profuerant. Vocatus præscripsi sequens decoctum, quod quotiescumquè sumebat precedere iussi bolum therebinthinæ cùm iua arterica, & ossibus humanis combustis ℞: salsæ vnc: 3., corticis ligni sancti vnc: 1. ß:, sassafras vnc: 2., ligni visci quercini vnc: 1., sandal: vnc: ß:, cynnamomi, sem: cardi sancti an: drag: 2., aq: communis libr: 10., infundantur per noctem addendo in petia lintea antimonij, & pomicis an: vnc: 3. optimè contrit:, summitatum nucum iuglandium vnc: 1. ß:, sed cauendum

ne

ne petia profundum pertingat, immò sustineatur; decoquantur indè in fictili vase vitreato ad consumptionem tertiæ partis. Mox colentur, & cap: vnc: 6. prò vice manè, & vespere quatuor horis antè cibum; hanc dosem sumpsit per 40. dies, in quibus vinum illi prohibui, & liber euasit à doloribus.

CENTVRIA QVINTA.

In Terra Nerolæ. *Vuluæ angustia.* *Obseru.* 1.

DIe 22. Iulij Virgo, cui nomen non datur annorum 19. maritum cæpit, sed nunquàm possibile fuit, quod ab ipso stupraretur, sexque mensibus quamquàm omni eniteretur studio, & labore cùm ea coire non potuit. Animaduertit, & uidit mulierem formam naturæ habere apparentem, & fictam, foramen scilicèt tantùm, quod vrinæ sufficeret exitu. De hoc vtrumque pudebat, sed tandèm vir mihi omnia communicauit occultè, virginemque coràm marito inuisi. Omnibus accuratè exploratis, vtriusque assensu incidi instrumento argenteo ad instàr scalpelli fortissimum fibrosum pannum, ex quo aperto in duo fluxit magna sanguinis copia pondus duarum librarum excedens. Lauacra igitur adhibui roborantia ex vino tepido, indèque, libera sinè damno remansit. Ad partem verò, quæ dolebat roborandam applicui nostrum basilicon Chymicum. Satìs sit ipsam anni vnius spatio grauidam euasisse, atque optimè peperisse.

In Ornato. *Cancer in vtero.* *Obseru.* 2.

DIe 25. Iulij Mulier multis ab hinc annis à cancro affligebatur in vtero, & à Medico Pallante medicamenta sumpserat nullo vnquàm iuuamine. Vocatus sum ego, ipsamque fæliciter curaui emplastris cancrorum fluuiatilium crebris addita camphura, & sale Saturni. Crebrò fiebant lauacra ex malua, alijsque herbis emollientibus, & fumenta fecibus Reguli. Ore prò quibuslibet septem diebus vinum sumpsit Calicis, & multis diebus Panacæam liquidam; cancer enìm non exulceratus erat, sed niger, omnibusque signis patentibus cancri.

In Ciuitate Rheatina. *Elephantia.* *Obseru.* 3.

DIe 5. Februarij Angela Borbonis annorum 46. multis ab hinc annis elephantia infecta erat toto corpore, temperamenti biliosi, & arida; magnam autem illi afferrebat ardentiam, & dolorem. Primùm, vt acrimonia illa extingueretur, compositum est vnguentum ex vnguento rosato, populeone, in quo ingrediebatur sal Saturni, & camphura. Vinum indè iussi Calicis bìs, & ad partes adhibitum est ol: bufonis cùm ol: antim: dulcis, & sale Saturni. Ore sumebat Panacææ nostræ liqu: vniuersalis gut: 12., tinct: viperarum drag: ß. in vino, diebus 25., ex quibus omninò euanuit morbus, & benè se habuit.

Ibidem. *Cachesia.* *Obseru.* 4.

DIe eodem Filius quidam muratoris annorum 19. duobus ab hinc annis pessimo angebatur ab habitu, cùm angustia pectoris, tussi, magnisque obstructionibus in partibus lienis, & iecuris. Facies illi pallidissima, & vix deambulare poterat; à Medico Pallante iàm anteà curatus fuerat nullo iuuamine, ipsumque reliquerat hydropicum, & phthysicum eum esse dicens, tempus autem hyemis erat. Stomacho ceratum ex nostris stomachalibus, pectori vnctiones pectorales, easdemque obstructionibus. Ore dedi vinum Calicis, atque indè compositum est oxymel: ex radic: sarsarellæ, & scabiosæ,

quod

quod per hyemem sæpè sumens hoc vsu benè ad ver deuenit. Tempore veris bis vinum bibit Calicis, & decoctum ex radicibus arund:, lentisco, ligno quercino, sandalis, cetraca, cap: Veneris, lingua ceruina, scabiosa, & farfarella multis diebus. Emplastra quoque ex verbena suprà hypocondr: sextiès adhibita sunt, & benè se habuit.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru. 5.*

DIe 6. Februarij Mulier annorum 28., temperamenti sanguinei morbo quodam infecta erat in natura multo ab hinc tempore; anteà enim polluta fuerat gonorrhæis, vlceribus, alijsq; pestibus productis à lue Venerea. Curata fuerat à Medico Pallante, & à Chyrurgo Pucci, ità vt gonorrhęam illam compresserint, morbosq; diffuderint, qui in partibus latentes videri non poterant. A dolore hæc angebatur acerbissimo in vtero, quapropter supradicti eam reliquerunt tanquàm ad salutem impossibilem. Accessi vocatus ego, speculoque matricis apertis partibus vteri, cancrenam detegimus, quæ curata est, & sanata transmittendo intùs per syphonem decoctum ex ligno sancto, & corticibus, prò qualibet vnc: erat dragm: ß: ol: antim: nostri dulcis, & scrup: 1. salis Saturni, & scrup: 1. aluminis crudi. Ore sumpsit quinquiès vinum Calicis alternatìm, & decocta ex ligno 30. diebus, immixtis gut: 10. ol: Mercur: prò vice, & benè conualuit.

Multæ fuerant meretrices, quæ huiusmodi morbis in vulua inficiebantur, vlceribus nempè, tarolis, fistulis, alijsq; malis in vtero productis ex improba cura in bubonibus habitis, supradicto autem spatio liberatæ sunt, ijsdem lauacris, & ol: antim:, alumine, & sale suprad:. Ore verò aliæ decocta, aliæque extracta pillularum antiuener: Riuer: sumpserunt, omnesque meis remedijs optimam salutem adeptæ sunt.

In Valle Rheatina. *Phthysis.* *Obseru. 6.*

DIe 7. Februarij Filia Iacobi Catanei annorum 22., temperamenti gracilis, & imbecillis laborabat febre lenta cùm tussi sicca diù, noctùque perseuerante, & macie totum corpus tabescebat, inappetentia, & vigilijs. Accersitus iussi sanguinis missionem, & sumendas vnc: 3. mannæ cùm iure, victus verò ratio incrassans esset, & refrigerans. Post mannam propinaui iures pullorum, in quibus decocta erant sassafras, ligni sancti, salsæ an: vnc: 4. prò vice cùm sacchari rosati vnc: 2., bìs in die per dies 60., atque id remedium febrem; tussim, aliaque symptomata sustulit.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru. 7.*

DIe eodem Iohannes Nigella annorum 34. anno ab hinc lue infectus erat Venerea, infinitaque sumpserat remedia, sed in cassum. Exhibui pillular: Antiuener:, & catholic: nostrat: an: drag: ß: prò vice per dies 30., & optimam salutem adeptus est.

In Ciuitate Rheatina. *Fistula in ano.* *Obseru. 8.*

DIe 8. Februarij Adolescens annorum 22., temperamenti incompositi, & melancholici fassus est multotiès in studijs patientem sustulisse sodomiam, ex qua orta est in sexu fistula. Composui illicò vinum medicatum Empyrici scriptum à Quercetano nonnullis additis ad roborandum. Purgatus est nostra aqua catholica pluries, corrosusque est callus in parte fistulę candela, vbi tegebatur materia nostror: trochiscorum corrosiuorum, atque indè ol: antimonij, spiritu camphuræ, & vng: nostro balsamico curatus est, & sanatus 24. dierum spatio.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru. 9.*

DIe 8. Februarij dùm Illustrissimum Dominum Fabritium Aligeri curabam, ad cæterorum etiam morbos curandos incumbebam, prout erat necessitas, quapropter quatuor mensibus ibi moratus sum in domo supradicti, dormiebamque in cubiculis inferioribus. Pretiosissimis erant hæc Phrygijs pannis ornata, ideòque frigus rigidiùs penetrabat. Inter cæteras itàque nocte quadam vehementi adeò à febre, & frigore captus sum, cùm pungitiuo dolore in sinistra mamma, & respirationis difficultate, vt iàm de me actum esse crediderim. Totum hoc deuenerat ex eò quòd tèr, vel quatèr in nocte surgebam, attentè cometam, quæ tempore illo fulgebat, aspecturus. Nix omnes Terras illas tegebat, quarè insequenti manè iussi vt radices maluæ remota niue de terra euellerent, ex quibus decoctum feci, additis radic: liquiritiæ, passulis, iuiubis, caricis, & melle, mihi sumendum. Duo quoque poma cùm thure cæpi ad vsum Quercetani, post quæ drag: 1. vnicornu cùm vnc: 4. aquæ theriacalis, non enìm mecum habebam pulueres meos Antepleuriticos, sudorque toto die emanauit. Domestici illi timentes de periculo Pallantem vocauerunt, qui de morbo malè cogitauit, nullaque iussit ex eò quòd prædicta sumpseram. Manè altero vinum bibi Calicis ad vnc: 8., quarè multis per vomitum expulsis, diminutus est dolor, & febris euanuit, cùm omni respirationis angustia, vt si à nullo morbo vexatus fuissem. Die eodem ad horam completorij vocatus sum ad infirmum inuisendum, illicòque accessi; mihi autem obuiam venit Pallans per viam, qui multùm obstupuit, pessimè enìm me me habere arbitratus fuerat, & Dei gratia liberatus sum.

Ibidem. *Gumma in manu.* *Obseru. 10.*

DIe 11. Februarij Monaca quædam in Monasterio Sanctæ Claræ tempore glaciei ceciderat, & manus è loco suo deflexa fuerat. Malè in locū suum reposita est, maléque remedia adhibita, quarè gumma orta est, & manum adhibere non poterat. Præterea nauseam patiebatur, ità vt quidquid ore prò cibo sumeret, ore etiam per vomitum reijceret. Ad brachium fumenta iussi multotiès, atque indè vnctiones; ceratum quoque apposui diaquil: cùm gumma, cantharide, & euphorbio script: à P. Gabriele Ferrara prò talibus effectibus. Ore sumpsit vini Calicis vnc: 6., stomachoque applicatum est ceratum stomachale, atque ab vtroq; libera extitit.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru. 11.*

DIe 9. Iulij Adolescentula erat annorum 24., temperamenti biliosi, sed incompositi, cuius pater lue infectus Venerea mortuus erat, & soror simul, sicut & ipsa à teneris annis dolores multos, humoresque salsos passa fuerat, à quibus liberata, maritum cæpit. Filiam habuit, & quia maritus à mulieribus alijs pollutus est vlceribus, panis, alijsque morbis, infecta est & ipsa non solùm ijsdem, sed etiam doloribus multis articularibus, & gummis in varijs partibus corporis, & filiola simul trium annorum. Remedia adhibita sunt multa à Pallante, & ab alijs Medicis nullo iuuamine. Curam itàq; suscepi, & vinum dedi nostrum medicatum secundum cùm infusione Calicis, descriptum in nostris Arcanis 35. dierum spatio. Fumenta iussi nostra sicca cùm vnctionibus Mercurij; ex vino sumebat vnc: 2. prò manè, & filia vnc: ß., quæ sanata est; mulier verò à doloribus, cæterisque malis libera tantùm euasit, sed gummæ non euellebantur. Vnctiones adhibui Mercurij tertias, quas Andreas Calmathæus scribit, quo tempore aurum tenebat in ore; nullo autem modo motum est, neque ad fauces, neque ad dentes, & nec dealbatum est vt solet dùm talia adhibentur remedia; apposui indè ceratum de ranis Io: Vici, & sanata est.

Ibidem. *Icteritia.* *Obseru.* 12.

DIe 10. Iunij Serulator quidam annorum 26. apud Cantarum Luctatorem, ex viribus coactis in luctamine agressus est à dolore in hypocondrijs, ità vt multis diebus flexus incederet ex illius acerbitate; captus est obstructionibus magnis, & in parte dextera erat quasi à scyrrho; quapropter icteritia accessit toto corpore flaua, & obscura. Nonnulla à Medicis remedia sumpserat, sed frustrà ideòque mea expetiuit; vinum exhibui Calicis bis, & flauedinem multam euomuit, melioremque recepit colorem. Fæculam indè aronis dedi ad vnc: 2., extract: stercoris papetinorum vnc: 1., salis calybis compositi cùm sublimationibus salis ammoniaci, & antimonij drag: 4., croci drag: 2., m:, & drag: 1. prò vice sumebat. Suprà hypocondr: quinquiès apposita sunt emplastra verbenæ, quæ valdè obscura remouebantur ex attracto sanguine, & sanatus est.

In S. Ruffina Regni. *Hydrops.* *Obseru:* 13.

DIe 10. Iunij Propè dictam Ciuitatem cùm vocarer ad ægros multos, erat Archipresbyter vocatus Dominus Sanctus Colaciccus nepos celebris Iulij Puzzoli annorum 56., temperamenti melancholici aliquantùm pinguis. Hic mense Martij præterito à scabie vexabatur, quarè cùm Medicus Pallans illi familiarissimus esset, ab eo purgari voluit. Medicus illicò sanguinem hauriri iussit à brachio, atq; indè hirudinibus à venis hæmorrhoidalibus. Quia verò (vt arbitror) sanguis exiit plusquàm necessitas postulabat, corpus ingenti Ascite tumuit, ità vt ad vsualia cingenda fæmoralia quatuor ligaminis palmi non sufficerent. Medicamina iussit suprad. Medicus, sed prò decrescendo, venter eò magis tumescebat. Medicus itàque ipsum reliquit, qui Sanctiss. omnibus Sacramentis munitus mortem expectabat. Attamen fidens nomini, quod de me audierat, qui salutem expirantibus animam afferebam, me vocauit, & per me mortem aut vitam obtinere velle dixit. Ego me ipsum cùm fratribus, & aliis explicaui, omniaque pactus curam suscepi, non solùm enim ingens Ascites erat, sed febricula, sitis ardentissima, faciesque carne nigra cooperta erat. Clysteria adhibui ex vino reguli, & herbis aperitiuis; vnctiones ol: bufonis, & vnguento arcanitæ maioris ad ventrem. Ore vinum Calicis ebibit, quod multum profuit; in officina aromataria Stolæ syr: accomodaui aperitiuos ad vsum Riuerij, & prò quibuslibet quatuor diebus dabam nostri cathartici Aureati gr: 6., rasinæ ialappæ gr: 12., & multa aquosa per secessum exibant. Prò siti dabam aquam aperitiuam decoctam cùm cap: Ven:, spiritu salis gut: 10. prò vice grauido ex auro, & gr: 6. salis diuretici Riueriani. Die restaurabatur confecto cordiale, inmixta cui erant inter cætera Elexir proprietatis Crolliani, essent: theriac:, & nostræ Panaceæ liqu: vniuersalis an: g: 8. prò vice saltem bis in die. Cordi, iecuri, stomacho, & lieni apponebantur epictymæ cordiales bis in die, atque vngebantur essentia corticis citri, essent: theriac: & Elexir vitæ. Cibus lentè dabatur, totumque vinum, quod bibebat infusum erat baccis lauri, & iuniperi maturis. Hoc vsu 20. dierum spatio meliùs se habebat, & per domum ambulabat; diebus quibus purgans non sumebat fiebant clysteria suprad: vino, & decocta suprad:; interdùm etiam infundebatur drag: 1. pulpæ colocynthidis in suprad: vino, & augebantur cordialia, vt confectu: rosar:, borrag:, viol:, flor: rosmar:, & supradicta intùs cùm margaritis, hyacynth:, Alchermes aliquando, quarè benè conualuit. Postquàm saluus fuit electuarium composui ex fæcula aronis, pulu: radic: vincetoxici an: vnc: 3., bacc: lauri, bacc: iuniperi, herb: turcic: an: vnc: 1., pulu: diatrhodon: Abbat:, cynnamomi, lign: aloë an: drag: 2., mel: quantum sufficit, atque ex hoc electu: sumebat drag: 1. prò vice quosquè ex illo habuit, quarè valens omninò euasit, neque aliorum manu septem annis purgari voluit, quàm mea, me enim semper uocabat. In Abrù-

cium,

tium indè transiens nihil ampliùs de illo audiui, sed benè se habuit vsq; annos 12. ex tempore hyeme autem mortuus est ex Apoplexia vt ex litteris cognoui.

In Oppido S.Io: de Valle Rheatina. *Carbo malignus.* *Obseru.* 14.

DIe 12. Iunij Adolescentula carbonem habebat nigrum, & malignum in facie propè oculum, ità vt caput, & collum tumuerint, febreq: laborabat. Perueni ego, atque illicò circùm rescidi aliquantùm nostros apponens trochiscos, neque ampliùs amplificatus est; caput quoque, & collum quatuor horarum spatio detumuit, quia trochiscus ad se venenum attrahebat. Ore dedi drag: 1. vnicornu, & insequenti die vinum Calicis, quod per vomitum, & secessum operatum est. Recisa indè fuit escara à trochisco composita, & repetitus est trochiscus. Emplastris maturatiuis extracta est radix, atque incarnata vnguento nostro basilicone, optimè adeò, vt exigui vulneris cicatricem vix appareret.

Ibidem. *Crus inflammatum.* *Obseru.* 15.

DIe eodem Adolescentula tumorem cùm inflammatione patiebatur in crure, & vessicam componere videbatur, obscurabatur enim. Dubitauimus de Carbone, quapropter appositum est cataplasma ex sonco, sempreuiuo, solatro ortense, plantag: cùm oui albumine. Sanguinem hausi ex alio pede, & ore dedi gr: 3. Aureati nostri euomitiui, ideòque per vomitum, & secessum multa exierunt. Menstrua fluxerunt, & inflammatio ex sectione sanguinis, & medicamine euanuit eodem die, & sanata est:

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 16.

DIe eodem Salnitrarius quidam grauissima laborabat pleuritide exquisita cùm signis quinque descriptis à Galeno tribus ab hinc diebus. Hausi itàque à brachio dextero sanguinis vnc: 8., qui putridus erat; emplastra apposui nostra antepleuritica vnum suprà dolorem, alterumque in parte opposita, illa pluriès repetendo. Vespere eodem haustus est sanguis à brachio sinistro ad vnc: 6., qui putridus & ipse erat, non verò vt alter. Ore dedi vnicornu drag: 1. diaphoret: aureati scrup: 1., quarè nocte illa sudor multus emanauit. Die inseq; dedi pomum Quercetani, & iterùm sudor extractus est; clysteria duo iussi carminatiua addito nostro vino Calicis; quarè intèr dies tres liber à febre, & omni morbo extitit.

In Ciuitate Rheatina. *Febris.* *Obseru.* 17.

DIe 13. Iunij Adolescentula annorum 18. propè Sanctum Augustinum multo ab hinc tempore febricula vexabatur, & imbecillima euaserat, neque vnquàm illi menstrua defluxerant. Vinum Calicis tèr exhibui alternatìm, cæterisq: diebus decocta sumebat composita ex radic: aperitiuis, im mixta salis artemisiæ drag: ſſ: prò qualibet vice. Fumenta quoque iussi ex fecibus reguli, & menstrua fluxerunt, immunis à febre simul euadens.

Ibidem. *Icteritia.* *Obseru.* 18.

DIe 13. Iunij Barbara Iulij annorum 28., temperamenti debilis icterica erat anno ab hinc, & imbecillima. Vinum iussi Calicis, quo multa flaua euomuit; stomacho ceratum ex nostris apposui, & 18. diebus continuis sumpsit drag: 1. ſſ: in die huiusce compositi. ℞: fæcul: aronis vnc: 2., extract: paperin: vnc: 1. ſſ:, pulu: stercoris gallinæ albi sicci,

ſicci, & pulu: griſilis internæ gallinarum ſicc: an: dr: 1., croc:, florum centaureæ minoris, & ſucci chelidoniæ condenſati an: drag: 2., mellis quantum ſufficit, & factum eſt electuar:, quo benè conualuit ab omni morbo.

Ibidem. *Dolor Nephriticus.* *Obſeru.* 19.

DIe 14. Iunij Antonius Quintiliani annorum 44. maximis cruciabatur doloribus nephriticis, ità vt nullo modo mingere poſſet. Multa à Medico remedia adhibita fuerant, ſed nullo iuuamine. Vocatus ego iurem illicò dedi petrolei ni cùm drag: 1. ſalis diuret: Riuer:, & drag: 1. ſpiritus therebinthini, & ſpatio elapſo duorum miſerere vnc: 6. circitèr vrinæ turbidæ, humorumque plenæ exierunt. Fumenta varia facta ſunt feruentia ex parietaria, & ſimilibus; attamen dolores eum non relinquebant, quāuis & anteà ſyringatus fuiſſet, ſed fruſtrà. Veſpere dedi laudani nepent: maioris Quercetani gr: 4., quatuor enim ab hinc diebus ſomnum non cæperat, & manè ſupradictum repetiui ſal, & therebinthum. Nocte quieſcerat, & dormierat aliquantùm, & die inſeq: minxit iterùm turbidiſſimam vrinam multam. Die altero vinum ſumpſit Calicis, quarè euomens à doloribus deſtitutus eſt, & ſinè difficultate mingebat. Nihilominùs multis diebus cùm ſupradictis iuribus repetiuit g: 10. ſalis ſuprad: cùm gut: 6. dicti ſpiritùs prò vice, & optimè ſe habuit.

De ſale ſupradicto in his effectibus, euentus vidi pulcherrimos.

Ibidem. *Amentia.* *Obſeru.* 20.

DIe 14. Iunij Ad Puteum iuuenis erat annorum 28., temperamenti melancholici, & ruſticus ciuitatem peragrabat ſibi armorum fingens lineamenta, ſeque regem fieri velle, & eò magis augebatur amentia ex populi irridentis ſtimulis. Feſellimus illum die quadam, qua à Cap: Scordauonio ductus eſt in domo Illuſtriſſimi Domini Ducis Ceronij dicens ſe conſcribi velle in eius exercitu; quarè ſigna lætitiæ dedimus bibentibus omnibus, qui aderant; dùm verò in circumſtantium corona ad ſtultum deuenit is, qui propinabat, lagenam permutauit, quam ſimilem geſtabat, menteque capto bìs ingentem cyathum vino Calicis compleuit, ità vt ex illo biberit vnc: 12. prò vice. Domum indè à ſupradicto iterùm ductus multa euomuit, & per ſeceſſum expulit. Die inſequenti compoſueram confecta quædam ex Aureato noſtro ad pondus gr: 8., & cùm alijs multis ad eius domum acceſſi fingens gratulationem de ſuſcepto munere; ideòque ſtulti genitor adferri iuſſit bellaria, iuueni autem myſtica data ſunt, quapropter die illo euomuit iterùm, & euacuauit. Expurgatus eſt igitur intellectus, & ex vrbe diſceſſit ad ſua Caſalia, neque anno integro redire voluit, Ciues enim, vt aiebat, ipſius augebant amentiam. Non omninò liber euaſit, ſed intellectum recepit clariorem, vt ſuprà dictum eſt.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obſeru.* 21.

DIe 15. Iunij Soror vxoris Tōſoris Tholomæi peſsimo tenebatur ab habitu multis ab hinc annis, atque hoc ex lue Gallica proceſſerat, qua à marito infecta fuerat. Imbecillitatem vitium hæc patiebatur, vt non niſi prò quibuslibet 24. horis comedere poſſet, & leuiſsimum cibum, humoreque corroſiuo cruciabatur in partibus locorum. Bìs primò vinum exhibui Calicis, quo multa per vomitum, & ſeceſſum expulſa ſunt qualibet vice, quarè ſtomachus roboratus eſt. Noſtrum prætereà ceratum ſtomachale appoſui, partibuſque lauacra fiebant bìs, vel tèr in die ex decocto ligni ſancti, plantag:, & roſar:, prò quacunque cuius libra immiſcebatur ſal: Saturni, camphuræ, aluminis, & ol: antim: ſacchatini an: drag: ſſ:, quibus lues extincta eſt; attamen ad maiorem ſecuritatem ore ſumpſit decocta ex ligno ſancto ad vſum noſtrum 25. diebus, & vinum ſuprad: ad vltimum, quo benè conualuit.

Ibidem. *Dolores capitis.* *Obseru.* 22.

DIe 15. Iunij Vetula quædam propè S. Franciscum annor: 78. ex doloribus capitis acerbissimis penè insaniebat. Remedia pleraque à Pallante, & alijs iussa sumpserat, sed frustrà; vinum ideò Calicis dedi ad vnc: 5.; ipsa verò vt iterùm concederem exorauit, atque hoc modo dolores euanuere, de quo mira prædicabat.

Ibidem. *Vngula in oculo.* *Obseru.* 23.

DIe 15. Iunij propè Diuum Franciscum puer erat annorum 14., cuius oculus ab vngula impediebatur, hæc autem à pustulis processerat, quibus paulò antè laborauerat, continuaque ex illo decurrebat lacryma. Cucurbitulam apposui recisam occipiti; indè humeris non recisas; oculoque ceratum ex mastiche prò defensiuo. Vinum dedi Calicis ad vnc: 5., de quo totidem vnc: post quatuor dies iterùm sumpsit. Oculus per duos menses aqua nostra optalmica dilutus est, brachioque opposito factum est cauterium, quarè euanuit vngula, & lacrymatio discessit.

Ibidem. *Febris Tertiana vitiosa.* *Obseru.* 24.

DIe 23. Iunij Illustris: D. Daniel Ceronius Ceronij annor: 15. in Seminario fuerat, & ab illo egressus est febre tertiana vitiosa laborans. Medicus Pallans vocatus est, sed ex ipsius remedijs, & præparato calybe etiam nullum prouenit iuuamen. Accessi ego, & sumere iussi decoctum S. Ambrosij scriptum à Quercetano tribus diebus, manè, & febris eum destituit, cordialibus indè roboratus est. Tempore eodem tres ex ipso Seminario iuuenes exierunt cùm febre eadem, & à Medico suprad: remedia sumpserunt quatuor mensibus, absque eò quòd minimam illis salutem afferret, immò semper eò maiori opprimebantur imbecillitate; calybem quoque capiebant, sed prò oppilationum consumptione ipsarum erat augmentum, hoc autem arbitror ex mala calybis præparatione. Necesse tandèm fuit vt drag: 1. prò quolibet Antifebrilis nostri ipsos purgarem, atque indè emplastris ex verbena ad hypocondria salutem adipiscerentur.

Ibidem. *Tumor cruris.* *Obseru.* 25.

DIe 24. Iunii Aromatarius apud Portam Romanam annor: 42., temperamenti melancholici fuit, cuius pes cùm crure ex edematoso humore tumuit, & eò magis crescebat. Vocatus est Medicus Pallans, cùm Chyrurgo Petrucci, & me, vt curam susciperemus, at meæ indulgere sententiæ supradicti duo nunquàm voluere; iubebam autem fumenta herbis aromaticis ad vsum nostrum, indèque vnctiones vt resoluerentur humores; ore Antiscorbutica remedia, subtilia, & cordialia, attamen ex à me propositis nullum admissum est. Mensis spatio tumor ascendit ad genu, coxendicem, & caput lateris, indèque in testiculo, atque tunc miser ille ex hac vita migrauit. Ad causam quærendam multa exagitanda sunt argumenta, certum equidem est, quòd nunquàm simile vidi.

Ibidem. *Hypocondriaci affectus.* *Obseru.* 26.

DIe 25. Iunii Magister Gabriel Sutorius annorum 60. multis ab hinc diebus pessimè hypocondriacis laborabat affectibus, & stolidus euaserat. Medicamenta iubebat Pallans, & cùm illo ego quoque vocatus sum, sed ex meis nullo modo adhiberi concedebat. Duobus mensibus ad curam hanc incubuit Medicus supradictus, sed tandèm cùm nullum videretur iuuamen, ipsum abire iusserunt, meque accedere. Ipsum igitur curaui Panacææ nostræ liquidæ aureatæ gutt: 8. prò manè, bals: nostri vitæ Alexipharm: gut: 5.,

gut: 5., salis calybis, & antiscorbutici an: scrup: ʃʃ:, iuris aperitiui vnc: 5., atque his vsus est diebus 35., stomacho nostrum gerebat stomachale ceratum, & sanatus est.

Ibidem. *Amentia.* *Obseru.* 27.

DIe 25. Iunii in via, qua ad S. Antonium tenditur de Monte, Mulio quidam erat annor: 38., temperamenti adusti, & melancholici. Insanierat hic ex apprehensione ponderis ingentis auri, quod sibi ablatum dictitabat; falsum hoc autem erat. Stolidè plerumquè se habebat, facie horrebat teterrima, & deformi, inflammatus erat faucibus, magnaque in hypocondriis duritie tenebatur, attamen bibax erat, & helluo. Multis mensibus à Pallante medicinæ adhibitæ, sed cùm nullo essent leuamine dimiserunt eum, magnaque experiri voluerunt remedia. Dedi igitur primò gr: 9. Aureati nostri, & circitèr duas libras attrabilarium euomuit. Die inseq: vini sumpsit Calicis vnc: 8., & duodeciès euacuauit, multusque fluxit sudor è capite præcipuè. Quolibet indè manè 20. dierum sumere iussi Panacææ liqu: suprad: gut: 6., essent: succini, essent: hellebori nigri, elexir proprietatis Paracelsi, essent: iuniperi, angelicæ an: scrup: ʃʃ:, salis calybis, Antiscorbutici an: gr: 15., iuris galli veteris compositi Riuerii vnc: 6., m:, & cap:, atque his benè conualuit, & facies serenitatem recepit, perindè ac si nullum vnquàm morbum passus fuisset.

Ibidem. *Morsus Viperinus.* *Obseru.* 28.

DIe 25. Iunii Iuuenis quidam perscrutans nonnullas muri solo æquati ruinas læsus est in manu à viperino morsu. Accuratè Murettum exquisierunt, qui maximè in his callebat, sed non inuentus est. Venenum interìm diffundebatur, ità vt iam tumesceret brachium, pectus, & collum; ipse autem profundo somno sepelliebatur, ferebaturque hùc, atque illùc, absque eò quòd excitaretur. Ad me delatus est, læsaque illicò recisa parte, ibi cucurbitulas apposui, post quas emplastrum ex nostro contrà venenum cùm cinere capitum viperarum ad locum infectum. Ore dedi vnc: ʃʃ: elect: nostri dicti contrà venenum, cùm drag: 1. vnicornu, & remotum est venenum, tumor enìm videbatur ex collo, pectore, & brachio ad manum descendere, atque illinc paulatìm abire. Post quatuor horas eundem modum repetiuimus; sumpsit idest vnicornu cùm contraueneno, & permutatum est emplastrum electuarii cùm capitibus viperinis; appositum autem parti infectæ plenum aqua euaserat, ideòque die insequenti liber extitit. Attamen vt purgaretur vinum propinaui Calicis, & multa per vomitum, & secessum atrabilaria exierunt; hoc verò modo optimè se habuit.

Ibidem. *De Vino Calicis.* *Obseru.* 29.

VInũ supradictũ Calicis familiare adeò euaserat in hac Ciuitate, vt omnes, qui Medicos nolebãt, ipsum sumerẽt, & vere illo plusquã centũ homines ex eo biberunt. Vndecim erãt mihi Calices, & quotidiè vini inseruiebant infusioni ad febres virosas expellendas, mulieribus menstrua excitanda, multosque alios morbos extinguendos.

Ibidem. *Vini Calicis opus.* *Obseru.* 30.

CVm in domo Illustris: DD. Ceroniorum essem, quotidiè, vt dictum est, vinum infundebatur; quapropter manè quodam filius dictorum DD. ann: 6. phialam inuenit vino Calicis plenam, & inscius septem, vel octo ipsius vnc: ebibit. Multùm itaquè Mater, & omnes de vita pueri verebantur, sed paulò post euomuit, & euacuauit plusquàm viginti vermes exigua vexatione, indèque ad mensam cùm cæteris accessit, absquè eò quòd vllis viribus destitueretur; immò ingens excepit iuuamen.

Ibidem. *Febres Putridæ, & Malignæ.* *Obseru.* 31.

MAgni in supradicta Ciuitate fiebam, ità vt cùm ad curas descriptas ibi morarer, plusquàm septuaginta pueros diuersę ætatis à febribus malignis, & putredinosis curauerim, qui àb alijs Medicis remediorum nauseam sufferre nolebant. Ego illis medicamenta præbebam cautè, dulcitèr, optimoque exitu tali pacto: Prò purgante vbi corpora repleta videbā dabatur Aureat: nostr: cathartic: à granis duobus ad sex iuxtà ætatem, ac vires. Non capacibus purgantium vngebam vmbilicum vnguento nostro solutiuo, & plantas pedis, clysteriaq; adhibebantur ex lacte, saccharo, & melle. Supradictum autem Aureatum accomodabatur in bellariola saccharina ad pueros alliciendos. Propinabantur prætereà omnibus nostræ aquæ contrà vermes quā crebrò, tàm absolutæ, quàm alijs additis cordialibus; confect: scilicèt hyacinthina, alchermes, vnicornu, bezoard: Iouial:, mineral:, animal:, margarit:, corall:, cornu cerui, & similibus; syr: quoque acr: citr:, scordij, acetosæ; aliorumque interdùm ad oppilationes consumendas cùm necesse erat. Ità etiam sal: absynthij vitriolati, calybeati, & similium. Stomacho indè, & cordis regioni apponebantur cerata contrà vermes, sicut & vnctiones contrà vermes, cordialesq; cordi, atque hoc vsu fælici coronabantur curæ exitu, à multis itaquè vocabar, & desiderabar.

Ibidem. *Gonorrhææ.* *Obseru.* 32.

TEmpore eodem multos curaui homines, & mulieres ad numerū 34. à gonorrhæis quamuis antiquis annor: octo, quinque, & sex, anni etiam, & mensium. Remedia erant huiusmodi, magìs, aut minus iuxtà temperamentum, ætatem, vel morbi pertinaciam. Primò ipsos purgabam nostro Cathartico vniuersali à gr: 15. ad 40. nonnullos interdùm euomitiuis, Aureato nempè, vel vino Calicis. Sumebant indè iures ex cymis maluæ, camomillæ, aut radicibus altææ, acrim:, cùm quo decocto, aut iuribus soluebam nostram therebinthinā potabilem vitellis oui, & ex ea sumebant duodecim, vel quindecim diebus. Repetebam indè purgans, post quod pillulas iubebam Antiuenereas Riuerianas, cui per mensem, cui diù, cui per tempus breuius iuxtà morborum obstinationem; post pillulas bibebant qui tres, qui quatuor vnc: dicti compositi therebinthinati; in pillulis autem prætèr cōpositionē addebā salis calybis gr: 5., croci Martis adstringentis, sanguinis draconis in lacryma, & mastiches an: gr: 7. prò vice, & hoc modo omnes euulsi gonorrhæas absq; eò quòd vllus infectus remaneret lue, vt solent aliquando. Tribus ex suprad: necesse fuit prætèr supradicta repetere per mensem aquam contrà antiquas gonorrhæas Riuerianam; multos autem hoc modo curaui, quibus commodum fuit remedia repetere.

Ibidem. *Dolores articulares ex lue Venerea.* *Obseru.* 33.

MVltos ad numerum 17. à doloribus articularibus liberaui productis à lue Venerea; à panis nempè in corpus iterùm recessis, antiquis etiam, & cùm gummis. Vinum his accomodabam, vt scribit Quercetanus cùm multis alijs, ligno sancto, cortice eiusdem, salsa parilla, & alijs. Infundebam indè cùm supradictis, septem, aut octo diebus, quibus elapsis infundebam prò qualibet ipsius percolati libra vnc: 6. reguli nostri tertij in laminas, vel Calices, 24. horarum spatio tantummodò; in compositione supradicta dùm ligna ponebantur, addebantur etiam sena, turbit:, hermodactil:, & alia; nihilominùs in vnum conueniebant, ità vt ex illis darem duas, vel tres vncias prò manè. Vomitum nō prouocabant, sed breuissimo tēpore euellebāt humores illos pessimos paulatìm per secessum, cui spatio dierū 15., cui 20., & cui 30. Adhibebantur anteà vaporaria quinquiès, aut sextiès ad vsum nostrum sicca, indèq; vnctiones bals: nostro canis rubei. Nonnullis pillulas præbebā sumendas Antiuenereas cùm gr: 6. extracti hermodactil:, spinæ Ponticæ, & turbit: prò vice, & conualescebant. Alibi alijs etiā vtebar, vt adnotatum videtur.

Ibidem.

Ibidem. *Dolores in corpore cachomico.* *Obseru.* 34.

DIe 27. Iunii Nobiles plerosque curaui, quorum corpora cachomica euaserant cùm doloribus ex morbo prædicto; inter verò cæteros nobili de stirpe mulierem doloribus non solùm afflictam, sed & corrosiua peste infectam faucibus, ano, & natura. Hosce primò purgaui nostris confect: carthartic:, & aq: nostra catholica purg:; pillulas indè iussi Antiuen: Riuer: additis gr: 15. Panacææ nostræ fixæ, & vnc: 1. aq: nostræ sudorif:. Prò quibuslibet septem diebus dabatur vel carthartic: nostrum, vel aq: suprad: Partes infectæ colluebantur aq: ad tales effectus, omnesq; 25., vel 30. diebus liberati sunt.

Ibidem. *Humor salsus.* *Obseru.* 35.

DIe 27. Iunij Mulier altera nobilis annorum 26., sanguinea, & biliosa humorem salsum patiebatur in ore cùm calore iecuris ardentissimo. Hæc multis à Medicis medicamenta diù sumpserat frustrà, quarè me vocauit, dedique vinum Calicis, & semèl confect: Aureat: euomitiu:; ad os aq: nostram suprad: adhibere iussi, & 10. diebus optimè sanata est.

Ibidem. *Bubones Venerei.* *Obseru.* 36.

INnumeros Panos, & Bubones Venereos breuissimo tempore consumpsi vinum reguli propinando, ceratumque apponendo partibus diaquil: cùm gumma, & vng: mugilaginis vnà compositis emplastri ad instàr, atque hoc modo citiùs maturescebant. Post incisionem nostro basilicone Chymico purificebant, & curabantur, dùm verò conficienda erat cicatrix apponebam ceratum stypticum Paracelsi calaminare, atque ità sanabantur absque eò quòd vllis fistulæ succederent.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 37.

DIe eodem in domo Nobilis, cuius nomen ex morbi turpitudine siletur, adolescens erat annorum 15., temperamenti sanguinei, & biliosi, & à fœminis morbo Gallico pollutus est; præ pudore autem nulli rem patefecit, ne ad Parentum aures perueniret. Anno integro hac peste laborauit cùm febricula, & salsis humoribus, ità vt ore infectus fuerit, & ano, & doloribus per articulos. Multos hic paruulos habebat fratres, & sorores, cùm quibus versans manducando, bibendo, interdùmque dormiendo, nonnullos ex ipsis peste eadem contaminauit; vnum nempè annorum vndecim, vnum septem, & fœminam sex. Omnes hi febricula laborabant, perque corpus orti erant nodiculi, qui efficiebantur callosi omnibus. Mandere nullus ex illis poterat, neque glutire, nisi maxima difficultate, partesque ani corrosæ erant ità vt nec sedere, neque deambulare possent per domum. Maior morbi ductor non solùm in ore, & ano inquinatus erat, sed etiam à doloribus vt dictum est cruciabatur, & inflammatio vt vertebra sura eius occupauerat talos pedum, ossaque brachiorum, vbi non caro, sed pellis tantummodò erat. Parentes tandèm de omnibus conscios pudebat Medicis, Chyrurgisque consulere ne res per Ciuitatem diffunderetur. Me vocauerunt, omnesque infectos liberaui mensis spatio, his remediis. Maiorem primò purgaui gr: 18. nostri carthartici Aureati, indèque extract: fumariæ drag: ß:, pillul: Antiuen: Riuer: scrup: 2. prò vice, cùm vnc: 2. aq: nostræ sudorif: 24. diebus cùm regimine viuendi. Ad ossium inflammationes adhibebam decoctum ligni, & corticum, in quo ebulliuerat Mercur: dulc:, sal Saturn:, alumin: an: drag: 1., paucisque diebus euanuit dolor, & inflammatio. Ore gargarismata iussi eodem decocto, sale Saturni, melle rosat:, & alumi, non verò Mercur:; cùm hoc anus etiam diluebatur, & liber omninò euasit.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 38.

PVer ijsdem purgatus est remedijs, ille nempè annorum vndecim, sed dimidium illorum pondus sumebat prò vice, atque optimè conualuit, prætèrquam quòd in externo ex illis callosis, ad quæ consumenda aquam vitæ composui stillatam ligno sancto grauidam, indèque immixto intùs Mercur: dulc:, & sal: Saturni, quæ eadem prò cæteris pueris adhibita est vt calliculi euanescerent.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 39.

ALteri annorum septem, quia remedia respuebat, vinum dedi medicatum compositum hoc modo: ℞: ligni sancti, & cortic: eiusdem an: vnc: 4., sassafras, salsæ pariliæ an: vnc: 2., cardamom:, sem: cardi sancti, bardanæ siccæ, cynnamom:, anis: an: vnc: ß:, senæ vnc: 2., mechoocanis, agarici an: drag: 2., infundantur per quinque dies, & indè cap: de colatura vnc: 2. prò vice cùm regimine. Ad os, & sexum aquam iussi supradictam, & sanatus est.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 40.

PVella eosdem habebat callos, morboque infecta erat in natura, & sexu vt cancrenas quamuis annorum 6. Curata est in partibus dictis aqua supradicta, addita camphura plure quàm alijs, & per corpus aq: vitæ suprad:. Ore huic dulcia placebant, quapropter electuar: composui ex extracti fumariæ vnc: 1., extracti ligni sancti, sassafras, salsæ an: vnc: ß:, Mercur: dulc: drag: 1. ß:, Panacææ nostræ fixæ diaphoret: drag: 2., syr: cynnamom:, & sacchar: quant: suf:, de quo sumebat drag: 1. ß: prò manè, atque hoc modo salutem omnibus attuli, qui imposterùm nullum vnquàm morbum passi sunt, sed integra floruerunt valetudine.

Ibidem. *Febris Vitiosa.* *Obseru.* 41.

DIe 6. Iunij Dominicus Mulio annorum 38. quinque ab hinc mensibus à vitiosa opprimebatur febricula, ex qua quotidiè aliquantùm rigescebat; sed iuxtà immoderatum illius viuendi regimen, crebrò pessimæ febres fiebant. Quinque à Medicis ordinarijs potiones sumpserat purgantes absque eò quòd febris recederet, multos syr: magisteriales, tèrque haustus fuerat sanguis nullo iuuamine. Me vocauit, dedique Antifebr: Riuer: drag: 1. ß:, quo parùm euacuauit, parùmque febris diminuta est. Die insequenti, alijsque diebus syr: sumpsit magisterialem puluerini ad vnc: 2., sal: absynthij calybeati, & tartari vitriolati an: scrup: ß:, & sex diebus euanuit penitùs febris. Iterùm illum indè purgaui drag: 2. aq: nostræ catholicæ purgantis, vtque obstructiones consummerentur, repetiuit sales suprad: cùm itribus ordinarijs per mensem, quarè benè se habuit qui iam phthysicus à Medicis habitus fuerat.

Ibidem. *Quartanæ Febris.* *Obseru.* 42.

EX situ Ciuitatis, tùm quia circùm montibus septa altissimis toto hyeme niue albescentibus, tùm quia locus vallis ad instàr sepultus, humidusque est, & eò magis quòd flumine circumdatus, ingentique crudæ aquæ ductui sinum ad rapidissimum cursum aperiens, quæ multas euoluit moles incolarum beneficio, variæ ideò, insolitæque fiunt morborum species. Ex natura igitur loci, & frigoris asperitate, quod hyeme dominatur, multæ exoriuntur febres, quæ mensibus Septembris, atque Octobris accedere solent, totoque indè hyeme miseros affligere ægrotantes quartanis. Ex his ego plusquàm

sexa-

ſexaginta liberaui tribus annis, quibus crebrò Ciuitatem illam inuiſebam, omneſque Dei Omnipotentis gratia, breuiſſimo tempore ab his morbis deſtituebantur. Purgantia primò remedia erant Antifebr: Riuer:, quod multas expellebat febres abſque alijs; interdùm cathartic: noſtra Aureat:, & extract: catholici noſtri; nonnullis etiam vinum Calicis dabatur, vel Aureat: euomitiu:. Cùm decoctis indè, vel ſyr: aperitiuis ſumebam ſales abſynthij vitriolati, calybeati, & tartari calybeati, ſales calybis, & ſales noſtros Antiſcorbuticos iuxtà corpora. Aliquibus cerata apponebam ſtomachalia poſtquàm febris euanuerat; aliquibus lienis obſtructionibus emplaſtra verbenæ, & nonnullis dabatur fæcula aronis vnà cùm alijs ſpecificis iuxtà corpora.

Pertinaciſſimi ibi ſunt morbi Gallici, multùmque repullulabant pluſquàm in alijs locis; facilè etiam inclinat loci illius Cœlum ad fluxiones, Reumata, & Apoplexies.

Ibidem. *Apoplexia.* *Obſeru.* 43.

DIe 24. Iulij Puer annorum 3. propè portam Cynthiam repentè cecidit, & duobus diebus nunquàm locutus eſt. Strictoria adhibuerunt illicò Medici, ignemque nucæ, ſed nullo iuuamine. Hauſi ego à pede ſanguinem, & vi per os immiſi aq: Apopletic: Riuer: drag: 2., quarè ſenſus aliquantùm recipere viſus eſt. Vaporaria ſicca iuſſi, ex quibus ſudauit, indèque perunctus balſ: Apoplet: Riuer: nuca, & ſpinali medulla, tunc autem lingua ſolutus verba protulit. Catharticum noſtrum dedi compoſitum cùm vitriolo, quo meliùs ſe habuit, & tandèm ſumere iuſſi decocta ex ligno lentiſco, viſco quercino, ſalſa parilla, & radicibus peoniæ, quibus integram linguæ abſolutionem adeptus eſt.

Ibidem. *Paralyſis.* *Obſeru.* 44.

DIe 28. Iulij Adoleſcens Quintiliani annorum 19., temperamenti birioſi à maxima fluxione captus eſt, & tumuit lingua, ità vt loqui non poſſet. Viribus etiam deſtitutus eſt in brachio, & crure, vt membris illis vti non valeret, caputque motus minabatur ſæpè conuulſiuos. Dedi ſtatìm Aureati noſtri euomitiui gr: 7., ſed nec ad vomitum, nec per ſeceſſum prouocatus eſt (ſicuti in his effectibus in multis vidi licere raró medicamenta adhibere purgantia,) ſed lingua libera erat, & graues adeò partes non erant. Vinum indè exhibui Calicis ad vnc: 8., tuncque multas feces per ſeceſſum expulit. Sumere etiam iuſſi aq: flor: peoniæ, & liliorum conuallium ſtillatas ad libr: 2., in quibus ponerentur eſſent: roſmar:, iuniper:, ſpicæ, ſaluiæ, ſuccini an: drag: 1., ſpirit: vitriol: g: 15. m:, & cap: vnc: 2. prò vice; noſtra inſuper adhibita ſumenta, & perunctæ ſunt partes oleo canis rubei compoſito, & nouem diebus liber ab omni morbo extitit.

Ibidem. *Paralyſis.* *Obſeru.* 45.

DIe 11. Nouembris Mulier ſimilitèr Sanctæ Ruffinæ annorum 42. vnam ex his conuulſionibus paſſa fuerat, & dimidio corpore deſtituta erat, quamuis libera omninò linguæ. Aureati ſupradicti ſumpſit gr: 7., indèque extract: panchimagogi Crolli drag: 1., & aq: ſupradictas. Eadem fumenta, & vnctiones ac ſuprà adhibita ſunt, & decoctum ſumpſit per menſem ex ligno lentiſco, viſco quercino, ſalſa noſtrali, & liberata eſt.

Curæ, quæ mihi præ manibus oblatæ ſunt in Rheatina Ciuitate multæ fuere, & Dei gratia exitu coronatæ fœlici ferè omnes. Ex his dùm mihi per tempus licebat multiſſimas adnotaui, multas adnotatas amiſi, multaſque ſcribere non concedebatur.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 9.

DIe 8. Februarij dùm Illustrissimum Dominum Fabritium Aligeri curabam, ad cæterorum etiam morbos curandos incumbebam, prout erat necessitas, quapropter quatuor mensibus ibi moratus sum in domò supradicti, dormiebamque in cubiculis inferioribus. Pretiosissimis erant hæc Phrygijs pannis ornata, ideòque frigus rigidiùs penetrabat. Inter cæteras itàque nocte quadam vehementi adeò à febre, & frigore captus sum, cùm pungitiuo dolore in sinistra mamma, & respirationis difficultate, vt iàm de me actum esse crediderim. Totum hoc deuenerat ex eò quòd tèr, vel quatèr in nocte surgebam, attentè cometam, quæ tempore illo fulgebat, aspecturus. Nix omnes Terras illas tegebat, quarè insequenti manè iussi vt radices maluæ remota niue de terra euellerent, ex quibus decoctum feci, additis radic: liquiritiæ, passulis, iuiubis, caricis, & melle, mihi sumendum. Duo quoque poma cùm thure cæpi ad vsum Quercetani, post quæ drag: 1. vnicornu cùm vnc: 4. aquæ theriacalis, non enìm mecum habebam pulueres meos Antepleuriticos, sudorque toto die emanauit. Domestici illi timentes de periculo Pallantem vocauerunt, qui de morbo malè cogitauit, nullaque iussit ex eò quòd prædicta sumpseram. Manè altero vinum bibi Calicis ad vnc: 8., quarè multis per vomitum expulsis, diminutus est dolor, & febris euanuit, cùm omni respirationis angustia, vt si à nullo morbo vexatus fuissem. Die eodem ad horam completorij vocatus sum ad infirmum inuisendum, illicòque accessi; mihi autem obuiam venit Pallans per viam, qui multùm obstupuit, pessimè enìm me me habere arbitratus fuerat, & Dei gratia liberatus sum.

Ibidem. *Gumma in manu.* *Obseru.* 10.

DIe 11. Februarij Monaca quædam in Monasterio Sanctæ Claræ tempore glaciei ceciderat, & manus è loco suo deflexa fuerat. Malè in locũ suum reposita est, maleque remedia adhibita, quarè gumma orta est, & manum adhibere non poterat. Prætereà nauseam patiebatur, ità vt quidquid ore prò cibo sumeret, ore etiam per vomitum reijceret. Ad brachium fumenta iussi multotiès, atque indè vnctiones; ceratum quoque apposui diaquil: cùm gumma, cantharide, & euphorbio script: à P. Gabriele Ferrara prò talibus effectibus. Ore sumpsit vini Calicis vnc: 6., stomachoque applicatum est ceratum stomachale, atque ab vtroq; libera extitit.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 11.

DIe 9. Iulij Adolescentula erat annorum 24., temperamenti biliosi, sed incompositi, cuius pater lue infectus Venerea mortuus erat, & soror simul, sicut & ipsa à teneris annis dolores multos, humoresque salsos passa fuerat, à quibus liberata, maritum cæpit. Filiam habuit, & quia maritus à mulieribus alijs pollutus est vlceribus, panis, alijsque morbis, infecta est & ipsa non solùm ijsdem, sed etiam doloribus multis articularibus, & gummis in varijs partibus corporis, & filiola simul trium annorum. Remedia adhibita sunt multa à Pallante, & ab alijs Medicis nullo iuuamine. Curam itàq; suscepi, & vinum dedi nostrum medicatum secundum cùm infusione Calicis, descriptum in nostris Arcanis 35. dierum spatio. Fumenta iussi nostra sicca cùm vnctionibus Mercurij; ex vino sumebat vnc: 2. prò manè, & filia vnc: ß., quæ sanata est; mulier verò à doloribus, cæterisque malis libera tantùm euasit, sed gummæ non euellebantur. Vnctiones adhibui Mercurij tertias, quas Andreas Calmatthæus scribit, quo tempore aurum tenebat in ore; nullo autem modo motum est, neque ad fauces, neque ad dentes, & nec dealbatum est vt solet dùm talia adhibentur remedia; apposui indè ceratum de ranis Io: Vici, & sanata est.

Ibidem.

Ibidem. *Icteritia.* *Obseru.* 12.

DIe 10. Iunij Serulator quidam annorum 26. apud Cantarum Luctatorem, ex viribus coactis in luctamine agressus est à dolore in hypocondrijs, ità vt multis diebus flexus incederet ex illius acerbitate; captus est obstructionibus magnis, & in parte dextera erat quasi à scyrrho; quapropter icteritia accessit toto corpore flaua, & obscura. Nonnulla à Medicis remedia sumpserat, sed frustrà ideòque mea expetiuit; vinum exhibui Calicis bis, & flauedinem multam euomuit, melioremque recepit colorem. Fæculam indè aronis dedi ad vnc: 2., extract: stercoris papetinorum vnc: 1., salis calybis compositi cùm sublimationibus salis ammoniaci, & antimonij drag: 4., croci drag: 2., m:, & drag: 1. prò vice sumebat. Suprà hypocondr: quinquiès apposita sunt emplastra verbenæ, quæ valdè obscura remouebantur ex attracto sanguine, & sanatus est.

In S. Ruffina Regni. *Hydrops.* *Obseru:* 13.

DIe 10. Iunij Propè dictam Ciuitatem cùm vocarer ad ægros multos, erat Archipresbyter vocatus Dominus Sanctus Colaciccus nepos celebris Iulij Puzzoli annorum 56., temperamenti melancholici aliquantùm pinguis. Hic mense Martij præterito à scabie vexabatur, quarè cùm Medicus Pallans illi familiarissimus esset, ab eo purgari voluit. Medicus illicò sanguinem hauriri iussit à brachio, atq; indè hirudinibus à venis hæmorrhoidalibus. Quia verò (vt arbitror) sanguis exiit plusquàm necessitas postulabat, corpus ingenti Ascite tumuit, ità vt ad vsualia cingenda fæmoralia quatuor ligaminis palmi non sufficerent. Medicamina iussit suprad. Medicus, sed prò decrescendo, venter eò magis tumescebat. Medicus itàque ipsum reliquit, qui Sanctiss. omnibus Sacramentis munitus mortem expectabat. Attamen fidens nomini, quod de me audierat, qui salutem expirantibus animam afferebam, me vocauit, & per me mortem aut vitam obtinere velle dixit. Ego me ipsum cùm fratribus, & aliis explicaui, omniaque pactus curam suscepi, non solùm enim ingens Ascites erat, sed febricula, sitis ardentissima, faciesque carne nigra cooperta erat. Clysteria adhibui ex vino reguli, & herbis aperitiuis; vnctiones ol: bufonis, & vnguento arcanitæ maioris ad ventrem. Ore vinum Calicis ebibit, quod multum profuit; in officina aromataria Stolæ syr: accomodaui aperitiuos ad vsum Riuerij, & prò quibuslibet quatuor diebus dabam nostri cathartici Aureati gr: 6., resinæ ialappæ gr: 12., & multa aquosa per secessum exibant. Prò siti dabam aquam aperitiuam decoctam cùm cap: Ven:, spiritu salis gut: 10. prò vice grauido ex auro, & gr: 6. salis diuretici Riueriani. Die restaurabatur confecto cordiale, immixta cui erant inter cætera Elexir proprietatis Crolliani, essent: theriac:, & nostræ Panaceæ liqu: vniuersalis an: g: 8. prò vice saltèm bis in die. Cordi, iecuri, stomacho, & lieni apponebantur epictymæ cordiales bis in die, atque vngebantur essentia corticis citri, electuarij theriac: & Elexir vitæ. Cibus lentè dabatur, totumque vinum, quod bibebat infusum erat baccis lauri, & iuniperi maturis. Hoc vsu 20. dierum spatio melius se habebat, & per domum ambulabat; diebus quibus purgans non sumebat fiebant clysteria suprad: vino, & decocta suprad:; interdùm etiam infundebatur drag: 1. pulpæ colocynthidis in suprad: vino, & augebantur cordialia, vt confectu: rosar:, borrag:, viol:, flor: rosmar:, & supradicta intùs cùm margaritis, hyacynth:, Alchermes aliquando, quarè benè ceruabatur. Postquàm saluus fuit electuarium composui ex fæcula aronis, pulu: radic: vincetossici an: vnc: 3., bacc: lauri, bacc: iuniperi, herb: turcic: an: vnc: 1., pilul: diarrhodon: Abbat:, cynnamomi, lign: aloè an: drag: 2., mel: quantum sufficit, atque ex hoc electuario sumebat drag: 1. prò vice quesquè ex illo habuit, quarè valens omninò euasit, neque aliorum manu septem annis purgari uoluit, quàm mea, me enim semper uocabat. In Abrutium,

tium indè transiens nihil ampliùs de illo audiui, sed benè se habuit vsq; annos 12. ex tempore hyeme autem mortuus est ex Apoplexia vt ex litteris cognoui.

In Oppido S. Io: de Valle Rheatina. *Carbo malignus.* *Obseru.* 14.

DIe 12. Iunij Adolescentula carbonem habebat nigrum, & malignum in facie propè oculum, ità vt caput, & collum tumuerint, febreq: laborabat. Perueni ego, atque illicò circùm rescidi aliquantùm nostros apponens trochiscos, neque ampliùs amplificatus est; caput quoque, & collum quatuor horarum spatio detumuit, quia trochiscus ad se venenum attrahebat. Ore dedi drag: 1. vnicornu, & insequenti die vinum Calicis, quod per vomitum, & secessum operatum est. Recisa indè fuit escara à trochisco composita, & repertus est trochiscus. Emplastris maturatiuis extracta est radix, atque incarnata vnguento nostro basilicone, optimè adeò, vt exigui vulneris cicatricem vix appareret.

Ibidem. *Crus inflammatum.* *Obseru.* 15.

DIe eodem Adolescentula tumorem cùm inflammatione patiebatur in crure, & vesicam componere videbatur, obscurabatur enìm. Dubitauimus de Carbone, quapropter appositum est cataplasma ex sonco, sempreuiuo, solatro ortense, plantag: cùm oui albumine. Sanguinem hausi ex alio pede, & ore dedi gr: 3. Aureati nostri euomitiui, ideòque per vomitum, & secessum multa exierunt. Menstrua fluxerunt, & inflammatio ex sectione sanguinis, & medicamine euanuit eodem die, & sanata est:

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru.* 16.

DIe eodem Salnitrarius quidam grauissima laborabat pleuritide exquisita cùm signis quinque descriptis à Galeno tribus ab hinc diebus. Hausi itàque à brachio dextero sanguinis vnc: 8., qui putridus erat; emplastra apposui nostra antepleuritica vnum suprà dolorem, alterumque in parte opposita, illa pluriès repetendo. Vespere eodem haustus est sanguis à brachio sinistro ad vnc: 6., qui putridus & ipse erat, non verò vt alter. Ore dedi vnicornu drag: 1. diaphoret: aureati scrup: 1., quarè nocte illa sudor multus emanauit. Die inseq; dedi pomum Quercetani, & iterùm sudor extractus est; clysteria duo iussi carminatiua addito nostro vino Calicis; quarè intèr dies tres liber à febre, & omni morbo extitit.

In Ciuitate Rheatina. *Febris.* *Obseru.* 17.

DIe 13. Iunij Adolescentula annorum 18. propè Sanctum Augustinum multo ab hinc tempore febricula vexabatur, & imbecillima euaserat, neque vnquàm illi menstrua defluxerant. Vinum Calicis tèr exhibui alternatim, cæterisq: diebus decocta sumebat composita ex radic: aperitiuis, immixta salis artemisiæ drag: ß: prò qualibet vice. Fumenta quoque iussi ex fecibus reguli, & menstrua fluxerunt, immunis à febre simul euadens.

Ibidem. *Icteritia.* *Obseru.* 18.

DIe 13. Iunij Barbara Iulij annorum 28., temperamenti debilis icterica erat anno ab hinc, & imbecillima. Vinum iussi Calicis, quo multa flaua euomuit; stomacho ceratum ex nostris apposui, & 18. diebus continuis sumpsit drag: 1. ß: in die huiusce compositi. ℞: fæcul: aronis vnc: 2., extract: paperin: vnc: 1. ß:, pulu: stercoris gallinæ albi sicci,

ſicci, & pulu: griſilis internæ gallinarum ſicc: an: dr: 1., croc:, florum centaureæ minoris, & ſucci chelidoniæ condenſati an: drag: 2., mellis quantum ſufficit, & factum eſt electuar:, quo benè conualuit ab omni morbo.

Ibidem. *Dolor Nephriticus.* *Obſeru.* 19.

DIe 14. Iunij Antonius Quintiliani annorum 44. maximis cruciabatur doloribus nephriticis, ità vt nullo modo mingere poſſet. Multa à Medico remedia adhibita fuerant, ſed nullo iuuamine. Vocatus ego iurem illicò dedi petroſelini cùm drag: 1. ſalis diuret: Riuer:, & drag: 1. ſpiritus therebinthini, & ſpatio elapſo duorum miſerere vnc: 6. circitèr vrinæ turbidæ, humorumque plenæ exierunt. Fumenta varia facta ſunt feruentia ex parietaria, & ſimilibus; attamen dolores eum non relinquebant, quàuis & anteà ſyringatus fuiſſet, ſed fruſtrà. Veſpere dedi laudani nepent: maioris Quercetani gr: 4., quatuor enim ab hinc diebus ſomnum non cæperat, & manè ſupradictum repetiui ſal, & therebinthum. Nocte quieſcerat, & dormierat aliquantùm, & die inſeq: minxit iterùm turbidiſſimam vrinam multam. Die altero vinum ſumpſit Calicis, quarè euomens à doloribus deſtitutus eſt, & ſinè difficultate mingebat. Nihilominùs multis diebus cùm ſupradictis iuribus repetiuit g: 10. ſalis ſuprad: cùm gut: 6. dicti ſpiritûs prò vice, & optimè ſe habuit.

De ſale ſupradicto in his effectibus, euentus vidi pulcherrimos.

Ibidem. *Amentia.* *Obſeru.* 20.

DIe 14. Iunij Ad Puteum iuuenis erat annorum 28., temperamenti melancholici, & ruſticus ciuitatem peragrabat ſibi armorum fingens lineamenta, ſeque regem fieri velle, & eò magis augebatur amentia ex populi irridentis ſtimulis. Fefellimus illum die quadam, qua à Cap: Scordauonio ductus eſt in domo Illuſtriſſimi Domini Ducis Ceronij dicens ſe conſcribi velle in eius exercitu; quarè ſigna lætitiæ dedimus bibentibus omnibus, qui aderant; dùm verò in circumſtantium corona ad ſtultum deuenit is, qui propinabat, lagenam permutauit, quam ſimilem geſtabat, menteque capto bìs ingentem cyathum vino Calicis compleuit, ità vt ex illo biberit vnc: 12. prò vice. Domum indè à ſupradicto iterùm ductus multa euomuit, & per ſeceſſum expulit. Die inſequenti compoſueram confecta quædam ex Aureato noſtro ad pondus gr: 8., & cùm alijs multis ad eius domum acceſſi fingens gratulationem de ſuſcepto munere; ideòque ſtulti genitor adferri iuſſit bellaria, iuueni autem myſtica data ſunt, quaproptèr die illo euomuit iterùm, & euacuauit. Expurgatus eſt igitur intellectus, & ex vrbe diſceſſit ad ſua Caſalia, neque anno integro redire voluit, Ciues enim, vt aiebat, ipſius augebant amentiam. Non omninò liber euaſit, ſed intellectum recepit clariorem, vt ſuprà dictum eſt.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obſeru.* 21.

DIe 15. Iunij Soror vxoris Tõſoris Tholomæi peſsimo tenebatur ab habitu multis ab hinc annis, atque hoc ex lue Gallica proceſſerat, qua à marito infecta fuerat. Imbecillitatem virium hæc patiebatur, vt non niſi prò quibuslibet 24. horis comedere poſſet, & leuiſsimum cibum, humoreque corroſiuo cruciabatur in partibus locorum. Bìs primò vinum exhibui Calicis, quo multa per vomitum, & ſeceſſum expulſa ſunt qualibet vice, quarè ſtomachus roboratus eſt. Noſtrum prætereà ceratum ſtomachale appoſui, partibuſque lauacra fiebant bìs, vel tèr in die ex decocto ligni ſancti, plantag:, & roſar:, prò quacunque cuius libra immiſcebatur ſal: Saturni, camphuræ, aluminis, & ol: antim: ſaccharini an: drag: ſſ:, quibus lues extincta eſt; attamen ad maiorem ſecuritatem ore ſumpſit decocta ex ligno ſancto ad vſum noſtrum 25. diebus, & vinum ſuprad: ad vltimum, quo benè conualuit.

Ibidem. *Dolores capitis.* *Obseru.* 22.

DIe 15. Iunij Vetula quædam propè S. Franciſcum annor: 78. ex doloribus capitis acerbiſſimis penè inſaniebat. Remedia pleraque à Pallante, & alijs iuſſa ſumpſerat, ſed fruſtrà; vinum ideò Calicis dedi ad vnc: 5.; ipſa verò vt iterùm concederem exorauit, atque hoc modo dolores euanuere, de quo mira prædicabat.

Ibidem. *Vngula in oculo.* *Obſeru.* 23.

DIe 15. Iunij propè Diuum Franciſcum puer erat annorum 14., cuius oculus ab vngula impediebatur, hæc autem à puſtulis proceſſerat, quibus paulò antè laborauerat, continuaque ex illo decurrebat lacryma. Cucurbitulam appoſui reciſam occipiti; indè humeris non reciſas; oculoque ceratum ex maſtiche prò defenſiuo. Vinum dedi Calicis ad vnc: 5., de quo totidem vnc: poſt quatuor dies iterùm ſumpſit. Oculus per duos menſes aqua noſtra optalmica dilutus eſt, brachioque oppoſito factum eſt cauterium, quarè euanuit vngula, & lacrymatio diſceſſit.

Ibidem. *Febris Tertiana vitioſa.* *Obſeru.* 24.

DIe 23. Iunij Illuſtriſs: D. Daniel Ceronius Ceronij annor: 15. in Seminario fuerat, & ab illo egreſſus eſt febre tertiana vitioſa laborans. Medicus Pallans vocatus eſt, ſed ex ipſius remedijs, & præparato calybe etiam nullum prouenit iuuamen. Acceſſi ego, & ſumere iuſſi decoctum S. Ambroſij ſcriptum à Quercetano tribus diebus, manè, & febris eum deſtituit, cordialibus indè roboratus eſt. Tempore eodem tres ex ipſo Seminario iuuenes exierunt cùm febre eadem, & à Medico ſuprad: remedia ſumpſerunt quatuor menſibus, abſque eò quòd minimam illis ſalutem afferret, immò ſemper eò maiori opprimebantur imbecillitate; calybem quoque capiebant, ſed prò oppilationum conſumptione ipſarum erat augmentum, hoc autem arbitror ex mala calybis præparatione. Neceſſe tandèm fuit vt drag: 1. prò quolibet Antifebrilis noſtri ipſos purgarem, atque indè emplaſtris ex verbena ad hypocondria ſalutem adipiſcerentur.

Ibidem. *Tumor cruris.* *Obſeru.* 25.

DIe 24. Iunii Aromatarius apud Portam Romanam annor: 42., temperamenti melancholici fuit, cuius pes cùm crure ex edematoſo humore tumuit, & eò magis creſcebat. Vocatus eſt Medicus Pallans, cùm Chyrurgo Petrucci, & me, vt curam ſuſciperemus, at meæ indulgere ſententiæ ſupradicti duo nunquàm voluere; iubebam autem ſumenta herbis aromaticis ad vſum noſtrum, indèque vnctiones vt reſoluerentur humores; ore Antiſcorbutica remedia, ſubtilia, & cordialia, attamen ex à me propoſitis nullum admiſſum eſt. Menſis ſpatio tumor aſcendit ad genu, coxendicem, & caput lateris, indèque in teſticulo, atque tunc miſer ille ex hac vita migrauit. Ad cauſam quærendam multa exagitanda ſunt argumenta, certum equidem eſt, quòd nunquàm ſimile vidi.

Ibidem. *Hypocondriaci affectus.* *Obſeru.* 26.

DIe 25. Iunii Magiſter Gabriel Sutorius annorum 60. multis ab hinc diebus peſſimè hypocondriacis laborabat affectibus, & ſtolidus euaſerat. Medicamenta iubebat Pallans, & cùm illo ego quoque vocatus ſum, ſed ex meis nullo modo adhiberi concedebat. Duobus menſibus ad curam hanc incubuit Medicus ſupradictus, ſed tandèm cùm nullum videretur iuuamen, ipſum abire iuſſerunt, meque accedere. Ipſum igitur curaui Panaceæ noſtræ liquidæ aureatæ gutt: 8. prò manè, balſ: noſtri vitæ Alexipharm:

gut: 5.,

gu: 5., salis calybis, & antiscorbutici an: scrup: ß:, iuris aperitiui vnc: 5., atque his vsus est diebus 35., stomacho nostrum gerebat stomachale ceratum, & sanatus est.

Ibidem. *Amentia.* *Obseru.* 27.

DIe 25. Iunii in via, qua ad S. Antonium tenditur de Monte, Mulio quidam erat annor: 38., temperamenti adusti, & melancholici. Insanierat hic ex apprehensione ponderis ingentis auri, quod sibi ablatum dictitabat; falsum hoc autem erat. Stolidè plerumquè se habebat, facie horrebat teterrima, & deformi, inflammatus erat faucibus, magnaque in hypocondriis duritie tenebatur, attamen bibax erat, & helluo. Multis mensibus à Pallante medicinæ adhibitæ, sed cùm nullo essent leuamine dimiserunt eum, magnaque experiri voluerunt remedia. Dedi igitur primò gr: 9. Aureati nostri, & circitèr duas libras attrabilarium euomuit. Die inseq: vini sumpsit Calicis vnc: 8., & duodeciès euacuauit, multusque fluxit sudor è capite præcipuè. Quolibet indè manè 20. dierum sumere iussi Panacææ liqu: suprad: gut: 6., essent: succini, essent: hellebori nigri, elexir proprietatis Paracelsi, essent: iuniperi, angelicæ an: scrup: ß:, salis calybis, Antiscorbutici an: gr: 15., iuris galli veteris compositi Riuerii vnc: 6., m:, & cap:, atque his benè conualuit, & facies serenitatem recepit, perindè ac si nullum vnquàm morbum passus fuisset.

Ibidem. *Morsus Viperinus.* *Obseru.* 28.

DIe 25. Iunii Iuuenis quidam perscrutans nonnullas muri solo æquati ruinas læsus est in manu à viperino morsu. Accuratè Murettum exquisierunt, qui maximè in his callebat, sed non inuentus est. Venenum interìm diffundebatur, ità vt iam tumesceret brachium, pectus, & collum; ipse autem profundo somno sepelliebatur, ferebaturque hùc, atque illùc, absque eò quòd excitaretur. Ad me delatus est, læsaque illicò recisa parte, ibi cucurbitulas apposui, post quas emplastrum ex nostro contrà venenum cùm cinere capitum viperarum ad locum infectum. Ore dedi vnc: ß: elect: nostri dicti contrà venenum, cùm drag: 1. vnicornu, & remotum est venenum, tumor enim videbatur ex collo, pectore, & brachio ad manum descendere, atque illinc paulatìm abire. Post quatuor horas eundem modum repetiuimus; sumpsit idest vnicornu cùm contraueneno, & permutatum est emplastrum electuarii cùm capitibus viperinis; appositum autem parti infectæ plenum aqua euaserat, ideòque die insequenti liber extitit. Attamen vt purgaretur vinum propinaui Calicis, & multa per vomitum, & secessum atrabilaria exierunt; hoc verò modo optimè se habuit.

Ibidem. *De Vino Calicis.* *Obseru.* 29.

VInũ supradictũ Calicis familiare adeò euaserat in hac Ciuitate, vt omnes, qui Medicos nolebãt, ipsum sumerẽt, & vere illo plusquã centũ homines ex eo biberunt. Vndecim erãt mihi Calices, & quotidiè vini inseruiebant infusioni ad febres vitiosas expellendas, mulieribus menstrua excitanda, multosque alios morbos extinguendos.

Ibidem. *Vini Calicis opus.* *Obseru.* 30.

CVm in domo Illustris: DD. Ceroniorum essem, quotidiè, vt dictum est, vinum infundebatur; quapropter manè quodam filius dictorum DD. ann: 6. phialam inuenit vino Calicis plenam, & inscius septem, vel octo ipsius vnc: ebibit. Multùm itaquè Mater, & omnes de vita pueri verebantur, sed paulò post euomuit, & euacuauit plusquàm viginti vermes exigua vexatione, indèque ad mensam cùm cæteris accessit, absquè eò quòd vllis viribus destitueretur; immò ingens excepit iuuamen.

Ibidem. *Febres Putridæ, & Malignæ.* *Obseru.* 31.

MAgni in supradicta Ciuitate fiebam, ità vt cùm ad curas descriptas ibi morarer, plusquàm septuaginta pueros diuersę ætatis à febribus malignis, & puttedinosis curauerim, qui ab alijs Medicis remediorum nauseam sufferre nolebant. Ego illis medicamenta præbebam cautè, dulcitèr, optimoque exitu tali pacto: Prò purgante vbi corpora repleta videbā dabatur Aureat: nostr: cathartic: à granis duobus ad sex iuxtà ætatem, ac vires. Non capacibus purgantium vngebam vmbilicum vnguento nostro solutiuo, & plantas pedis, clysteriaq; adhibebantur ex lacte, saccharo, & melle. Supradictum autem Aureatum accomodabatur in bellariola sacchatina ad pueros alliciendos. Propinabantur prætereà omnibus nostræ aquæ contrà vermes quā crebrò, tàm absolutæ, quàm alijs additis cordialibus; confect: scilicèt hyacinthina, alchermes, vnicornu, bezoard: Iouial:, mineral:, animal:, margarit:, corall:, cornu cerui, & similibus; syr: quoque acr: citr:, scordij, acetosæ; aliorumque interdùm ad oppilationes consumendas cùm necesse erat. Ità etiam sal: absynthij vitriolati, calybeati, & similium. Stomacho indè, & cordis regioni apponebantur cerata contrà vermes, sicut & vnctiones contrà vermes, cordialesq; cordi, atque hoc vsu fælici coronabantur curæ exitu, à multis itaquè vocabar, & desiderabar.

Ibidem. *Gonorrhææ.* *Obseru.* 32.

TEmpore eodem multos curaui homines, & mulieres ad numerū 34. à gonorrhæis quamuis antiquis annor: octo, quinque, & sex, anni etiam, & mensium. Remedia erant huiusmodi, magìs, aut minùs iuxtà temperamentum, ætatem, vel morbi pertinaciam. Primò ipsos purgabam nostro Cathartico vniuersali à gr: 15. ad 40. nonnullos interdùm euomitiuis, Aureato nempè, vel vino Calicis. Sumebant indè iures ex cymis maluæ, camomillæ, aut radicibus altææ, actim:, cùm quo decocto, aut iuribus soluebam nostram therebinthinā potabilem vitellis oui, & ex ea sumebant duodecim, vel quindecim diebus. Repetebam indè purgans, post quod pillulas iubebam Antiuenereas Riuerianas, cui per mensem, cui diù, cui per tempus breuius iuxtà morborum obstinationem; post pillulas bibebant qui tres, qui quatuor vnc: dicti compositi therebinthinati; in pillulis autem prætèr cōpositionē addebā salis calybis gr: 5., croci Martis adstringentis, sanguinis draconis in lacryma, & mastiches an: gr: 7. prò vice, & hoc modo omnes euulsi gonorrhæas absq; eò quòd vllus infectus remaneret lue, vt solent aliquando. Tribus ex suprad: necesse fuit prætèr supradicta repetere per mensem aquam contrà antiquas gonorrhæas Riuerianam; multos autem hoc modo curaui, quibus commodum fuit remedia repetere.

Ibidem. *Dolores articulares ex lue Venerea.* *Obseru.* 33.

MVltos ad numerum 17. à doloribus articularibus liberaui productis à lue Venerea; à panis nempè in corpus iterùm recessis, antiquis etiam, & cùm gummis. Vinum his accomodabam, vt scribit Quercetanus cùm multis alijs, ligno sancto, cortice eiusdem, salsa parilla, & alijs. Infundebam indè cùm supradictis, septem, aut octo diebus, quibus elapsis infundebam prò qualibet ipsius percolati libra vnc: 6. reguli nostri tertij in laminas, vel Calices, 24. horarum spatio tantummodò; in compositione supradicta dùm ligna ponebantur, addebantur etiam sena, turbit:, hermodactil:, & alia; nihilominùs in vnum conueniebant, ità vt ex illis darem duas, vel tres vncias prò manè. Vomitum nō prouocabant, sed breuissimo tēpore euellebāt humores illos pessimos paulatìm per secessum, cui spatio dierū 15., cui 20., & cui 30. Adhibebantur anteà vaporaria quinquiès, aut sextiès ad vsum nostrum sicca, indèq; vnctiones balsi: nostro canis rubei. Nonnullis pillulas præbebā sumendas Antiuenereas cùm gr: 6. extracti hermodactil:, spinæ Ponticæ, & turbit: prò vice, & conuale bant. Alibi alijs etiā vtebar, vt adnotatum videtur.

Ibidem.

Ibidem. *Dolores in corpore cachomico.* *Obseru.* 34.

DIe 27. Iunii Nobiles plerosque curaui, quorum corpora cachomica euaserant cùm doloribus ex morbo prædicto; inter verò cæteros nobili de stirpe mulierem doloribus non solùm afflictam, sed & corrosiua peste infectam faucibus, ano, & natura. Hosce primò purgaui nostris confect: cathartic:, & aq: nostra catholica purg:; pillulas indè iussi Antiuen: Riuer. additis gr: 15. Panacææ nostræ fixæ, & vnc: 1. aq: nostræ sudorif:. Prò quibuslibet septem diebus dabatut vel cathartic: nostrum, vel aq: suprad: Partes infectæ colluebantur aq: ad tales effectus, omnesq; 25., vel 30. diebus liberati sunt.

Ibidem. *Humor salsus.* *Obseru.* 35.

DIe 27. Iunij Mulier altera nobilis annorum 26., sanguinea, & biliosa humorem salsum patiebatur in ore cùm calore iecuris ardentissimo. Hæc multis à Medicis medicamenta diù sumpserat frustrà, quarè me vocauit, dedique vinum Calicis, & semèl confect: Aureat: euomitiu:; ad os aq: nostram suprad: adhibere iussi, & 10. diebus optimè sanata est.

Ibidem. *Bubones Venerei.* *Obseru.* 36.

INnumeros Panos, & Bubones Venereos breuissimo tempore consumpsi vinum reguli propinando, ceratumque apponendo partibus diaquil: cùm gumma., & vng: mugilaginis vnà compositis emplastri ad instàr, atque hoc modo citiùs maturescebant. Post incisionem nostro basilicone Chymico purificebant, & curabantur, dùm verò conficienda erat cicatrix apponebam ceratum stypticum Paracelsi calaminare, atque ità sanabantur àbsque eò quòd vllis fistulæ succederent.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 37.

DIe eodem in domo Nobilis, cuius nomen ex morbi turpitudine siletur, adolescens erat annorum 15., temperamenti sanguinei, & biliosi, & à fœminis morbo Gallico pollutus est; præ pudore autem nulli rem patefecit, ne ad Parentum aures perueniret. Anno integro hac peste laborauit cùm febricula, & salsis humoribus, ità vt ore infectus fuerit, & ano, & doloribus per articulos. Multos hic paruulos habebat fratres, & sorores, cùm quibus versans manducando, bibendo, interdùmque dormiendo, nonnullos ex ipsis peste eadem contaminauit; vnum nempè annorum vndecim, vnum septem, & fœminam sex. Omnes hi febricula laborabant, perque corpus orti erant nodiculi, qui efficiebantur callosi omnibus. Mandere nullus ex illis poterat, neque glutire, nisi maxima difficultate, partesque ani corrosæ erant ità vt nec sedere, neque deambulare possent per domum. Maior morbi ductor non solùm in ore, & ano inquinatus erat, sed etiam à doloribus vt dictum est cruciabatur, & inflammatio vt vertebra sura eius occupauerat talos pedum, ossaque brachiorum, vbi non caro, sed pellis tantummodò erat. Parentes tandèm de omnibus conscios pudebat Medicis, Chyrurgisque consulere ne res per Ciuitatem diffunderetur. Me vocauerunt, omnesque infectos liberaui mensis spatio, his remediis. Maiorem primò purgaui gr: 18. nostri cathartici Aureati, indèque extract: fumariæ drag: ß:, pillul: Antiuen: Riuer: scrup: 2. prò vice, cùm vnc: 2. aq: nostræ sudorif: 24. diebus cùm regimine viuendi. Ad ossium inflammationes adhibebam decoctum ligni, & corticum, in quo ebulliuerat Mercur: dulc:, sal: Saturn:, alumin: an: drag: 1., paucisque diebus euanuit dolor, & inflammatio. Ore gargarismata iussi eodem decocto, sale Saturni; melle rosat:; & alumi:, non verò Mercur:; cùm hoc anus etiam diluebatur, & liber omninò euasit.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 38.

PVer ijsdem purgatus est remedijs, ille nempè annorum vndecim, sed dimidium illorum pondus sumebat prò vice, atque optimè conualuit, prætèrquam quòd in externo ex illis callosis, ad quæ consumenda aquam vitæ composui stillatam ligno sancto grauidam, indèque immixto intùs Mercur: dulc:, & sal: Saturni, quæ eadem prò cæteris pueris adhibita est vt calliculi euanescerent.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 39.

ALteri annorum septem, quia remedia respuebat, vinum dedi medicatum compositum hoc modo: ℞: ligni sancti, & cortic: eiusdem an: vnc: 4., sassafras, salsæ pariliæ an: vnc: 2., cardamom:, semi cardi sancti, bardanæ siccæ, cynnamom:, anis: an: vnc: ß:, senæ vnc: 2., mechoocanis, agarici an: drag: 2., infundantur per quinque dies, & indè cap: de colatura vnc: 2. prò vice cùm regimine. Ad os, & sexum aquam iussi supradictam, & sanatus est.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru.* 40.

PVella eosdem habebat callos, morboque infecta erat in natura, & sexu vt cancrenas quamuis annorum 6. Curata est in partibus dictis aqua supradicta, addita camphura plure quàm alijs, & per corpus aq: vitæ suprad:. Ore huic dulcia placebant, quapropter electuar: composui ex extracti fumariæ vnc: 1., extracti ligni sancti, sassafras, salsæ an: vnc: ß:, Mercur: dulc: drag: 1. ß:, Panacææ nostræ fixæ diaphoret: drag: 2., syr: cynnamom:, & sacchar: quant: suf:, de quo sumebat drag: 1. ß: prò manè, atque hoc modo salutem omnibus attuli, qui impostèrùm nullum vnquàm morbum passi sunt, sed integra floruerunt valetudine.

Ibidem. *Febris Vitiosa.* *Obseru.* 41.

DIe 6. Iunij Dominicus Mulio annorum 38. quinque ab hinc mensibus à vitiosa opprimebatur febricula, ex qua quotidiè aliquantùm rigescebat; sed iuxtà immoderatum illius viuendi regimen, crebrò pessimæ febres fiebant. Quinque à Medicis ordinarijs potiones sumpserat purgantes absque eò quòd febris recederet, multos syr: magisteriales, tèrque haustus fuerat sanguis nullo iuuamine. Me vocauit, dedique Antifebr: Riuer: drag: 1. ß:, quo parùm euacuauit, parùmque febris diminuta est. Die insequenti, alijsque diebus syr: sumpsit magisterialem puluerini ad vnc: 2., sal: absynthij calybeati, & tartari vitriolati an: scrup: ß:, & sex diebus euanuit penitùs febris. Iterùm illum indè purgaui drag: 2. aq: nostræ catholicæ purgantis, vtque obstructiones consummerentur, repetiuit sales suprad: cùm itribus ordinarijs per mensem, quarè benè se habuit qui iam phthysicus à Medicis habitus fuerat.

Ibidem. *Quartanæ Febris.* *Obseru.* 42.

EX situ Ciuitatis, tùm quia circùm montibus septa altissimis toto hyeme niue albescentibus, tùm quia locus vallis ad instàr sepultus, humidusque est, & eò magis quòd flumine circumdatus, ingentique crudæ aquæ ductui sinum ad rapidissimum cursum aperiens, quæ multas euoluit moles incolarum beneficio, variæ ideò, insolitæque sunt morborum species. Ex natura igitur loci, & frigoris asperitate, quod hyeme dominatur, multæ exoriuntur febres, quæ mensibus Septembris, atque Octobris accedere solent, totoque indè hyeme miseros affligere ægrotantes quartanis. Ex his ego plusquàm

sexaginta liberaui tribus annis, quibus crebrò Ciuitatem illam inuisebam, omnesque Dei Omnipotentis gratia, breuissimo tempore ab his morbis destituebantur. Purgantia primò remedia erant Antifebr: Riuer:, quod multas expellebat febres absque alijs; interdùm cathartic: nostra Aureat:, & extract: catholici nostri; nonnullis etiam vinum Calicis dabatur, vel Aureat: euomitiu:. Cùm decoctis indè, vel syr: aperitiuis sumebam sales absynthij vitriolati, calybeati, & tartari calybeati, sales calybis, & sales nostros Antiscorbuticos iuxtà corpora. Aliquibus cerata apponebam stomachalia postquàm febris euanuerat; aliquibus lienis obstructionibus emplastra verbenæ, & nonnullis dabatur fæcula aronis vnà cùm alijs specificis iuxtà corpora.

Pertinacissimi ibi sunt morbi Gallici, multùmque repullulabant plusquàm in alijs locis; facilè etiam inclinat loci illius Cœlum ad fluxiones, Reumata, & Apoplexias.

Ibidem. *Apoplexia.* *Obseru.* 43.

Die 24. Iulij Puer annorum 3. propè portam Cynthiam repentè cecidit, & duobus diebus nunquàm locutus est. Strictoria adhibuerunt illicò Medici, ignemque nucæ, sed nullo iuuamine. Hausi ego à pede sanguinem, & vi per os immisi aq: Apopletic: Riuer: drag: 2., quarè sensus aliquantùm recipere visus est. Vaporaria sicca iussi, ex quibus sudauit, indèque perunctus bals: Apoplet: Riuer: nuca, & spinali medulla, tunc autem lingua solutus verba protulit. Catharticum nostrum dedi compositum cùm vitriolo, quo meliùs se habuit, & tandèm sumere iussi decocta ex ligno lentisco, visco quercino, salsa parilla, & radicibus peoniæ, quibus integram linguæ absolutionem adeptus est.

Ibidem. *Paralysis.* *Obseru.* 44.

Die 28. Iulij Adolescens Quintiliani annorum 19., temperamenti biliosi à maxima fluxione captus est, & tumuit lingua, ità vt loqui non posset. Viribus etiam destitutus est in brachio, & crure, vt membris illis vti non valeret, caputque motus minabatur sæpè conuulsiuos. Dedi statìm Aureati nostri euomitiui gr: 7., sed nec ad vomitum, nec per secessum prouocatus est (sicuti in his effectibus in multis vidi licere rarò medicamenta adhibere purgantia,) sed lingua libera erat, & graues adeò partes non erant. Vinum indè exhibui Calicis ad vnc: 8., tuncque multas feces per secessum expulit. Sumere etiam iussi aq: flor: peoniæ, & liliorum conuallium stillatas ad libr: 2., in quibus ponerentur essent: rosmar:, iuniper:, spicæ, saluiæ, succini an: drag: 1., spirit: vitriol: g: 15., m:, & cap: vnc: 2. prò vice; nostra insuper adhibita fumenta, & perunctæ sunt partes oleo canis rubei composito, & nouem diebus liber ab omni morbo extitit.

Ibidem. *Paralysis.* *Obseru.* 45.

Die 11. Nouembris Mulier similitèr Sanctæ Ruffinæ annorum 42. vnam ex his conuulsionibus passa fuerat, & dimidio corpore destituta erat, quamuis libera omninò linguæ. Aureati supradicti sumpsit gr: 7., indèque extract: panchimagogi Crolli drag: 1., & aq: supradictas. Eadem fumenta, & vnctiones ac suprà adhibita sunt, & decoctum sumpsit per mensem ex ligno lentisco, visco quercino, salsa nostrali, & liberata est.

Curæ, quæ mihi præ manibus oblatæ sunt in Rheatina Ciuitate multæ fuere, & Dei gratia exitu coronatæ fœlici ferè omnes. Ex his dùm mihi per tempus licebat multissimas adnotaui, multas adnotatas amisi, multasque scribere non concedebatur.

In Terra Cantalicis. *Febris Continua.* *Obseru.46.*

DIe 29. Augusti Mater Dominici Minghini muratoris annorum 65. febre laborabat graue continua quatuor ab hinc diebus, vnà cùm maximis doloribus capitis, & renium. Sitis ardentissima illi erat, lingua arida, pulsus subtilis, & frequens, vrina crassa, & farinacea. Iussi extract: nostri rhabarb:, extract: catholici ordinarij an: drag: ß:, ol: cynnamomi g: 6., conseru: rosar: drag: 2., m:, & cap:, & euacuauit sextiès. Die insequenti febris melior apparuit; sexto inacerbata est; septimo peior cùm delirio; octauo, & nono eò semper in peiùs, & octauo quidem appositæ sunt cucurbitulæ extrahendo vnc: 5. sanguinis. Sumpsit nonnullos syr: digerentes, & roborantes cùm puluer ibus contrà malignitatem inter quos vnicornu, sal prunellæ, & pulu: alexipharmacos nostros in confect:. Decimo dedi trochisci sygillati tertii dragm: ß:, trochisci secundi, bezoard: Iouialis an: scrup: 1., agred: citr: vnc: 1., m:, & cap: in duabus vicibus. Nocte multùm sudauit, meliùs se habuit, & tribus diebus febris eum destituit.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.47.*

DIe 2. Septembris filius Marci Pattacchiora annorum 22., temperam: melancholici febre tertiana duplici grauatus quotidiè in peiùs tendebat. Iussi calomelani gr: 15., rasinæ scamm: gr: 10., crem: tart: scrup: 1., conf: viol: drag: 2., m:, & f: b:, cap:; octiès euacuauit, & febris euanuit, neque ampliùs reuersa; indè verò ad cautelam sumpsit multis diebus iures aperitiuos.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.48.*

DIe 2. Septembris Liberatus Fuluij annorum 48., temperamenti biliosi viginti ab hinc diebus à tertiana duplici affligebatur, quarè dedi Mercurij dulcis solaris nostri gr: 12. in confect:, vini Calicis vnc: 6., & euacuauit sextiès, & multotiès per vomitum, ex quo febris in tertianam simplicem conuersa est. Die insequenti haustus est sanguis ad vnc: 5. ex vena saluatella, & febris discessit.

Ibidem. *Pustulæ seù Varolæ.* *Obseru.49.*

DIe eodem filius Petri Dionysij annorum 5., temperamenti humidi octo ab hinc diebus varolis laborabat nigris, & malignis adeò, vt corpus non agnosceretur, nec eius pulsus. Fauces, & gula inflammatione tali ardebant, vt nihil deglutire posset; quarè emplastra ex malua cruda apposita sunt; in interno verò iuleb: cordial:, crebròque dabatur ℞: aq: card: sanct: vnc: 6., scorzoneræ vnc: 2., syr: acred: citri vnc: 1., tincturæ bezoard: Orient:, bezoard: solaris, vnicornu, viperarum, contrahyeru: an: dr: ß:, Panacææ liqu: nostræ stybij cùm auro, spiritus vitriol: vol: an: g: 12., m:, & cap: cochlearia duo prò vice, quæ quoties cunquè sumebat pulsus illi expergefactus agitabatur, quamuis per tres dies integros spiritum emittere videretur, attamen indè quotidiè meliùs se habuit, & sanatus est.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru.50.*

DIe 3. Septembris filius Iuliani Pianozzi annorum 28. octo ab hinc diebus à tertiana duplici vexabatur, & valdè debilis erat. Iussi Febrifug: Riuerij gr: 40., & multa euomuit, nihil verò per secessum, & die illa febris quieuit, sed die altera vehementiori frigore accessit. Decima abijt neque reuersa, & sudor copiosè adeò emanauit, vt subuculam, & lintea longè penetrauerit.

Ibidem.

Ibidem. *Carbo Malignus.* *Obseru.* 51.

DIe 5. Septembris Liberata Temperantia annorum circitèr 60. cùm febre continua laboraret, carbone quoque nigro maligno infecta est. Trochiscis igitur nostris contrà carbones appositis, 24. horis escara facta est, & suprà trochiscos adhibebatur theriaca. Ore exhibui trochisc: nostrorum prim: contrà venena dragm: 1., vnicornu, salis prunellæ an: drag: ß:, syr: acred: citr., scordij an: vnc: 1., m:, & cap: cochlear vnum prò vice tèr in die. Prætereà aq: nostræ theriacalis vnc: 4., essent: theriacæ gemmatæ, bezoard: solaris, contrahyeru: an: dragm: 1., m:, & cap:, & multùm sudauit. Tandèm carbo fulliculum emisit, & mundificatus vnguento nostro basilicone Chymico sanus factus est, & febris quoque discessit.

Ibidem. *Febris Quartana.* *Obseru.* 52.

DIe supradicto Martinus Vanagillus annor: 38., temperamenti melancholici à quartana anno ab hinc angebatur. Sumpsit gr: 40. Febrifug: Riuer:, & febris in tertianam simplicem euasit. Post tres dies totidem grana data sunt in hora accessionis, nec febris ampliùs illùm inuásit.

Ibidem. *Vulnus in pede.* *Obseru.* 53.

DIe eodem filius Marthæ de Iaco Sancto annor: 18. dùm ligna secure percuteret, ipsa eadem ingenti ictu percussit pedem, ex osse nempè mazzillo vsque ad pecten recisa est pellis, caro, nerui, & tendones cùm dolore maximo. Læsas partes accomodaui, & filo in locum suum apposui, vnà cùm balf: nostro tertio ad vulnera, & ceratum sparadappi dictum de consolida nostrum, suprà verò balsamum adhibebatur ceratum Paracelsi dictum emplastrum stypticum scriptum à Crollio, & his remedijs quatuor diebus sanatus est absque eò quòd claudus incederet, de quo dubitabatur ex neruis recisis.

Ibidem. *Pustulæ malignæ seù Varolæ.* *Obseru.* 54.

DIe 6. Septembris Camilla Tauani annorum circitèr 14. laborare cæpit febre pustularum seù varolarum. Sciendum autem in terra supradicta, quasi contagiosa lue, tunc tres, vel quatuor in die infectos vitam cùm morte commutasse ex dictis malignis pustulis; quarè sanguinem extrahebam, & purgabam in principio, atque indè alexipharmacis vtebar. Supradicta erat temperamẽti humidi; die secunda haustus est sanguis ad vnc: 6., tertia dedi Aureati nostri correcti gr: 4., rasinæ ialappæ gr: 10., crem: tart: scrup: 1., ol: cynnamom: g: 5., confer: rosarum quantum suf:, & sexiès euacuauit. Apparuerunt indè bullæ multæ, & illis diebus adhibita sunt cordialia, aq: cardi sancti, essent: contrahyeru:, theriacæ, tincturæ policrestæ an: dragm: 1., essent: viperarum dragm: 2., m:, & cap: vnc: 2. prò vice, & conualuit absque eò quòd cicatrices remanerent.

Ibidem. *Varolæ.* *Obseru.* 55.

INfluentia hæc in Terra illa vel occidebat, vel deformes reddebat, tumores enim frigidi accedebant in maxillis, in humeris, in brachijs, vel in alijs corporis membris, sicuti etiam lacrymationes oculorum; nonnulli monstruosi efficiebantur, vel facie perforata, itâ vt eorum permutaretur fisonomia. Mirificè operabantur nostrum vinum Calicis Chymici, Aureatum nostrum, aquila alba, bezoard: Iouial:, mineralia, & solaria, tàm in pueris, quàm in adultis, & viris; nullus autem ex his, qui nostris curati sunt remedijs, vel maculatus, vel claudus, vel tumoribus supradictis infectus remansit, humor

enim ille malignus cùm in sanguine sit, validissima nostra purgantia sanguinem mundificabant. Inter centum octuaginta sex, quos præ manibus habui curandos, pueri, tantùm quatuor lactantes perierunt quatuor, vel sex mensium. De his centum octuaginta sex nouem mulieres grauidæ maximo periculo sanæ factæ sunt ijsdem supradictis purgantibus. Nonnullos tamen hìc casus subiiciam de pustulis.

Ibidem. *Varolæ.* *Obseru. 56.*

DIe 7. Septembris Filius Petri Melarchiori annorum 8. duobus ab hinc diebus ardentissima continua affligebatur à febre, & de pustulis dubitabatur. Sanguis ideò haustus est ad vnc: 5., & die insequenti sumens vnc: 4. vini infusi in Calice multa euomuit; pustulæ indè apparuerunt, sed placidæ, & hoc tempore sumpsit iuleb: longum compositum cùm aq; cardi sancti ad vnc: 6., scorzoneræ vnc: 4., acred: citr: vnc: 2., tincturæ stybij cùm auro drag: 1., tincturæ viperarum drag: 2., bezoard: Iouial: drag: 1., m:, & cap: sæpiùs, & sanatus est.

Ibidem. *Tertiana duplex cùm pustulis.* *Obseru. 57.*

DIe 8. Septembris Sanctus Caroli Cruciani annorum 22. plusquàm 20. ab hinc diebus tertiana duplice grauabatur, sed sumptis gr: 35. Febrifugi Riuer: multa per secessum emisit, & febris euanuit. Post dies quinque iterùm reuersa est, & haustis vnc: 8. sanguinis, die insequenti toto corpore pustulis coopertus est. Exhibui vnc: 8. vini Calicis, & multa mixta euomuit, ità vt inter dies quinque pustulæ retrogressæ sint, & optimè conualuit.

Ibidem. *Febris continua ad hetisiam inclinans.* *Obseru. 58.*

DIe supradicto Matthæus Carati annorum 35. febre continua mense ab hinc laborabat, & debilis erat cùm periculo in hetisiam incidendi. Iussi calomelani Riueriani gr: 15., rasinæ ialapp: gr: 12., salis tartari vitriolati gr: 10:, conseru: viol: vnc: ß:, m:, & cap:, atque his abijt febris, ità vt indè benè se habuerit.

Ibidem. *Febris putrida continua.* *Obseru. 59.*

DIe 9. Septembris Alter Matthæus Carati annorum 28. sex ab hinc diebus à febre vexabatur continua putrida qualitatis malignæ. Die supradicto vocatus inueni pulsum vndosum, vrinam farinaceam, linguam humidam, sed nigram, & maximos dolores capitis. Vespere ex eò quòd nox illi erat septima iussi trochisc: sygillat: tertij, bezoard: Iouial:, mineral: an: scrup: 1., m:, & cùm confect: hyacinth: drag: 1., conseru: borrag: drag: 2. f: b:, & cap:, quarè nocte illa multùm sudauit, nihilominùs tamen febris persistebat, & octauo data sunt hæc ℞: calomelan: Riuer: scrup: 1., rasinæ ialapp: gr: 16., salis tartari vitriol: scrup: ß:, conseru: viol: drag: 2., f: b:, & cap:, quarè sexties euacuauit. Nono mediocritèr se habuit, sed decimo signa pessima dabat. Die eodem appositæ sunt cucurbitulæ, & haustus est sanguis ad vnc: 6.; tandèm die vndecimo summens aq: theriac: nostræ vnc: 4., tinctur: policrest:, de contrhyeru:, de tormentill:, de bistorta, Panacææ an: g: 15., spiritus vitrioli volatilis scrup: 1., decimo tertio die immunis à febre extitit.

Ibidem.

Ibidem. *Febris Continua putrida.* *Obseru. 60.*

DIe 11. Septembris Vxor Bernardini Lombardi annorum 30. febre laborabat continua putrida quinque ab hinc diebus cùm peticulis violaceis. Sitis ardentissima erat, pulsus frequens, inæqualis, vrina viridacea, tresque vermes ex ore euomuerat. Iussi sumendas vini Calicis vnc:6., Antifebrilis drag:ß: cùm conseru: rof: drag: 2., & multa per vomitum, & secessum emisit. Vespere altero quasi delirabat, idcòq;dedi ℞: confect: hyacinth: drag: 1., cornu ceru:, trochisc: tertij an: dragm: 1., pulu: Alexipharm:nostrorum drag: 1., conseru: borrag: vnc: ß:, laudan: nepent: gr: 3., & nocte euacuatis plusquàm 20. vermibus quieuit, delirium cessauit, & meliùs se habuit. Die posita sunt vessicatoria brachijs, & cruribus, & 12. die benè se habuit.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru. 61.*

DIe supradicto Franciscus Prouarane annorum 44. duobus ab hinc diebus pleuritide graui laborabat, omnia enim quinque signa aderant à Galeno descripta. Bis haustus est sanguis ad vnc: 7. prò vice. Ore sumpsit extract: nostri Antipleuritici drag: 1. tribus diebus semèl in die, sicut & vesperè duorum dierum laudan: nep: gr: 3. Appositum est nostrum emplastrum saponis, cùm vnctionibus pectoralibus, & syr:lambitiuis, ità vt in decimo die optimè conualuerit.

Ibidem. *Dysintheria sanguinea.* *Obseru. 62.*

DIe 16. Septembris Io: Franciscus Dionysij annorum 18. duobus ab hinc diebus dysintheriam patiebatur sanguineam cùm febre nauseosa. Vinum exhibui Calicis ad vnc: 5. ad humores reuoluendos, & euomuit. Multotiès indè sumpsit gr: actes Quercetani adstring: cùm conseru: cydon:, croco Martis adstringenti, & laudano nep: hoc est ℞. gr: actes drag: 1., croci Martis g: 15., laudan:nep: gr: 3.. Ventri, & stomacho adhibitæ sunt vnctiones ex ol: mastiches, myrrhæ, myrthini, cydoniorum cùm mento castrati recentèr mactati, & nono die liber euasit, & sanatus est.

Multæ huiusmodi dysinteriæ per Terram illam vagabantur, & vsu eodem, cui plùs, cui minùs conualuerunt omnes excepto seni annorum 83.

Ibidem. *Febris Quartana.* *Obseru. 63.*

DIe 12. Septembris Hieronymus Dionysij annorum circà 35. duobus ab hinc mensibus à quartana affligebatur; dedi gr: 40. Febrifugi Riuer:, & multa emittens per vomitum, & secessum liberatus est.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru. 64.*

DIe supradicto Filius Liuij annorum 12. febre laborabat continua, & vehemente. Haustus est sanguis ad vnc: 5.; die insequenti sumpsit vinum Calicis ad vnc: 5.., & pustulæ apparuerunt copiosæ; vsu verò nonnullorum cordialium contrà malignitates nouem diebus benè conualuit, sicut & eodem modo duæ aliæ fæminæ domus eiusdem optimè se habuerunt.

Ibidem.

Ibidem. *Pustulæ seù Varolæ.* *Obseru. 65.*

DIe 15. Septembris Filius Syluestri Angeli annorum 5. cùm ijsdem pustulis supradictis ęgrotabat,& sumendo vinum Calicis,indè cardum sanctũ,& trochiscum viperinum sanatus est. Ità & filiæ Margharitæ Flauij primo haustus est sanguis, indè post vinum Calicis dati sunt trochisci viperini, & vnicornu, vt dictum est.

Hoc autem notandum nullum ex his, qui vinum Calicis sumpserunt mortuum esse, vel aliquo membrorum defectu impeditum, pueris enìm annorum duorum dabatur vinum ad vnc: 1., annorum trium ad vnc: 2., ß:, annorum quatuor ad vnc: 3., & adultis ad vnc: 6., 7., 8., & 10.

Ibidem. *Pustulæ seù Varolæ.* *Obseru. 66.*

DIe 16. Septembris Victoria Tauani annorum 21. ijsdem pustulis repleta est, quia verò pulchras videtat iuuenes hac lue vel mori, vel turpem in formam conuerti, timebat valdè. Attamen meis fidens verbis, qui dicebam, nullas bibendo vinum Calicis deformes permansisse, vel perijsse, vinum idem sumpsit bis, sicut & alter frater, & soror eius, & non solùm breui sanati sunt omnes, sed sinè deformitate, aut cicatricibus benè se habuerunt.

In hac Terra datum est dictum vinum mulieribus etiam grauidis ad eas à morbo supradicto liberandas, & sinè abortis sanatæ sunt, constat enim non solùm ex encomijs, quibus à S. Clossio, & Basilio Valentini extollitur, in his effectibus mirabile esse, verùm etiam ex rerum magistra experientia patet nulli dubium incedendum in hoc cuilibet morbo propinando.

Ibidem. *Tumor frigidus in humero.* *Obseru. 67.*

DIe supradicto Faustina vxor Syluestri Bazosi annorum circà 24., temperamenti melancholici tumorem habebat frigidum in humero panis ad instar, & ex se putrefactus fuerat, & febricula quoque laborabat continua. Purgata est Mercurij dulcis solaris g: 15., rasin: ialap: g: 12., essent: cynnamom: scrup: 1., conseru: borrag: drag: 2., s: b:. Indè per triginta dies dedi decoctum ex salsæ nostralis vnc. 10., ligni lentisci, iuniperini, & radic: arundinum an: vnc: 3., & prò quibuslibet septem diebus vini Calicis vnc: 6. prò bice. Tumor putridus hoc tempore curatus est primò digestiuo nostro Chymico per quinque dies, indè per 20. dies nostro basilicone Chymico, addito balsamo stybiato, atq; indè per decem alios dies cerato styptico calaminare Paracelsi, & sanata est.

Ibidem. *Tertiana duplex.* *Obseru. 68.*

DIe supradicto Filia Pasquatij Petrangeli annorum 18. mense ab hinc tertiana duplici laborabat, quarè iussi Antifebrilis nostri drag: 1., & febris euanuit, nec amplius ipsam uexauit.

Ibidem. *Tumores.* *Obseru. 69.*

TVmores, quos morbus supradictus reliquerat mense Iulio, & Augusto multi, & non exiguæ considerationis fuerunt, in illis uerò, quos ego non curaueram. Inter hos præcipuè 37. sanaui, qui huiusmodi tumoribus infecti remanserant uel in maxillis, uel in humero, uel in brachio, uel coxendice, ità ut claudicantes, aut deformes efficerentur. Hos humores omnes extrahebam ego crebribus primò unctionibus

aqua:

aquæ uitæ ad unctionem, indè mollificatiuis emplastris maturescebant, & tandèm nostro basilicone Chymico, & calaminare cerato sanati sunt, aqua enim hæc nostra uitæ omnem frigiditatem, & cruditatem soluebat.

Ibidem. *Dolores maximi.* *Obseru.* 70.

DIe 18. Septembris Vxor Petri Prouaronis annorum circà 26. nouem ab hinc mensibus dolores patiebatur acerbissimos, prætèr quos nonnullas etiam habebat gummulas in capite, & brachijs; causa autem morbi huius tribuebatur viro, qui quandam detulisset gonorrhæam à Rheatina Ciuitate. Vinum Calicis tèr exhibui interpellatim, indè compositum est vinum hoc modo ℞: ligni sancti torn:, cortic: eiusdem an: vnc: 3., salsæ parillæ vnc: 6., sassafras vnc: 3., senæ Orient: vnc: 4 hermodact:, turbit: an: vnc: 1., cynnamom:, anis:, fænicul:, gran: Paradisi, sem cardi sancti an: drag: 3., vini optimi albi libr: 15., infunde per tres dies, & cap: manè, & serò tribus horis antè cibum, & sumens de vino Calicis prò quibuslibet septem diebus vnc: 6. prò vice gummas expulit, & libera à doloribus extitit.

Eodem modo sanatus est vir, qui doloribus ijsdem affligebatur, non verò adeò violentibus, & à gonorrhæa curatus est.

Ibidem. *Morbus Nolimetangere in labio.* *Obseru.* 71.

DIe 20. Septembris Camilla Fugnitti annorum circà 52. multis ab hinc annis infecta erat labio superiori à morbo nolimetangere, & totum ferè labium rusticatum erat, iamque corrodere cæperat. Primò curata est ol: antimonij Basilij Valentini tertio per mensem, apposito indè cerato styptico Paracelsi sanata est.

Ibidem. *Dolores Colici.* *Obseru.* 72.

DIe 25. Septembris Filius Bacchiosi annorum 14. à doloribus colicis angebatur acerbissimè tribus ab hinc diebus, prætèr quod valdè debilis erat ex pustulis. Dedi extracti antecolici nostri drag: 1., aquæ colicæ drag: 6., & aliquantùm quieuit. Vespere dedi laudan nepent: gr: 4., extracti Antecolici drag: 1., m:, & dolores omninò eum destituerunt.

Ibidem. *Febris Continua.* *Obseru.* 73.

DIe eodem Nurus Lebitti annorum 22. tribus ab hinc diebus febre laborabat continua; sitis ardentissima erat, lingua arida, & obscura, vrina rubea, & crassa, pulsus frequens, & pungens. Die ipso iussi clysteria, & sanguinem extrahi à pede ad vnc: 8., qui putridus erat. Datæ sunt prætereà acred: citri vnc: 1., pulu: nostri Alexipharmaci, salis prunellæ an: drag: 1. Die insequenti eodem modo se habebat, quarè repetitum est compositum supradictum. Quinto die morbi dedi catharticum nostrum compositum ex vitro, floribus antimonij, & vitriolo, & sextiès multa putrida euacuauit. Sexto morbus augebatur, & replicatum est confectum alexipharmacum cùm condito liquido nempè ℞: aq: scorzoneræ, acetosæ, scordij, rutæ capr: an: vnc: 6., spiritum vitrioli drag: ß:, vnicornu, corall:, margarit:, pulu: alexipharm: supradict: inleb: gemmat:, elex: vitæ, essent: angelicæ an: drag: 1., m:, & cap: cyathum prò vice semper miscendo. Septimo accessit delirium cùm halitu frequenti, attamen eadem repetita remedia. Octauo sanguinem hauriri iussi ex venis hæmorrhoidalibus ad vnc: 4., indèque apposita sunt quatuor vesicatoria. Nono dedi bezoard: iouial:, mineral: vnicornu an: drag: ß: cùm syr: scordij, & acred: citr: an: vnc: ß: ex quibus in copiosum erupit sudorem, quo caput

valdè

valdè leuatum eſt. Decimo manè doſis eadem iterata eſt, iterùmque multùm ſudauit; ità vt febris omninò receſſerit eodem die.

Obſeruatio adnotatu digna eſt ex ſubita adeò morbi mutatione.

In Terra Liſciani. *Puſtulæ, & Febris Maligna.* *Obſeru.74.*

DIe ſupradicto Filius Sebaſtiani Faraglia annorum circà 18. multis ab hinc diebus febre laborabat maligna ex puſtulis, quæ copioſæ adeò erant, & nigræ, vt facies eius nihil appareret, & ſingultum habebat. Vinum exhibui Calicis ad vnc: 5:, & per quinque dies quatèr, vel quinquiès in die dimidium cyathum prò vice huiuſce compoſiti ſumpſit, quod compoſitum operatum eſt in illo per ſeceſſum, per vrinam, & per tranſpirationem, ità vt qui neque loqui poterat, ſanatus mirificè fuerit nempè. ℞: trochiſc: prim:, ſecund:, & tert: noſtrorum an: drag: 1., bezoard: ſolar:, & Iouial: drag: ß:, ſalis prunellæ corallati drag: 2:, ſalis ſmaragdorum ſcrup: 2:, eſſent: cortic: citri, viperarum, & contrahyeruæ an: drag: 1. ß:, aq: ſcorzoneræ, cardi ſancti an: vnc: 8., m:, & agitando bibebat vt dictum eſt.

In Cantalice. *Puſtulæ.* *Obſeru.75.*

DIe 28. Septembris Blaſius Colaſanti annorum 18., temperamenti ſanguinei, & bilioſi puſtulis vndiquè coopertus erat nigerrimis, vnà cùm febre maligna. Decimo tertio die acceſſi, medicus verò Magini vocatus vnà cùm Chyrurgo nomine Iohanne de Ciuitate Ducali curam ſuſceperat, ideòque meæ adhærere ſententiæ noluerunt. Decimo ſexto igitur die Medicus ſupradictus oculis imponi iuſſit ægrotantis (qui cooperti erant) aliquantum ſacchari albi, quo pupilla illicò è proprio loco proſilijt, vnius verò tantùm oculi. Mira multa in hoc adoleſcente viſa ſunt, inter quæ hoc adnotandum, nempè puſtulas tèr euaſiſſe, tèrque iterùm alternatìm receſſiſſe; tandèm cùm carbo integer eſſet facie, & toto corpore, multa ſumpſit à Medico dicto iuſſa remedia, pratèr quæ multa condita ad vſum in ſupradicta Obſeruatione, quæ non exigua ſalutis ſigna ediderunt. Facies perſonata erat cruſta ad craſſitudinem digiti, qua argenteo ablata inſtrumento vermiculi vndiquè ſubbulliebant nidi formicarum ad inſtàr, atque hi decocto centaureæ minoris omnes moriebantur. Toto corpore vulnera erant non exigua, acria, mordacia, & ſordida præcipuè in coxendicibus, & cruribus, quæ per duos menſes curata ſunt aquis centaureæ minoris, in quibus ponebantur litargyrium, tutia, bolarmenum, & lac muliebre, & ſanatus eſt abſque eò quòd vlla in eo deformitas remaneret pratèr quàm pupilla oculi à ſaccharo ſupradicto illi detracta.

Ibidem. *Puſtulæ ſeù Varolæ.* *Obſeru.76.*

DIe 28. Septembris tres maſculi nepotes, & quatuor fæminæ Domini Baptiſtæ de Baptiſta, inter quos vnus annorum quatuor, alter ſex, & tertius octo, aut nouem, & ex fæminis maior annorum ſexdecim, omnes hi ſeptem delicatiſſimi erant, ſanguinei, & bilioſi, & morbi ſuprad: puſtularum adeſſe ſigna præmonſtrabant. Illicò ſanguinem hauſi iuxtà vires, indèque ſumpſerunt de Aureato noſtro, ex quo euomuerunt aliquantùm. Hinc dedi iuleb: ex aquis cardi ſancti, ſcorzoneræ cùm infuſione vnicornu; trochiſcos quoque viperinos noſtros, bezoardica ſolaria, & Iouialia; de quibus omnibus remedijs tèr, & quatèr in die ſumebant; hoc enim modo optimè conualuerunt abſque macula in oculis, vel tumore in aliqua corporis parte.

Ibidem.

Ibidem. *Retentio menstruorum.* *Obseru.* 77.

DIe 29. Septembris Liberata soror Spianatoris annorum 22., temperamenti tenuis, & gracilis pallidissima erat, & multis ab hinc mensibus febricula lenta laborabat cùm oppilatione, & retentione menstruorum. Bis vinum Calicis bibit, & multa porracea euomuit. Fumenta iussi per mensem ad partes locorum ex fecibus reguli; ore sumpsit nostros pulueres Antihecticos cùm pulueribus cachecticis Quercetani per duos menses integros ad drag: ß: prò manè cùm iure; atque discessit febris, defluxerunt menstrua, optimumque colorem recepit.

Ibidem. *Obstructio, & Oppilatio.* *Obseru.* 78.

DIe supradicto Filia Andreæ Nobilis annorum 7. magna oppilatione valdè obstructa erat cùm ventris tumore, hydropis ad instàr. Emplastra apposui hypocondrijs ex verbena, stomacho ceratum nostrum stomachale, ventrique vnctiones oleo bufonis. Per os purgata est bis aqua nostra catholica, & per multos dies sumens gr: 8. salis calybis cùm iuribus aperitiuis omninò sana facta est.

Ibidem. *Falsa vulua forma.* *Obseru.* 79.

DIe eodem Adolescentula annorum 20., cuius nomen non scribitur, optimi temperamenti cùm iam ad congruam ætatem peruenisset marito à parentibus iungenda erat. At obseruatum est vuluam non habere, sed solùm signum cùm foramine, per quod vrina transibat. Me itaquè consuluerunt, & coràm matre argenteo instrumento fixuram feci, in qua erat pannus fortis ad crassitudinem vnguis, cuius à capite paruulum apparebat membrum virile cùm mitra, & testibus vt infantis, quæ omnia à panno illo cooperiebantur; natura nihilominùs tamen fœminæ magis erat, quàm masculi. Tandèm remotis, & extractis quibus necesse erant ingenti sanguinis effusione, diluta est aquis desiccantibus, & abstergentibus, ipsamque destitui, nescio verò an marito coniuncta fuerit.

Ibidem. *Effectus Hypocondriaci.* *Obseru.* 80.

DIe 30. Septembris Vxor Domini Francisci Mariæ Dionysij annorum 35., temperamenti biliosi effectus patiebatur hypocondriacos, & vterinos, qui caput illi dissoluebant, doloribusque inficiebant circà hypocondria, & flatibus totum ferè corpus, quarè nunquàm libentèr manducabat. Sumpsit aq: nostram Catholicam semèl prò purgante, drag: 3., elexir proprietatis Vterini nostri, elexir Antiscorbutici, & tincturæ succini an: scrup: ß: per multos dies in iure aperitiuo, & sanata est.

Ibidem. *Fractio coxendicis.* *Obseru.* 81.

DIe 2. Octobris soror Iuliani Pianozzi annorum 72. è ripa cecidit, & fregit sibi coxendicem. Accomodaui ossa fracta, & apposito nostro emplastro adstringente vinctum est cùm segmentis ligneis membrum illud, & hoc modo diebus nouem se habuit, ità vt emplastrum lacerauerit partem, doloresque maximos adeò experiebatur, vt nihil moueri posset. Remoto indè emplastro adhibitum est ceratum oxycrocei, eiusque diluebatur decocto vini, in quo ebulliuerant herbæ multæ aromaticæ; atque indè vnguendo ol: canis rubei sexaginta dierum spatio liberata est absque eò quòd claudicaret.

Ibidem. *Gonorrhæa, & vlcera sordida in vulua.* *Obseru. 82.*

DIe 3. Octobris Puella annorum vndecim formosæ speciei dùm in aruis boues custodiret à venatore non solùm stuprata est, verùm etiam gonorrhæa infecta, qua ille ab alijs fæminis pollutus fuerat; quia verò hæc simplex diligentia nulla vtebatur vlcer magnum, & sordidum in vulua excreuerat. Hanc ego curaui primò quinque libris vini infusi in Calice Chymico cùm additione ligni, salsæ, & aliorum ad vsum nostrum, indè decocto nostro contrà gonorrhæas per 15. dies. Ad vlcer adhibui balsamum nostrum sulphuris factum cùm spiritu therebinthino, & initio multotiès præcipitatum dulce, & sana facta est.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru. 83.*

DIe supradicto Iuuenis supradictus infectus erat gonorrhæa, bubone, & vlceribus sordidis, & ipse quoque curatus est vino eodem, & præcipitato. Ad bubonem adhibita sunt emplastra emollientia, indèque vnguentum supradictum, & benè conualuit.

Ibidem. *Pleuritis.* *Obseru. 84.*

DIe eodem Vxor Octauij Mezanotte annorum 35., temperamenti mixti tribus abhinc diebus pleuritide laborabat legitima cùm quinque signis à Galeno propositis. Hausi illicò sanguinem ex media eiusdem partis dolentis ad vnc: 8., cùm vnctione nostri olei Antepleuritici; emplastra quoque nostra saponis apposita parti, & oppositæ. Ore dedi extractum nostrum Antepleuriticum dragm: ß: cùm syr: pectoralibus lambitiuis; vespere in hora somni repetitum est extractum cùm gr: 2. laudani nepent:, & septimo die benè se habuit.

Ibidem. *Dolores ventris, & capitis.* *Obseru. 85.*

DIe 5. Octobris Franciscus Vellutri nonnullas ficos comedit quodam in loco, quæ sublimato plenæ erant, & illicò maximi accesserunt dolores ventris, & capitis, vnà cùm lassitudine articulorum vt Terram versùs progredi minimè posset. Tandèm deuenit, & cùm ego non adessem postulauit ab Anna Valentini Nepote mea adoptiua remedium aliquod, quarè dedit ipsa drag: 1. vnicornu, cùm iure, & saccharo, quo factum est vt solueretur illicò aluus multis flatibus, & repetens idem vnicornu salutem habuit.

Die insequenti ex ficis ijsdem mortuus est puer 24. horis, qui morabatur propè Octauium Mezanotte, & eius nomen non recordor, sed tumefactus repentè est, & ex hac vita migrauit.

Ità etiam in Ciuitate Ducali mortui sunt duo alij pueri ijsdem diebus ex veneno posito inter ficos. Sicut & mulier quædam vnà cùm duobus filijs comedit vuam, & ficos in loco suspecto, de quibus ipsa theriacæ vi, aliorumq; remediorum salua facta est, & filij insolito tumore capti vita orbati sunt.

Ibidem. *Dolores ventris, & capitis.* *Obseru. 86.*

DIe 7. Octobris Spianator Cantalicis, ità vocatus, homo malus manducauit ipse quoque in loco dicto de ficis illis, & agressus est à doloribus acerbissimis ventris, capitis, & articulorum. Dedi ego tèr vnicornu drag: 1. prò vicè cùm iure optimo, & sanatus est.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru.* 87.

DIe 11. Octobris Fælix Tacconus annorum 40. temperamenti melancholici à febre oppressus est lenta, & doloribus capitis. Septimo febris patuit maligna. Ex Rheatina Ciuitate Medicum Magini vocauerunt, qui octauo die iussit purgans, & iures multos, nihil verò operatum est, regio enim illa de monte locus est, ideòq; populus rusticus, & robustus, quarè cassiæ, mannæ, & leuia remedia nihil proderant in illis corporibus. Nocte insolitum in delirium incidit, ità vt cohiberi non posset in cubili. Manè insequenti accessi ego, & hirudines apposui venis hæmorrhoidalibus; à multis autem strictè tenebatur, à Diabolo enim auferendum se esse mente conceperat. Dedi inde tincturæ de smaragdo, de auro, de electro stybiato, de contrahierua, de policresta, elexyr: proprietatis, essent: cortic: citri, spiritus vitrioli rosati an: drag: 1., & de his per ampullæ rostrum demittebantur in eius gutture drag: 2. prò vice. Vespere altero dedi laudan: nepent: nostri gr: 2., narcotici vitrioli gr: 6., confect: hyacinth:, alchermes an: drag: ß:, bezoard: solaris, & Iouialis an: gr: 10., & noctem meliùs transegit. Manè sumpsit gr: 5. Aureati nostri, & multa euomuit; die antecedenti iam posita fuerant vessicatoria, & ijsdem liquoribus repetitis decimo tertio die destitutus est à febre omnium stupore, & optimam recepit sanitatem.

Ibidem. *Apoplexia.* *Obseru.* 88.

DIe 13. Octobris Petrus Ciauatti annorum 34. repentè ex fluxione capitis impeditus est lingua aliquantùm, stupefactus est brachio, & dimidio latere cùm accidentibus conuulsiuis, qui eum nocte septiès vexauerunt semper qualibet vice relicta parte eò debiliore. Manè dedi Aureati nostri gr: 10., parùm autem euomuit, & per secessum expulit. Die insequenti dari iussi de eodem gr: 5. cùm scrup: extracti hellebori nigri, & multa euacuauit. Vnctiones indè adhibui nostra aqua vitæ composita ad nucam, & omnem partem debilitatam bis in die. Ore sumebat essent: rosmarini, saluiæ, spicæ, succini, angelicæ, iuniperi an: vnc: ß:, aquæ ex ligno quercino stillatæ libr: 2., m:, & cap:, atque his benè conualuit absq; alijs remedijs.

Ibidem. *Fistulæ, & vlcera sordida in ano.* *Obseru.* 89.

DIe prædicto Vir quidam, cuius nomen siletur, annorum 52. multis ab hinc annis infectus erat in ano tribus fistulis, ulceribus sordidis, & multis hæmorrhoidibus exulceratis, neque vlli vnquàm se fiderat de morbo, ità vt lues creuerit, & putridas feces, saniem, & sanguinem euacuabat, de cætero stypticissimus erat, & pallidissimus. Corpus bis purgaui aqua nostra catholica, sumpsitque iures galli veteris compositos ad vsũ Riuerij, & pillulas quasdam ex therebintho cùm magisterio lapidis lazuli. Multo tempore etiam bibit decoctum ex china, & antimonio diaphoretico, sicut & tincturam antimonij simplicis, & magisterium tartari cùm ijsdem iuribus. Infecta pars curata est varijs clysterijs abstersiuis, & vnguentis, nullo autem iuuamine. Tandèm recidere decreui, & omnes hæmorrhoides apparentes abstuli, inter quas venæ multæ putridæ crepuerunt, & sanguis multus exiuit ad libras circà tres, sed balsamo nostro adstringenti ampliùs non exiuit, & 48. dierum spatio expoliui, curaui, & incarnaui nostro ol: sulphuris dulcificato, tincturis Mercurij, & antimonij, indèq: nostro basilicone, ità vt sanatus fuerit.

Ibidem. *Vulnus penetrans à renibus ad partem suppositam brachio.* *Obseru. 90.*

DIe 14. Octobris Adolescens, cuius cognomen Vanagilli annorum 26. ex arbore cecidit præalto, cinguloque cùm illi penderet sirpicula, qua vites putabat, ipsa transfixus est cadendo ità vt vulnus pateret à renibus ad partem lateris brachio suppositam, intestinaque exirent, & iecur. Modo illo per horam dimidiam moratus ibi est vt mortuus, cùm transiens illùc quisdam miserum illum domi detulit. Subitò vocatus accessi vnà cùm confessore, cui postquàm confessus est adolescens, ipsius intestina extraximus, pulmones autem ad ostium vulneris erant. Intestina laui, & pulmonem, inque locum suum reposui; nouiès indè filo penetrato connexi partes, ibique imposui ceratum calaminare. Venæ quoque spermaticæ recisæ erant, & læsa aliquantùm ossa spondiliorum, sed adhibito balsamo nostro vulnerario mumiato vespere, & manè, quod erat prò defensiuo mei sparadappi consolidæ benè se habuit. Ore sumebat aq: nostram vulnerariam per dies 20., & 27. diebus sanus factus ludebat caseo vt mos est terræ illiùs absque eò quòd vllo impediretur defectu, omnium stupore; omnes enim qui vulnus illud viderant exangues penè ceciderant præ timore.

Ibidem. *Percussio capitis.* *Obseru. 91.*

DIe 17. Octobris Filiola Io: Fælicis Colasanti annorum trium cecidit ex ligno altitudinis circà sex cannarum, & percussa est commissuris coronalibus, ità vt os comprimeretur; habita autem est mortua. Leuitèr os in locum suum reposui, & balsamo eodem supradicto, & cerato 22. diebus sanata est, & circùm vngebatur oleis rosatis ad inflammationem comprimendam.

In Terra Lisciani. *Tertiana duplex.* *Obseru. 92.*

DIe 26. Octobris Vnus ex Fusarijs sexdecim ab hinc diebus tertiana duplici laborabat absq; eò quòd vllum vnquàm sumpsisset remedium. Febrifugum dedi Riuerianum ad gr: 30., quo euomuit, & febris simplex facta est. Post duos dies dedi iterùm drag: 1. ß extracti Antifebrilis, ideòq; euanuit febris, & ille conualuit.

Ibidem. *Lues Venerea.* *Obseru. 93.*

DIe 2. Nouembris Mulier quædam annorum 28. duos habebat Venereos bubones, sed induratos, quorum alter per inguinem. Præthereà vlcere corrodebatur in vulua prauo, sordido, & profundo. Accomodaui libras 9. vini infusi in Calice Chymico cùm infusione quoque ligni sancti, & aliorum, de quo sumebat vnc: 3. prò manè. Vlcer diluebat vino eodem, & intùs cùm turunda, qua vngebatur cùm tinctura Mercurij; bubones resoluti sunt emplastro styptico Crollij, & optimè se habuit.

Ibidem. *Pustulæ siuè Varolæ.* *Obseru. 94.*

IN Terra Lisciani, in Casalibus ad Macchiolas locum Lignani eadem erat pustularum varolarum influentia mensibus Septembris, Octobris, & Nouembris, quæ fuerat in Cantalice. Nullus erat qui 30. habens annos hoc morbo non inficeretur. In hac Terra cùm non esset Medicus, aut Chyrurgus, necessariò ego omnia agebam in ambis Terris. Prima febre sanguinem hauriebam antequàm pustulæ apparerent, & prò purgante dabam euomitiua supradicta, quæ sanguinem mundificabant. Remedia indè insequebantur Alexipharmaca contrà putredinem, vt ex descriptis patet Obseruationibus, cui plùs, cui minùs iuxtà necessitatem, omnes enim erant malignæ, & cùm febribus pesti-

pestilentialibus. In hac Terra puer tantummodò, & puella perierunt inter tot, quos curaui, neque tamen claudi, vel cæci remanserunt, vel maculati in oculis auxiliante Deo, vt huiusmodi morbus plerumquè solet.

Tempore eodem influentia eadem dominabatur Ciuitati Ducali distanti septem milliaribus à Cantalice, ibique morabatur Medicus Montis Falchi homo peritus, qui cùm vidisset iam centum quinquaginta mortuos esse ex illis, quos curauerat à tali peste, timens discessit ex illa Terra, neque ampliùs apparuit. Multos indè curaui ego mense Ianuario, & Februario.

In Valle Radina. *Febris Causonis.* *Obseru. 95.*

DIe 12. Nouembris Franciscus Antonius Pelegrinus annorum 27., temperamenti calidi, & sicci ab acerrima febre peracuta agressus fuit cùm maximo impetu, vt videretur iam expirare velle, cùm magno calore, vomitu, & ventriculi mordicatione. Vocatus ego inueni eum anxium; pulsus erat frequens, durus, & velox, vrina ignea, subtilis cùm fætore, lingua nigra arida, & sitis inaccessibilis. Secunda die præcepi enema ordinarium, cùm syrupis refrigerantibus, idest ℞: syr: acred: citr:, accetos: an: vnc: ß:, aq: endiu:, accetos: an: vnc: 2., spiritus calcanth: g: 16., sumpsit manè, & in hora 20. iussi ptisanæ hordeaceæ vnc: 8. cùm vnc: 1. salis prunellæ. Die 30. replicatus fuit clyster, & posteà emissus fuit sanguis ex basilica brachij dexteri ad vnc: 9.. Die 4. febris acritèr persistebat, & apparuerunt pustulæ violaceæ. Die 5. propinaui ei extr: Antisebrilis drag: 1., extr. rhabarbari scrup: 1., rasinæ scammon:, calomelanos an: g: 10., conf: borrag: vnc: ß:, misce, & cap: ; nouiès per aluum euacuauit, & febris discessit eodem die penitùs, & conualuit.

Ibidem. *Febris Maligna.* *Obseru. 96.*

DIe 16. Nouembris Quædam Puella annorum 18. Filia Matthæi Tironi, temperamenti mixti inter bilem, & pituitam, laborans à sex diebus febre continua; die quarta apparuerunt ei menstrua in pauca quantitate, & quinta euanuerant; die sexta uocauit me, inueni pulsum subtilem, velocem, & tremulum, urina erat cruda, subtilis coloris, virideacea; statìm eadem hora iussi enema commune, & sectionem venæ saphenæ pedis dextri ad vnc: 6. sanguinis, & per os exhibui syr: acred: citr: vnc: 1: ß:, diaphoretici nostri correcti scrup: 1., nocte sequenti multas deiectiones mixtas fætidas tèr per aluum fecit; septima dies transiuit mediocritèr. Octaua die exhibui pharmacum idest ℞: extr: antifebrilis, extr: rhabarb: an: scrup: 2., sextiès per aluum eiecit feces mixtas. Nona die sumpsit idem diaphoreticum, & parùm sudauit. Die decima redierunt denuò signa menstruorum in pauca quantitate; in hora 20. vrina erat turbida crassa, subobscura, & delirabat. Applicata fuerunt vessicatoria quatuor in brachijs, & cruribus, & in hora somni propinaui ei laudani Nepentes g: 3., conf: hyacinthinæ drag: 1. nocte, & meliùs se habuit. Die vndecima delirium perseuerauit, & exhibui ei hanc confectionem: ℞: diaphor: subd:, bezoardici Iouialis, mineralis an: gr: 15., vnicornu gr: 10., cornu cerui præparati, salis prunellæ corallati an: vnc: ß:, conf: borraginis, acred: citri an: vnc: 1., misce, & sumpsit in duabus vicibus, & per aluum feces fætentissimas emisit, ità eandem confectionem dosis similis per quatuor dies accepit, & in illis diebus eiecit tèr, aut quatèr per aluum feces putridas fætentes in die sexta decima febris omninò euanuit, & benè conualuit.

In Valle Rheatina. *Passio hysterica.* *Obseru.* 97.

AGatha Rancina annorum 27., temperamenti biliosi quibusdam à motibus conuulsiuis hystericis capta cecidit in medio cubiculi, eodemq; tempore cùm tumore gulæ, maxima afflictione, sinè loquela, & tandèm quasi mortua per tres horas habita est. Propinaui drag: 1. vnicornu cùm vino generoso, & sana facta est.

Pluriès dè vnicornu in talibus hystericis passionibus miracula spectatus sunt.

Ibidem. *Hydrops.* *Obseru.* 98.

MAgdalena Augustini annorum 16. hydrope laborabat, & sumendo electuarium ex fructibus brusci, baccis iuniperi, & passulis ad vnc: 1. prò vice manè, & vespere duorum mensium spatio, liberata est.

Ibidem. *Diarrhæa.* *Obseru.* 99.

CArolus Symonis postquàm destitutus est à nonnullis doloribus nephriticis, quos patiebatur, correptus est à diarrhæa acri adeò, vt anum eroderet, & vrinæ ardorem concitaret. Iussi clysteria ex lacte, saccharo, & pauca camphura, & dedi gr: 4. laudani nostri, ex quibus euasit ab omni morbo.

Ibidem. *Febris Quartana.* *Obseru.* 100.

IOseph Pyrrhonus annorum 27. tribus ab hinc annis à quartana febre cruciabatur, neque ex multis medicaminibus sumptis minimo leuabatur iuuamine. Præbui ego Febrifugi Riuer: gr: 40., & bis per vomitum, nouiès per secessum nigra exierunt, ex quo salutem habuit.

QVingentos habes, Lector, in his Obseruationibus euentus de die in diem expositos vt acciderunt dùm Romæ, Sabinæque morabar. Hos non rationum, ut plerique solent, testiumque magna comitante caterua cernis prosilire, dubitaui enìm ne me in longum protrahens, tædium tibi dilecto inferrem, ex quo tua abuterer benignitate; & eò magìs, quòd non solùm Præceptor meus, sed & Professores omnes breuitati studuisse videantur, & studeant.

Chyrurgiam contexo bifrontem cùm additione Spargyricæ, vnam scilicèt Galenicam atque alteram Spargyricam arbitror traditurum. Harum vnaquæque sibi proprias afferet opiniones, ambæ verò remedia multa producent, octingentosque morborum curatorum casus, & ducentos alios à celebrioribus Italiæ Chyrurgis communicatos, vt alibi dictum est, & sequenti hoc anno typis tradetur Dei Omnipotentis auxilio.

F I N I S.